

KALLELSE

Kommunstyrelsens arbetsutskott kallas till sammanträde

Dag Tisdagen den 17 februari 2015
Tid Kl. 10.00
Plats Nacka stadshus, sammanträdesrummet Jelgava
Ordförande Mats Gerdau
Nämndsekreterare Görel Petersson

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Val av justeringsman	
2.	Anmälningar	
3.	Delegationsbeslut	
	Ekonomi och uppföljning	
4.	Förändring i inkomstutjämnning i kommuner och landsting <i>Yttrande till Regeringen</i> KFKS 2015/48-040	
5.	Granskning av internkontroll kopplat till räkenskaperna, revisionsrapport 5 år 2014 <i>Yttrande till kommunfullmäktiges revisorer</i> KFKS 2014/251-007	
6.	Uppföljning av tidigare granskningar, revisionsrapport 6 år 2014 <i>Yttrande till kommunfullmäktiges revisorer</i> KFKS 2014/251-007	
7.	Medborgarundersökningen 2014 KFKS 2015/99-013	
8.	Årsbokslut naturreservatsnämnden 2014 KFKS 2013/182-040	
9.	Årsbokslut tekniska nämnden 2014 KFKS 2013/182-040	
10.	Årsbokslut social- och äldrenämnden 2014 KFKS 2013/182-040	

Nr	Ärende	Noteringar
11.	Årsbokslut kommunstyrelsen <i>Muntlig information</i> KFKS 2013/182-040	
12.	Verksamhetsberättelse 2014 för kommunstyrelsens brottsförebyggande råd med lokala trygg- och säkerhetsråd KFKS 2015/92-103	
13.	Tidiga och tydliga insatser för barn och ungdomar <i>Slutrapport</i> KFKS 2013/137-012	
	Organisation och styrning	
14.	Kommunstyrelsen instruktion och delegationsordning KFKS 2015/106-002	
15.	Nacka kommuns tjänstemannaorganisation KFKS 2012/577-001	
16.	Processtyrning i Nacka kommun KFKS 2012/577-001	
17.	Ägardirektiv för Nacka Energi AB <i>Återemitterat ärende från kommunfullmäktige</i> KFKS 2013/191-040	
18.	Justerade bolagsordningar för Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB och Nysätra FastighetsAB KFKS 2013/191-040	
	Övrigt inom kommunstyrelsens ansvarsområde	
19.	Avfallsföreskrifter <i>Antagande</i> KFKS 2014/898-003	
	Motioner och politikerinitiativ	
20.	Klimatsmart energi genom solceller <i>Motion den 27 oktober 2014 av Mattias Qvarsell och Helena Westerling (S)</i> KFKS 2014/915-379	
21.	Pedagogiska måltider i skolan och förskolan <i>Motion den 16 juni 2014 av Sidney Holm (MP)</i> KFKS 2014/697-622	

Nr	Ärende	Noteringar
22.	<p>Ekologiskt, rättvisemärkt, och vegetariska alternativ vid kommunens sammankomster</p> <p><i>Motion den 16 december 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örbäck (V)</i></p> <p>KFKS 2013/826-006</p>	
23.	<p>Förebygga mutor och korruption</p> <p><i>Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)</i></p> <p>KFKS 2014/601-009</p>	
24.	<p>Yttrande- meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy i kommunen</p> <p><i>Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)</i></p> <p>KFKS 2014/599-020</p>	
25.	<p>Parkeringsplatser vid Sickla strand och Tallbacken</p> <p><i>Motion den 27 januari av Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman (S)</i></p> <p>KFKS 2014/89-315</p>	
26.	<p>IT-kunskap för alla äldre</p> <p><i>Politikerinitiativ Mats Gerdau 17 november 2014</i></p> <p>KFKS 2014/979-008</p>	
27.	<p>Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler</p> <p><i>Remiss av motion den 24 november 2014 av Lena Rönnerstam och Gunnel Nyman Gräff (S)</i></p> <p>KFKS 2014/1004-799</p>	
28.	<p>Betongarmerat gräs på parkeringsplatser</p> <p><i>Remiss av motion den 24 november 2014 av Lena Rönnerstam och Khashayar Farmanbar (S)</i></p> <p>KFKS 2014/1003-315</p>	
29.	<p>Förebyggande arbete och tidiga insatser för unga</p> <p><i>Remiss av motion den 24 november 2014 av Bosse Ståldal (NL)</i></p> <p>KFKS 2014/1005-808</p>	
30.	<p>Fler förskoleavdelningar på samma yta</p> <p><i>Remiss av motion den 2 februari 2015 av Sidney Holm (MP)</i></p> <p>KFKS 2015/89-219</p>	
31.	<p>Stadsodling för integration och sociala möten</p> <p><i>Remiss av motion den 2 februari 2015 av Sidney Holm och Louise Ollivier (MP)</i></p> <p>KFKS 2015/90-339</p>	

Nr	Ärende	Noteringar
32.	Övriga frågor	

2015-02-05

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/48-040

Kommunstyrelsen

Förslag till förändrad inkomstutjämning för kommuner och landsting

Yttrande till Regeringen

Förslag till beslut

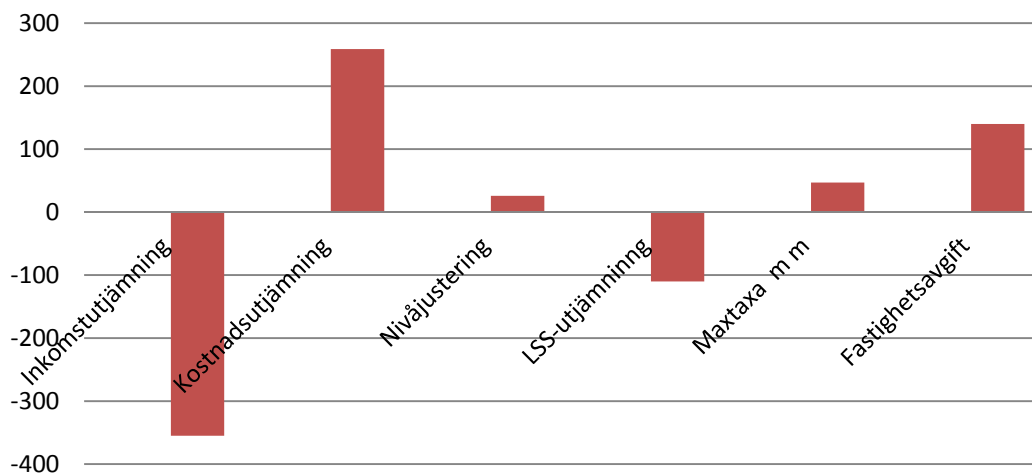
Kommunstyrelsen noterar informationen och antar stadsledningskontorets förslag till remissvar apropå finansdepartementets promemoria (Fi 2015/379) Ändrad inkomstutjämning för kommuner och landsting.

Sammanfattning

Finansdepartementet har i en promemoria föreslagit förändringar i systemet för kommunalekonomisk utjämning. Förslaget innebär att inkomstutjämningen höjs från januari 2016 för de kommuner och landsting som betalar avgift. Nacka kommun betalar avgift och förändringen skulle innebära en avgiftsökning på 841 kronor per invånare, vilket motsvarar drygt 80 miljoner kronor per år. Nacka kommun har i tidigare yttranden till regeringen apropå förändringar i utjämningsystemet framfört synpunkten att systemet i högre grad ska ge incitament till tillväxt. Det nu liggande förslaget går i helt motsatt riktning och genomförs det blir det istället en bromskloss i den fas av stark expansion som Nacka kommun står inför.

Utjämningsens syfte och utfall för Nacka kommun

Syftet med utjämningsystemet är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting i landet att kunna tillhandahålla sina invånare likvärdig offentlig service oberoende av invånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden. I diagrammet nedan framgår vad Nacka får respektive betalar i det kommunala utjämningsystemet, inklusive vissa statsbidrag och fastighetsavgift år 2015, i miljoner kronor.

Avgiften till inkomstutjämningen år 2015 är drygt 355 miljoner kronor. Anledningen till att Nacka betalar till övriga kommuner i inkomstutjämningen är att skattekraften är högre i Nacka än genomsnittligt i landet. Nacka får ca 260 mnkr i kostnadsutjämningen, vilket beror på Nackas struktur, bland annat att det är relativt fler barn än i riket i genomsnitt. Det sammanlagda nettot av utjämning och bidrag enligt ovanstående tabell blir något positivt för Nacka år 2015.

Ändrade regler införda 2014

Problematiken med negativa margineffekter som inkomstutjämningen kan leda till – d.v.s. nettoeffekten av förändringar av skatteintäkterna och inkomstutjämningsbidraget eller inkomstutjämningsavgiften som uppstår för en kommun om dess relativa skattekraft ökar – har uppmärksammats i olika sammanhang. Från och med den 1 januari 2014 infördes förändrade regler för beräkning av inkomstutjämningsavgifter, vars syfte var att minska margineffekterna för de kommuner och landsting som betalar en utjämningsavgift och därmed minska inkomstutjämnings negativa effekter på tillväxt. Förändringen innebar att kommuner och landsting som har en beskattningsbar inkomst per invånare som överstiger 115 procent av riksgenomsnittet får betala en lägre avgift. Sänkningen gällde i intervallet mellan 115 och 125 procent. Förändringen påverkade ett tiotal kommuner, varav Nacka kommun var en.

De nu föreslagna förändringarna

Den 16 januari 2015 remitterade finansdepartementet en promemoria med förslag till förändringar i systemet för kommunalekonomisk utjämning. I promemorian föreslås, i enlighet med vad regeringen aviserade i budgetpropositionen, att inkomstutjämningsavgiften höjs för de kommuner och landsting som betalar avgift från 1 januari 2016. Det ska ske genom en återgång till de regler för beräkning av inkomstutjämningsavgifter som gällde fram till utgången av 2013.

I samband med denna förändring föreslås även att den särskilda kompensationen, knuten till den tidigare förändringen av inkomstutjämnningen, avskaffas och att ett nytt införandebidrag införs för att mildra effekterna av detta förslag.

Förslaget får stora negativa konsekvenser för Nacka kommun

Nacka kommun är en av ett fåtal kommuner för vilka föreslagen förändring kommer få stora ekonomiska konsekvenser. Nettot av bidrag och avgifter kommer att minska med 841 kronor per invånare, vilket motsvarar drygt 80 miljoner kronor per år. Det föreslagna införandebidraget innebär att avgiftsökningen begränsas till högst 250 kronor per invånare och år, vilket motsvarar drygt 20 miljoner kronor.

Nacka kommun har i tidigare remissvar, apropå föreslagna ändringar i utjämningsystemet 2011 och 2013, betonat vikten av att ytterligare stimulera tillväxt och ökad sysselsättning inom ramen för utjämningsystemet. Kommunen har efterlyst fortsatt utredning för att se hur utjämningsystemet kan öka incitamenten för ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning.

Det nu liggande förslaget är ett steg i helt motsatt riktning. Genomförs förslaget blir detta ett hårt slag mot kommunens ekonomi och kommer att vara en bromskloss i den fas av mycket stark expansion som kommunen planerar inför.

Bilagor

Förslag till remissvar

Eva Olin
Ekonomidirektör

2015-02-03

Svar på remiss

Regeringen
Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Svar på remiss **Ändrad inkomstutjämning för kommuner och landsting (Fi2015/379)**

Nacka kommun har tagit del av finansdepartementets promemoria Ändrad inkomstutjämning för kommuner och landsting.

I tidigare yttranden till regeringen, apropå Utjämningskommittén.08:s betänkande samt Förslag till ändringar i inkomstutjämningen för kommuner och landsting (Fi 2012/4726), har Nacka kommun betonat behovet av ett utjämningsystem som i högre grad gör det lönsamt att investera i tillväxt. Starka regioner är en förutsättning för nationell tillväxt. Storstäderna måste ges möjlighet att fokusera på sin roll som tillväxtmotorer både för den kringliggande regionen och för Sverige som helhet. I det sammanhanget vore ett utjämningsystem som gör det lönsamt att investera i tillväxt av stor betydelse.

Det nu liggande förslaget är ett steg i helt motsatt riktning. Genomförs förslaget blir det ett svårt slag mot Nacka kommuns redan ansträngda ekonomi och en bromskloss i en fas av mycket stark expansion som kommunen planerar inför.

I överenskommelsen kring utbyggd tunnelbana har Nacka kommun åtagit sig att bygga 13 500 bostäder på Västra Sicklaön. En stor mängd nya arbetsplatser kommer att skapas. Kommunen planerar parallellt med detta för ett stort antal nya bostäder och arbetsplatser även i andra delar i kommunen. Överenskommelsen innebär stora åtaganden för Nacka kommun. Takten i bostadsbyggandet ska mer än dubblas. Utbyggnaden av tunnelbanan ska delfinansieras av kommunen.

Vid utbyggnad av kommunen så behöver den kommunala servicen som skola, äldreboende, infrastruktur m.m. också byggas ut och det uppstår merkostnader vid exempelvis uppstart som kommunen skall finansiera. Redan innan förslaget så är det tufft att få ihop den kommunala ekonomin. Flertalet verksamheter har året 2015 fått nolluppräknning av sin verksamhet och skall genom effektiviseringar få ihop sin ekonomi. Med lagt förslag kommer ytterligare effektiviseringar av den kommunala verksamheten att behöva genomföras.

Nacka kommun bidrar till att stärka tillväxten i landet men tacken är minskade intäkter från utjämningsystemet. Kommunen ställer sig negativ till utskickad promemoria och förordar att förslaget inte genomförs.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Eva Olin
Ekonomidirektör

Kommunstyrelsen

Revisionsrapport 5 år 2014 Granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaperna

Yttrande till revisorerna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över revisionsrapport nr 5 2014 – Granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaperna.

Ärendet

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nacka kommun genomfört en granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaperna. EY har inte hittat några väsentliga brister i sin granskning. Revisorerna har identifierat några utvecklingsområden där de rekommenderar att den interna kontrollen förstärks:

- Löner inkl pensioner
- Materiella anläggningstillgångar
- Ledningsnära/förtroendekänsliga kostnader

Syftet med granskningen har varit att bedöma status på det åtgärdsarbete som bedrivs av kommunen i syfte att förbättra rutiner för internkontroll. Revisorerna noterar med tillfredsställelse att flera av de rekommendationer som lämnats under flera år har åtgärdats.

Stadsledningskontoret redovisar att förbättringar har gjorts och görs i linje med det som revisorerna rekommenderar och föreslår. Det gäller samtliga rekommendationer och förslag.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella kostnader för insatserna hanteras inom ramen för fastställd budget.

Bilagor

Förslag till yttrande till revisorerna

Revisionskrivelse

Revisionsrapport 5/2014

Eva Olin

Ekonomidirektör

Stadsledningskontoret

2015-01-30

Förslag till yttrande
KFKS 2014/ 251-007

Revisorerna

Yttrande över revisionsrapport 5 2014, Granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaperna

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nacka kommun genomfört en granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaperna. EY har inte hittat några väsentliga brister i sin granskning. Revisorerna har identifierat några utvecklingsområden där de rekommenderar att den interna kontrollen förstärks:

- Löner inkl pensioner
- Materiella anläggningstillgångar
- Ledningsnära/förtroendekänsliga kostnader

Syftet med granskningen har varit att bedöma status på det åtgärdsarbete som bedrivs av kommunen i syfte att förbättra rutiner för internkontroll. Revisorerna noterar med tillfredsställelse att flera av de rekommendationer som lämnats under flera år har åtgärdats.

Kommunstyrelsen redovisar nedan åtgärder och tidplan för de områden där förbättringsbehov noterats:

Löner inklusive pensioner

Personalenheten påbörjade under 2014 ett arbete med att kartlägga vilka möjligheter som finns att genomföra en obligatorisk kostnadskontroll för chefer efter löneutbetalningen. Den obligatoriska kontrollen har inte implementerats eftersom den tekniska lösningen för den är under utveckling hos vår systemleverantör. Under 2015 är målsättningen att kontrollen implementeras och om tekniken inte möjliggör detta kommer nya lösningar att ses över för att skapa en ändamålsenlig kontroll för chefer.

Efterhandskontroll av manuellt registrerade transaktioner av redan attesterad lön kommer att ske genom kostnadskontrollen eftersom den godkänns först efter utbetalad lön. För att säkerställa att den obligatoriska kontrollen görs av cheferna kommer personalenheten följa upp detta via kontroller på vilka som godkänt kostnadskontrollen. Om kostnadskontrollen

inte implementeras under 2015 kommer nya lösningar att ses över för att skapa en ändamålsenlig kontroll för detta.

Personalenheten kommer från och med 2015 att dokumentera pensionsadministrationen enligt en upprättad checklista för att säkerställa att pensionsadministrationen utförs utifrån den riskanalys som tagits fram i samverkan med vår nuvarande pensionsadministratör Skandia. Genom denna checklista dokumenteras samtliga aktiviteter som beskrivs i riskanalysen, vem som utfört aktiviteten samt när aktiviteten utfördes.

Materiella anläggningstillgångar

Inom ekonomiprocessen har under 2014 ett arbete bedrivits med att införa komponentavskrivning i kommunen. Alla nya materiella anläggningstillgångar har delats upp i komponenter. Arbetet med att genomföra komponentindelning även för äldre anläggningstillgångar påbörjas från januari 2015. Avsikten för kommunen är att samtliga historiska tillgångar ska indelas i komponenter under året. Arbetet med komponenter har också lett till att mallar tagits fram inom exploateringsredovisningen kring fördelning av Va m.m. Inom exploateringsredovisningen fortsätter arbetet med att utveckla de ekonomiska delarna under 2015.

När det gäller pågående investeringsprojekt utan rörelse så noterade ni vid er granskning att dessa minskat kraftigt jämfört med tidigare år. Nu finns en rutin där uppföljning av aktivering sker vid varje månadsbokslut av controllerenheten. Under årets sista tertial mellan den 31 augusti och den 31 december 2014 har ett tiotal projekt färdigställts där upparbetade utgifter har aktiverats med ca 10 mnkr. Det innebär att per 31 december 2014 har antalet projekt utan rörelse minskat med nästan hälften och det finns nu upparbetade utgifter om 13 miljoner. Samtliga återstående projekt utan rörelse kommer att upparbetas under 2015.

När det gäller investeringsbudget och följsamhet pågår en kontinuerlig utveckling av intern styrning, kontroll och uppföljning. I utfallet per sista december kan man utläsa att styrningen gett resultat då utfallet är nästan lika med lagda prognoser.

Förtroendekänsliga kostnader

Kommunens redovisningsreglemente har uppdaterats under 2014 och i det kompletterande styrdokumentet Så här gör vi i Nacka, som beslutas av stadsdirektören och som kommer att läggas ut under första kvartalet 2015, kommer dessa delar förtydligas. När det gäller efterlevnaden har redovisningsenheten genomfört egna stickprov och granskningar. Frågan har också informerats om i olika forum under året exempelvis ekonomiutbildning för chefer som 130 chefer genomgått.

Kommunstyrelsen har eller kommer vidta åtgärder inom samtliga utvecklingsområden som ni revisorer rekommenderar.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Eva Olin
Ekonomidirektör

Nacka kommun
Revisorerna

Revisionskrivelse
2014-11-06

Till Kommunstyrelsen
Cc: Kommunfullmäktige

Revisionsrapport nr 5/2014 – Granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaperna

På uppdrag av revisorerna i Nacka kommun har EY genomfört granskning av den interna kontrollen kopplat till räkenskaperna.

EY har inte noterat några väsentliga brister i sin granskning. Ett antal utvecklingsområden har dock identifierats vilka föranleder rekommendationer som syftar till att förstärka den interna kontrollen. Rekommendationer lämnas inom följande områden:

- ▶ Löner (inklusive hantering av pensioner)
- ▶ Materiella anläggningstillgångar
- ▶ Ledningsnära/förtroendekänsliga kostnader

Några av de rekommendationer som lämnas har även framförts tidigare år. En åtgärdsplan, inkluderande tidplan, bör tas fram för att åtgärda kvarvarande brister.

Revisionen önskar kommunstyrelsens kommentarer till de rekommendationer och utvecklingsområden som lämnas i rapporten samt kommunstyrelsens åtgärds- och tidplan. Svar önskas senast den 31 januari 2015.

Under 2015 kommer en uppföljning att göras av vilka åtgärder som vidtagits av kommunen med anledning av lämnade rekommendationer.

Revisionen står givetvis till förfogande för att besvara eventuella frågor.

För revisorerna i Nacka kommun

Birger Berggren
Ordförande

Yvonne Wessman
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport nr 5/2014 – Granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaperna

Nacka kommun
Revisorerna

Revisionskrivelse
2014-11-06

Till Kommunstyrelsen
Cc: Kommunfullmäktige

Revisionsrapport nr 5/2014 – Granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaperna

På uppdrag av revisorerna i Nacka kommun har EY genomfört granskning av den interna kontrollen kopplat till räkenskaperna.

EY har inte noterat några väsentliga brister i sin granskning. Ett antal utvecklingsområden har dock identifierats vilka föranleder rekommendationer som syftar till att förstärka den interna kontrollen. Rekommendationer lämnas inom följande områden:

- ▶ Löner (inklusive hantering av pensioner)
- ▶ Materiella anläggningstillgångar
- ▶ Ledningsnära/förtroendekänsliga kostnader

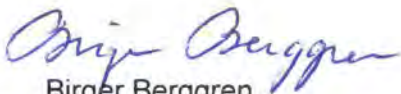
Några av de rekommendationer som lämnas har även framförts tidigare år. En åtgärdsplan, inkluderande tidplan, bör tas fram för att åtgärda kvarvarande brister.

Revisionen önskar kommunstyrelsens kommentarer till de rekommendationer och utvecklingsområden som lämnas i rapporten samt kommunstyrelsens åtgärds- och tidplan. Svar önskas senast den 31 januari 2015.

Under 2015 kommer en uppföljning att göras av vilka åtgärder som vidtagits av kommunen med anledning av lämnade rekommendationer.

Revisionen står givetvis till förfogande för att besvara eventuella frågor.

För revisorerna i Nacka kommun

Birger Berggren
Ordförande

Yvonne Wessman
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport nr 5/2014 – Granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaperna

Nacka kommun

Granskning av intern kontroll kopplat
till räkenskaperna

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning och rekommendationer	2
2	Löner	4
2.1	Lönerutinen	4
2.2	Uppföljning av rekommendationer från föregående år	4
2.3	Registeranalys Löner	5
2.4	Pensioner	5
3	Bokslutsprocessen	6
4	Kundfordringar	6
4.1	Avstämningar	6
4.2	Förändringar i fasta data	6
5	Leverantörsskulder	6
5.1	Attest av leverantörsfakturor	6
5.2	Avstämningsrutiner	6
5.3	Loggning av leverantörsuppgifter	7
5.4	Utländska leverantörsfakturor	7
6	Likvida medel	7
6.1	Dualitet vid manuella betalningar	7
7	Materiella anläggningstillgångar	8
7.1	Komponentindelning av anläggningstillgångar	8
7.2	Bruttoredovisning av investeringsinkomster och investeringsutgifter	8
7.3	Uppföljning av tidigare års rekommendationer	8
8	Förtroendekänsliga/ledningsnära kostnader	11

1 Sammanfattning och rekommendationer

Revisorerna ska årligen granska kommunens verksamhet i den omfattning som krävs enligt god revisionsred. Granskningen ska omfatta en bedömning av att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att den interna kontrollen är tillräcklig samt att räkenskaperna är rättvisande.

Som ett led i revisionen av kommunens räkenskaper har vi granskat rutiner kopplade till väsentliga redovisningsprocesser. Granskningen har skett i enlighet med den revisionsplan för 2014 som fastställts av kommunens revisorer.

Utifrån vår väsentlighets- och riskanalys har granskningen särskilt inriktats på följande väsentliga områden:

- ▶ Löner (inklusive hantering av pensioner)
- ▶ Bokslutsprocess/avstämningar
- ▶ Intäkter/kundfordringar
- ▶ Inköp/leverantörsskulder
- ▶ Likvida medel (inbetalningar och utbetalningar)
- ▶ Materiella anläggningstillgångar
- ▶ Förtroendekänsliga/ledningsnära kostnader

Vi har inte noterat några väsentliga brister inom dessa områden. Vidare noterar vi med tillfredsställelse att flera av de rekommendationer som vi lämnat under flera år har åtgärdats.

Vi har dock identifierat ett antal utvecklingsområden vilka föranleder rekommendationer som syftar till att förstärka den interna kontrollen. Uppföljning av tidigare års rekommendationer avseende intern kontroll framgår under respektive avsnitt.

En separat revisionsrapport har lämnats avseende granskningen av kommunens delårsbokslut per 31 augusti 2014 (Revisionsrapport nr 4).

Inom följande områden noterar vi förbättringsbehov:

- ▶ **Löner**
 - *Kontroll av löner:* Vi rekommenderar, liksom tidigare, att kommunen utarbetar och implementerar en kontroll med avseende på att identifiera eventuella felaktigheter i manuellt registrerade transaktioner. Denna kontroll bör vara obligatorisk och dokumenterad samt omfatta samtliga manuella ändringar som genomförs.
 - *Pensioner:* Vi rekommenderar kommunen att fortsätta sitt arbete med att dokumentera och utvärdera risker och kontroller samt säkerställa att utförda kontroller dokumenteras på ett ändamålsenligt sätt. Ansvar för pensionshanteringen ligger hos enhetschef för personalenheten.

▶ **Materiella anläggningstillgångar**

- Vi tycker det är bra att kommunen startat sitt arbete med att införa komponentavskrivning. Investeringar 2014 har fullt ut fördelats på komponenter. Vi rekommenderar att kommunen fortsätter arbetet med att även dela upp historiska anskaffningar på komponenter.

▶ **Förtroendekänsliga/ledningsnära kostnader**

- Kommunen behöver ytterligare stärka sina rutiner vad gäller verifierande underlag till kostnader i form av resor, representation, konferenser, etc. Det är av vikt att det framtagna redovisningsreglementet avseende representation efterlevs i verksamheten.

Ovanstående rekommendationer kan med fördel behandlas genom tillämpning av kontrollpunkts- och målstyrningssystemet av de berörda verksamheterna. Kommunstyrelsen bör tillse att det tydliggörs vem/vilka som är ansvariga för att rekommendationerna åtgärdas och när detta skall ske.

2 Löner

2.1 Lönerutinen

Vi har i likhet med tidigare år genomfört en granskning av lönerutinen genom intervju med anställda på personalavdelningen. Genomgången har syftat till att skapa förståelse för hur flödet från anställning till löneutbetalning ser ut, inklusive eventuella förändringar i processen jämfört med föregående år. Förutom kartläggning av rutinen har även stickprovskontroll av löneutbetalning utförts i samband med granskningen. Vår genomgång har inte föranlett några väsentliga noteringar.

2.2 Uppföljning av rekommendationer från föregående år

I samband med årets revision har en uppföljning av tidigare års lämnade rekommendationer kopplat till lönehantering genomförts. Följande område har följts upp:

- ▶ Efterhandskontroll och -attest av manuellt registrerade transaktioner i lönesystemet

Nedan beskrivs kortfattat den uppföljning som gjorts.

2.2.1 Efterhandskontroll och -attest av manuellt registrerade transaktioner i lönesystemet

I lönesystemet Personec P attesterar samtliga chefer digitalt personalens rapporterade tid, frånvaro och övertid. Däremot attesteras inte manuella ändringar av redan attesterad lön, som i förekommande fall genomförs av löneadministratörerna.

Vi har tidigare år rekommenderat att en kontroll av samtliga transaktioner med status "Manuellt registrerat" ska implementeras. Kommunen har kommenterat att inga manuella transaktioner genomförs i lönesystemet utan att tillfredsställande underlag har inkommit. Kommunen införde under 2012 en kompenserande kontroll; cheferna genomför en kostnadskontroll innan utbetalning av lönerna, för att se att beloppen stämmer. Denna kontroll är dock inte obligatorisk. Föregående år framförde vi att denna kontroll var för övergripande och att den inte omfattade en fullständig kontroll av manuella justeringar, då ändringar genomförda efter signering inte inkluderas samt att kontrollen inte var tvingande.

Personalenheten har under året kartlagt vilka möjligheter som finns för chefer att genomföra en obligatorisk kostnadskontroll i systemet före löneutbetalning istället för efter. En tvingande kostnadskontroll före löneutbetalningen innebär en risk för försenade löneutbetalningar om någon chef inte genomför kontrollen, vilket kommunen önskar undvika. Kommunen planerar därför att införa en kontroll som innebär att cheferna i efterhand kontrollerar och godkänner de manuella justeringar som har skett. Vid de tillfällen eventuella felaktigheter noteras kommer dessa således att justeras i efterhand. Kommunen kommer att upprätta en rutinbeskrivning i vilken det tydliggörs att kontrollen avseende godkännande av manuella justeringar är tvingande för samtliga chefer med ett personalansvar.

Då kontrollen per granskningstillfället inte är inrättad kvarstår därmed föregående års rekommendation. Vid utformandet av kontrollen är det viktigt att beakta att det finns en spårbarhet i systemet, vilket möjliggör att i efterhand stickprovsvis granska att kontrollen har genomförts av cheferna.

Rekommendation

- Vi rekommenderar även fortsättningsvis att kommunen utarbetar och implementerar en kontroll med avseende på att identifiera eventuella felaktigheter i manuellt registrerade transaktioner. Denna bör vara obligatorisk och dokumenterad samt omfatta samtliga manuella ändringar som genomförs.

2.3 Registeranalys Löner

I likhet med tidigare år avser vi att komplettera vår rutingenomgång med substansgranskning av lönerelaterade kostnader (avseende perioden januari – december 2014) med hjälp av en registeranalys för att styrka våra slutsatser om att processen är fungerande. Substansgranskningen är en form av stickprovsgranskning där vi med stöd av registeranalysen följer upp exempelvis höga bruttolöner, dubbla poster samt avvikande skatteavdrag. Uppföljning av genomförd registeranalys av löner kommer att avrapporteras i samband med rapport över bokslutsgranskning.

2.4 Pensioner

Kommunen bytte pensionsadministratör per den 1 juli 2013 från KPA till Skandia. Pensioner är en omfattande post i både resultat- och balansräkning. För pensioner är den informella kontrollen från anställda låg och chefer i organisationen är ofta mindre aktiv inom detta område än vad som gäller för andra poster, exempelvis inköp och löner. Bl.a. beror detta på att pensioner är ett komplext område och att kunskapen om pensioner generellt sett är förhållandevis låg. Vikten av att ha tydliga dokumenterade kontroller för pensioner, som minimerar riskerna för såväl avsiktliga som oavsiktliga fel, är därför stor.

Under hösten 2013 tog kommunen fram en riskanalys kopplat till pensioner som innehåller identifierade riskområden för processen. Riskanalysen specificerar åtgärder, vem som ska utföra dessa samt vilken kontroll som finns kopplat till respektive åtgärd. Riskanalysen anger exempelvis att fel och varningar på signallistan ska kontrolleras och rättas samt att stickprovskontroller ska utföras årligen på registrerade uppgifter. I likhet med tidigare år noterar vi dock att riskanalysen saknar beskrivning av hur kontrollerna ska dokumenteras.

Rekommendation

- Vi rekommenderar kommunen att fortsätta sitt arbete med att dokumentera och utvärdera risker och kontroller samt säkerställa att utförda kontroller dokumenteras på ett ändamålsenligt sätt. Ansvar för pensionshanteringen ligger hos enhetschef för personalenheten.

3 Bokslutsprocessen

Våra bedömningar vad gäller bokslutsprocessen framgår av revisionsrapport avseende granskning av delårsrapport 2014 (Revisionsrapport nr 2 år 2014).

4 Kundfordringar

4.1 Avstämningar

Vi noterade tidigare att det förelåg en avstämningsdifferens avseende de interna kundfordringarna, som berodde på ett tekniskt fel i ekonomisystemets rapportgenerator.

Systemfelet är åtgärdat och det kvarstår inga differenser.

4.2 Förändringar i fasta data

Tidigare år har vi noterat att kommunen inte tar ut logglistor över förändringar i fasta data och att ingen uppföljning av förändringar görs.

Kommunen har under året infört en kontroll av logglistor över förändringar i fasta data. Kontrollen innebär att ekonomiavdelningen månatligen skriver ut logglistor samt går igenom och följer upp eventuella förändringar. Kontrollen genomförs i dualitet och ansvariga signerar logglistan efter genomgång. Kontrollen har varit på plats under hela 2014 varför rekommendationen bedöms vara åtgärdad.

5 Leverantörsskulder

5.1 Attest av leverantörsfakturor

Vi har stickprovsmässigt granskat ett urval av fakturor med avseende på dels rörelsegillhet och dels attest i samband med granskning av ledningsnära kostnader. Granskningen har skett utan väsentliga anmärkningar.

5.2 Avstämningsrutiner

Vi har granskat avstämningar som upprättats under året utan anmärkning. Avstämningsrutinen bedöms vara tillfredställande.

5.3 Loggning av leverantörsuppgifter

Under föregående år återinförde kommunen rutinen att veckovis granska logglistor med avseende på nya leverantörer samt förändringar av ursprungliga uppgifter. Granskningen utförs av en anställd som inte har behörighet att själv lägga upp eller ändra uppgifter hos tidigare upplagda leverantörer. Vid föregående års granskning noterades det dock att dessa listor inte signerats vilket medförde att det inte var möjligt att i efterhand avgöra om kontrollen hade utförts samt av vem. Vi rekommenderade då kommunen att logglistorna skulle signeras efter genomförande för att spårbarhet av kontrollmomentet skulle finnas. I samband med årets granskning följdes denna rutin upp, vilket påvisade att logglistorna under året har signerats av både utförare av kontrollen samt dennes överordnade chef. Mot denna bakgrund bedömer vi att rekommendationen är åtgärdad.

5.4 Utländska leverantörsfakturor

Kommunen betalar ett fåtal utländska leverantörsfakturor per månad. Tidigare år har dessa inte lagts in i leverantörsreskontran utan en manuell hantering har tillämpats där det har krävts dualitet för att genomföra betalningen. Vi har tidigare år rekommenderat kommunen att även hantera de utländska leverantörsfakturorna i leverantörsreskontran för att minska risken för eventuella fel.

Under föregående år påbörjade kommunen ett arbete tillsammans med leverantören för att kunna registrera utländska leverantörsfakturorna i leverantörsreskontran och detta fungerade bra enligt kommunen. Under våren 2014 gjordes dock en uppgradering av systemet vilket resulterade i att utländska fakturor inte längre kan scannas in i systemet, utan hamnar hos kommunen för manuell hantering. Enligt kommunen är detta under utredning med inscanningsbolaget och kommunen räknar med att detta kommer åtgärdas under hösten.

6 Likvida medel

Vi har översiktligt granskat kommunens hantering av inbetalningar och utbetalningar. Sammanfattningsvis bedöms rutinerna fungera tillfredsställande. En efterkontroll genomförs med stöd från en extern leverantör som analyserar de utbetalningsfiler som kommunen har skickat till banken. Kommunen erhåller återrapportering som fokuserar på till exempel fakturor överstigande ett visst belopp, större betalningar än vad som statistiskt sett tidigare har genomfört till en viss leverantör, att mottagande leverantör har F-skatt sedel etc.

Genomförda kontroller dokumenteras översiktligt i en Excelfil.

6.1 Dualitet vid manuella betalningar

Vid manuella betalningar, exempelvis utlandsbetalningar, krävs två personer i förening för att genomföra betalningar, vilket är tillfredsställande ur intern kontrollsynpunkt.

7 Materiella anläggningstillgångar

7.1 Komponentindelning av anläggningstillgångar

Rådet för kommunal redovisning anger i sin rekommendation 11.4 angående fördelning av anläggningstillgångar på komponenter att: *"Förväntas skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter vara väsentlig, ska tillgången delas upp på dessa. Respektive komponent ska skrivas av separat."* Ett arbete med uppdelning av anläggningstillgångar på komponenter pågår inom kommunen. Vi har i vår granskning noterat att det för anläggningstillgångar som har aktiverats under 2014, har skett en komponentindelning. Dock kvarstår det ett arbete med att genomföra komponentindelning även för äldre anläggningstillgångar.

Avseende pågående projekt planeras en komponentindelning att ske i samband med aktivering av projektet. För att kunna genomföra en rättvisande komponentindelning utifrån upparbetade kostnader krävs därför ofta den kunskap som projektledare besitter om projektet. Vi noterar här samma problematik som lyfts tidigare avseende kostnadsfördelning av projekt. Med anledning av att pågående projekt ofta löper över flera års tid föreligger en risk att nödvändig kunskap om projektet, vilken ligger till grund för komponentindelningen, går förlorad till följd av personalomsättning i projekt.

Rekommendationer

- Vi tycker det är bra att kommunen startat sitt arbete med att införa komponentavskrivning. Investeringar 2014 har fullt ut fördelats på komponenter. Vi rekommenderar att kommunen fortsätter arbetet med att även dela upp historiska anskaffningar på komponenter.

7.2 Bruttoredovisning av investeringsinkomster och investeringsutgifter

Vår bedömning gällande bruttoredovisning av investeringsinkomster och investeringsutgifter framgår av revisionsrapport avseende granskning av delårsrapport 2014 (Revisionsrapport nr 4 år 2014).

7.3 Uppföljning av tidigare års rekommendationer

7.3.1 Pågående investeringsprojekt utan rörelse

Vid tidigare års granskningar av kommunens redovisning av pågående projekt har vi konstaterat att det funnits ett antal större färdigställda projekt som borde ha aktiverats och påbörjat belasta resultatet med avskrivningskostnader.

Per den 31 augusti 2014 fanns 30 stycken pågående projekt med upparbetade utgifter om 23,3 mkr (föregående år 52 stycken med upparbetade utgifter om 71,9 mkr) som inte uppvisar någon rörelse under året. Såväl beloppsmässigt som antalsmässigt har sålunda en minskning skett av sådana projekt. Av dessa har 19 projekt uppgående till ca 16,2 mkr heller inte rört sig under 2013 (föregående år 14 stycken orörda uppgående till ca 8,5 mkr). Vidare fanns fyra

stycken projekt av dessa som inte heller haft någon rörelse under 2012, 2011 eller 2010 med utgifter uppgående till 1,1 mkr. Vi kan således konstatera att kommunen arbetat med att förbättra denna hantering men att det fortsatt finns ett antal pågående projekt som inte har rört sig mellan åren.

Vi lämnade förslag på följande förbättringsområden inför framtiden:

- Kommunens genomgång av pågående projekt bör fortsätta för att säkerställa att projekt aktiveras snarast inpå färdigställande. Kommunen bör även utarbeta en rutin för hur projekt utan rörelse som är delprojekt i aktiva projekt bör hanteras. Detta för att kommunen ska belastas med korrekta kostnader och därmed följa god redovisningssed. Detta gäller alla typer av investeringar i materiella och immateriella tillgångar.

7.3.2 Granskning av exploateringsprojekt

Inom ramen för granskningen av intern kontroll lämnade vi föregående år förslag på förbättringsområden avseende redovisning och uppföljning av exploateringsprojekt. I samband med årets granskning har dessa förbättringsområden följts upp med ansvariga personer på exploateringsenheten.

Vi lämnade förslag på följande förbättringsområden inför framtiden:

- Kommunen bör ta fram generella dokumenterade riktlinjer för hur utgifter ska fördelas mellan vatten, avlopp, gata samt övriga utgifter i projekten. Dessa olika utgifter ska betalas av olika kollektiv och det är viktigt att det finns tydliga utgångspunkter för hur fördelningen ska gå till. Rutinerna och utgångspunkterna bör vara desamma, oavsett om arbeten utförs av egen personal och med egna maskiner eller av externa entreprenörer.
- De underlag som ligger till grund för fördelning av utgifter mellan olika utgiftsslag kopplat till varje faktura bör vara spårbar från fakturan.
- Det bör utredas om det går att koda fakturor utifrån om de avser ÅTA eller inte i PortN. Det skulle väsentligt underlätta uppföljningen mot budget om detta gick att göra.

Det finns riktlinjer fastställda av tekniska nämnden för hur fördelning av utgifter mellan gata, VA och park ska ske. Utgiftsfördelning kommer, enligt den information vi har erhållit vid granskningstillfället, även att behandlas i de riktlinjer kommunen står i begrepp att ta fram, med avseende på komponentindelning av anläggningstillgångar. I kalkylskedet sker utgiftsfördelningen enligt schablon för att slutligen fördelas vid projektslut. Projektledaren ansvarar för fördelningen. Det sker inte någon specifik kontroll av att riktlinjerna efterlevs vilket enligt vår uppfattning bör ske inom ramen för den interna kontrollen. Se även vidare i revisionsrapport 3 (*Granskning av exploateringsprocessen*) avseende detta. Projekten pågår ofta över flera år varför en risk föreligger vid personalomsättning eftersom kostnadsfördelningen bygger på en uppskattning och schablon utifrån projektledarens bästa förmåga och kunskap om projektet. Fakturor från entreprenörer är oftast inte specificerade på vilken kostnadstyp som avses utan bara på projektnivå vilket försvårar utgiftsfördelningen.

Detta innebär att det krävs en förändring både i avtalsstrukturer gentemot entreprenören och i den egna uppföljningen i kommunen.

I samband med vår granskning har vi konstaterat att ÄTA-kostnader särredovisas genom en separat aktivitetskod i ekonomisystemet Raindance. Vi betraktar därmed denna rekommendation som åtgärdad.

Likt tidigare sker uppföljningen av exploateringsprojekten på ett strukturerat sätt och rapporteras till politikerna i samband med tertialboksluten.

7.3.3 Budgetöverskridande

Vi har vid tidigare års granskning noterat brister i investeringsredovisningen som skickats till kommunfullmäktiga då budgetöverskridande för två större investeringsprojekt inte hade noterats samt att ett stort antal investeringsprojekt beloppsmässigt överskred tidigare beslutade budgetar. Vi noterade att den interna kontrollen kopplat till styrning, uppföljning och kontroll behövde förstärkas för att uppnå en högre budget/ prognossäkerhet. I investeringsuppföljningen bör alltid ursprungligt beslutad budget framgå, för att ge ett komplett beslutsunderlag. Vi har i samband med årets granskning översiktligt granskat rapporteringen till kommunfullmäktige avseende investeringsredovisningar per augusti 2014. Ingen förändring med avseende på vår rekommendation om ursprunglig beslutad budget har skett. Det är fortfarande den totala beslutade budgeten som framgår (dvs. inte ursprunglig budget och eventuella tilläggsbudgetar). Vi vidhåller sålunda vår tidigare rekommendation om att den ursprungligt beslutade budgeten alltid bör framgå i investeringsuppföljningen.

7.3.4 Delaktiveringar av projekt

Sedan avrapporteringen av vår internkontrollgranskning 2009 kvarstår en rekommendation avseende delaktiveringar av projekt hos mark- och exploateringsenheten. Vår rekommendation innebär att kommunen bör dela upp större bygg- och exploateringsprojekt i delprojekt i redovisningen. Detta skulle ge möjlighet till att delaktivera projekt vartefter dessa färdigställs för att på så vis ge en mer rättvisande bild av kostnader för avskrivningar. I de av Kommunstyrelsen 2011 beslutade "Riktlinjer för investeringar" framgår att projekt skall delas upp på mindre projekt enligt detaljplanen för aktuellt projekt ("Investeringsprojekten delas upp i föreslagna projekt för antagen detaljplan"). Vi anser att detta kan förtydligas ytterligare så att delprojekt kan aktiveras även om de ingår i gemensam detaljplan.

Riktlinjer för delaktivering av projekt har antagits i september 2014. Dessa riktlinjer har vid granskningstillfället dock ej aktualiserats, varför uppföljning avseende tillämpning av delaktivering kommer att ske vid kommande granskningstillfälle.

7.3.5 Redovisning av exploateringsintäkter

En separat granskning har genomförts av exploateringsprocessen. Vi hänvisar till revisionsrapport nr 3/2014 Granskning av exploateringsprocessen.

8 Förtroendekänsliga/ledningsnära kostnader

Vi har stickprovsvis granskat ledningsnära/förtroendekänsliga kostnader såsom kommunalrådets omkostnader samt övriga ledningsnära kostnader (t.ex. representation, konferenser och resor) för att säkerställa att dessa inte strider mot gällande lagar och kommuninterna regelverk.

Enligt redovisningsreglementet antaget av KF 20081215 står skrivet att ”*Vid representation ska syfte, samband med verksamhet, namn och titel på deltagare och företag/verksamhet noteras på kvitto/faktura. Konferensprogram ska alltid bifogas fakturan. Detta gäller även för kortare konferenser. Beslutsattestant ska beakta den lagstiftning som finns om förmånsbeskattning och de begränsningsregler som gäller för avdrag av ingående mervärdesskatt. Dricks ska inte betalas. Egen representation ska attesteras av högre chef.*”

I årets granskning har vi noterat att det för flera av de granskade fakturorna och verifikationerna som avser representation, resor och konferenser har saknats dokumentation av syfte, deltagarlista och program. Verifierande underlag har dock i merparten av fallen kunnat samlas in i efterhand efter att underlagen efterfrågats. För en konferenskostnad om 235 TKR noterar vi att det saknas programagenda, vilket har förklarats med att konferensen ännu ej har ägt rum. Vi rekommenderar att kommunen förstärker sina rutiner för att säkerställa att denna typ av kostnader inte godkänns utan att erforderliga underlag finns bifogade till verifikationen/fakturan.

Gällande kommunalrådets omkostnader har vi i ett fall noterat avsaknad av programagenda avseende en konferenskostnad. I revisionen har vi efter förfrågan erhållit information via mail om konferensens program.

Rekommendation:

- Kommunen behöver stärka sina rutiner vad gäller att verifierande underlag till kostnader i form av resor, representation, konferenser etc. finns bilagda till respektive verifikation. Det är av vikt att det framtagna redovisningsreglementet avseende representation efterlevs i verksamheten.

Nacka den 6 november 2014

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Annie Sommerhell

Kommunstyrelsen

Revisionsrapport 6 år 2014 Uppföljning av tidigare granskningar

Yttrande till revisorerna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över revisionsrapport nr 6 2014 – Uppföljning av tidigare granskningar.

Ärendet

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nacka kommun genomfört en uppföljning av 2 tidigare gjorda granskningar avseende informationssäkerhet och ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen. De konstaterar i rapporten att kommunstyrelsen inom många områden genomfört de åtgärder som rekommenderats. Det är också positivt att kommunstyrelsen genomför ett omfattande utvecklingsarbete för att tydliggöra styrning och ledning av verksamheten. Samtliga områden har dock inte åtgärdats varför revisorerna vill lyfta följande områden:

Resultat från uppföljning av Informationssäkerhetsgranskningen:

- Inom IT-området är ansvaret decentraliserat i organisationen avseende inköp av IT-utrustning och det är viktigt att kompetens finns ute i dessa frågor. Detta för att minimera merkostnader för att utrustning inte är kompatibel samt att avvikelser avseende IT-säkerhet uppstår.
- Kommunstyrelsen bör årligen sammanställa en konsoliderad kostnadsuppföljning för de samlade IT-verksamheterna.
- Eftersom IT är verksamhetskritiskt för kommunens samtliga verksamheter och utgör en stor kostnadspost och bör frågor som rör konkurrensutsättning eller ej behöver beslutas av fullmäktige.

Resultat från uppföljningen av styrningen i den egna produktionen:

- Skapa klarhet i ägaruppdrag och ansvar för drift av produktionsverksamheten.
- Säkerställa att det genom den nya controllerenheten sker en kvalitetsförbättring av styr- och uppföljningsprocessen och att ekonomistyrningen blir mer proaktiv.

Syftet med uppföljningen har varit att granska de åtgärder som vidtagits inom identifierade förbättringsområden samt vilka resultat som uppnåtts.

Stadsledningskontoret redovisar i yttrandet sin syn inom IT-området och redovisar de förbättringar som har genomförts.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella kostnader för insatserna hanteras inom ramen för fastställd budget.

Bilagor

Förslag till yttrande till revisorerna

Revisionskrivelse

Revisionsrapport 6/2014

Eva Olin

Ekonomidirektör

Stadsledningskontoret

2015-01-30

Förslag till yttrande
KFKS 2014/ 251-007

Revisorerna

Yttrande över revisionsrapport 6 2014, Uppföljning av tidigare granskningar

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nacka kommun genomfört en uppföljning av 2 tidigare gjorda granskningar avseende informationssäkerhet och ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen. De konstaterar i rapporten att kommunstyrelsen inom många områden genomfört de åtgärder som rekommenderats. Det är också positivt att kommunstyrelsen genomför ett omfattande utvecklingsarbete för att tydliggöra styrning och ledning av verksamheten. Samtliga områden har dock inte åtgärdats varför revisorerna vill lyfta följande områden:

Resultat från uppföljning av Informationssäkerhetsgranskningen:

- Inom IT-området är ansvaret decentraliserat i organisationen avseende inköp av IT-utrustning och det är viktigt att kompetens finns ute i dessa frågor. Detta för att minimera merkostnader för att utrustning inte är kompatibel samt att avvikelser avseende IT-säkerhet uppstår.
- Kommunstyrelsen bör årligen sammanställa en konsoliderad kostnadsuppföljning för de samlade IT-verksamheterna.
- Eftersom IT är verksamhetskritiskt för kommunens samtliga verksamheter och utgör en stor kostnadspost och bör frågor som rör konkurrensutsättning eller ej behöver beslutas av fullmäktige.

Resultat från uppföljningen av styrningen i den egna produktionen:

- Skapa klarhet i ägaruppdrag och ansvar för drift av produktionsverksamheten.
- Säkerställa att det genom den nya controllerenheten sker en kvalitetsförbättring av styr- och uppföljningsprocessen och att ekonomistyrningen blir mer proaktiv.

Syftet med uppföljningen har varit att granska de åtgärder som vidtagits inom identifierade förbättringsområden samt vilka resultat som uppnåtts.

Kommunstyrelsen redovisar nedan sitt svar:

Kommunstyrelsen vidhåller att det är chefer som har ansvar för verksamheterna som ska besluta om vilken IT-utrustning och avtal man ska ha. En av kommunens styrande principer är att delegera ansvaret till lägsta effektiva. Beslut om vilken IT-utrustning och avtal man behöver är både ur kvalitets- och effektivitetshänsyn något som ska beslutas av chefer i verksamheter. Kommunstyrelsen håller med om att chefer behöver stöd för att fatta rätt beslut. Sedan denna revision gjordes ursprungligen finns nu stöd till chefer i att fatta rätt beslut. IT-enheten arbetar i nära samverkan med verksamheterna för att den utrustning och de avtal som finns ska stämma överens med verksamhetens behov. Med utgångspunkt i de dialoger som förs med verksamheterna så görs justeringar inom ramen för gällande avtal. Det finns flera exempel där kommunen anpassat avtalen efter vilka behov som finns. Det finns idag ett betydligt större utbud av vilka datorer man kan köpa. Avtalen om nätverk har utvecklats och anpassats efter den stora ökning av nätbaserad tjänster som idag gäller. Beställningsrutinerna har även förenklats. I den nu pågående upphandlingen läggs än mer kraft på enkla och tydliga beställningsrutiner och att leverantörer ska kunna erbjuda stöd till verksamheterna i val av produkter och tjänster.

Kommunstyrelsen gör uppföljning av de gemensamma IT-kostnaderna. De finns redovisade i boksluten. Dock är de gemensamma IT-kostnaderna bara en mindre del av hela kostnaden. Dock kvarstår fortfarande frågan om vad som är en IT-kostnad och inte. Det faktum att exempelvis nästan all hantering av löner nu sker med stöd av IT istället för med papper, penna och räknemaskin – är det en fråga om IT-kostnaderna ökat, att kostnaderna för kontorsmaterial minskat eller att man lagt resurser på verksamhetsutveckling? Att IT används som ett läromedel i skola – är det en läromedelskostnad eller IT-kostnad? För kommunstyrelsen är det centrala att verksamheterna levererar de tjänster och den service som medborgarna har rätt till och efterfrågar på ett effektivt och bra sätt inom fastställd budget. I vilken omfattning delar av kostnaderna ska klassificeras som en IT-kostnad är mindre intressant. Intressant är att kolla på de gemensamma IT-kostnader, eftersom de ytterst betalas av verksamheterna. Noteras kan att de gemensamma IT-kostnaderna höll budgeten 2013 och kommer att göra det 2014.

Kommunstyrelsen anser inte att upphandling av IT är ett beslut som ska fattas av fullmäktige. All upphandling av IT-utrustning görs inom den rambudget som fullmäktige har beslutat. Upphandlingar är något som kommunen gör många gånger per år. Under 2014 genomfördes över 200 upphandlingar. Därför är inte beslut i upphandlingsfrågor en principiell eller väsentlig fråga. Det ligger inom ramen för kommunstyrelsen ansvar att leda och samordna.

När det gäller styrningen av den egna produktionen så pågår ett arbete med att ta fram ägardirektiv för att skapa klarhet i ägaruppdraget och ansvar för drift av produktionsverksamheterna. Förslag till ägardirektiv kommer att läggas fram för kommunstyrelsens

verksamhet den 17 februari, med planeringen att förslaget ska kunna beredas av kommunstyrelsen den 2 mars och kommunfullmäktige den 23 mars, allt år 2015.

Under 2014 har arbetet med styrningen och uppföljningen förbättrats. Merparten av kommunens nämnder har en ekonomi i balans. Glädjande kan konstateras att Valfärd skola har nått ett positivt resultat genom ett aktivt arbete. Under året 2014 har 130 enhetschef fått utbildning i ekonomi och är därmed bättre rustade för att ta sitt fulla ekonomiska ansvar.

I arbetet med budget inför 2015-2017 har extra tid lagts på att förankra budgeten särskilt inom kommunstyrelsens område.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Nacka kommun
Revisorerna

Revisionskrivelse
2014-11-18

Till Kommunstyrelsen
Cc: Kommunfullmäktige

Revisionsrapport nr 6/2014 – Uppföljning av tidigare granskningar

EY har på uppdrag av oss förtroendevalda revisorerna genomfört en uppföljning av två granskningar som genomförts 2012 och 2013. Granskningarna avser informations säkerhet respektive ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen.

Kommunstyrelsen har i flera fall följt våra rekommendationer från 2012 och 2013 och har vidtagit åtgärder som vi föreslagit. Samtliga rekommendationer har dock inte lett till åtgärder, varför vi ånyo för fram dem.

Mot bakgrund av resultatet av uppföljningen av informations säkerhetsgranskningen vill vi lyfta fram följande:

- Med Nacka kommuns modell med decentraliserat ansvar för inköp av IT-utrustning är det viktigt att det säkerställs att ansvariga chefer som fattar beslut om inköp av datorer, program och annan IT-utrustning har tillräcklig kompetens för att fatta dessa beslut. Detta för att minimera riskerna för att inköpt utrustning inte skulle vara kompatibel med kommunens centrala utrustning och system, att inköpen medför merkostnader på central nivå samt att avvikelser uppstår i förhållande till regelverket kring IT-säkerhet.
- Kommunstyrelsen bör, som revisionen efterlyser i revisionsrapporten, årligen sammanställa en konsoliderad kostnadsuppföljning av IT- verksamheten.
- Eftersom IT är verksamhetskritiskt för kommunens samtliga verksamheter och en väsentlig utgiftspost, är vår bedömning fortsatt att frågor såsom konkurrensutsättning eller ej är frågor som bör beslutas av kommunfullmäktige (beslut av principiell vikt/beskaffenhet enligt Kommunallagen).

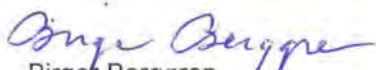
Mot bakgrund av resultatet av uppföljningen av styrningen av den egna produktionen föreslår revisionen att kommunstyrelsen, i det pågående arbetet med att tydliggöra styrning och ledning av verksamheten, särskilt uppmärksammar behovet av att:

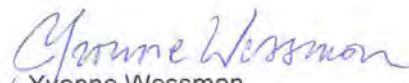
- Skapa klarhet i ägaruppdraget och ansvar för drift av produktionsverksamheterna.
- Säkerställa att det genom den nya controllerenheten sker en kvalitetsförbättring av styr- och uppföljningsprocessen och att ekonomistyrningen blir mer proaktiv.

Revisionen önskar kommunstyrelsens kommentarer till revisionens rekommendationer. Svar önskas senast den 28 februari 2015. Revisionen efterfrågar också samtidigt en tidplan för det pågående arbetet med att tydliggöra styrning och ledning av verksamheten.

Revisionen står givetvis till förfogande för att besvara eventuella frågor.

För revisorerna i Nacka kommun

Birger Berggren
Ordförande

Yvonne Wessman
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport nr 6/2014 – Uppföljning av tidigare granskningar

Uppföljning av tidigare granskningar

- Granskning av Informationssäkerhet
- Granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen

På uppdrag av revisorerna i Nacka kommun

Building a better
working world

Innehåll

1	Sammanfattning.....	2
2	Inledning.....	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Syfte	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
2.5	Granskning av informationssäkerhet (2012).....	3
2.6	Sammanfattning och rekommendationer.....	3
2.7	Kommunstyrelsens svar.....	4
2.8	Genomförda åtgärder.....	6
2.9	Slutsats.....	8
3	Granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen (2012).....	9
3.1	Sammanfattning och rekommendationer.....	9
3.2	Kommunstyrelsens svar.....	10
3.3	Genomförda åtgärder.....	12
3.4	Slutsats.....	17
	Källförteckning	18

1 Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nacka kommun genomfört en uppföljning av två granskningar från den gångna mandatperioden. Det är en granskning av informationssäkerhet och en granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen, från år 2012 och år 2013. Granskningarna avser kommunstyrelsen.

Efter revisorernas granskning av informationssäkerhet har kommunstyrelsen vidtagit åtgärder inom en rad områden:

- ▶ Rutiner och processer för att säkerställa intern kontroll införts i nu gällande avtal och beaktas i kommande avtal.
- ▶ Samverkansrutiner har enligt uppgift från administrativ direktör setts över och utvecklas kontinuerligt.
- ▶ Personuppgiftsbiträdesavtal är infört där det bedöms vara relevant.

Det innebär att kommunstyrelsen vidtagit åtgärder efter i princip samtliga rekommendationer från revisorerna. Kommunstyrelsen är fortfarande avvaktande till att införa en revisionsklausul i nya avtal samt till att ge centrala IT-enheten större inflytande över inköp av datorer, program och system i verksamheterna. Enligt administrativ direktör finns även svårigheter att göra en konsoliderad kostnadsuppföljning av IT-kostnaderna i hela kommunen.

Med anledning av detta vill revisorerna betona att det är av vikt att kommunstyrelsen säkerställer att ansvariga chefer som fattar beslut om inköp av datorer, program och system har tillräcklig kompetens för att fatta dessa beslut. Detta för att minimera risken att omfattande kostnader för övergripande hantering av maskiner och infrastruktur ska uppstå, samt för att minimera risker i IT-säkerhet som kan uppstå när många olika system kombinerar. Kommunstyrelsen bör även sammanställa en sådan konsoliderad kostnadsuppföljning som revisionen efterlyser i rapporten.

Mot bakgrund av att IT är verksamhetskritiskt för kommunens samtliga verksamheter och en väsentlig utgiftspost, är vår bedömning fortsatt att frågor såsom konkurrensutsättning eller ej är frågor som bör beslutas av kommunfullmäktige (beslut av principiell vikt/beskaffenhet enligt Kommunallagen).

Granskningen av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen syftade till att bedöma kommunstyrelsens styrning och uppföljning samt tydlighet i roller och ansvar. Kommunstyrelsen har sedan dess givit stadsdirektören ett uppdrag att genomföra ett utvecklingsarbete inom ledning och styrning. Syftet är bland annat att "minska gapet mellan hur kommunens organisation fungerar i praktiken och hur den är tänkt att fungera enligt fattade beslut". Stadsdirektörens arbete har inte slutredovisats utan fortsätter under 2015. En rad åtgärder är dock vidtagna.

Det är positivt att kommunstyrelsen genomför ett omfattande utvecklingsarbete för att tydliggöra styrning och ledning av verksamheten. Vissa beslut är fattade och andra återstår. I det fortsatta arbetet vill revisionen betona vikten av att kommunstyrelsen beaktar:

- ▶ Att skapa klarhet i ägaruppdraget och ansvar för drift av produktionsverksamheterna
- ▶ Att säkerställa att det genom den nya controllerenheten sker en kvalitetsförbättring av styr- och uppföljningsprocessen och att ekonomistyrningen blir mer proaktiv.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Revisorerna har beslutat genomföra en uppföljning av två granskningar som genomförts under mandatperioden. Dessa är:

- ▶ Granskning av informationssäkerhet (2012)
- ▶ Granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen (2012)

2.2 Syfte

Syftet med uppföljningen är att granska de åtgärder som vidtagits inom identifierade förbättringsområden samt vilka resultat som uppnåtts. Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.3 Revisionskriterier

Revisionskriterierna, d.v.s. de kriterier mot vilka ansvaret bedöms, utgörs av de rekommendationer som lämnades i de utvalda rapporterna.

2.4 Metod

Stadsdirektör samt administrativ direktör inom stadsledningskontoret har kontaktats och tillfrågats om det aktuella läget inom de områden som tidigare granskats. Information om styrningen inom den egna produktionen har lämnats av stadsjurist.

Informationen har sammanställts i denna rapport, som återknyter till revisionens ursprungliga slutsatser och rekommendationer i respektive granskning. I slutet av rapporten följer en bedömning av kommunstyrelsens åtgärder till följd av granskningarna.

2.5 Granskning av informationssäkerhet

2.6 Sammanfattning och rekommendationer

En outsourcing av kommunens IT-system genomfördes under år 2009. Granskningen, som genomfördes under 2012 och 2013, men bedömer verksamhetsåret 2012, syftade till att belysa hur planeringen för outsourcingen hade skett och bedöma det beslutsunderlag som legat till grund för beslutet. Vidare var syftet att bedöma om väsentliga parametrar beaktats i avtalet med leverantören ur internkontrollsynpunkt samt säkerhetssynpunkt. Granskningen omfattade en genomgång av ingångna avtal och uppföljning av dessa. Ett viktigt perspektiv i granskningen var konsekvenser av IT-kraschen hösten 2011 och åtgärder kopplade till denna.

Revisionskrivelse med rekommendationer skickades från revisionen den 26 mars 2013. Av revisionsrapporten framgår ett antal utvecklingsområden och brister. Beslutet om att genomföra en outsourcing av IT hade hanterats som ett informationsärendet i kommunstyrelsen. Bedömningen i revisionsrapporten var att en så verksamhetskritisk och ekonomiskt väsentlig fråga som IT-drift i kommunen borde vara föremål för tydligare beslutsunderlag samt beslut i kommunstyrelsen. Frågan ansågs även vara av sådan principiell beskaffenhet att kommunfullmäktige eventuellt borde ha fattat beslutet.

Även de riskområden som lyfts fram i tjänsteskrivelsen som låg till grund för informationsärendet i kommunstyrelsen bedömdes i revisionsrapporten vara av så pass väsentlig ka-

raktär att någon form av uppföljning av vidtagna åtgärder borde ha gjorts innan beslutet fattades. Vidare saknades kostnadsjämförelser mellan olika alternativ, vilket bedömdes vara en brist. Effekter av outsourcing av Nacka kommuns mycket decentraliserade IT hantering borde också tydligare ha beskrivits, då en sådan organisation är mer komplex att hantera för en IT-driftleverantör.

I samband med beslutet saknades en tydlig redovisning av bedömda ekonomiska effekter av avtalen i förhållande till aktuell kostnadsnivå. Vidare saknades återkoppling och beskrivningar till vilka kvalitetsförbättringar som de nya avtalen innebär.

I rapporten fanns fyra rekommendationer med förslag till utveckling av då gällande avtal med leverantören Tieto:

Rekommendation

Kontraktet bör inkludera en revisionsklausul.

Gemensamma rutiner och processer bör inkluderas i kontraktet för att säkerställa att internkontroll och säkerhet är tydligt avtalat. Ansvar och kontroller avseende exempelvis backup och ändringshantering måste tydliggöras i kontraktet, liksom rutiner för att följa upp efterlevnaden av kontrollerna.

Nacka kommun bör genomföra en detaljerad genomgång av säkerheten i upprättade rutiner och processer som skall säkerställa en fungerande samverkan.

Kontraktet bör inkludera instruktioner för hur personuppgifter får behandlas av personuppgiftsbiträdet, likaså bör kontraktet definiera lägsta nivå av tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifter mot obehörig åtkomst, förstörelse och ändring.

Revisorerna lämnade även en generell rekommendation om IT-kostnader:

Rekommendation

Kommunen bör införa någon form av systematisk samlad uppföljning och analys av IT-kostnaderna. Merkostnaden på såväl central som lokal nivå som är kopplad till den större valfriheten som finns vad gäller val av datorer, system och program behöver specificeras och i förekommande fall budgeteras. Innan inköp av datorer, system och program sker i verksamheterna bör det införas rutiner som säkerställer att personal på central nivå med IT-kompetens kring kommunens samlade IT-miljö och driftsavtal gör en dokumenterad bedömning av totala kostnadseffekter samt upplyser verksamheterna om eventuella begränsningar som kan finnas bl. a vad gäller uppkoppling och åtkomst till centrala nät.

2.7 Kommunstyrelsens svar

På sammanträdet i juni 2013 beslutade kommunstyrelsen om ett svar till revisionen. Där besvarades hur kommunstyrelsen såg på rekommendationerna och vilka åtgärder som vidtagits och vidtas.

Kommunstyrelsen höll med revisionen om att outsourcingen borde ha varit ett beslutsärende, och menade att proceduren kring den här typen av ärenden har ändrats så att frågor om förlängning av avtal samt nya upphandlingar alltid kommer att beslutas av kommunstyrelsen. Dock ansåg kommunstyrelsen inte att just outsourcing av IT måste beslutas även av kommunfullmäktige eftersom det ryms inom kommunstyrelsens uppdrag att leda och samordna kommunens verksamhet.

Vidare medgav kommunstyrelsen att underlaget till informationsärendet hade vissa kvalitetsbrister och att även denna procedur har förbättrats genom en bättre dokumentation av system och avtal.

Vad gällde frågan om kostnadsjämförelser så menade kommunstyrelsen i svaret att sådana togs fram år 2009. Dock hade antalet användare snabbt ökat sedan dess och fördubblats på nästan två år (från 6 000 användare till över 12 000), varför nya jämförelser måste göras inför varje ny upphandling. Med den snabba teknikutveckling som råder så tenderar kostnadsanalyserna att snabbt bli inaktuella.

Vidare framgick följande svar på revisionens rekommendationer:

Rekommendation	KS svar juni 2013
Kontraktet bör inkludera en revisionsklausul.	I de fall kommunen gjort en översyn av avtal har leverantörer inte motsatt sig detta. Inom IT-området pågår en kontinuerlig översyn av avtalen. Kommunstyrelsen menade dock att det kan vara svårt att skriva in i ett avtal att det ska revideras eftersom det skulle kunna leda till att avtalet förändras så mycket att det strider mot bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling. Kommunstyrelsen var därför avvaktande till att införa revisionsklausuler i avtal.
Gemensamma rutiner och processer bör inkluderas i kontraktet för att säkerställa att internkontroll och säkerhet är tydligt avtalat. Ansvar och kontroller avseende exempelvis backup och ändringshantering måste tydliggöras i kontraktet, liksom rutiner för att följa upp efterlevnaden av kontrollerna.	Kommunstyrelsen delade bedömningen att rutiner och processer för att säkerställa intern kontroll bör inkluderas i avtalet. Det finns nu infört i gällande avtal och behovet kommer att beaktas i kommande avtal.
Nacka kommun bör genomföra en detaljerad genomgång av säkerheten i upprättade rutiner och processer som skall säkerställa en fungerande samverkan.	Samverkansrutinerna har utvecklats och ses över kontinuerligt. Kommunstyrelsen ansåg att det är helt nödvändigt att ha ett gott samarbete internt och med leverantörerna.
Kontraktet bör inkludera instruktioner för hur personuppgifter får behandlas av personuppgiftsbiträdet, likaså bör kontraktet definiera lägsta nivå av tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifter mot obehörig åtkomst, förstörelse och ändring.	Detta ska behandlas i kommande avtal. I nuvarande avtal har det hanterats i efterhand.
Kommunen bör införa någon form av systematisk samlad uppföljning och analys av IT-kostnaderna. Merkostnaden på såväl central som lokal nivå som är kopplad till den större valfriheten som finns vad gäller val av datorer, system och program behöver specificeras och i förekommande fall budgeteras.	Uppföljning gjordes år 2012 och kommer att göras framgent. Kommunstyrelsen tittar även på möjligheterna att bredda uppföljningen. Det finns dock svårigheter att avgöra vad som är en IT-kostnad när den är integrerad i verksamheten. Därför kan det vara svårt att få en helt rättvisande bild, men ambitionen är att ta fram analyser.
Innan inköp av datorer, system och program sker i verksamheterna bör det införas rutiner som säkerställer att personal på central nivå med IT-kompetens kringkommunens samlade IT-miljö och driftsavtal gör en dokumenterad bedömning av totala kostnadseffekter samt upplyser verksamheterna om eventuella be-	Kostnaden som kommer i och med att det finns en valfrihet inom verksamheterna är enligt kommunstyrelsen nödvändig. Det nuvarande avtalet för IT-arbetsplatsutrustning var initialt begränsat för att minska kostnaderna. I de fall verksamheterna har haft ytterligare behov har kommunstyrelsen accepterat detta.

gränsningar som kan finnas bl. a vad gäller uppkoppling och åtkomst till centrala nät.

IT-enheten är involverad när det gäller större inköp och har en central roll när det gäller frågor om åtkomst. Att IT-enheten ska göra en dokumenterad bedömning i varje enskilt inköp såg kommunstyrelsen som varken möjligt eller önskvärt. Chefer i verksamheterna har ansvar för inköp och i det ingår datorer, program och system. IT-enheten ska endast finnas som ett vägledande stöd för verksamheterna.

2.8 Genomförda åtgärder

Stadsledningskontorets administrativa direktör har inför denna uppföljning delgett en uppdatering av status med utgångspunkt i kommunstyrelsens svar från 2013.

Som beskrevs i svaret så tas numera strategiska beslut om outsourcing av kommunstyrelsen. Exempelvis så tog kommunstyrelsen beslutet att förlänga avtalet med Tieto, liksom tilldelningsbeslutet i den upphandling av IT-utrustning som genomförts. I båda fallen har kommunstyrelsen enligt administrativa direktören fått tydliga beslutsunderlag. Bedömningen att denna typ av beslut ligger på kommunstyrelsen och inte på fullmäktige kvarstår.

I nya underlag till beslut finns beskrivningar av olika alternativ och varför ett visst alternativ föreslås. Det gällde vid beslutet om förlängning av avtalet med Tieto och i upphandlingen av IT-utrustning. I den senare fick kommunstyrelsen ta del av vissa strategiska vägval som gjordes i upphandlingen. Det är enligt administrativa direktören ett sätt att redogöra för risker och hantera dessa.

Kommunen arbetar nu kontinuerligt med kostnadsjämförelser. Inför beslutet om förlängning av avtalet med Tieto diskuterades kostnader för olika delar i avtalet. Kommunen menade att kostnadsnivån för lagring var hög jämfört med marknaden och kostnadsnivåerna justerades nedåt. I upphandlingen av IT-utrustning har omfattande arbete lagts på att göra kostnadsjämförelser. I tilldelningsbeslutet fanns också en redovisning av vad det nya avtalet innebär jämfört med det gamla.

Rekommendation	KS svar juni 2013	Status november 2014
Kontraktet bör inkludera en revisionsklausul.	I de fall kommunen ser behovet av att göra en översyn av avtal har leverantörer inte motsatt sig detta. Inom IT-området pågår en kontinuerlig översyn av avtalen. Kommunstyrelsen menar dock att det kan vara svårt att skriva in i ett avtal att det ska revideras eftersom det skulle kunna leda till att avtalet förändras så mycket att det strider mot bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling. Kommunstyrelsen är därför avvaktande till att införa revisionsklausuler i avtal.	Enligt administrativ direktör är kommunstyrelsen fortsatt avvaktande till att införa en revisionsklausul.

<p>Gemensamma rutiner och processer bör inkluderas i kontraktet för att säkerställa att internkontroll och säkerhet är tydligt avtalat. Ansvar och kontroller avseende exempelvis backup och ändringshantering måste tydliggöras i kontraktet, liksom rutiner för att följa upp efterlevnaden av kontrollerna.</p>	<p>Kommunstyrelsen delar bedömningen att rutiner och processer för att säkerställa intern kontroll bör inkluderas i avtalet. Det finns nu infört i nu gällande avtal och behovet kommer att beaktas i kommande avtal.</p>	<p>I upphandlingen av IT-utrustning har enligt administrativ direktör kravställts att leverantörerna ska ha rutiner för att hantera incidenter och att kommunen får rapporter. Generellt uppges säkerhetsfrågorna ha högsta prioritet. Omfattande investeringar görs för förbättra säkerheten i kommunens nät. Attacker mot nätet följs upp kontinuerligt och alla berörda leverantörer ska analysera, dokumentera och åtgärda brister.</p> <p>Rutiner gällande säkerhet och internkontroll finns nu i gällande avtal.</p>
<p>Nacka kommun bör genomföra en detaljerad genomgång av säkerheten i upprättade rutiner och processer som skall säkerställa en fungerande samverkan.</p>	<p>Samverkansrutinerna har utvecklats och ses över kontinuerligt. Kommunstyrelsen anser att det är helt nödvändigt att ha ett gott samarbete internt och med leverantörerna.</p>	<p>Kommunen arbetar löpande i samverkan med leverantörerna med att se över avtal inom ramen för det som är möjligt i det avtal som tecknats.</p>
<p>Kontraktet bör inkludera instruktioner för hur personuppgifter får behandlas av personuppgiftsbiträdet, likaså bör kontraktet definiera lägsta nivå av tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda personuppgifter mot obehörig åtkomst, förstörelse och ändring.</p>	<p>Detta ska behandlas i kommande avtal. I nuvarande avtal har det hanterats i efterhand.</p>	<p>Rekommendationen om personuppgiftsbiträde är infört i avtalen där det bedöms vara relevant.</p>
<p>Kommunen bör införa någon form av systematisk samlad uppföljning och analys av IT-kostnaderna. Merkostnaden på såväl central som lokal nivå som är kopplad till den större valfriheten som finns vad gäller val av datorer, system och program behöver specificeras och i förekommande fall budgeteras. Innan inköp av datorer, system och program sker i verksamheterna bör det införas rutiner som säkerställer att personal på central nivå med IT-kompetens kringkommunens samlade IT-miljö och driftsavtal gör</p>	<p>Uppföljning gjordes år 2012 och kommer att göras framgent. Kommunstyrelsen tittar även på möjligheterna att bredda uppföljningen. Det finns dock svårigheter att avgöra vad som är en IT-kostnad när den är integrerad i verksamheten. Därför kan det vara svårt att få en helt rättvisande bild, men ambitionen är att ta fram kostnadsjämförelser.</p> <p>Kostnaden som kommer i och med att det finns en valfrihet inom verksamheterna är enligt kommunstyrelsen nödvändig. Det nuvarande avtalet för IT-arbetsplatsutrustning var dock initialt begränsat för att minska kostnaderna. I de fall verksam-</p>	<p>Vad gäller frågan att införa en konsoliderad uppföljning av IT-kostnaderna så kvarstår bedömningen att en sådan är mycket svår att göra. Det går enligt administrative direktören inte att tydligt avgöra vad som är IT-kostnad och inte när IT är en helt integrerad och nödvändig del i verksamheten. De gemensamma kostnader som avser den gemensamma infrastrukturen följs upp kontinuerligt.</p> <p>I övrigt gäller kommunstyrelsens svar fortfarande.</p>

en dokumenterad bedömning av totala kostnadseffekter samt upplyser verksamheterna om eventuella begränsningar som kan finnas bl. a vad gäller uppkoppling och åtkomst till centrala nät.

heterna har haft andra behov har kommunstyrelsen accepterat detta.

IT-enheten är involverad när det gäller större inköp och har en central roll när det gäller frågor om åtkomst. Att IT-enheten ska göra en dokumenterad bedömning i varje enskilt inköp såg kommunstyrelsen som varken möjligt eller önskvärt. Chefer i verksamheterna har ansvar för inköp och i det ingår datorer, program och system. IT-enheten ska endast finnas som ett vägledande stöd för verksamheterna.

2.9 Slutsats

Efter revisorernas granskning av informationssäkerhet har kommunstyrelsen vidtagit åtgärder inom en rad områden:

- ▶ Rutiner och processer för att säkerställa intern kontroll införts i nu gällande avtal och beaktas i kommande avtal.
- ▶ Samverkansrutiner har setts över och utvecklas enligt uppgift kontinuerligt.
- ▶ Personuppgiftsbiträdesavtal är infört där det bedöms vara relevant.

Det innebär att kommunstyrelsen vidtagit åtgärder efter i princip samtliga rekommendationer från revisorerna. Kommunstyrelsen är dock fortfarande avvaktande till att införa en revisionsklausul i nya avtal samt till att ge den centrala IT-enheten större inflytande över inköp av datorer, program och system i verksamheterna. Enligt administrativ direktör finns även svårigheter att göra en konsoliderad kostnadsuppföljning av IT-kostnaderna i hela kommunen.

Med anledning av detta vill revisorerna betona att det är av vikt att kommunstyrelsen säkerställer att ansvariga chefer som fattar beslut om inköp av datorer, program och system har tillräcklig kompetens för att fatta dessa beslut. Detta för att minimera risken att omfattande kostnader för övergripande hantering av maskiner och infrastruktur ska uppstå, samt för att minimera risker i IT-säkerhet som kan uppstå när många olika system kombineras. Kommunstyrelsen bör även sammanställa en sådan konsoliderad kostnadsuppföljning som revisionen efterlyser i rapporten.

Mot bakgrund av att IT är verksamhetskritiskt för kommunens samtliga verksamheter och en väsentlig utgiftspost, är vår bedömning fortsatt att frågor såsom konkurrensutsättning eller ej är frågor som bör beslutas av kommunfullmäktige (beslut av principiell vikt/beskaffenhet enligt Kommunallagen).

3 Granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen

3.1 Sammanfattning och rekommendationer

Granskningen av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen syftade till att bedöma kommunstyrelsens styrning och uppföljning samt tydlighet i roller och ansvar.

Revisionen skickade en revisionskrivelse den 8 november 2012 om de brister som framkom i rapporten. Det fanns otydligheter gällande ansvaret för ägaruppdraget och ansvaret för driften av produktionsverksamheten. Styrning och uppföljning genomfördes i praktiken av kommunstyrelsens verksamhetsutskott, utan att det formellt hade detta ansvar. Otydligheten identifierades vara en risk för bristande effektivitet i styrningen.

Beträffande tjänstemannaorganisationen bedömde revisionen att ansvaret hos verksamhetschefer och rektorer var tydligt. Samma situation gällde dock inte för produktionsdirektörerna, som hade svårighet att beskriva vad deras övergripande strategiska ansvar innebar.

Revisionsrapporten bedömde även att det inte utövades en tillräcklig styrning över produktionsverksamheterna eftersom ekonomiska underskott inte hanterades i tid. Ekonomistyrningen bedömdes vara mer reaktiv än proaktiv. Det fanns även en osäkerhet i prognoser i uppföljning och tertialbokslut. Kommunstyrelsen och dess utskott hade inte haft tillgång till controllerstöd för sina styruppgifter, vilket enligt revisionsrapporten ökade risken för mindre trovärdiga budgetar och åtgärdsplaner och därmed en adekvat styrning.

Revisionsrapporten lyfte att frågan om utbudsstrukturen borde ses över för att FFS skulle fåförutsättningar för en ekonomi i balans. Likaså lokalförsörjningen behövde hanteras för att fungera mer kostnadseffektivt.

I rapporten lämnades fjorton rekommendationer till kommunstyrelsen:

Rekommendation

Tydliggöra ansvar och roller i förhållandet mellan den politiska organisationen och tjänstemannaorganisationen

På den politiska nivån tydliggöra de olika ansvar som ska gälla för den egna produktionsverksamheten

Säkerställ att ansvar och delegation överensstämmer

Förtydliga ansvaret i tjänstemannaorganisationen ovanför verksamhetschefsnivån

Gör en översyn och anpassning av reglementet för ekonomistyrning

Definiera hur över- och underskott ska hanteras samt balanserat eget kapital

Tydliggör ett regelverk för egen regi som bedrivs i konkurrens

Skärp kravet på att identifiera förändringsbehov som följer av budgetförutsättningar

Utveckla förutsättningar för en effektivare avvikelshantering. Det bör koncentreras till planeringsfasen och genomföras mer proaktivt.

Säkerställ att det i styr- och uppföljningsprocessen finns stöd till politiskt ansvariga för att kunna bedöma trovärdigheten i verksamheternas budgetar, prognoser och handlingsplaner.

Förbättra prognoskvaliteten i verksamheten

Tillämpa styrreglerna och vidta åtgärder vid bristande följsamhet

Prioritera frågan om kostnadseffektiv struktur för skolorna i egen regi. Utforma internhyres-systemet på ett ändamålsenligt och rättvist sätt.

För frågan till fullmäktige om ansvarig nämnd/styrelse inte klarar av att vidta de åtgärder som behövs för att hålla budgeten.

3.2 Kommunstyrelsens svar

I mars 2013 svarade kommunstyrelsen på revisionsrapporten i ett yttrande. Där framgick att stadsdirektören vid kommunstyrelsens sammanträde den 26 november 2012, § 308, fått i uppdrag att genomföra ett utvecklingsarbete inom ledning och styrning för att minska gapet mellan hur kommunens organisation fungerar i praktiken och hur den är tänkt att fungera enligt fattade beslut. Kommunstyrelsen hade vidare den 11 februari 2013, § 53, ställt sig bakom den utvecklingsplan som stadsdirektören tog fram baserat på ovanstående uppdrag. I den framgår att uppdraget skulle redovisas i augusti 2013 genom förslag till fortsatt utveckling.

I uppdraget till stadsdirektören ingår sex delar:

1. Begränsa, tydliggöra och kommunicera styrande dokument.
2. Förenkla och förbättra grundläggande administrativa stödprocesser inklusive stadsledningskontorets roll och organisation.
3. Tydliggöra och säkerställa ledning och styrning av verksamhetsresultat och ekonomi inom myndighets- och huvudmannorganisationen.
4. Tydliggöra och säkerställa ledning och styrning av verksamhetsresultat och ekonomi inom den kommunala produktionen.
5. Ta fram en samlad chefsstrategi som inkluderar rekrytering, introduktion, kontinuerlig kompetensutveckling och vid behov avveckling av chefer, för att säkra att kommunens leds och styrs i enlighet med det system som är beslutat.
6. Utveckla ett kontinuerligt kulturarbete för att säkra kommunens vision om Öppenhet och mångfald och grundläggande värdering om att Vi har förtroende och respekt för människors kunskap och egna förmåga – samt deras vilja att ta ansvar.

I svaret fanns följande kommentarer till revisorernas rekommendationer:

Rekommendation	KS svar mars 2013
Tydliggöra ansvar och roller i förhållandet mellan den politiska organisationen och tjänstemannaorganisationen	Denna fråga ska hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.
På den politiska nivån tydliggöra de olika ansvar som ska gälla för den egna produktionsverksamheten	Denna fråga ska hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.
Säkerställ att ansvar och delegation överensstämmer	Denna fråga ska hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.
Förtydliga ansvaret i tjänstemannaorganisationen ovanför verksamhetschefs-nivån	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.
Gör en översyn och anpassning av reglementet för ekonomistyrning	Under hösten 2012 inleddes ett arbete med att se över kommunens samtliga styrande dokument och riktlinjer. Arbetet fortsätter under 2013 och leds av stadsdirektören. Reglementet för ekonomistyrning har varit föremål för översyn under senare del av 2012 och till hösten 2013 kommer ett förslag till ett samlat ekonomireglemente läggas fram för beslut i kommunfullmäktige. Förslaget till ekonomireglemente kommer att omfatta den typ av frågor som idag finns i redo-

	visnings- och ekonomistyrningsreglemente. Revisorernas synpunkter kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med ekonomireglemente.
Definiera hur över- och underskott ska hanteras samt balanserat eget kapital	<p>Ett ärende om över- och underskott inom den kommunala produktionen behandlades av kommunstyrelsen den 26 november 2012, § 303.</p> <p>Beslutet innebär att utgående balans per 31 december 2011 nollställs för verksamheter och den gemensamma fonden inom förskola, fritid och skola, inom verksamheten sociala stödresurser och för de nedlagda enheterna Kultur Partner och Nacka Partner. Åtgärden att korrigera verksamheternas ackumulerade under- och överskott påverkar inte kommunen ekonomiskt. Underskotten är redan medräknat totalt för kommunens utgående balans för 2011.</p> <p>För de kommunala verksamheterna har kommunfullmäktige fastlagt principen om att ansvar och befogenheter ska delegeras till lägsta effektiva nivå. Därmed finns förutsättningen för de självständiga verksamheterna att fritt konkurrera med varandra och med privata anordnare. Detta stimulerar till självständighet och professionalism. Principen speglar den grundläggande värderingen om förtroende för och tillit till den enskilde individens vilja och förmåga. Mot bakgrund av detta är det viktigt att en kortsiktig lösning också kompletteras med förbättringar vad gäller kommunens ekonomistyrning och att Nackas styrprinciper efterlevs.</p>
Tydliggör ett regelverk för egen regi som bedrivs i konkurrens	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.
Skärp kravet på att identifiera förändringsbehov som följer av budgetförutsättningar	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.
Utveckla förutsättningar för en effektivare avvikelshantering. Det bör koncentreras till planeringsfasen och genomföras mer proaktivt.	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.
Säkerställ att det i styr- och uppföljningsprocessen finns stöd till politiskt ansvariga för att kunna bedöma trovärdigheten i verksamheternas budgetar, prognoser och handlingsplaner.	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.
Förbättra prognoskvaliteten i verksamheten	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.
Tillämpa styrreglerna och vidta åtgärder vid bristande följsamhet	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53. Frågan kommer även att hanteras i det uppdaterade reglementet för ekonomistyrning som färdigställs under 2013.
Prioritera frågan om kostnadseffektiv struktur för skolorna i egen regi. Utforma internhyressystemet på ett ändamålsenligt och rättvist sätt.	Ett nytt system för hyror för förskolor och skolor beslutades av kommunstyrelsen den 26 november 2012, § 301. Kommunstyrelsen gav därvid fastighetsdirektören i uppdrag att göra en översyn av reglerna för hur verksamheterna ska kunna ställa av lokaler, som inte längre behövs. Uppdraget ska redovisas till kommunstyrelsen senast i mars 2013. Det nya systemet för internhyror innebär i korthet att kom-

	<p>munen får en än bättre matchning mellan objektens funktionalitet och hyresnivå. Eftersom de senaste värderingarna företogs för länge sedan har de i stor utsträckning tappat sin aktualitet. Förändring i den reviderade modellen är främst att areaeffektivitet nu föreslås vara en ytterligare parameter. Arbetet med framtagandet har pågått under drygt ett års tid och har skett i samverkan och dialog med arbetsgrupp- och referensgrupp med representanter från bland annat såväl kommunala som fristående skolor. Själva genomförandet av inventeringen och bedömningen har skett i samverkan med oberoende extern aktör för att säkerställa opartiskhet i värdering av lokalerna.</p>
<p>För frågan till fullmäktige om ansvarig nämnd/styrelse inte klarar av att vidta de åtgärder som behövs för att hålla budgeten.</p>	<p>Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.</p>

Avslutningsvis skrev kommunstyrelsen att den inte delade revisorernas bedömning att ytterligare regler och definitioner behövdes för att förbättra styrningen och uppföljningen av den kommunala produktionen. Kommunstyrelsen ansåg att regelverket behövde förändras så att de regler som verkligen styr ska bli synliga. Kommunstyrelsen uppgav att de såg en fara i att definiera begrepp för djupt, eftersom det enligt styrelsen kan leda till en kultur där både förtroendevalda och medarbetare fokuserar på klagörande definitioner i stället för att tolka reglerna mot vision, värdering och beslutade mål.

3.3 Genomförda åtgärder

Stadsdirektören och stadsjurist har delgett revisionen vad status idag är i de frågor som lyftes i revisionsrapporten.

I september 2013 fattade kommunstyrelsen beslut om en ny organisation för den kommunala produktionen. Från och med den 1 januari 2014 bildades två produktionsområden för de kommunalt producerade välfärdstjänsterna: Välfärd skola samt Välfärd fritid, kultur och socialt stöd.

I Välfärd skola ingår elevhälsa, förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundskolsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning. I Välfärd fritid, kultur och socialt stöd ingår arbetsmarknadsinsatser, kultur, bibliotek, musikskola och övrig kulturverksamhet samt fritid, fritidsgårdar och övrig fritidsverksamhet, stöd och omsorg, individ- och familjeomsorg, omsorg för funktionsnedsatta, personlig assistans, socialpsykiatri och äldreomsorg. Beslutet innebär att produktionsområdena förskola, fritid och skola och verksamheten sociala stödresurser upphörde den 31 december 2013.

Stadsdirektörens arbete för att utveckla styrning och ledning har inte slutredovisats än utan fortsätter. Lägesrapporter har behandlats av kommunstyrelsen den 2 september 2013, § 188 och den 3 mars 2014, § 56. Den senaste uppföljningen av den nya organisationen redovisades av stadsdirektören till kommunstyrelsen den 1 september 2014. Arbetet fortsätter under 2015.

En del förändringar av direktörernas ansvar för olika processer har genomförts och även organisationsförändringar som ska stärka myndighets- och huvudmannorganisationen. Inga direktörer är, med ett undantag, längre tillika enhetschef för någon stödenhet. Undantaget är den nybildade controllerenheten, som har ekonomidirektören som enhetschef under sin uppbyggnad.

Direktörernas ansvar utgår nu från processer. Tekniska direktören har ansvaret för naturreservatsprocessen. Rekrytering pågår av ny enhetschef för *park- och naturenheten*, som utgör tjänstemannastöd till tekniska nämnden och naturreservatsnämnden.

Ansvaret för arbets- och företagsprocessen, fritidsprocessen och kulturprocessen har samlats hos en direktör, med titeln arbets- och fritidsdirektör. Rekrytering av chef till den nybildade *kultur- och fritidsenheten* pågår. Enheten utgör tjänstemannastöd till nämnden i dess ansvar för fritidsverksamhet. Enheten ger även tjänstemannastöd till kulturnämnden. Driften av idrottsanläggningar har överförts till *idrottsdriftsenheten*. Fritidsnämnden beslutade den 5 mars 2014, § 24, att driften av simhallar ska utföras av Medley AB, som vinnande anbudsgivare i den upphandling av simhallsdrift som nämnden hade beslutat om den 18 september 2013, § 96. *Lokalenheten* utgör tjänstemannastöd till fritidsnämnden när det gäller dess ansvar som hyresgäst i anläggningar för sport och idrott.

Fastighetsstaben upphörde den 1 maj 2014 och samtliga medarbetare flyttade till andra enheter.

Stadsledningskontoret är organisatorisk hemvist för samtliga direktörer samt strategiska funktioner som rapporterar till stadsdirektören. Arbetet för att identifiera hur strategiskt stöd direkt till övriga direktörer utöver stadsdirektören ska organiseras fortsätter under hösten 2014.

Ekonomienheten har delats i en ny controllerenhet och en redovisningsenhet. Biträdande chefen för ekonomienheten blev chef för redovisningsenheten Ekonomidirektören ansvarar för controllerenheten under uppbyggnaden. Controllers ska kunna vara placerade inom enheten även om de rapporterar till viss direktör och därmed ska ha den direktören som sin chef. Enhetschefen ansvarar för att utveckla enheten och är chef för övriga controllers inom enheten.

För en del av stödenheterna har direktör också varit enhetschef. Bortsett från vad som beskrivits ovan om att ekonomidirektören är enhetschef för controllerenheten under dess uppbyggnad, har samtliga stödenheter nu egna enhetschefer. Chefer för nybildade *juridik- och kanslienheten* och *samordnings- och utvecklingsenheten* tillträdde i augusti 2014. De tidigare biträdande enhetscheferna för *personal- och kommunikationsenheterna* har anställts som enhetschefer.

Målet för utvecklingsarbetet är enligt lägesrapport till kommunstyrelsen i september 2014 att kommunen ska bli ännu bättre på att leverera välfärdstjänster av hög kvalitet och på att bevara och utveckla Nackas territorium. Det ska bli lättare för både förtroendevalda och medarbetare att utföra sitt uppdrag på rätt sätt. Sättet att organisera, styra och leda arbetet ska bidra till ett ökat fokus på dessa och till en ökad måluppfyllelse både för verksamhetsresultat och ekonomi, inom alla områden.

Stadsdirektören har haft stöd av en särskilt anställd strateg för ledning och styrning i att hålla ihop och driva utvecklingsarbetet framåt. Denna slutade sin tjänst i Nacka kommun före sommaren 2014. Stadsdirektören kommer under hösten konstruera om sitt stöd för den fortsatta styrningen av utvecklingsarbetet inom ramen för befintliga resurser.

Rekommendation	KS svar mars 2013	Status november 2014
Tydliggöra ansvar och roller i förhållandet mellan den poli-	Denna fråga ska hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut	Grundläggande administrativa stödprocesser inklusive stadsledningskontorets roll och

tiska organisationen och tjänstemannaorganisationen	den 11 februari 2013, § 53.	organisation ses just nu över. En översyn har gjorts av processägarskap och myndighets- och huvudmannaenheter. En samlad chefsstrategi antogs den 2 september 2013 och implementering pågår.
På den politiska nivån tydliggöra de olika ansvar som ska gälla för den egna produktionsverksamheten	Denna fråga ska hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.	Ett arbete för tydligare politisk styrning pågår och förslag om ägardirektiv ska tas fram under hösten 2014 (se kommentar längre fram).
Säkerställ att ansvar och delegation överensstämmer	Denna fråga ska hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.	Ingår i översynen av organisation och styrande dokument som pågår (se kommentar längre fram).
Förtydliga ansvaret i tjänstemannaorganisationen ovanför verksamhetschefsnivån	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.	Direktörernas ansvar för olika processer har tydliggjorts. Det har också gjorts organisationsförändringar som ska stärka myndighets- och huvudmannaorganisationen. Inga direktörer är, med ett undantag, längre tillika enhetschef för någon stödenhet.
Gör en översyn och anpassning av reglementet för ekonomistyrning	Under hösten 2012 inleddes ett arbete med att se över kommunens samtliga styrande dokument och riktlinjer. Arbetet fortsätter under 2013 och leds av stadsdirektören. Reglementet för ekonomistyrning har varit föremål för översyn under senare del av 2012 och till hösten 2013 kommer ett förslag till ett samlat ekonomireglemente läggas fram för beslut i kommunfullmäktige. Förslaget till ekonomireglemente kommer att omfatta den typ av frågor som idag finns i redovisnings- och ekonomistyrningsreglemente. Revisorernas synpunkter kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med ekonomireglemente.	Reglementet för ekonomistyrning uppdaterades av kommunfullmäktige den 3 februari 2014.
Definiera hur över- och underskott ska hanteras samt balanserat eget kapital	Ett ärende om över- och underskott inom den kommunala produktionen behandlades av kommunstyrelsen den 26 november 2012, § 303. Beslutet innebär att utgående balans per 31 december 2011 nollställs för verksamheter och den gemensamma fonden inom förskola, fritid och skola, inom verksamheten sociala stödresurser och för de nedlagda enheterna Kultur Partner och Nacka Partner. Åtgärden att korrigera verksamheternas ackumulerade under- och överskott påverkar inte kommunen	Kommunstyrelsens svar gäller fortfarande. Beslut om hantering av över- och underskott fattades av kommunstyrelsen senast den 19 maj 2014, § 113.

	<p>ekonomiskt. Underskotten är redan medräknat totalt för kommunens utgående balans för 2011.</p> <p>För de kommunala verksamheterna har kommunfullmäktige fastlagt principen om att ansvar och befogenheter ska delegeras till lägsta effektiva nivå. Därmed finns förutsättningen för de självständiga verksamheterna att fritt konkurrera med varandra och med privata anordnare. Detta stimulerar till självständighet och professionalism. Principen speglar den grundläggande värderingen om förtroende för och tillit till den enskilde individens vilja och förmåga. Mot bakgrund av detta är det viktigt att en kortsiktig lösning också kompletteras med förbättringar vad gäller kommunens ekonomistyrning och att Nackas styrprinciper efterlevs.</p>	
Tydliggör ett regelverk för egen regi som bedrivs i konkurrens	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.	Ett mål i stadsdirektörens utvecklingsarbete är att begränsa, tydliggöra och kommunicera styrande dokument. Nya styrande dokument har skapats enligt den av kommunstyrelsen beslutade nya modellen. Stadsledningskontoret kommer under hösten följa hur väl de olika typerna av styrande dokument fungerar inom nämndernas ansvarsområden.
Skärp kravet på att identifiera förändringsbehov som följer av budgetförutsättningar	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.	Ryms inom den översyn som pågår. Den nya controllerenheten ska vara ett stöd i detta arbete.
Utveckla förutsättningar för en effektivare avvikelsehantering. Det bör koncentreras till planeringsfasen och genomförs mer proaktivt.	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.	Den nya controllerenheten ska vara ett stöd i detta arbete.
Säkerställ att det i styr- och uppföljningsprocessen finns stöd till politiskt ansvariga för att kunna bedöma trovärdigheten i verksamheternas budgetar, prognoser och handlingsplaner.	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.	Den nya controllerenheten ska vara ett stöd i detta arbete.
Förbättra prognoskvaliteten i verksamheten	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i	Den nya controllerenheten ska vara ett stöd i detta arbete.

	beslut den 11 februari 2013, § 53.	
Tillämpa styrreglerna och vidta åtgärder vid bristande följsamhet	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53. Frågan kommer även att hanteras i det uppdaterade reglementet för ekonomistyrning som färdigställs under 2013.	Styrande dokument ses över just nu i en pågående process. Reglementet för ekonomistyrning uppdaterades av kommunfullmäktige den 3 februari 2014.
Prioritera frågan om kostnadseffektiv struktur för skolorna i egen regi. Utforma internhyressystemet på ett ändamålsenligt och rättvist sätt.	Ett nytt system för hyror för förskolor och skolor beslutades av kommunstyrelsen den 26 november 2012, § 301. Kommunstyrelsen gav därvid fastighetsdirektören i uppdrag att göra en översyn av reglerna för hur verksamheterna ska kunna ställa av lokaler, som inte längre behövs. Uppdraget ska redovisas till kommunstyrelsen senast i mars 2013. Det nya systemet för internhyror innebär i korthet att kommunen får en än bättre matchning mellan objektens funktionalitet och hyresnivå. Eftersom de senaste värderingarna företogs för länge sedan har de i stor utsträckning tappat sin aktualitet. Förändring i den reviderade modellen är främst att areaeffektivitet nu föreslås vara en ytterligare parameter. Arbetet med framtagandet har pågått under drygt ett års tid och har skett i samverkan och dialog med arbetsgrupp- och referensgrupp med representanter från bland annat såväl kommunala som fristående skolor. Själva genomförandet av inventeringen och bedömningen har skett i samverkan med oberoende extern aktör för att säkerställa opartiskhet i värdering av lokalerna.	Beslut om regler om avställning fattades av kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott den 21 januari 2014, § 15.
För frågan till fullmäktige om ansvarig nämnd/styrelse inte klarar av att vidta de åtgärder som behövs för att hålla budgeten.	Denna fråga kommer att hanteras i det ovan redovisade utvecklingsarbetet som kommunstyrelsen har ställt sig bakom i beslut den 11 februari 2013, § 53.	I det nya reglementet för ekonomistyrning framgår att finansieringsnämnder och produktionsverksamheter ska inkomma med åtgärdsprogram vid befarade underskott. Ett verksamhetsområdes under- och överskott skall helt överföras till balanserat totalt kapital. Verksamheterna ska inkomma med förslag på disponering/ återställande av totalt kapital i samband med ärendet om mål och budget.

Som framgår i tabellen pågår ett arbete med att ta fram ägardirektiv. De är avsedda att förtydliga den högsta politiska styrningen av den kommunala produktionen och beslut om att anta dessa fattas av kommunfullmäktige. När ägardirektiven är antagna ska stadsledningskontoret ta fram ett förslag om hur kommunstyrelsens delegationsordning bör an-

passas i förhållande till ägardirektiven. Den ska definiera och särskilja ansvar och befogenheter för:

- ▶ verksamhetsutskott
- ▶ strategisk ledning genom produktionsdirektör
- ▶ verksamhetsansvarig i form av rektor/förskolechef och verksamhetschef.

Enligt stadsjurist finns tankar om att ägardirektiven ska ställa krav på styrkort, något som produktionsverksamheterna redan arbetar med. Ägardirektiven ger därmed förutsättningar för bättre uppföljning.

3.4 Slutsats

Granskningen av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen syftade till att bedöma kommunstyrelsens styrning och uppföljning samt tydlighet i roller och ansvar. Kommunstyrelsen har sedan dess givit stadsdirektören ett uppdrag att genomföra ett utvecklingsarbete inom ledning och styrning. Syftet är bland annat att "minska gapet mellan hur kommunens organisation fungerar i praktiken och hur den är tänkt att fungera enligt fattade beslut". Stadsdirektörens arbete har inte slutredovisats än utan fortsätter under 2015. En rad åtgärder är dock vidtagna. Den senaste uppföljningen av den nya organisationen redovisades av stadsdirektören till kommunstyrelsen den 1 september 2014.

Det är positivt att kommunstyrelsen genomför ett omfattande utvecklingsarbete för att tydliggöra styrning och ledning av verksamheten. Vissa beslut är fattade och andra återstår. I det fortsatta arbetet vill revisionen betona vikten av att kommunstyrelsen beaktar:

- ▶ Att skapa klarhet i ägaruppdraget och ansvar för drift av produktionsverksamheterna
- ▶ Att säkerställa att det genom den nya controllerenheten sker en kvalitetsförbättring av styr- och uppföljningsprocessen och att ekonomistyrningen kan bli mer proaktiv.

Nacka den 18 november 2014

Anna Eklöf
EY

Källförteckning

Nacka kommuns reglemente för ekonomistyrning

Nacka kommuns reglemente för mål- och resultatstyrning

Plan för utvecklingsarbete kring ledning och styrning för öppenhet och mångfald, 2013-01-21

Revisionsrapport nr 6/2012 Översiktlig uppföljning av ett antal områden kopplat till IT

Revisionsrapport nr 3/2012 Granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen

Revisionsrapport nr 3/2012 Granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den egna produktionen 2012-11-08

Revisionsrapport nr 6/2012 Översiktlig uppföljning av ett antal områden kopplat till IT, 2013-03-26

Status gällande rekommendationer i revisionsrapport nr 6/2012, 2014-11-05, KFKS 2012/340-007

Styrning och ledning för öppenhet och mångfald, Lägesrapport augusti 2014, Tjänsteskrivelse KFKS 2012/577-001, 2014-08-27

Tjänsteskrivelse, Granskning av ekonomi- och verksamhetsstyrning inom den kommunala produktionen, Förslag till yttrande över revisionsrapport nr 3/2012, 2012/340-007, 2013-02-20

Yttrande över revisionsrapport 6/2012 Översiktlig uppföljning av ett antal områden kopplat till IT, 2013-06-17, KFKS 2012/340-007

2015-01-29

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/99-013

Kommunstyrelsen

Medborgarundersökning 2014

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Resultatet av medborgarundersökningen hösten 2014 visar att medborgarnas nöjdhet inom de flesta områden ligger på fortsatt höga nivåer, i jämförelse med andra kommuner. Nöjdheten med hur kommunen sköter sina verksamheter har ökat sedan 2013. Förskolan, grund- och gymnasieskolan fortsätter vara områden där medborgarna har en mycket hög nöjdhet, i jämförelse med andra kommuner. Sett över tid har resultaten förbättrats inom områdena miljöarbete, stöd till utsatta, äldreomsorg och gator och vägar. Tillgången till återvinningscentraler är ett av få områden där nöjdheten bland medborgarna understiger snittet för andra kommuner. I likhet med de flesta andra kommuner får Nacka lägst betyg när det gäller påverkan. Medborgarundersökningen i Nacka görs varje höst och genomförs av Statistiska centralbyrån.

Om undersökningen

Statistiska centralbyrån (SCB) erbjuder varje vår och höst Sveriges kommuner att delta i en medborgarundersökning. Sedan SCB startade undersökningen 2005 har 257 av landets kommuner deltagit, de flesta flera gånger.

Undersökningen består av tre delar:

- **Nöjdhet med regionen:** Medborgarnas uppfattning om kommunen som en plats att bo och leva på, innehåller bl.a. frågor om allmän nöjdhet med kommunen, kommunikationer, kommersiellt utbud, trygghet, mm.
- **Nöjdhet med verksamheterna:** Medborgarnas uppfattning om kommunens verksamheter
- **Nöjdhet med insyn och inflytande:** Medborgarnas uppfattning om insyn i och inflytande över kommunens verksamheter och beslut.

För dessa tre delar ges dels ett helhetsbetyg, benämnda nöjd-region-index (NRI), nöjd-medborgare (NMI) och nöjd-inflytande-index (NII), dels betyg på ett antal faktorer som

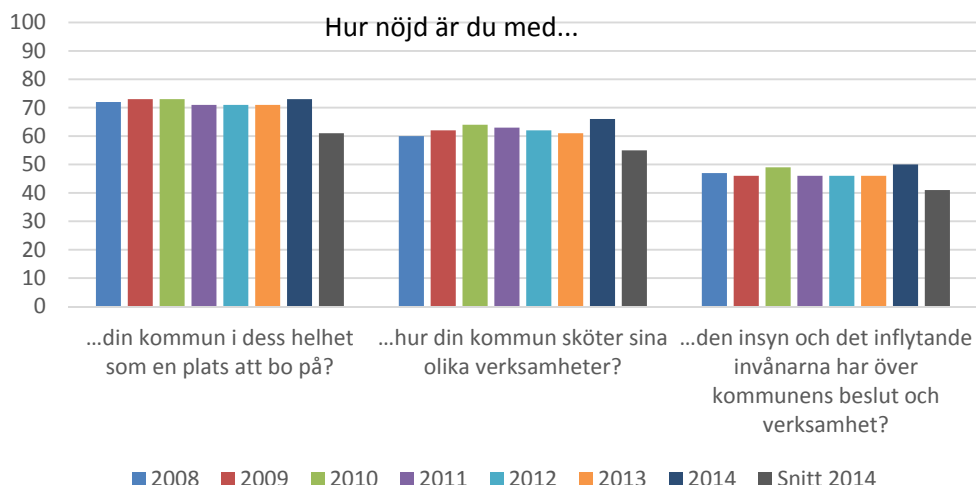
återger delar av det undersökta området. Det övergripande resultatet visas för varje faktor med ett värde på 0-100, där värden under 40 kan betraktas som underkänt, gränsen för ”nöjd” går vid 55 och värden över 75 kan tolkas som väl godkänt¹.

Nacka kommun har medverkat i undersökningen årligen sedan 2008. 2014 genomfördes undersökningen 22 september – 10 november. Sammanlagt genomförde 129 kommuner undersökningen 2014. När Nackas värde jämförs med snittet i detta ärende är betydligt det snittet för dessa 129 kommuner. År 2010 omarbetade SCB enkäten något, vilket gör att jämförbarheten med resultaten från åren dessförinnan är begränsad inom en del områden

Undersökningen skickades i Nacka kommun ut till 1 500 slumpmässigt utvalda personer i åldrarna 18-84 år, varav knappt 700 personer (45 procent) svarade. Eftersom studien är en urvalsstudie förekommer felmarginaler för de resultat som redovisas. Felmarginalerna för kommunens resultat ligger runt +/- 2, d.v.s. för ett resultat på 65 kan det sanna värdet ligga inom ramen 63-67. Det är viktigt att beakta detta när kommunens resultat jämförs med andras.

Medborgarnas nöjdhet högre 2014

Nacka kommuns resultat har varit höga och stabila under de år som undersökningen har genomförts. För de sammanfattande måtten, som uttrycks i de tre indexen, har inga förändringar skett tidigare – men 2014 ökade kommunens nöjd-medborgar-index, det vill säga hur nöjda medborgarna är med hur kommunen sköter sina verksamheter. Nacka kommun fick ett av de allra högsta värdena i riket 2014, endast två kommuner fick högre värde (Sollentuna och Höganäs).

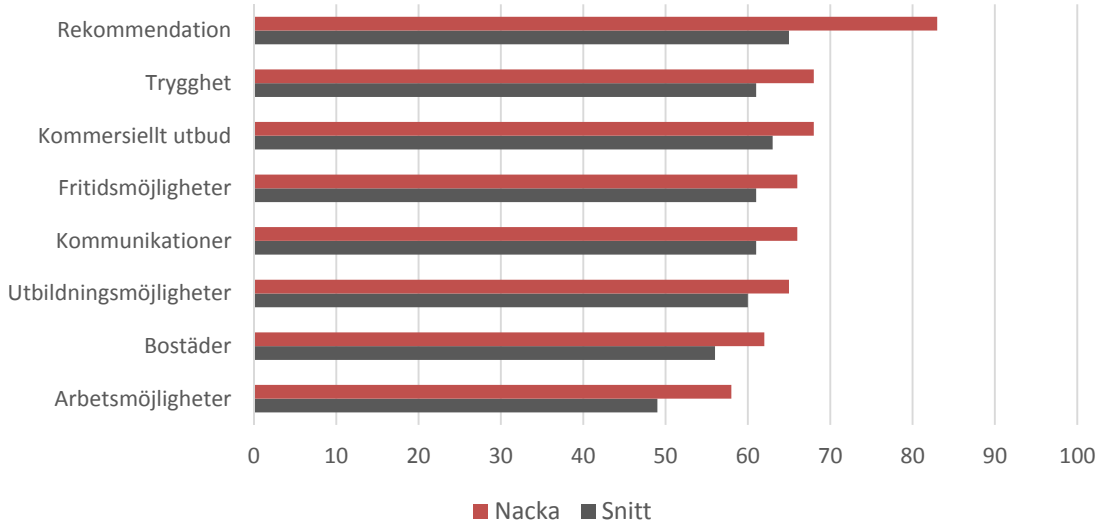

¹ De svarande svarar på varje fråga på en skala 1-10, där 1 är lägsta betyg och 10 högsta. Varje faktor mäts genom en eller flera frågor. För varje faktor – t.e.x. bostäder – räknas svaren som ingår ihop och omräknas till ett index på 0-100. Det innebär att värdet 5 på skalan 1-10 motsvarar ett indexvärde på 44,4 och värdet 8 motsvarar ett indexvärde på 77,8.

Nöjdhet med att leva och bo i Nacka

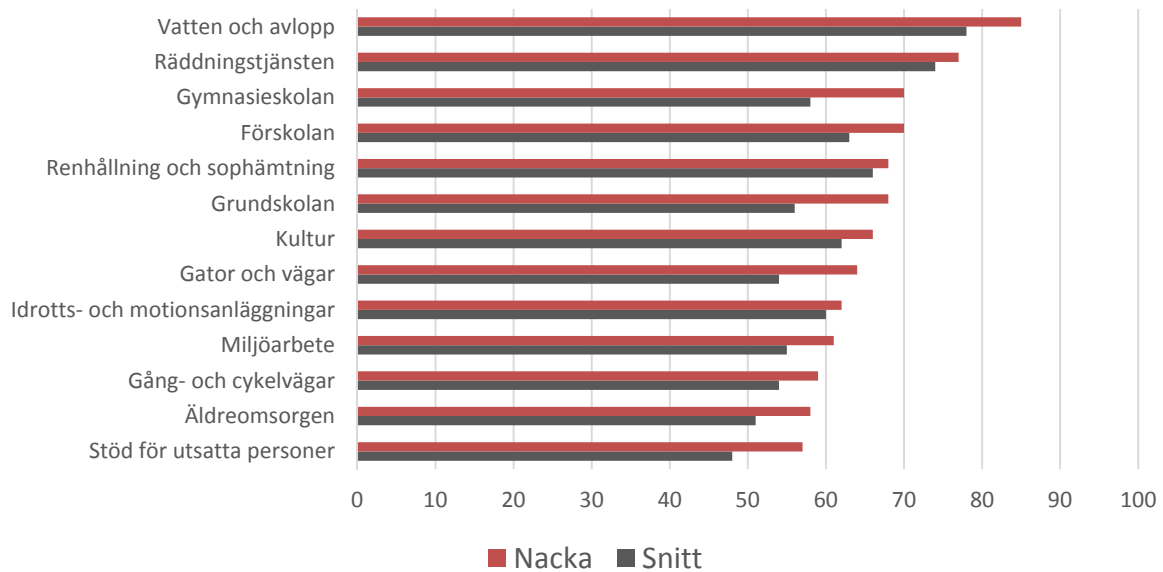
Kommunen får högre värden än snittet inom samtliga områden som ingår i detta block. Inga förändringar har skett över tid.

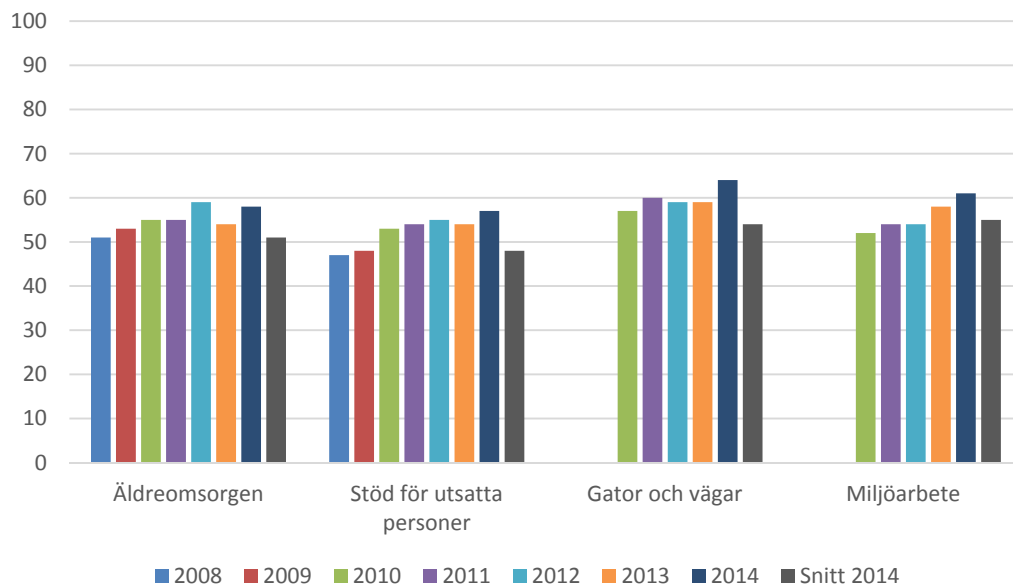
Titta man på de ingående frågorna för respektive områden finns det dock saker som medborgarna i Nacka är mindre nöjda med än genomsnittet: möjligheterna att enkelt kunna transportera sig med bil och utbud av restauranger/kaféer/barer inom rimligt avstånd. Området fritidsmöjligheter mäts bl.a. genom frågor om tillgång till grönområden och natur, och där får kommunen ett av de högsta betygen i riket.

Nöjdhet med hur kommunen sköter sina verksamheter

Medborgarnas nöjdhet är högre än snittet inom de allra flesta områden i detta block av undersökningen. Mest nöjda i jämförelse med andra kommuner är medborgarna med grund- och gymnasieskolan, gator och vägar och stödet till utsatta personer.

Värdena är höga och ganska stabila över tid även i detta block av undersökningen. Förskolan och grund- och gymnasieskolan ligger bland topp-tre bland samtliga medverkande kommuner 2014. Det har skett vissa förbättringar över tid, vilka visas nedan.

När det gäller medborgarnas omdöme om gator och vägar fick Nacka kommun det högsta värdet i riket 2014. Det man frågar om är underhåll och skötsel samt belysning av gator och vägar, snöröjning och trafiksäkerhet. Medborgarnas omdöme om kommunens stöd till utsatta personer var det tredje högsta i riket 2014. En viktig skillnad mellan dessa frågor, när man ska analysera och använda resultatet, är att i princip samtliga svarande har egen erfarenhet av Nackas gator och vägar, medan man i mycket större utsträckning baserar sin nöjdhet med stödet till utsatta på den bild man har av hur kommunen sköter det, snarare än egen erfarenhet. Endast en mycket liten andel av de svarande har egen erfarenhet inom

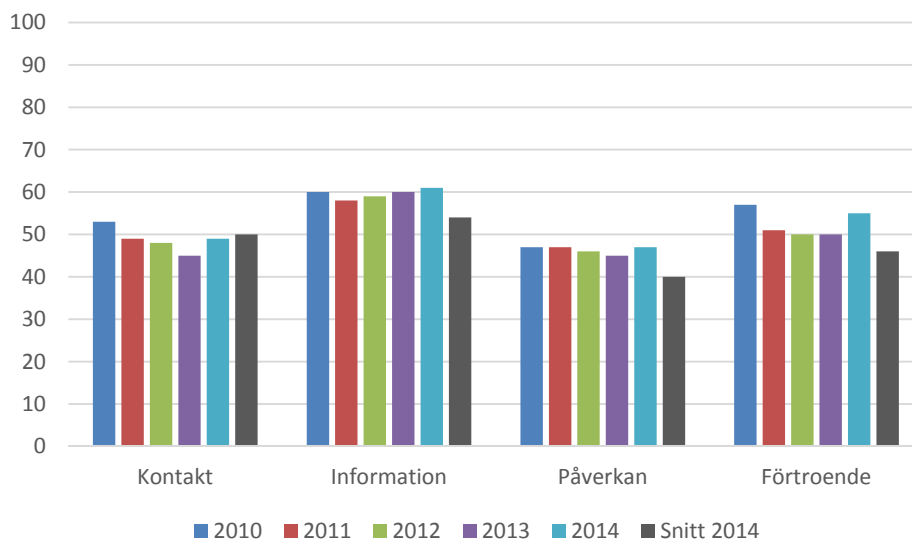
området och en hög andel lämnar svaret ”ingen åsikt”. Det är naturligtvis ändå mycket positivt att så relativt höga omdömen ges, då det är ett tecken på att arbete kommunen gör för att stödja utsatta personer är känt, vilket bl.a. kan bidra till att invånarna kan vara mer benägna att söka kommunens stöd i situationer då det behövs.

Kommunens miljöarbete mäts genom frågan hur nöjda medborgarna är med kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt. Där ses en tydlig positiv trend, vilket kan ha att göra med den stora satsningen på insamling av matavfall och att kommunens ambitioner med miljöarbetet därigenom för många blivit synbart och uppmärksammat.

Inom två områden i detta block är medborgarna inte nöjdare än snittet. Medborgarna är mindre nöjda än snittet med tillgänglighet till återvinningscentraler, vilket drar ner värdet inom området renhållning och sophämtning (där medborgarna i övrigt är medelnöjda). Vidare är nöjdheten på snittet för idrotts- och motionsanläggningar och den frågan som drar ner betyget där är vad medborgarna tycker om belysningen i kommunens elljusspår.

Nöjdhet med insyn och inflytande

I detta block ges de lägsta omdömena från medborgarna. Så ser det generellt sett ut i alla kommuner. Nackas värden ligger som framgår av bilden nedan dock över genomsnittet för andra kommuner.

De statistiskt säkerställda förändringar som skett över tid är för kontakt och förtroende. När det gäller kontakt frågas endast om hur nöjd man är med möjligheterna att få kontakt med kommunens politiker och där är det en stor andel som lämnar svaret ”ingen åsikt”. Förtroendet för kommunen sjönk mellan 2010 och 2011 – däremot har det inte skett någon statistiskt säkerställd förändring mellan 2013 och 2014.

Det är området påverkan som får lägst betyg i detta block. Även om Nacka ligger över snittet så nås inte en nivå där medborgarna kan anses vara nöjda. De kommuner i riket som

har högst resultat här, och ligger kring 55 (gränsen för ”nöjdhet”) och uppåt 60 är ett fåtal. 2014 var det Höganäs (högst), Sollentuna, Lomma och Salem. Nacka hade värdet 47.

Kommunens tilläggsfrågor och öppna svar

Nacka kommun ställde åtta tilläggsfrågor i undersökningen, som handlar om kommunens skatte- och avgiftsnivå, fritidsaktiviteter, kommunens samhällsplanering, m.m. En ny fråga ställdes från och med 2014, om vad medborgarna tycker om kommunens planer på att bygga förtätad stad mellan Nacka forum och Hammarby sjöstad. Tre fjärdedelar av medborgarna gav mellan och låga svar på den frågan. Svaren redovisas i bilagan.

Ungefär 160 av de svarande använde möjligheten att lämna öppna svar. Den absolut störta delen av dessa innehåller synpunkter på stadsplanering- och utveckling, kommunikationer/kollektivtrafik och gator och vägar. I många av svaret lyfts behovet av att värna om Nackas natur fram.

Kan vi vara nöjda med resultaten?

Många av resultaten i medborgarundersökningen är mycket bra. Inom 22 av totalt 29 områden ligger kommunen bland den fjärdedel kommuner med bäst värden. Inom 13 områden ligger kommunen bland de 10 procent bästa (se bilaga med tabeller och diagram). Detta är mycket positivt och målsättningen bör vara att bibehålla dessa höga värden. Det finns naturligtvis också en förbättringspotential även där vi ligger bland de 25 procent bästa och kanske också där vi ligger bland de med 10 procent högsta värden.

Störst förbättringspotential bör finnas där kommunen ligger på snittet eller där medborgarna inte är nöjda. Detta gäller som nämnt för renhållning och sophämtning och för idrotts- och motionsanläggningar samt för området påverkan. Också området förtroende bör anses ha förbättringspotential, eftersom medborgarna har haft ett större förtroende för kommunen tidigare.

Bilagor

Tabeller och diagram (power-point)

Lisa Ståhlberg
Controller

Medborgarundersökningen 2014

Bilaga KFKS 2015/99-013

Jämförelser med andra samt Nacka kommuns tillägsfrågor

Hur Nackas resultat står sig i jämförelse med andra

Där färgen visar: mörkgrön ruta=bästa fjärdedelen av medverkande kommuner 2014,
ljusgrön ruta=näst bästa fjärdedelen, gul ruta=näst sämsta fjärdedelen

MEDBORGARUNDERSÖKNING 2014				
★ = topp-10%				
Nöjd-region-index	Nackas värde	Snittet för samtliga	Nackas placering (bland 129 kommuner)	Högsta värde 2014
Nöjd-region-index	73 ★	61	4	77 (Lomma/Danderyd)
Rekommendation	83 ★	65	3	85 (Lomma)
Arbetsmöjligheter	58	49	17	77 (Lomma)
Utbildningsmöjligheter	65	60	41	87 (Lund/Lomma)
Bostäder	62	56	17	69 (Tranås/Höganäs)
Kommunikationer	66	61	37	75 (Staffanstorp)
Kommersiellt utbud	68	63	33	76 (Allingsås, Strömstad)
Fritidsmöjligheter	66	61	22	72 (Luleå/Karlstad)
Trygghet	67	61	21	82 (Robertsfors)
Nöjd-inflytande-index	Nackas värde	Snittet för samtliga	Nackas placering	Högsta värde 2014
Nöjd-inflytande-index	50 ★	41	10	56 (Höganäs)
Kontakt	49	50	67	66 (Dals-Ed)
Information	61 ★	54	13	67 (Höganäs/Lomma)
Påverkan	47	40	14	58 (Höganäs)
Förtroende	55 ★	46	13	66 (Höganäs)

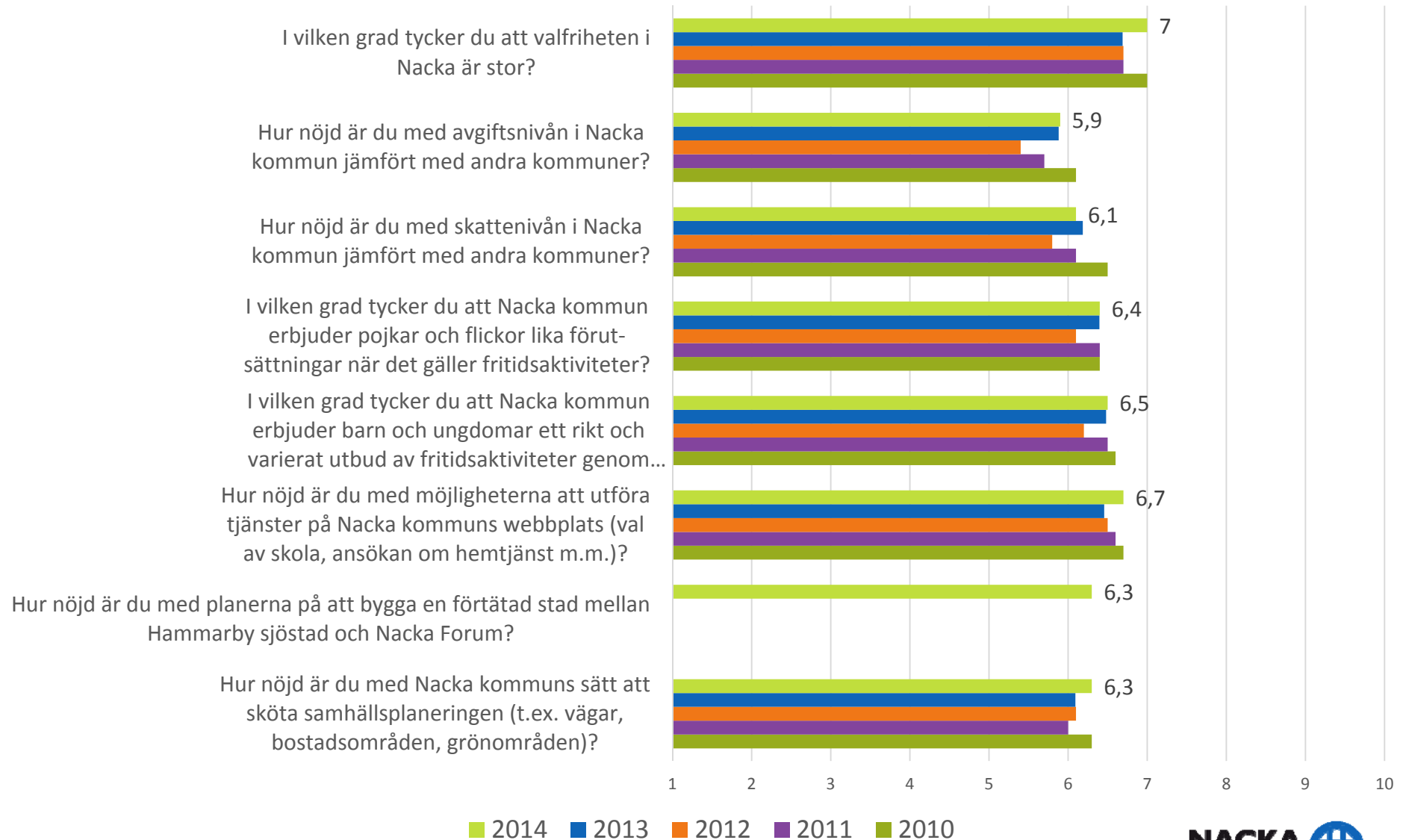
Hur Nackas resultat står sig i jämförelse med andra

Där färgen visar: mörkgrön ruta=bästa fjärdedelen av medverkande kommuner 2014, ljusgrön ruta=näst bästa fjärdedelen, gul ruta=näst sämsta fjärdedelen.

Nöjd-medborgar-index	Snittet			Högsta värde 2014
	Nackas värde	för samtliga	Nackas placering	
Nöjd-medborgar-index	66 ★	55	3	68 (Sollentuna)
Bemötande och tillgänglighet	63 ★	57	9	67 (Dals-Ed)
Förskolan	70 ★	63	6	75 (Vellinge)
Grundskolan	68 ★	56	4	74 (Vellinge)
Gymnasieskolan	70 ★	58	7	76 (Danderyd)
Äldreomsorgen	58	51	15	69 (Öckerö)
Stöd för utsatta personer	57 ★	48	3	59 (Sollentuna)
Räddningstjänsten	77	74	19	81 (Ljungby)
Gång- och cykelvägar	59	54	20	64 (Olofström)
Gator och vägar	64 ★	54	1	64 (Nacka/Lomma)
Idrotts- och motionsanläggningar	62	60	41	71 (Ulricehamn/Luleå/Höganäs)
Kultur	66	62	35	75 (Luleå)
Miljöarbete	61	55	23	68 (Trollhättan)
Renhållning och sophämtning	68	66	42	74 (Härnösand)
Vatten och avlopp	85 ★	78	11	88 (Umeå)

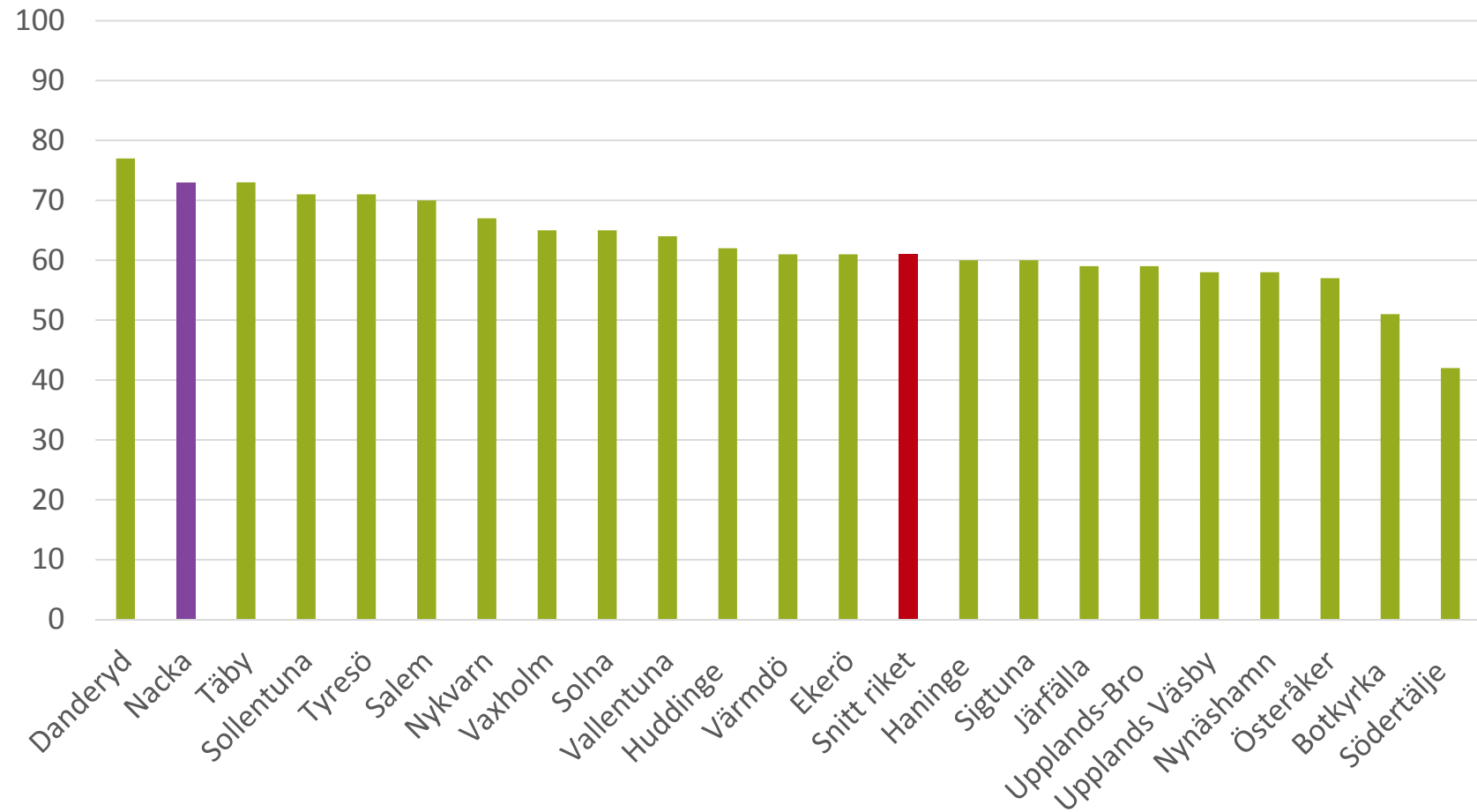
Nacka kommuns tilläggsfrågor

Snittbetyg på skala 1-10

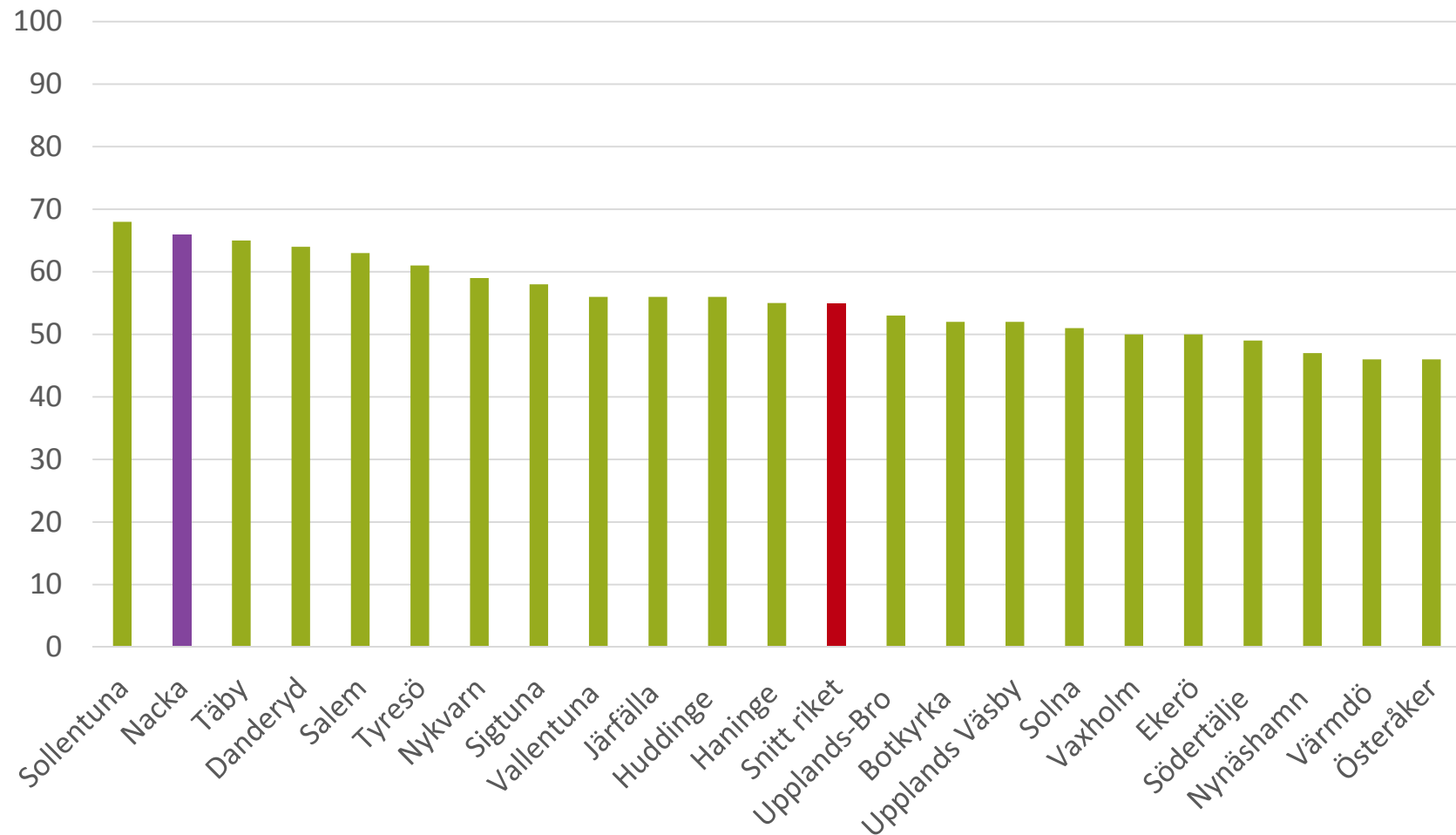
Nöjdhet med att leva och bo i kommunen (nöjd-region-index)

Jämförelser med medverkande Stockholmskommuner, värde från det senaste av åren 2013 eller 2014 som respektive kommun medverkade

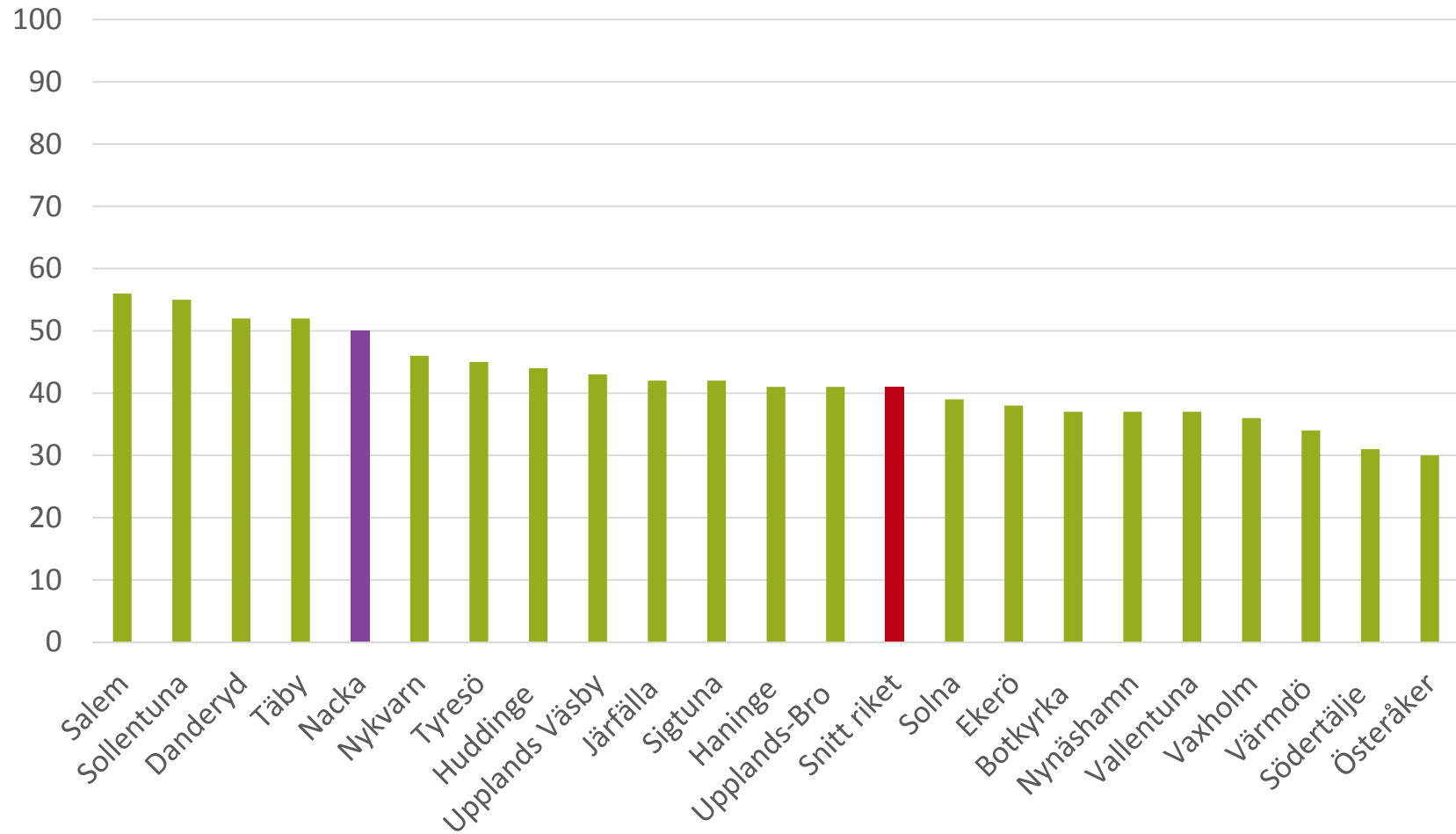
Nöjdhet med hur kommunen sköter sina verksamheter (nöjd-medborgar-index)

Jämförelser med medverkande Stockholmskommuner, värde från det senaste av åren 2013 eller 2014 som respektive kommun medverkade

Nöjdhet med insyn och inflytande (nöjd-inflytande-index)

Jämförelser med medverkande Stockholmskommuner, värde från det senaste av åren 2013 eller 2014 som respektive kommun medverkade

2015-02-04

TJÄNSTESKRIVELSE
NRN 2013/17-041
KFKS 2013/182-040

Kommunstyrelsen

Bokslut för Naturreservatsnämnden år 2014

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer naturreservatsnämndens bokslut för år 2014.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att överskottet om 0,7 miljoner kronor överförs till natur- och trafiknämnden år 2015, för att arbete med nya naturreservat.

Sammanfattning

Naturreservatsnämnden redovisar ett positivt resultat med 0,7 miljoner kronor av en nettobudget på 13,2 miljoner kronor som beror på att medel för att kunna föreslå nya naturreservat inte tagits i anspråk.

Under året har naturreservaten Trollsjön och Skogsö inrättats. Arbetet återupptogs med Skarpnäs där förslag till inrättande beräknas föreligga under våren 2015. Efter återremiss i fullmäktige i november har förslag till inrättande av naturreservat i Skuruparken kompletterats och nytt förslag beräknas bli behandlat i fullmäktige i början på 2015.

Nackas största fladdermusholk finns numera i gammalt igenbyggt båtskjul i naturreservatet Gärdesudden och att en fågelskådarplats har anlagts vid Tollare träsk. Återställande efter sommarens skyfall har prioriterats vilket i viss mån har tagit resurser från de planerade åtgärderna som förskjuts till 2015.

Ärendet

Naturreservatsnämnden redovisar verksamhetsresultat, uppföljning av strategiska mål och nyckeltal, insatta resurser, investeringsredovisning samt en uppföljning av intern kontroll i bilaga 1 samt i bilaga 2 en specifikation av naturreservatsnämndens kostnader.

Bilagor

Verksamhetsresultat, uppföljning av strategiska mål och nyckeltal
Specifikation av naturreservatsnämndens kostnader

Dag Björklund

Margareta Rindö

Natur- och trafikdirektör

Controller

Bilaga I

Verksamhetsresultat

Inrättande av reservat

Ett överklagande av kommunens beslut i december 2013 om att inrätta Trollsjöns naturreservat avvisades av länsstyrelsen i mars månad varefter beslutet vann laga kraft. Under året har även Svärdsö naturreservat inrättats, det första i Nacka som också omfattar marina områden.

Arbetet med tilltänkta naturreservatet Skarpnäs återupptogs utifrån kompletterande inventering av naturvärden och kommunstyrelsens inriktningsdirektiv för avgränsning av området utifrån övergripande kommunala intressen. Förslag ställdes ut för samråd där de sista remisserna inkom i oktober. Förslag till beslut om inrättande beräknas vara klart under första tertialet 2015.

Förslag till naturreservat Skuruparken omarbetades efter ny utställning och behandlades i fullmäktige i november 2014 då det återremitterades. Efter komplettering med externt juridiskt utlåtande återkommer ärendet till fullmäktige i början av 2015.

Ett större seminarium om allemansrätten och dess inverkan på generell utformning av föreskrifter i Nacka hölls i början på sommaren. Det resulterade att framtagna förslag till en generell C-del i föreskrifterna justerades och nu ligger till grund för framtida förslag till nya reservat och revidering av äldre föreskrifter.

Drift och skötsel

En underhållsplan för reservaten togs fram för att ge underlag för kommande förslag till reinvesteringar och för planering av underhållsåtgärder. En sådan åtgärd som genomfördes under 2014 var reinvestering i en lekplats i Velamsund vid Insjön. Lekplatsen har utformats med ett tema som ansluter till gårdsmiljön, med höns, hästar och kor. I Velamsund har också en 3 000 kvadratmeter stor vattenspegel tagits fram i den tidigare helt igenvuxna Rudsjön. Därmed har våtmarksmiljön återskapats med större biologisk mångfald med bland annat simänder, vadare, insekter och groddjur.

Under hösten har Skogsstyrelsens naturvärdesinventerare upprättat en skötselplan för den nordöstra delen av Velamsund. Detta för att man ska kunna dokumentera, planera, prioritera och följa upp skötselinsatser. En inventering av de sydvästra delarna av reservatet beräknas genomföras under 2015. I samverkan med Velamsunds intressentförening anordnades traditionell julmarknad och höstmarknad med artbestämning av äpplen, svampexpertis, pyssel med Naturskolan och ponnyridning.

Under 2014 har flera hagar stängslats in i Nyckelviken och det arbetet fortsätter under 2015. Parkeringarna är nu iordningställda och har fått nya plank. Visningsträdgården har varit med i evenemanget ”1000 trädgårdar” som är ett samarbete mellan Trädgårdsriket, Riksförbundet Svensk Trädgård och Studieförbundet. Ett nytt växthus har byggts och stenvallen intill har renoverats. Under hösten inventerades samtliga lindar i gårdsområdet och en åtgärdsplan togs fram.

I övrigt kan nämnas att Nackas största fladdermusholk numera finns i gammalt igenbyggt båtskjul i naturreservatet Gärdesudden och att en fågelskådarplats har anlagts vid Tollare träsk.

Återställande efter sommarens skyfall har prioriterats vilket i viss mån har tagit resurser från de planerade åtgärderna som i viss mån förskjuts till 2015.

Inflytande - Fokusgrupper

Arbetet med fokusgruppen med Boo hembygdsförening, Nacka hembygdsförening, Friluftsförbundet i Nacka, Boo miljö- och naturvänner, Saltsjöbadens naturskyddsförening, Nacka naturskyddsförening, Nacka miljövårdsråd samt Naturreservatsnämndens ledamöter. Fokusgruppen träffas två gånger om året, på våren och på hösten. Park- och naturenheten presenterar vid dessa tillfällen utförda och planerade åtgärder i naturreservaten. Fokusgruppen ger feedback på presentationen och har även möjlighet att komma med egna förslag. Syftet är en öppen dialog med biologisk mångfald och tillgänglighet i fokus.

Verksamhetsresultat						
 UTMÄRKT BRA HAR BRISTER						
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Målvärde	Utfall 2014	Utfall 2013
God kommunal service	Naturreservaten ger rika möjligheter till friluftsliv och rekreation samtidigt som biologisk mångfald och kulturhistoriska värden värnas		Andelen medborgare som är nöjda med möjligheterna till friluftsliv och rekreation?(tillgången till parker grönområden och natur SCB) Index 8,4 snitt övriga kommuner 7,8	90 %	96 %	96 %
			Antal besökare till naturreservat Besöksmätning i Velamsund 2013 3 april- 27 augusti 2014 april-dec	> 9000	16 900	9000 i Velamsund
God livsmiljö och långsiktig hållbar utveckling	Kännedomen om syftet med naturreservaten samt hur de sköts och utvecklas är hög möjligheter att kunna påverka		Andelen sakkunniga som anser att naturreservaten underhålls i enlighet med skötselplanerna	92 %	En mer tillförlitlig enkätundersökning tas fram	91 %
			Andelen sakkunniga som anser att naturreservaten utvecklas på ett bra sätt.	80 %	En mer tillförlitlig enkätundersökning tas fram	80 %

Insatta resurser

Naturresevatsnämnden redovisar ett positivt resultat med 0,7 miljoner kronor av en nettobudget på 13,2 miljoner kronor. För att kunna föreslå nya naturresevat i enlighet med majoritetsprogrammet tillfördes 0,75 miljoner kronor som en förstärkning för 2014, av dessa medel återstår 0,7 miljoner kronor som nämnden föreslår ska föras över till natur och trafiknämnden år 2015.

Verksamhet, tkr	Ufall 2014					Utfall 2013			
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Nämnd och nämndstöd			-555	-555	-574	19		-506	-506
Entreprenad och övrig drift	40	-9 652	-9 612	-10 306	694	25	-7 179	-7 154	
M&H		-2 300	-2 300	-2 300	0		-1 600	-1 600	
Summa naturresevatsnämnden	40	-12 507	-12 467	-13 180	713	25	-9 285	-9 260	

Insatta resurser							
 UTMÄRKT BRA HAR BRISTER							
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Målvärde	Utfall 2014	Utfall 2013	
Effektivt resursutnyttjande	Naturresevaten förvaltas på ett effektivt sätt	 BRA	Budget i balans	0	713	256	

Investeringar

Projekt benämning	Total Projektram	Ingående balans 2014	Utfall 2014	Totalt Ack Utfall tom 2014-12-31	Under/över skott förs över till 2015	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Förvaltning o utveckl av Naturreservat	-9 000	-805	-3 246	-4 051	51	-2 000	-1 500	-1 500
Tillgänglighet i Naturreservate	-4 500	-772	-1 411	-2 182	-318	-2 000	0	0
Trollsjön	-1 600	0	0	0	-600	-600	-400	0
Summa	-15 100	-1 577	-4 656	-6 233	-867	-4 600	-1 900	-1 500

Projekt Förvaltning och utveckling av naturreservat

En 3000 kvadratmeter stor vattenspegel har tagits fram i den tidigare helt igenvuxna Rudsjön. Hagarna i Nyckelviken har stängslats in

Projekt Tillgänglighet naturreservat

Parkeringsplatser är iordningställda i Nyckelviken
Belysning har installeras i Tollare

Projekt Trollsjön

Gränserna har markerats. Övriga igångsättningsåtgärder kommer att utföras under 2015.

Naturreservatsnämndens internkontrollplan

Kontrollpunkt	Metod	Utfall
Varor och tjänster köps enligt avtal Att alla avtal finns i systemet E-avrop	Uppföljning av gjorda inköp. Uppföljning av avtalstroheten i E-avrop Mål nivå 2014 är lägst 90 % avtalstrohet. Beloppsgränsen för direktupphandling har inte överskridits	Avtalstrohet 2014 86 % 2013 89 %, Beloppsgränsen för direkt-upphandling har inte överskridits. Fler företag gäller djurfoder där inköp görs efter tillgång
Attestreglemente följs	Stickprov	Attestreglementet har efterlevts

2015-02-04

TJÄNSTESKRIVELSE
NRN 2013/17-041

Bilaga 2

Specifikation av naturreservatsnämndens kostnader

Redovisning i tkr		Budget 2014	Utfall 2014	Utfall 2013
Intäkter				
Skattefinansierad ram för naturreservatsnämnden	Not 1	13 180	13 180	9 516
Summa intäkter		13 180	13 180	9 516
Kostnader				
Drift av Velamsund	Not 2	-3 176	-3 415	-3 105
Drift av Nyckelviken	Not 3	-2 040	-2 083	-1 830
Drift av övriga reservat	Not 4	-2 900	-1 866	-1 042
Räntor och avskrivningar	Not 5	-1 660	-1 685	-837
Nämnd och nämndstöd	Not 6	-574	-555	-506
M&H park- och natur	Not 7	-2 300	-2 300	-1 600
Administration, kommunikation, övrigt	Not 8	-530	-563	-340
Summa kostnader		-13 180	-12 467	-9 260
Resultat		0	713	256

Not 1

Ramen för 2014 utökades med 3,7 mnkr varav 0,8 mnkr för utökat ansvar 0,6 för kapitalkostnader, 0,75 föreslå nya reservat, 0,75 motionsspår 0,7 utökad skötsel och 1 % (0,1mnkr) i pris och lönekomensation.

Not 2

Drift av Velamsunds naturreservat avser fast avtal med Vivaldi med 1,9 mnkr. Avtalet med Vivaldi indexuppräknades i september och avtalet gäller till 2015- 08- 30 med möjlighet till förlängning. Tilläggsbeställningar av Vivaldi uppgår till 0,4 mnkr och övrig driftverksamheten uppgår till 1,1 mnkr.

Not 3

Drift av Nyckelviken avser personalkostnad med 1,1 mnkr och övriga driftkostnad för reservatet uppgår till 1 mnkr.

Not 4

Drift av övriga reservat redovisar ett överskott som avser att arbetet med att föreslå nya reservat skjutits fram till nästa år

Not 5

Kapitalkostnad avser räntor med 654 tkr och avskrivningar med 1031 tkr. Röntan för år 2014 var fastställd till 3 %.

Investeringarnas bokförda värde är 21,5 mnkr och tillkommande bokfört värde för pågående investeringar är 6,2 mnkr.

Not 6

Nämndkostnader i form av arvoden sammanträdeskostnader, kommundemensamma kostnader för hantering av löner, datorer etc. Nämndstöd i form av sekreterare.

Not 7

Myndighets- och huvudmannadelen inom park- och naturenheten med uppgifter inom nämndens ansvarsområde avser 4 tjänster. Utökade uppdraget för 2014 var jakträtt, dispenser, planering av nya reservat och motionsspår.

Not 8

Administration övrigt avser bl.a. utveckling av kommunikation och information om reservaten samt kommundemensamma kostnader. Kostnader för direktör och controller.

2014-12-31

TJÄNSTESKRIVELSE

TN 2014/326-041

KFKS 2013/182-040

Kommunstyrelsen

Tekniska nämndens årsbokslut 2014

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer årsbokslut för tekniska nämnden för 2014 och överlämnar det till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Tekniska nämnden ansvarade 2014 för att utveckla och värna Nackabornas livsmiljö. I nämndens ansvar ingick att invånarna skulle kunna förvänta sig en välskött utemiljö, rent vatten och en god framkomlighet.

Vädret är en faktor som alltid påverkar både investeringsprojekt och driften av Nackas gator, vägar, parker, och VA. Insatserna varierar därför från år till år och så även det ekonomiska resultatet jämfört med budget. Vintern 2013/2014 var mild jämfört med tidigare år, men flera regnoväder under sensommaren 2014 orsakade översvämningar.

I SCB:s årliga medborgarundersökning får skötseln av gator, vägar och gång- och cykelvägar ännu högre betyg än tidigare år och ligger i topp. Liksom tidigare år är ett förbättringsområde tillgängligheten till återvinningslösningar, där flera projekt pågår. Ett exempel är utbyggnaden av Österviks återvinningscentral, som blir dubbelt så stor och med fler och bättre möjligheter att sortera sitt avfall. Återvinningscentralen i Skuru kommer att vara kvar till slutet av 2016.

Ärendet

Utifrån tekniska nämndens mål och nyckeltal redovisas måluppfyllelse med nyckeltal, verksamhetsresultat och insatta resurser till kommunstyrelsen; enligt bilaga 1, ekonomisk uppföljning enligt bilaga 2, investeringsredovisning för VA, avfall, gata väg och park enligt bilaga 3, resultat- och balansräkning för VA-verket 2014 i bilaga 4 samt stickprov på fakturahanteringen enligt bilaga 5.

Insatta resurser

Gatudriften ger ett överskott om totalt 17,3 mnkr mot budget. Av det totala överskottet är 17 mnkr relaterat till vinterunderhållet och 2,3 mnkr relaterat till kapitaltjänst. Även barmarksunderhållet ger ett överskott om ca 3,4 mnkr och den huvudsakliga förklaringen är att en relativt stor del av driftsresurserna har använts till investeringsprojekt. Huvudmannasidan genererar ett underskott om totalt ca 3,2 mnkr detta beror på att det har

skett en kraftig expansion inom framförallt vägenheten. Av parkverksamhetens underskott om totalt ca 3,2 mnkr är 3,5 mnkr relaterat till en större akut insats för att åtgärda Henriksdalsberget ovanför Svindersviken, där det fanns rasrisk efter sommarens kraftiga regn.

Den nya konstruktionen av VA-taxan samt avgiftshöjning av bruksavgifterna som beslutades inför 2014, på ca 14 % i genomsnitt, har gett avsedd effekt och intäkterna följde under första två tredjedelar av året budget. Under sista tredjedelen av året ökade intäkterna mer än budgeterat, vilket förklaras av en genomgripande översyn av verksamhetssystemet. Ökningen av avgifterna 2014 gav ett plusresultat jämfört med budget, vilket innebar att förslaget till avgiftsökningen för 2015, som beslutats av fullmäktige, blev något lägre än tidigare plan. Vad gäller kostnaderna så motsvarar de i stort föregående års utfall, men kommer inte upp i den nivå som är budgeterad.

Avfallsverksamheten redovisar för året ett underskott om ca 5,5 mnkr mot budget. Orsaken är en kombination av lägre intäkter och högre kostnader än förväntat. Orsaken till de minskade intäkterna är i huvudsak att fler kunder än tidigare bedömt, börjat sortera ut sitt matavfall. En ökad insamling vid våra återvinningscentraler ger också ökade kostnader. Kostnaderna ökar i takt med att vi närmar oss målen för verksamheten.

Bilagor

1. Måluppfyllelse med nyckeltal
2. Ekonomisk uppföljning
3. Investeringsredovisning
4. Resultat- och balansräkning för VA-verket
5. Stickprovsanalys

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

Nina Hammargren
Controller

Bilaga 1

Verksamhet, tkr	Ufall 2014					Utfall 2013			
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Intäkter	Kostnader	Utfall netto	Budget	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Ram									
Gator, vägar, park & naturvård	3 889	-142 405	-138 516	-159 013	20 497	6 523	-148 357	-141 834	
Nämnd och nämndstöd		-1 414	-1 414	-1 414	0		-1 413	-1 413	
Myndighet & Huvudman		-19 958	-19 958	-16 761	-3 197		-15 282	-15 282	
Summa	3 889	-163 777	-159 888	-177 188	17 300	6 523	-165 052	-158 529	
Va-verket UB -15 312	156 809	-134 366	22 443	10 000	12 443	132 140	-123 305	8 835	
Avfallsverket UB 11 016	49 559	-55 045	-5 486	0	-5 486	45 249	-50 778	-5 529	
Summa tekniska nämnden	210 257	-353 188	-142 930	-167 188	24 258	183 912	-339 135	-155 223	

Verksamhetsresultat

Gator, vägar och trafik

Vädret har påverkat driften under året

Det milda vädret i början av året har lett till färre halkbekämpningsinsatser, plogningar och potthål än normalt. Tack vare detta skapades utrymme för ökad slyröjning och fler underhållsdikningar än tidigare år. Satsningen på en grus- och snöfri gång-/cykelväg från Insjön till Hammarby Sjöstad blev en succé tack vare inköpet av en så kallad sopsaltare. Planer finns för att sopsalta fler gång- och cykelbanor i Nacka.

Efter sommarens häftiga regn, har ett flertal åtgärder utförts för att förhindra översvämningar och avleda dagvatten, bland annat omfattande arbeten vid Saltängen, där ett antal fastigheter ligger väldigt lågt placerade i förhållande till havsytan. Kommunen har också byggt flera dagvattenbrunnar på befintliga dagvattenledningar.

Arbetet med konstruktionsbyggnader fortskrider enligt plan

I september skrevs ramvaltal med entreprenad för drift och underhåll av konstruktionsbyggnader. Med konstruktionsbyggnader avses bland annat broar, tunnlar och kajer. Dessa inventerades och inspekterades under 2013 och under 2014 inleddes åtgärder enligt plan. Ett exempel är reparation av broarna på Ormingeleden och Ormingeringen, där ett beläggningsarbete kvarstår.

Upphandlingen av entreprenad för Tattbybrons renovering avbröts i juli då prognosen överskred den beslutade investeringsbudgeten. Diskussionen om bron och tillhörande beslut sköts till 2015.

Samarbetet med KTH för att åstadkomma god framkomlighet och affärsmässiga lösningar i samband med nybyggnad och reparation samt minimering av miljöpåverkan har förstärkts under året.

Gatubelysning: Nätsepareringar pågår och avtal med driftsentreprenörer ses över

Planering och utredning av nätsepareringar mellan kommunen och andra ledningsägare pågår. Upphandling av nya driftsentreprenörer har inletts för att säkerställa att driften av belysningsnätet

sker på samma sätt i hela kommunen. Under året har ett arbete inletts för att förbättra övervakningen av energiförbrukningen på elnätet i realtid, vilket ger möjligheten att se brister i anläggningen snabbt och genomföra åtgärder.

Stort fokus på trafiksäkerhet och regional framkomlighet

Under 2014 har en cykelstrategi antagits och kommunfullmäktige har även fattat beslut om att införa parkeringsavgifter på Sicklaön under 2015. Dessutom har beslut tagits om parkeringstal för Nacka. Parkeringstal är en riktlinje för hur många parkeringsplatser som bör uppföras vid nybyggnad.

Trafikenheten fick under året ett statsbidrag på totalt 2,2 miljoner kronor för att förbättra trafiksäkerheten, tillgängligheten och cykelinfrastrukturen i Nacka och stora investeringar har genomförts inom dessa områden. Ett omfattande arbete har lagts ner på samordning med andra aktörer avseende trafikstörande arbeten och Nacka deltar i ett gemensamt arbete mellan Stockholms stad, Solna stad, Trafikverket och Trafikförvaltningen med syftet att förbättra den regionala framkomligheten. Inriktningen är vidare att gå in i samarbetet om trafikinformation och störningsminimering i Trafik Stockholm, där Stockholm och Trafikverket samverkar idag.

Ett stort antal planer, tillstånd, ärenden, dispenser och yttranden har hanterats. 517 trafikanordningsplaner (TA-planer) godkändes under året, vilket är en fortsatt ökning från tidigare år, utifrån en medveten satsning på att öka säkerheten vid vägarbeten. Vidare har 420 parkeringstillstånd för rörelsehindrade, 193 protokollförda ärenden avseende flytt av fordon, 160 dispenser samt 130 yttrande avseende offentlig plats hanterats.

Park

Ny entreprenad inom parkområdet gav inkörningsproblem

Brister i bland annat arbetsledningen fick till följd att park- och naturenheten under året lade mycket tid på att följa upp arbetet inom driftsentreprenaden av Nackas parkanläggningar i Sickla och Saltsjöbaden/Fisksätra. I övriga kommundelar fungerar arbetet bra. Två lyckade naturstädningar har genomförts med skolungdomar under året. Hälften av kommunens badplatser fick nya skyltar, med information som underlättar för besökaren. Projektet slutförs under 2015. I Erstavik har en väg till badet förbättrats och området har fått ett fyrtiotal nya vägvisningsskyltar och nya anläggningar för att kanalisera cykelåkarna i området. I

Underhållstoppar på grund av vädret

En varm och solig sommar ledde till välbesökta badplatser, vilket ökade skötselbehovet. Några hållregn orsakade sönderregnade gångvägar och badstränder, som återställdes. Under hösten föll många träd på grund av blåst. Ett annat väderrelaterat underhållsarbete ägde rum på Henriksdalsbergets sydsida ner mot Svindersviken. Regnväder orsakade rasmassor och konsekvensen blev att stenar som tidigare bedömts ligga stabilt underminerades och riskerade att falla ner på gångvägen. En rensning av berget inleddes i slutet av oktober.

Vatten och avlopp

Nöjda VA-kunder och hög kvalitet på dricksvattnet även i år

Vädret har till största delen varit positivt för VA-verksamheten med måttlig nederbörd och därför endast ett mindre inläckage av dagvatten i spillvattennätet. Under året åtgärdades något fler vattenläckor än under 2013; 31 läckor varav 24 på huvudledningsnätet. På spillvattennätet har 36 stopp åtgärdats, varav 22 på huvudledningar.

Under året har en strukturplan för VA-infrastrukturen tagits fram, inför planeringen av stadsbyggandet på västra Sicklaön. Inför 2014 omarbetades VA-taxan och i samband med det fick verksamhetssystemet en genomgripande översyn. Ökningen av avgifterna 2014 gav ett plusresultat jämfört med budget, vilket innebar att avgiftsökningen för 2015 kunde bli något lägre än tidigare planerat.

Ett större renoveringsprojekt på huvudledningar för vatten och avlopp vid Evalundsvägen i Älta blev sex månader försenat efter överprövning i förvaltningsrätten. Efter ny upphandling kunde projektet i stort färdigställas före årsskiftet. I samband med arbetet uppstod ett ventilbrott vilket medförde att Ältareservoaren tömdes och stora delar av naturmarken nedströms spolades bort vilket har lett till återställningskostnader.

Avfall

Överklaganden påverkar projekt på återvinningscentralerna

Den 1 april övertog Reno Norden driften av kommunens återvinningscentraler. Arbetet med kapacitetsökningen på återvinningscentralerna fortgår. Utbyggnaden av Österviks återvinningscentral inleddes under hösten 2014 och planeras vara färdig sommaren 2015, medan den tillfälliga återvinningscentralen i Boo har blivit fördröjd på grund av överklagande av bygglovet.

Även mini-ÅVC:n i Älta har försenats eftersom inkomna anbud låg över den beslutade investeringsramen. En ny upphandling ska göras och planen är att återvinningscentralen ska öppnas i slutet av 2015. Boo återvinningscentral kan komma att öppnas sommaren 2016, beroende på handläggningstiden av överklagandet. En förstudie på en gemensam kretsloppspark i Kil, tillsammans med Värmdö kommun, har inletts.

Ett arbete med att öka antalet återvinningsstationer pågår tillsammans med TFI, tidnings och förpackningsinsamlingen. Under våren skedde en omställning till krantömmande system och samtidigt genomfördes en generell uppfräschning av återvinningsstationerna. Fördelen med de nya behållarna är att de tar mindre yta och är lättare att placera ut och tömma. Ett arbete är också igång för att öka antalet behållare för klädinsamling.

Fler ansluter sig till matavfallsinsamlingen

Antal matavfallskunder ökade för varje månad. Under 2014 har drygt 1300 villahushåll anslutit sig till matavfallsinsamling och vid årets slut sorterar cirka 40 % av villahushållen i Nacka ut sitt matavfall. För flerbostadshus är anslutningsgraden 22 %. Mängden insamlat matavfall har ökat med 55 % till totalt 1 534 ton (2014). En biogasanläggning byggs för närvarande i Huddinge

vilket gör att lokalt producerad biogas, från bland annat Nackas matavfall, kommer att kunna erbjudas i Stockholm från och med sommaren 2015.

En plockanalys av restavfallet (soppåsen som går till förbränning) genomfördes i mars. Syftet med plockanalysen är att få ett underlag över vilken typ av avfall som idag slängs i soppåsen. Detta underlag används i arbetet med att minska avfallsmängderna samt öka andelen avfall till materialåtervinning. Resultatet visar bland annat att en tredjedel av soppåsen består av mat som borde ha ätits upp och ytterligare en tredjedel är förpackningar/tidningar som kunde återvunnits.

Tabell 1) Strategisk mål- och nyckeltalstabell

Nacka kommun deltar i Statistiska centralbyråns (SCB) årliga medborgarundersökning under hösten. De svarande medborgarna sätter sina betyg på hur nöjda de är i de enskilda frågorna på en 10-gradig skala, där 1 är lägsta betyg och 10 är högsta betyg. Procentvärdet anger den andel personer som gett betyg mellan 5-10. Medelvärdet är alla svar med betyg mellan 1-10 och jämförs med andra kommuner. (Föregående mätning inom parantes.)

Verksamhetsresultat					
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Mål värde	Utfall
God kommunal service	Kommunens vägnät ska kännetecknas av god framkomlighet oberoende av årstid		Vad tror eller tycker du om underhåll och skötsel av gator och vägar i din kommun, % (SCB medelvärde 6,6 (6,0) samtliga kommuner 5,5 (5,3))	80%	85 % (74%)
			Vad tror eller tycker du om snöröjning av gator och vägar i din kommun % (SCB medelvärde 6,2 (5,5) samtliga kommuner 5,6 (5,2))	80%	79 % (65%)
			Vad tror eller tycker du om snöröjning av gång och cykelvägar i din kommun? (SCB medelvärde 5,9 (5,1) samtliga kommuner 5,1 (5,3))	80%	75 % (59%)
	Kommunens allmänna platser ska underhållas så att invånarna upplever dem som rena och välskötta		Vad tror eller tycker du om kommunens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse, % (SCB medelvärde 7,0 (6,7) samtliga kommuner 6,5 (6,4))	85%	88% (86%)
			Vad tror eller tycker du om renhållningen av parker och allmänna platser i din kommun, % (SCB medelvärde 7,1 (6,8) samtliga kommuner 6,8 (6,7))	90%	91 % (85%)

	Nämndens uppgift är att förse brukarna med dricksvatten av god kvalitet och i tillräcklig mängd.		Vad tror eller tycker du om kvaliteten på dricksvattnet i din kommun,% (SCB medelvärde 8,7 (8,5) samtliga kommuner 8,3 (8,3))	100%	97 % (98%)
			Antal läckor på huvudvattenledning, st. / mil ledning (totalt 40,1 mil) (Jämförelse i Vass statistik)	0,7 st/mil. 28 st läckor	0,6 st/mil 24 sst läckor
			Andel mikrobiologiska undersökningar på dricksvatten som bedöms. Andel analyser med resultatet tjänligt % (Jämförelse i Vass statistik)	100%	98%
			Antal stopp per km huvudavloppsledning, st/km (totalt 390 km) (Jämförelse i Vass statistik)	0,15 st/km.	0,06 st/km
God livsmiljö och långsiktig hållbar utveckling	Nämnden ska verka för en miljövänlig avfallshantering med en mycket hög insamlingsgrad av farligt avfall		Vad tror eller tycker du om sophämtningen i din kommun, % (SCB medelvärde 7,6 (7,5) samtliga kommuner 7,6 (7,6))	95%	91 % (94%)
			Vad tror eller tycker du om tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun? (Där du t.ex. kan lämna in farligt avfall, grovavfall och elektronikavfall) (SCB 6,4 (6,4) samtliga kommuner 6,8 (7,2))	80%	72 % (77%)
			Mängd insamlat farligt avfall (kg/person) (Jämförelse: Avfallsweb)	2,5 kg	7,5 kg (2,0 kg 2012)
			Andel hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning inkl. biologisk behandling (Jämförelse: Avfallsweb)	25%	21% (18,9 % 2012)
Trygg och säker kommun	Kommunens vägnät ska i största möjliga mån utformas och underhållas så att det upplevs tryggt att vistas i trafikmiljön		Vad tror eller tycker du om trafiksäkerheten på gator och vägar i din kommun, % (SCB medelvärde 6,1 (6,4) samtliga kommuner 6,1 (5,9))	85%	85 % (82%)
			Vad tror eller tycker du om trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i din kommun % (SCB medelvärde 6,1 (5,8) samtliga kommuner 6,0 (5,9))	85%	76 % (70%)

			Hur nöjd är du med din kommun vad gäller hur tryggt du kan vistas utomhus på kvällar och nätter, % (SCB medelvärde 7,2 (7,0) samtliga kommuner 6,5 (6,6))	85%	91 % (87%)
	Dagvatten ska avledas på ett säkert, miljöanpassat och kostnadseffektivt sätt så att säkerhet, hälsa och ekonomiska intressen inte hotas		Andel fastigheter som drabbats av källaröversvämning pga. dagvattenflöde ska inte öka.	< 5 st	3 st

God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling	Nämnden ska verka för en miljövänlig avfallshantering med en mycket hög insamlingsgrad av farligt avfall		Vad tror eller tycker du om sophämtningen i din kommun, % (SCB medelvärde 7,6 (7,5) samtliga kommuner 7,6 (7,6))	95 %	91 % (94%)
			Vad tror eller tycker du om tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun? (Där du t.ex. kan lämna in farligt avfall, grovavfall och elektronikavfall) (SCB 6,4 (6,4) samtliga kommuner 6,8 (7,2))	80 %	72 % (77%)
			Mängd insamlat farligt avfall (kg/person) Jämförelse: Avfallsweb	2,5 kg	7,5 kg (2,0 kg 2012)
			Andel hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning inkl. biologisk behandling (Standardnyckeltal i Avfall Web)	25 %	21% (18,9 % 2012)
Trygg och säker kommun	Kommunens vägnät ska i största möjliga mån utformas och underhållas så att det upplevs tryggt att vistas i trafikmiljön		Vad tror eller tycker du om trafiksäkerheten på gator och vägar i din kommun, % (SCB medelvärde 6,1 (6,4) samtliga kommuner 6,1 (5,9))	85 %	85 % (82%)
			Vad tror eller tycker du om trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i din kommun % (SCB medelvärde 6,1 (5,8) samtliga kommuner 6,0 (5,9))	85 %	76 % (70%)
			Hur nöjd är du med din kommun vad gäller hur tryggt du kan vistas utomhus på kvällar och nätter, % (SCB medelvärde 7,2 (7,0) samtliga kommuner 6,5 (6,6))	85 %	91 % (87%)
Trygg och säker kommun	Dagvatten ska avledas på ett säkert, miljöanpassat och kostnadseffektivt sätt så att säkerhet, hälsa och ekonomiska intressen inte hotas		Andel fastigheter som drabbats av källaröversvämning pga. dagvattenflöde ska inte öka.	< 5 st	3 st

Insatta resurser

Gata, väg och park

Gatudriften ger ett överskott om totalt 17,3 mnkr mot budget. Av det totala överskottet är 17 mnkr relaterat till vinterunderhållet och 2,3 mnkr är relaterat till kapitaltjänst. Även barmarksunderhållet ger ett överskott om ca 3,4 mnkr och den huvudsakliga förklaringen är att en del av driftsresurserna har använts till investeringsprojekt. Huvudmannasidan genererar ett underskott om totalt ca 3,2 mnkr detta beror på att det har skett en kraftig expansion inom framförallt vägenheten, där resurser inte har efterfrågats från exploateringsprojekt i den omfattning som först bedömts.

En nyhet under året var införandet av den nya taxan för upplåtelse av allmän plats (till exempel platser för tidningsställ, jordgubbsförsäljningsstånd med mera). Antalet ansökningar har inte minskat som en följd av taxan, däremot har de som sökt om plats önskat använda platsen en kortare tid än tidigare. Intäkterna under året blev något högre än budgeterat.

Inför 2014 fick tekniska nämnden utökade resurser för vattenvård samt nya resurser för kommunikationsinsatser i samband med Slussens ombyggnaden. Båda dessa verksamheter ger ett överskott om vardera 0,8 samt 0,5 mnkr. Parkverksamhetens underskott om totalt ca 3,2 mnkr är 3,5 mnkr relaterat till en större akut insats för att åtgärda Henriksdalsberget ovanför Svindersviken, där det fanns rasrisk efter sommarens kraftiga regn.

Den totala sjukfrånvaron i kommunen har ökat något sedan föregående år, inom tekniska nämndens ansvarsområde har dock sjukfrånvaron sjunkit. Den primära anledningen till det är huvudsakligen kopplat till en markant minskning av sjukfrånvaron på vägenheten. Inom tekniska drift- och underhållsenheten arbetar man kontinuerligt med insatser för att minska sjukfrånvaron. För ett år sedan motsvarade den totala sjukfrånvaron snittet i kommunen medan det idag är en betydligt lägre sjukfrånvaro än kommunen generellt.

En analys av kostnadsutvecklingen över de senaste 5 åren ger att det har varit en kostnadsökning för gata, väg och park på ca 3-5% per år, men att det mellan 2013 och 2014 varit en högre kostnadsökning på ca 10% eller motsvarande 9 mnkr. Den ökningen är huvudsakligen relaterad till två faktorer, volymökning som står för närmare 7,3 mnkr sammanlagt för väg- och parkytor samt till åtgärder mot rasrisk på Henriksdalsberget motsvarande 3,5 mnkr. Vid denna analys så har vinterunderhåll och kapitalkostnader exkluderats.

Inom VA har den genomsnittliga ökningen per år varit ca 5% under de senaste fem åren, dock med relativt stora variationer mellan åren. Motsvarande genomsnittlig kostnadsutveckling för avfallsverksamheten är ca 8-9%. Det är framförallt insamlingskostnader som ökar.

VA-verksamhet

Den nya konstruktionen av VA-taxan samt avgiftshöjning av bruksavgifterna som beslutades inför 2014, på ca 14 % i genomsnitt, har gett avsedd effekt och intäkterna följde under första två tredjedelar av årets budget. Under sista tredjedelen av året ökade intäkterna mer än budgeterat, vilket förklaras av en genomgripande översyn av verksamhetssystemet. Ökningen av avgifterna 2014 gav ett plusresultat jämfört med budget, vilket innebär att avgiftsökningen för 2015 blev något lägre än tidigare plan.

Vad gäller kostnaderna så motsvarar de i stort föregående års utfall, men kommer inte upp i den nivå som är budgeterad. Detta huvudsakligen relaterat till svårigheter att få in personalresurser för att kunna genomföra det som är planerat. Detta leder till ett överskott och snabbare återhämtning av tidigare ackumulerat underskott om 26,8 mnkr.

Utfallet visar på att det budgeterade överskottet för året på 10 mnkr uppnås, vilket även innebär att den effektivisering om 1 % som beslutades i mål och budget uppnås. De främsta effektiviseringar som genomförts är att överta vattenmätarbyten i egen regi samt att i kundfaktureringsystemet säkerställa sprinklerdebitering och att kvalitetssäkra att lägenhetsavgift debiteras. Fortsatt finns ett ackumulerat underskott efter 2014 på motsvarande ca 4,4 mnkr, vilket beräknas återhämtas under 2015.

Avfallsverksamhet

Avfallsverksamheten redovisar för året ett underskott om ca 5,5 mnkr mot budget. Orsaken är en kombination av lägre intäkter och högre kostnader än förväntat.

Orsaken till de minskade intäkterna är i huvudsak att fler kunder än tidigare bedömt, börjat sortera ut sitt matavfall. Enligt avfallstaxan för 2014 är tömning av matavfall kostnadsfritt, vilket får till effekt att en ökad anslutningsgrad ger lägre intäkter för abonnemang och tömningar. Ett ökat antal matavfallskunder får även till följd att kostnaderna för insamling, kärl och behandling ökar samtidigt som det blir lägre intäkter för insamling av restavfall i och med att kärnen töms mer sällan.

Ökade kostnader om ca 3,9 mnkr är huvudsakligen relaterade till kostnader för hushållsinsamlingen, primärt matavfallsinsamlingen. Det stora intresset att sortera ut matavfall är i grunden positivt och visar att de incitament och informationsinsatser som genomförts har gett resultat. Ett anpassad avfallstaxa utifrån de nya förutsättningarna har antagits av kommunfullmäktige.

Strategiska mål och nyckeltal

Verksamhetsresultat					
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge	Nyckeltal	Mål värde	Utfall
Effektivt resursutnyttjande	Anläggningarna ska underhållas så att livslängden optimeras		Låg va-driftkostnad i förhållande till jämförbara kommuner, kr/invånare	1 067 kr/inv 2012	1 227 kr/inv (1 149)
Kommunal ekonomi i balans	VA-verket och Avfallsverket ska vara i ekonomisk balans där varje generation ska bära sin egen kostnad. Övrig verksamhet inom Tekniska nämnden ska redovisa en budget i balans		Ackumulerad avvikelse mot budget (VA-verket), tkr IB 2014 -26 835	±0 över tid	+22 443 UB 2014 -4 392
			Ackumulerad avvikelse mot budget (Avfallsverket), tkr IB 2014 3 697	±0 över tid	-5 486 UB 2014 -1 789
			Avvikelse mot budget år 2014 (Anslagsfinansierade verksamheter), tkr	±0	+17 300

Bilaga 2

Gata väg och park

Redovisning januari-december 2014

		Utfall jan-dec 2014	Budget jan-dec 2014
Intäkter			
Nettoram		177 188	177 188
Parkeringsavgifter	Not 1	3 274	3 150
Övrigt		615	900
Summa intäkter		181 077	181 238
Kostnader			
Nämnd/nämndstöd	Not 2	-1 414	-1 414
Verksamhetsadministration	Not 3	-2 907	-3 107
Kapitalkostnad	Not 4	-50 582	-52 842
Huvudmannauppgifter	Not 5	-19 958	-16 761
Gatumarksunderhåll	Not 6	-18 497	-21 877
Vinterunderhåll	Not 7	-20 770	-37 880
Belysning	Not 8	-11 015	-10 200
Konstruktionsbyggnader	Not 9	-1 961	-2 000
Enskilda vägar	Not 10		0
Trafik, parkeringsövervakning, buller mm	Not 11	-1 775	-2 900
Trafik, vägmärken, linjer och signaler	Not 12	-4 644	-4 488
Parkentreprenaderna enligt betalningsplan	Not 13	-15 053	-14 938
Park driftunderhåll övrigt	Not 14	-8 270	-4 859
Skötsel Nyckelviken, avtal Erstavik	Not 15	-5 360	-5 572
Vattenvård	Not 16	-1 572	-2 400
Summa kostnader		-163 777	-181 238

Not 1

Parkeringsbolaget Securitas kontrollerar felparkerade bilar. Betalningen går via transportstyrelsen som tar 53 kr av varje p bot. Övriga intäkter är Statsbidrag för enskilda vägar, belysningsavtal med Boo energi, och diverse övriga mindre avtal. Tillkommande för 2014 är taxa för offentlig plats 219 tkr.

Not 2

Nämnd/nämndstöd. Arvoden till politiker, omkostnader för sammanträden, konferenser, utbildning arkiv och diariehantering sekreterare. Nämndstöd i form av del av direktör och jurist för att bistå nämnden med utvecklingsfrågor, specialistkompetens.

Not 3

Verksamhetsadministration avser, informationstjänster, juridik, direktör, controller, ekonom och gemensamma kostnader. En total overhead som fördelats mellan väg, park, VA och Avfall.

Not 4

Avskrivning och 3 % internränta på aktiverade investeringar.

Not 5

Myndighet och huvudmannaenheter i samarbete med teknik för stöd och utveckling av gator, vägar 7 042 tkr, trafik 8 039 tkr och park 4 877 tkr.

Not 6

Gatemarksunderhåll inklusive dagvattenavledning och enskilda vägar. Vägentreprenaderna sköts i egen regi i alla fyra områden. Personalkostnader för egen regi motsvaras av 4 099 tkr.

Not 7

Svevia AB sköter vinterunderhållet i Nacka från hösten 2010. Arbetsledning i egen regi motsvaras av personalkostnader för 5 416 tkr. Total budget motsvaras av genomsnittlig vinterunderhållskostnad för de fyra senaste åren.

Not 8

Drift & Underhållskostnader avtal med Infratek Sverige AB och Boo Energi ekonomisk förening, Nätkostnad avtal med Boo Energi ekonomisk förening och Nacka energi, energiförbrukningsavtal med Switch Nordic Green AB.

Not 9

Konstruktionsbyggnader har tidigare varit en del i Gatemarksunderhållet, men särskiljs här då det är en tydligt avgränsad del inom gatemarksunderhållet som bör följas separat. Konstruktionsbyggnader avser exempelvis broar, kajer och tunnlar.

Not 10

Bidrag till enskilda vägföreningar betalas ut årsvis med 12,50 kr per meter väg. Vägföreningarna gör en ansökan. Minskning av kostnaderna i och med att Nacka övertar drift av vägar. Inkluderas nu i gatemarksunderhållet not 6.

Not 11

Trafiksäkerhet, parkeringstillstånd, parkeringsavtal med Securitas, bortforsling av fordon samt bidrag till fönsteråtgärder för att minska buller.

Not 12

Vägskyltar, trafiksignaler, trafiklinjemålning samt trafikmätningar. Inklusive personalkostnad för egen regi motsvarande 2 055 tkr.

Not 13

Svensk Markservice (SMS) och PEAB har entreprenadavtal för 2 områden vardera.

Not 14

Övrigt tillkommande genom tilläggsbeställningar av parkskötsel som nedfallande träd och skymmande buskar. 0,9 mnkr har tidigare avsett sjörestaurering/vattenvård lyfts nu ut till egen uppföljning.

Not 15

Hyra av Nyckelviken och drift av växthuset. Skötselersättning och nyttjanderättsersättning enligt avtal med Erstavik.

Not 16

Vattenvård avser bland annat naturmark, sjöar och vattendrag. Tidigare budget om 0,9 mnkr avsåg vassklippning och bidrag till fiskeföreningar. 2014 tillkommit ansvar och 1,5 mnkr i budget för att säkra funktionen i sjösystem genom t ex att utlopp rensas. Inklusive 200 tkr i personalkostnader.

Avfallsverket
Redovisning januari-december 2014

Intäkter	Utfall	Budget
	2014	2014
Brukningsavgifter	49 559	51 150
Summa intäkter	49 559	51 150
Kostnader		
Nämnd/nämndstöd	-455	-455
Kapitalkostnad	-840	-1 796
Huvudmannaavgifter	-4 647	-4 724
Kundservice	-1 880	-2 103
Adm. utredn. upphandling info etc.	-1 849	-1 700
Hushållsavfall -insamling	-23 547	-16 873
Hushållsavfall -behandling	-9 380	-11 250
Behandling grovsopor		
Hushållsavfall insamling och behandling av farligt avfall	-1 555	-1 250
Återvinningscentraler	-10 892	-11 000
Summa kostnader	-55 045	-51 150
Resultat	-5 486	0

Not 1

Höjd avfallstaxa för 2014 med ca 10 %.

Not 2

Nämnd/nämndstöd. Arvoden till politiker, omkostnader för sammanträden, konferenser, utbildning arkiv och diariehantering sekreterare. Nämndstöd i form av del av direktör och jurist för att bistå nämnden med utvecklingsfrågor, specialistkompetens.

Not 3

Avskrivning och 4 % internränta på aktiverade investeringar som återvinningscentraler.

Avskrivningstid är 20 år varav 9 år är avskrivet. Tillkommande kapitalkostnad för utbyggnad av Mini-ÅVC i Älta och ersättare för Skuru.

Not 4

Myndighet och huvudmannaenhet i samarbete med teknikprocessen för stöd och utveckling inom avfallsområdet 4 647 tkr.

Not 5

Kundservice, debitering av bruksavgifter och kundsupport. Inkassohantering, systemförvaltning inkl systemkostnad, ökade kostnader i och med fördelning mellan VA-verksamhet och avfallsverksamhet. Inklusive personalkostnad 1 485 tkr.

Not 6

Interna administrativa kostnader, såsom del av direktör, ekonom, controller, jurist, upphandling, information, IT system, hantering av leverantörsfakturor, medlemsavgift till Avfall Sverige, annonser, övrigt.

Not 7

Hushållsavfall insamling, avtal med Liselotte Löf AB.

Not 8

Behandling av säck och kärlosopor samt av grovsopor från grovsoprum. Har tidigare varit uppdelat i två delar.

Not 9

Hushållsavfall behandling farligt avfall och insamling. Avtal med Cija tank, innebär hämtning från miljöstationer, återvinningscentraler, tömning av batteriholkar och behandling.

Not 10

Avtal med Liselotte Lööf och Sita. Ca hälften av kostnaderna avser driftskostnader av ÅVC.

VA-verksamhet

Redovisning januari-december 2014

		Utfall jan-dec 2014	Budget jan-dec 2014
Intäkter			
Brukningsavgifter	Not 1	154 354	148 855
Dagvattentaxa		1 201	
Transitering mm		980	725
Antennhyra		274	300
Summa intäkter		156 809	149 880
Kostnader			
Nämnd/nämndstöd	Not 2	-1 010	-1 010
Kapitalkostnad	Not 3	-20 473	-22 165
Minskad kapitalkostnad 2% av anläggnings ink.	Not 4	3 912	3 677
Huvudmannauppgifter	Not 5	-11 054	-10 479
Kundservice	Not 6	-2 000	-2 133
Administration, avgifter	Not 7	-4 641	-4 100
Avgifter: vatten (Stockholm Vatten)	Not 8	-15 728	-17 000
Avgifter: spillvatten (Stockholm Vatten)	Not 9	-14 200	-16 000
Avgifter: spillvatten (Käppala)	Not 10	-20 839	-20 700
Va nät	Not 11	-18 810	-19 109
Va anläggning	Not 12	-11 761	-15 012
LTA	Not 13		
El kostnader va anläggningar	Not 14	-5 580	-6 000
Renovering och omläggning	Not 15	-721	-2 000
Läcklagning	Not 16	-6 464	-4 102
Dagvatten	Not 17		
Mätarverksamhet	Not 18	-2 565	-3 746
Serviser	Not 19	-4 678	-3 500
Balanseras mot exploateringsprojekt	Not 19	2 244	3 500
Summa kostnader		-134 366	-139 880
Resultat		22 443	10 000

Not 1

Brukningsavgifter och anläggningsavgifter höjs med 14 % för år 2014. Tyresö kommun debiteras för driftbidrag i samband med avledande av avloppsvatten genom Nackas avloppssystem enl. avtal. Värmdö debiteras för transitering.

Hyra för 3 g master på vattentornen debiteras enligt avtal.

Not 2

Nämnd/nämndstöd. Arvoden till politiker, omkostnader för sammanträden, konferenser, utbildning arkiv och diariehantering sekreterare. Nämndstöd i form av del av direktör, och jurist för att bistå nämnden med utvecklingsfrågor, specialistkompetens.

Not 3

Avskrivning och 4 % internränta på aktiverade investeringar.

Not 4

Ej förutsägbara transaktioner som påverkar resultatet är räntor och avskrivningar på tillkommande färdigställda exploateringsprojekt som avräknas mot avskrivning med 2 % av anläggningsavgifterna. Serviserna justeras mot exploateringsprojekten i balansräkningen.

Not 5

Myndighet och huvudmannaenhet i samarbete med teknikprocessen för stöd och utveckling inom VA-området 11 054 tkr.

Not 6

Kundservice, debitering av bruksavgifter och kundsupport. Inkassohantering, systemförvaltning inkl systemkostnad, fördelning mellan VA-verksamhet och avfallsverksamhet. Inklusive personalkostnad 800 tkr.

Not 7

Interna administrativa kostnader, såsom del av direktör, ekonom, controller, jurist, upphandling, information, IT system, hantering av leverantörsfakturor, medlemsavgift till branschorganisation, annonser, övrigt.

Not 8 och 9

Priser för vatten och spillvatten per m³ Stockholm vatten AB

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
vatten	2,18	2,04	1,93	2,11	2,15	2,1
avlopp	2,9	2,61	2,58	2,83	2,99	2,76

Not 10

Käppala, kostnad enligt uppgift från Käppalaverket.

Not 11 och 12

VA Nät och VA anläggning har separerats i två poster och avser kostnad för material, varor och interna personalkostnader 11 526 tkr.

Not 13

LTA (lätt trycksatta avloppssystem) underhåll och service, ingår numera i not 12 VA anläggning.

Not 14

Elkostnader relaterade till VA-anläggningarna

Not 15

Renovering och omläggning av VA-ledningar. Avser ej planerade akuta renoveringar och omläggningar. Planerade investeringar hanteras via särskilda investeringsäskanden.

Not 16

Läcklagning, akuta åtgärder inklusive personalkostnader 3 322 tkr.

Not 17

Dagvattenkostnader följs fortsättningsvis upp på annan nivå som delar av övriga noter.

Not 18

Vattenmätare, inklusive personalkostnader om 1 920 tkr.

Not 19

Serviser som avser anläggningar justeras mot exploateringsprojekten i balansräkningen.

2014-12-31

TJÄNSTESKRIVELSE

TN 2014/326-041

KFKS 2014/240-041

Bilaga 3**Investeringssammanställning 2014**

Planerade utbetalningar för investeringsprojekt 2014 var i samband med T1 ca 206 mnkr fördelade med 120,6 mnkr inom gata, väg och park, 51 mnkr för VA och 34,4 mnkr för avfall. Dessa årsprognoser reviderades i samband med T2 till 96 inom gata, väg och park, 34 mnkr för VA och 25,8 mnkr för avfall. Erfarenhetsmässigt vet vi att ca 20 % försenas så att de faller över till nästkommande år. Utfallet blev 7 % inom gata, väg och park, där park står för den absolut största avvikelsen, motsvarande knappa 7 mnkr. Avvikelserna är relaterade till tid.

Inom området gata, väg och park är huvuddelen av investeringarna i fas med prognos, med enstaka undantag. Investeringsprojekten inom parkverksamheten har under hela året haft bristande personella resurser och vissa förseningar har uppstått i väntan på rekrytering. Det är framförallt fyra investeringsprojekt, Fisksätra holme, upprusning trappor, tillgänglighet park samt strandpromenader som till stora delar skjuts över till 2015.

Prognosen för tillgänglighetsprojektet sänktes med ytterligare 500 tkr i samband med T2, då flera objekt har erhållit statlig medfinansiering samt blir billigare än beräknat. Utbyggnad av busshållplatser pågår och under våren påbörjades arbetet med flertalet andra tillgänglighetsanpassningar.

Vad gäller utredning och utbyggnad cykelvägar så pågår projektering enligt plan. Utbyggnad pågår på en rad olika platser, vilka till största del syftar till att öka framkomligheten och trafiksäkerheten för cyklister. Även anläggandet av nya cykelparkeringar och cykelpumpar pågår.

Inom väg var årsprognosen för 2014 i samband med T1 ca 84 mnkr. Denna årsprognos skrevs i T2 ner till ca 66 mnkr. Detta relaterat till 1 mnkr lägre prognos vardera för reinvestering dagvatten och vägnät, 10,3 mnkr lägre årsprognos för reinvestering belysning och för Tattbybron knappa 4,7 mnkr. Dessa prognoser har visat sig hålla.

Den kraftiga nedskrivningen av reinvestering belysning är relaterad till kvicksilverutfasningen som har stoppats i Boo i väntan på upphandling av ny entreprenör inom området. Tjänstemannabyte och rekrytering av ny tjänsteman har inneburit ett tapp i planeringen. Den tänkta volymen har inte kunnat beställas i den planerade takt som det anslagits medel till.

Vad gäller reinvestering vägnät så gör anbud för utbyte av en stödmur på Smedjevägen att kostnaden hamnar något lägre än tidigare beräkningar. I övrigt har asfaltarbetena följt plan.

Fokus är på de mest belastade vägnätet men även genomfartsgator i villaområden har åtgärdats. Vi har ökat asfalteringsåtgärder på parksidan till 3,3 miljoner kr inom ramen för beläggningsprogrammet. Tilldelade medel kommer att behövas för planerade åtgärder, men det har skett en viss förskjutning i tid.

Upphandling av entreprenad för Tattbybrons ombyggnad avbröts i juli, då prognosen överskred den beslutade investeringsbudgeten. Konsultbolaget ÅF har genomfört en geoteknisk undersökning inom projektet Fisksätra erosionsskydd, och resultatet, som även får inverkan på Tattbybron, kommer att diskuteras under 2015:s första kvartal.

Total årsprognos i samband med T1 för VA-verksamhetens investeringar var 51,5 mnkr. Denna reviderades i T2 till ca 34 mnkr och utfallet blev totalt 24,8 mnkr. Avvikelsen mot prognos var ca 38 % och är till stora delar hänförligt till ett stort investeringsprojekt ”reinvestering ledningsnät” där projektet endast kommit upp till ca två tredjedelar av årsprognos och är den huvudsakliga förklaringen till skillnad mellan prognos och utfall för va-verksamheten. En annan stor del av minskningen var relaterad till projektet för tvärbanans förlängning. Arbetet pågår intensivt och ledningssamordnings-frågorna väger tungt när tvärbanan ska korsa delar av Stockholms och Nackas tyngsta VA- infrastruktur samtidigt som flera andra större exploateringsprojekt i området, både i Stockholm och i Nacka står för dörren. Dessa reviderade prognoser har visat sig slå in väl.

För avfallsverksamheten är utfallet ca 1,5 mnkr högre än årsprognos. Projektet ”Expansion Östervik återvinningscentral” har blivit försenat och fördyrat på grund av markförhållandena på platsen, men är nu under utbyggnad och följer betalplan. Bygglov för projektet Boo ÅVC (tillfällig ÅVC) är överklagat till Länsstyrelsen så detta projekt blir ytterligare försenat. En ny upphandling för Älta ÅVC (mini-ÅVC) ska göras då tidigare upphandlingar hamnat över den beslutade investeringsnivån. Nuvarande bedömning är att Älta ÅVC tidigast kan bli klar under hösten/vintern 2015.

Några investeringsprojekt avslutades under året och återlämnade återstående ramar. Infartsparkering Ångbåtsvägen återlämnade 300 tkr, då hela beloppet ersattes från SL. Värmdövägen förstudie framtida krav tas över av stadsbyggnadsprojektet, avslutades och återlämnade 1 mnkr. Vägmarken hastighetsplan, stängd och återlämnade 254 tkr. Viltstängsel, stängd till en total kostnad om 2 793 tkr och återlämnade resterande 1 207 tkr. Trafikbulleråtgärder bullerplank, inga förelägganden har inkommit. Inväntar bullerutredning och återkommer med enskilda ärenden. Återlämnar 1 850 tkr

I rapporten nedan visas totala projektramen i relation till både årets resultat och ackumulerat resultat, men även prognos för 2014 och kommande år.

2014-12-31

TJÄNSTESKRIVELSE

TN 2014/326-041

KFKS 2014/240-041

Enhet	Projektbenämning	Total Projektram	Ing bal	Utfall i År	Totalt Ack Utfall	Årsprognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Park	Erstavik park	-1 500	124	-774	-650	-824	-850		
Park	Växthusen - Nyckelviken	-3 000	-780	-2 299	-3 079	-2 266			
Park	Älta idrottspark	-4 000	-1 924	-1 164	-3 088	-1 500	-912		
Park	Älta mosse	-400				-400	-400		
Park	Centrala parken i Orminge	-6 000	-6 532	-563	-7 095	-170			
Park	Centrala parken etapp 4	-2 000					-2 000		
Park	Fisksätra holme 2017	-1 500							-1 500
Park	Hundrastgårdar 2017	-900							-900
Park	Reinvestering anl park	-4 500					-500	-2 000	-2 000
Park	Reinv strandbad bryggor tillg	-7 500					-3 500	-2 000	-2 000
Park	Lugna promenaderna 2015-2017	-3 000					-1 500	-1 000	-500
Park	Älta strandnära park etapp 2	-5 000					-1 000	-4 000	
Park	Istandsättning parkmark	-6 000	-1 549	-1 224	-2 773	-1 952	-3 228		
Park	Tillgänglighet park	-2 500	-1 351	-199	-1 550	-1 148	-949		
Park	Förstudier parkverksamhet	-1 400	-432		-432	-500	-968		
Park	Hundrastgårdar	-2 300		-447	-447	-900	-1 000	-853	
Park	Fisksätra holme	-4 500		-219	-219	-1 500	-2 781	-1 500	
Park	Förstudie park- och natur	-2 000					-2 000		
Park	Upprustning trappor	-2 000		-199		-2 000	-1 801		
Park	Strandpromenader	-4 000		-91	-91	-1 000	-3 909		
Park	Förstudie vattenvårdsåtgärder	-500		-298	-298	-500	-202		
Park	Byte av bryggor	-750		-1 132	-1 132	-750			
Summa park		-65 250	-12 444	-8 609	-20 854	-15 410	-27 500	-11 353	-6 900

Enhet	Projektbenämning	Total Projektram	Ing bal	Utfall i År	Totalt Ack Utfall	Årsprognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Trafik	Värmdöv förstudie framtida kra	-1 500	-393	-107	-500	-107			
Trafik	Trafiksäkerhetsarbeten	-22 600	-14 111	-3 836	-17 947	-3 500	-3 164		
Trafik	Trafikbuller åtg bullerplank m	-3 000	-1 109	-11	-1 120	-38			
Trafik	Tillgänglighetsåtgärder	-12 000	-5 811	-2 058	-7 869	-2 000	-4 131		
Trafik	Säkra skolvägar	-6 000	-1 669	-199	-1 868	-250	-551	-500	
Trafik	Ekstubben trafiksäker	-11 000	-2 511	-192	-2 703	-200	-2 508	0	
Trafik	Kollektivtrafikåtgärder	-600					-200	-200	-200
Trafik	Införande parkeringsavgifter	-4 000		-1			-4 000		
Trafik	Proj gc värmdöv östra sicklaön	-1 500					-1 500		
Trafik	Trafiksignaler 2015-2017	-1 200					-400	-400	-400
Trafik	Cykelbana saltsjöbadsl etapp 1	-4 000		-14			-4 000		
Trafik	Utr o utbyggnad cykel etapp 2	-9 000					-3 000	-3 000	-3 000
Trafik	Utredning o utbyggn cykelvägar	-11 000	-4 510	-5 449	-9 959	-4 000	0	-520	-521
Trafik	Trafiksignaler	-1 000	-677	-261	-938	-323	-62		
Trafik	Tillgänglighet 2015	-3 000						-3 000	
Trafik	Trafiksäkerhet 2015	-4 500						-4 500	
Trafik	Cykelväg Storkällan	-800	-818	-5	-823				
Trafik	Orminge trafikplats	-3 400	-65	-336	-401	-335	-2 999		
Trafik	Infartsparkering Ångbåtsvägen	-300	28	-28		-28			
Trafik	Stängsel Tunnelvägen	-300		-221		-300	-79		
Trafik	Trafiksäkerhet 2016	-4 500						0	-4 500
Summa trafik		-105 200	-31 645	-12 718	-44 128	-11 081	-26 594	-12 120	-8 621

Enhet	Projektbenämning	Total Projektram	Ing bal	Utfall i År	Totalt Ack Utfall	Årsprognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Väg	Viltstängsel	-4 000	-2 313	-481	-2 793	-481			
Väg	Dagvatten vägnät	-6 000	-2 164	-3 092	-5 256	-2 479	-896		
Väg	Broar	-56 000	-26 251	-13 405	-39 656	-13 000	-16 344		
Väg	Belysning	-33 000	-21 114	-1 753	-22 867	-1 502	-3 749	-3 384	-3 000
Väg	Reinvesteringar vägnät	-80 000	-53 754	-22 091	-75 845	-22 000	-4 155		
Väg	Brantvägen Fisksätra	-6 000					-6 000		
Väg	Reinvestering vägnät 2017	-30 000							-30 000
Väg	Reinv konstbyggnader 2017	-16 000							-16 000
Väg	Reinvestering belysning 2017	-10 000							-10 000
Väg	Tattbybron	-16 000	-4 197	-767	-4 964	-1 000	-4 554	-6 482	
Väg	Reinv konstbyggnader 2016	-16 000						-16 000	
Väg	Reinvestering vägnät 2015	-20 000		360			-20 000		
Väg	Reinv gatubelysning 2015	-8 000					-8 000		
Väg	Fisksätra erosionsskydd	-3 150	-1 444	-338	-1 782	-600	-868	-500	
Väg	Älgövägen GC-bana	-3 000	-73	-319	-392	-300	-81	-2 527	
Väg	Reinv Dagvatten Vägnät 2015	-3 000					-3 000		
Väg	Ombyggnad Kvarnholmsvägen	-40 000	-15	-17 712	-17 727	-19 985	-22 273		
Väg	Reinv gatubelysning 2016	-8 000						-8 000	
Väg	Reinvestering vägnät 2016	-25 000						-25 000	
Väg	Fisksätra Pir	-18 000	-17 067	-927	-17 994	-927			
Väg	Bilar och maskiner enl teknik	-14 000	-10 356	-4 099	-14 455	-3 644			
Väg	Maskiner o fordon 2015-2017	-10 500					-3 045	-3 500	-3 500
Summa väg		-425 650	-138 748	-64 624	-203 731	-65 918	-92 965	-65 393	-62 500

Enhet	Prjbenämning	Total Projektram	Ing bal	Utfall i År	Totalt Ack Utfall	Årsprog 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
VA-verket	Björnbärgsomr anslut. VA	-1 500	-600	-190	-790				
VA-verket	Lännersta /Sockenv Förstud	-100					-100		
VA-verket	Lännersta Förstud VA	-300					-300		
VA-verket	Förstud förstärkn vattendist	-400						-400	
VA-verket	Allmän projektering	-1 200	-1 069		-1 069				
VA-verket	Utbyte undercentr pumpst 2010	-2 100	-973	-203	-1 176	-1 001	-924		
VA-verket	Ombygg pumpSt Bastusjön	-5 200		-7		-300	-5 193		
VA-verket	Omb pumpstationer Moranverket	-12 500	-11 861	-982	-12 843				
VA-verket	Byte av pumpar	-5 000	-2 906		-2 906		-1 200	-700	-700
VA-verket	Ältasjön dubbl spilledning	-800					-800		
VA-verket	Utb undercentraler 2015-2017	-2 100					-700	-700	-700
VA-verket	Neglingem/Vårgårdss dagvattenr	-2 000					-600	-1 400	
VA-verket	Reinv ledningsnät 2017	-15 000							-15 000
VA-verket	Reinv pumpstationer 2017	-2 500							-2 500
VA-verket	Dagvattenreningsanläggningar	-2 000					-1 000	-1 000	
VA-verket	Proj spillvatten Ältasjön	-700	-629	-15	-644				
VA-verket	Säkerhetshöjande vattenanlägggn	-1 000	-10	-79	-89	-200	-911		
VA-verket	Ombyg avloppspumpstat Fannydal	-1 200						-1 200	
VA-verket	Åtgärd översvämning Lillängen	-2 900						-2 900	
VA-verket	Ombyggnad Tak vattentorn	-700						-400	-300
VA-verket	Upphandl nytt övervakningssyst	-3 500	-137	-445	-582	-1 987	-2 418		
VA-verket	Åtg i samband m konv Saltsjöb	-9 900		-334	-334	-50	-2 966	-6 600	
VA-verket	Skogsö förstud NY huvudva led	-600					-600		
VA-verket	Va utbyggnad Rösunda 5:14	-600						-600	
VA-verket	Dagvattenledning Saltängen	-3 500	-8	-594	-602	-600	-2 898		
VA-verket	Förstudie modell va-avloppsnät	-800	-41	-322	-363	-759	-437		
VA-verket	Reinvestering ledningsnät	-45 000		-10 301	-10 301	-15 000	-19 699	-15 000	
VA-verket	Reinvestering pumpstationer	-7 500		-692	-692	-1 300	-4 308	-2 500	

VA-verket	Renovering va-ledningar Älta	-10 500		-10 060	-10 060	-10 500	-440		
VA-verket	Va-ledning o pumpstn uddvägen	-25 000		-224	-224	-1 000	-24 776		
VA-verket	Dubbling av huvudvattenledni	-10 000	-369		-369			-9 631	
VA-verket	Porsmossen, byte av aggregat	-5 000						-5 000	
VA-verket	Dagvatten Alphyddan Järlaleden	-7 500	-822		-822		-500	-6 178	
VA-verket	Reningsanläggning Kyrkviken	-2 000	-1 774	-348	-2 157	-1 427	-1 079		
Summa Va-verket		-190 600	-21 198	-24 796	-46 023	-34 124	-71 849	-54 209	-19 200

Enhet	Prjbenämning	Total Projektra m	Ing bal	Utfall i År	Totalt Ack Utfall	Årsprognos 2014	Prognos 2015	Prognos 2016	Prognos 2017
Avfallsverket	Tillfällig ÅVC	-10 000	-330	-794	-1 124	-870	-8 876		
Avfallsverket	Mini-ÅVC	-6 500	-231	-1 225	-1 456	-1 270	-5 045		
Avfallsverket	Tillbyggnad Östervik ÅVC	-33 600	-3 495	-25 277	-28 772	-23 645	-4 828		
Avfallsverket	Förstudie Kretsloppspark	-1 500		-72			-1 500		
Summa avfallsverket		-50 100	-4 055	-27 368	-31 351	-25 785	-20 249	0	0

Bilaga 4

Resultat och balansräkning va-verket år 2014

Resultaträkning

(Redovisning i tkr)

		2014	2013
Verksamhetens intäkter			
Brukningsavgifter		155 555	131 071
Anläggningsavgifter		30 200	69 906
Anläggningsavgifter överförda till balanskonto		-30 200	-69 906
Periodisering 2% av anläggningsavgifter år 2007-2014		3 912	3 404
Transitering mm		1 254	1 069
Summa verksamhetens intäkter	Not 1	160 721	135 544
Verksamhetens Kostnader			
Avgifter: vatten (Stockholm Vatten)	Not 2	-15 728	-16 604
Avgifter: spillvatten (Stockholm Vatten)	Not 2	-14 200	-14 814
Avgifter: spillvatten (Käppala)	Not 2	-20 839	-19 964
Nämnd nämndstöd	Not 3	-1 010	-1 028
Debitering av brukningsavgifter	Not 4	-1 729	-1 610
Huvudmannauppgifter	Not 5	-11 054	-10 141
Va nät va anläggning övrigt va underh.	Not 6	-30 570	-25 981
El kostnader va anläggningar	Not 7	-5 580	-5 708
Renovering och omläggning av va-ledningar	Not 8	-721	-2 819
Läcklagning	Not 9	-6 464	-3 365
Vattenmätare		-2 565	-1 435
Dagvattenanläggningar			0
Utredningar, upphandling administration och oförutsett	Not 10	-4 641	-5 027
Va serviser, övriga exploateringskostn.		-4 678	-6 934
Va serviser, övriga exploateringsk. avräknas mot anläggningsavgifter i balansräkningen		2 244	6 934
Netto befarade och återvunna kundförluster	Not 11	-271	23
Summa verksamhetens kostnader		-117 806	-108 475
Avskrivningar			
Avskrivningar		-10 589	-8 374
Finansiella kostnader			
Räntekostnader	Not 12	-9 883	-9 860
Summa kostnader		-138 279	-126 709
Resultat		22 442	8 835

Noter till resultaträkningen

Not 1

Taxekonstruktionen har ändrats samtidigt som både anläggnings- och brukningsavgifter har höjts med 14 % för år 2014.

Anläggningsavgifterna har avräknats mot kostnader för serviser och kostnader för färdigrapporterade exploateringsprojekt och överförts till balansräkningen som en förutbetalad intäkt.

3 912 tkr är en återföring på 2 % av totala anläggningsavgifternas anskaffningsvärde för åren 2007-2014.

Transiteringar mm

Transitering av vatten till Värmdö enligt avtal med 353 tkr. Driftbidrag av avloppssystem enl. avtal med Tyresö kommun 200 tkr. Vattentorn 115 tkr, avtal med Stockholm Vatten för transitering avloppsvatten från Loudden 29 tkr.

Not 2

Stockholm Vatten avgifter (kr/m³)

År	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vatten	2,18	2,04	1,93	2,11	2,15	2,1
Avlopp	2,90	2,61	2,58	2,83	2,99	2,76

Käppala

En justering för år 2013 har belastat med 1,34 mnkr.

Not 3

Arvodet till politiker, omkostnader för sammanträden, konferenser, utbildning, tryckning etc. Nämndstöd i form av sekreterare och del av direktör som fördelas mellan nämndstöd och verksamheten.

Not 4

Debitering av bruksavgifter, inkassohantering och systemförvaltning (2 tjänster)

Not 5

Huvudmannauppgifter för att bistå med utveckling och stöd för VA verksamheten. Enheten erhåller även ersättning från arbete i exploateringsprojekt och nämndens egna projekt.

Bruttoomsättning uppgår 15,3 mnkr

Not 6

VA nät, VA anläggning och övrigt VA-underhåll inkl betäckningar.

Not 7

El kostnader på VA-anläggningar. Nacka energi, Switch Nordic Green AB och Boo energi

Not 8

Renoveringar av ledningsnätet enligt separat renoveringsprogram.

Not 9

24 st läckor har åtgärdats på 401 km huvudvattenledning.

Not 10

Kostnader avser försäkringar, årsavgifter Svensk Vatten, interna kostnader som upphandling, administration i form av del av direktör, ekonom, controller, annonser och information.

Utredningar och systemkostnader.

Not 11

Befarade kundförluster uppgår till 519 tkr som varit förfallna i mer än 3 månader och kostnadsförts. Fordringarna är fortsatt under indrivning.

Återvunna kundförluster uppgår till 248 tkr.

Not 12

4 % internränta som fastställts av KF på färdigställda investeringsprojekt.

Balansräkning

(Redovisning i tkr)

Tillgångar			
	Not 1	2014-12-31	2013-12-31
Anläggningstillgångar			
Va - anläggningar anskaffningsvärde		487 028	380 217
Ackumulerade avskrivningar		-140 511	-134 190
Pågående investerings projekt Va ledningar		42 148	24 245
Pågående exploateringsprojekt		311 760	352 263
Summa anläggningstillgångar		700 425	622 535
Omsättningstillgångar			
Långfristiga fordringar			
Lån till fastighetsägare	Not 2	2 386	937
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	Not 3	23 238	42 781
Upplupna intäkter		200	255
Summa omsättningstillgångar		23 438	43 036
 Summa tillgångar		 726 249	 666 508
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst/förlust		-26 835	-35 670
Årets resultat		22 443	8 835
Summa eget kapital		-4 392	-26 835
Långfristiga skulder			
Förutbetalda anläggningsavgifter	Not 4	190 035	180 765
Lån från Nacka kommun	Not 5	536 968	507 102
Summa långfristiga skulder		727 003	687 867
Kortfristiga skulder			
Upplupen kostnad	Not 6	206	0
Leverantörsskulder		3 432	5 476
Summa kortfristiga skulder		3 638	5 476
 Summa skulder		 726 249	 666 508

Noter till balansräkningen

Not 1

Va-verket tillämpar Kommunförbundets rekommendation om avskrivningstider på markanläggningar som vatten och avloppsledningar med 50 år. Årets avskrivningar uppgår till 10,6 mnkr.

Pågående exploateringsprojekt uppgår till 292 mnkr och gemensam fördelning 20 mnkr.

Fördelning av gemensamma utgifter inom exploateringsprojekten för gata, väg och VA är framtagen enl. 1/3 på bokförda utgifter.

Utgående balans på pågående investeringsprojekt inom tekniska nämnden uppgår till 42,1 mnkr, årets bokförda värde uppgår till 6,6 mnkr.

Redovisning i kr

PROJEKT	Ack Utfall
Upphandl nytt övervakningssyst	581 505
Ombygg pumpSt Bastusjön	7 000
Utbyte undercentr pumpstat 10	1 176 933
Omb pumpstationer Moranverket	12 842 822
Åtg i samband m konv Saltsjöb	333 668
Dagvattenledning Saltängen	601 787
Förstudie modell va-avloppsnät	363 205
Reinvestering ledningsnät	10 300 943
Reinvestering pumpstationer	691 594
Renovering va-ledningar Älta	10 059 692
Va-ledning o pumpstn uddvägen	224 429
Säkerhetshöjande vattenanlägg	88 581
Reningsanläggning Kyrkviken	2 121 249
Dubblering av huvudvattenledni	368 682
Vattentorn, takarbeten	310 000
Säkerhetshöjande vattenanlägg	184 534
Dagvatten Alphyddan Järlaleden	822 499
Allmän projektering	1 069 323
	42 148 447

Not 2

Va-verkets lån för anläggningsavgifter till privatpersoner är 19 st och uppgår till 2 385 806 kronor. Säkerhet tas ur resp. fastighet.

Not 3

Fakturering bruksavgifter och anslutningsavgifter.

Upplupna intäkter avser Tyresö kommun med 200 tkr

Not 4

Anläggningsavgifter redovisas som förutbetalda inkomster. Från och med år 2007 görs en avräkning med 2 % per år på anläggningsavgifter för att täcka motsvarande avskrivningar på VA-anläggningarna.

Ränta tas inte ut på VA-anläggningar som täcks av förutbetalda inkomster från anläggningsavgifter.

Utgiften för servisledningar och övriga exploateringsutgifter som tillkommit efter projektets stängning har avräknats mot de förutbetalda inkomsterna av anläggningsavgifterna.

Not 5

Lån av Nacka kommun är det lån VA verket har för att täcka utgifterna för exploateringsprojekten och övriga investeringar.

Not 6

Leverantörsskulder gäller fakturor som ej betalats före årsskiftet och bokförts under 2014.

Bilaga 5

Stickprov fakturor 2014

Stadsledningskontoret har via internkontroll under hösten 2010 och våren 2011 bl a granskat teknikprocessen. Granskningen visade att tillgängligheten till upphandlade ramavtal och kvalitetssäkring i form av uppdatering av priser behövde förbättras. Det samma gällde vad man ska göra som mottagnings- och beslutsattestant och om de krav som ska ställas på en faktura.

För att följa upp effekter av insatta åtgärder har nämnden begärt att vid tertialbokslut få redovisat stickprov på fakturor med avseende på tidigare konstaterade brister om dokumentation, attest och avtalstrohet. Avtalstrohet mäts numera endast genom kommunens generella mätning i Raindance.

Stickprov har gjorts för helåret 2014. Selektionen är gjord på följande sätt:

1. Transaktionslista i Raindance/Fakturasystemet per månad, ex. januari 2014.
2. Rensat bort interna transaktioner,
3. Rensat bort i listan då samma leverantör eller fakturanummer förekommit flera rader efter varandra.
4. Analys har skett slumpvist urval på 60 poster per månad på drift respektive investeringar.

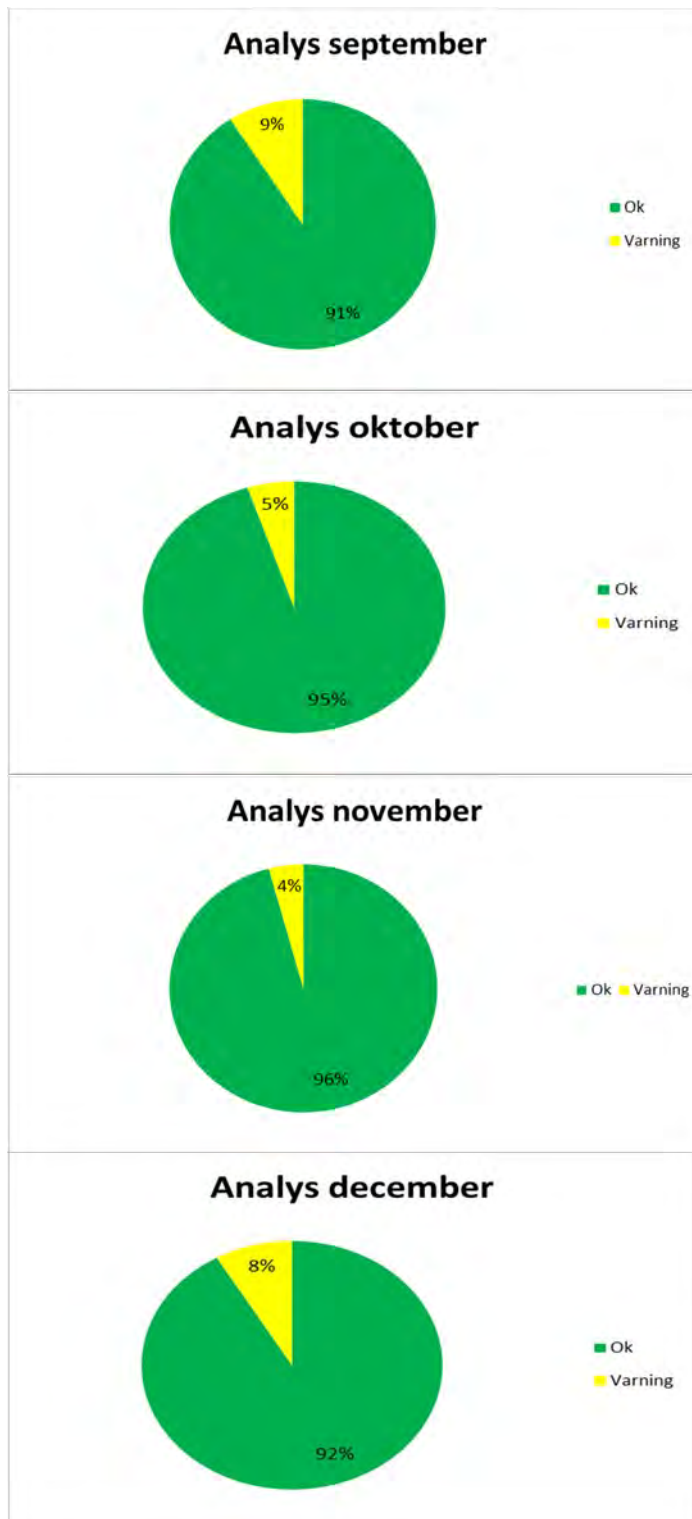
Tekniska nämnden inklusive Va-verket har totalt fått 14 377 fakturor helåret 2014. För Tekniska nämnden inklusive Va-verket innebär detta i snitt 1 198 fakturor per månad, där 120 analyserats per månad.

Två olika urval har gjorts. En lista på drift- och investeringsfakturor på Tekniska nämnden, en lista på drift- och investeringsfakturor på Va-verket.

Den totala avtalstroheten för alla fakturor för Tekniska nämnden inklusive VA-verket är 90% för helåret 2014 jämfört med kommunsnittet på 81%. Jämförelsetalen för 2013 är 96% för Tekniska nämnden inklusive VA-verket mot kommunsnittet på 85%.

I jämförelse med förra året är avtalstroheten lägre vilket huvudsakligen är relaterat till att projektet Kvarnholmsvägens breddning är upphandlat separat då det överstiger gränsen för ramavtalsupphandlingen. Avtalet finns inte i e-evrop och räknar vi in det så är avtalstroheten närmare 95%.

Diagram stickprov fakturor september till december

Grönt - ingen avvikelse,
Gult - bättre underlag önskas,
Rött - underlag saknas eller
behöver kompletteras.

Kommunstyrelsen

Social- och äldre nämndens årsbokslut 2014

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer årsbokslut för social- och äldre nämnden för 2014 och överlämnar det till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Nacka kommun har bra resultat överlag för alla verksamheter inom social- och äldre nämndens ansvarsområde. Kund- och brukarundersökningar som kommunen självt låtit göra och undersökningar från SCB med flera visar på mycket goda resultat för alla verksamhetsområden. Det gäller både utförandet av tjänsterna och den myndighetsutövning som utförs.

Det ekonomiska utfallet blev en negativ avvikelse jämfört med budget på 37,9 miljoner kronor. Underskottet beror främst på att antalet personer i behov av stöd har ökat kraftigt inom såväl individ- och familjeomsorgen som området funktionsnedsättning. Socialnämnden och äldre nämnden kommer under 2015 att ha ett starkt fokus på att få en ekonomi i balans.

Verksamhetsresultat

Nacka kommun kan stoltsera med bra resultat överlag för alla verksamheter inom social- och äldre nämndens ansvarsområde. Kund- och brukarundersökningar som vi själva låtit göra och undersökningar från SCB med flera visar på mycket goda resultat för alla verksamhetsområden. Det gäller både utförandet av tjänsterna och den myndighetsutövning som utförs.

Under 2014 har införandet av det nya verksamhetssystemet Combine påbörjats. Arbetet fortskrider men det är ett stort, arbetskrävande och inte helt problemfritt arbete. Det återstår mycket arbete fram till medio 2015 (som är planerat slutdatum) för att få hela tjänsten implementerad inom samtliga verksamhetsområden så att den uppfyller krav och

behov på en rättssäker handläggning. Eftersom det är ett nytt sätt att handlägga så kräver det mycket av alla medarbetare och det tar längre tid.

Individ – och familjeomsorg (IFO) ■

Nyckeltalsanalys

PWC genomförde under hösten en nyckeltalsanalys kring IFO. Bl.a. konstaterades att de strukturella förutsättningarna för hela IFO verksamheten successivt blivit mer gynnsamma, IFO:s verksamhet i Nacka bedrivs till en kostnad som understiger den förväntade standardkostnaden med 9,5 % år 2013 vilket då motsvarade 27,8 mkr.

Förnya, förenkla och förädla

Inom enheten pågår ständigt ett förbättringsarbete för att ha en modern myndighet och möta upp våra kommuninvånare på bästa sätt. Ett särskilt utvecklingsarbete pågår kring att förenkla och effektivisera utredningarna. En översyn av alla processerna inom nya socialnämnden har startat och kommer under första halvåret 2015 att vara klart. Utifrån funktionella processer kommer sedan organisation, ledning och styrning att anpassas för hela IFO.

IFO Barn och ungdom ■

2014 var ett intensivt år för IFO barn och unga där aktualiseringarna inom mottagningsgruppen ökade med 21,5% och för hela enheten med 18 %, i jämförelse med 2013. Särskilt stor har ökningen varit kring barn 0-12 år. Liknande ökning kan ses nationellt. Ökningen av antalet aktualiseringar har bl.a. lett till att 14 dagarsgränsen kring förhandsbedömningar inte fullt ut går att leva upp till. Den största anmälnaren är polisen, följd av skolan/förskolan. Anmälningarna handlar mest om familjevåld och missbruk hos vuxna.

Värt att notera är att IFO barn och unga trots det höga inflödet håller en hög rättssäkerhet vid granskningar. En förklaring är att Nacka har en både hög kompetens hos medarbetarna och stabilare personalsituation än många andra kommuner i länet.

Insatser för barn och ungdomar

Antalet öppna insatser har ökat under 2014 med 21 % från 474 stycken 2013 till 575 stycken 2014. 300 barn har varit föremål för dessa öppna insatser. Under året har 91 barn varit placerade inom dygnsvården jämfört med 89 för 2013.

From hösten 2014 har insatsen MST (Multi System Treatment) börjat erbjudas fler barn i åldrarna 12-17,5 år i syfte att bl.a. förebygga placeringar utanför hemmet. Ett samarbete Nacka gör med Värmdö kommun. Därutöver har ett samarbete påbörjats med Maskrosbarn vilket uppmärksammats i SVT.

Skolan som viktig faktor för barn och ungdomar

SkolFam arbetar vidare med de familjehemsplacerade barnen och resurserna används även för de barn och unga som är placerade på HVB-hem. En satsning kommer ske med start 2015 så fler barn får möjlighet att erhålla denna hjälp.

Familjerätten

Antalet ärenden har över lag ökat under året. Särskilt har antalet begäran om upplysningar från tingsrätten ökat med 45 %, vilket kan tyda på att fler utredningar är på ingång när den första muntliga förhandlingen hållits. Därutöver har även antalet frivilliga samarbetsamtal ökat med 44 % jämfört med 2013.

Nacka har valts ut och deltagit i ett nationellt projekt under året kring e-delegation kring faderskap.

Ett nytt verksamhetssystem, Combine, har tagits i drift 1 oktober. Det har inneburit en hel del merarbete och en farhåga är att det ska få till följd att utredningstiderna inte kommer kunna hållas, tiden för rådgivningen per telefon minskar och kötiderna för frivilliga samarbetsamtal ökar.

IFO Vuxenenheten

Antalet hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd har minskat från 1041 hushåll 2013 till 971 under 2014. I mottagningsgruppen har antalet nya inkomna ansökningar minskat från 623 till 427 under året. Genomsnittliga antal bidragsmånader har ökat från 5,65 till 6,07 under 2014 jämfört med 2013. Hushåll som erhållit kortvarigt ekonomiskt bistånd har däremot minskat från 442 till 368 under året jämfört med 2013.

Under året har en översyn av flödena inom Försörjningsstöd resulterat i en förändring i organisationen. Detta har inneburit en minskning på tiden från att ansökan inkommit till nybesök. Handläggningstiderna har därigenom också minskat.

Prognosen från Arbetsförmedlingen visar på att arbetslösheten i Stockholm kommer att minska under 2015 och att antalet sysselsatta kommer öka.

Flyktingar

Alla ensamkommande barn med permanent uppehållstillstånd (PUT) erbjöds tre veckors sommarjobb under sommarlovet 2014 som ett led i att öka integreringen till svenska samhället. Nacka har varit med och utvecklat en testmodell för bosättningar av kvotflyktingar som ska effektivisera processen och samordningen.

Utredning vuxen och Unga vuxna

Antalet personer som aktualiseras har stadigt ökat de senaste åren. Under 2014 har det till Utredning Vuxen inkommit 960 aktualiseringar jämfört med 2013; 879 st. Under 2014 var det 31 LVM anmälningar (19 individer), vilket är en minskning jämfört med 2013; 55 LVM anmälningar. Av dessa var 198 ärenden rörande våld i nära relation jämfört med 151 föregående år. 185 aktualiseringar varav 2 LVM anmälningar rörde Unga vuxna, 18-25 år. 21 kvinnor med eller utan barn har under året varit placerade på skyddat boende jämfört med 20 kvinnor med eller utan barn samma period 2013.

Totalt har under året 16 personer vårdats enligt LVM jämfört med 15 personer 2013. För 10 av dessa 16 personer inleddes vård enligt LVM dock redan 2013.

Barnperspektivet

Ett gemensamt utvecklingsarbete pågår inom IFO och med Valfärd samhällsservice kring familjer som lever i en komplex livssituation och med ett särskilt fokus på barnen.

Social rådgivning på nätet

Den utökade servicen till kommuninvånarna i Nacka och Tyresö i form av social rådgivning på nätet har fortsatt nyttjats regelbundet. Från 1 oktober i år ingick Värmdö kommun i den gemensamma socialjouren.

Nyckeltalsanalys

PWC genomförde under hösten en nyckeltalsanalys kring IFO. Bl.a. konstaterades att de strukturella förutsättningarna för hela IFO verksamheten successivt blivit mer gynnsamma. IFO:s verksamhet i Nacka bedrivs till en kostnad som understiger den förväntade standardkostnaden med 9,5 % år 2013 vilket då motsvarade 27,8 mkr.

Funktionsnedsättning ■

LSS/SoL yngre 65 år ■

Ökat antal insatser och brukare LSS

590 brukare hade 1284 LSS insatser 2014. En ökning med ca 50 brukare under året. Få ärenden avslutas på grund av målgruppens behov av långvarigt stöd.

Många får diagnoser inom Autismspektra området som tidigare inte skulle fått diagnos eller varit aktuella inom psykiatrin. LSS målgrupp har förändrats och social problematik och komplexa svårigheter är vanligare. LSS tillgodoser inte hela stödbehovet utan kompletteras i många fall med insatser enligt SoL som exempelvis boendestöd. En närmare samverkan om arbete istället för daglig verksamhet behöver utvecklas för målgruppen.

Flera bostäder med särskild service behövs

Bristen på bostäder och bostad med särskild service enligt LSS är ett stort problem och svårigheten att möta upp behoven och rätten till egen bostad kan medföra risk för vite om inte insatsen verkställs.

Antalet förhandsbesked har ökat från personer i andra kommuner som ansöker om särskilt anpassad bostad i Nacka.

Social problematik och bristande föräldraförmåga påverkar att flera ansöker om LSS-placeringar.

Nya verksamheter

Gruppboendena på Solsidevägen och Kvarnvägen med sammantaget sju nya bostäder stod inflyttningsklara i oktober.

Ledsagning-avlösning har beslutats utgöra ett eget kundval from 2015.

SoL - yngre

För att bättre kunna möta brukarna har en omorganisering av SoL- yngre ärenden gjorts. Handläggningen sköts inom SPT. SoL-yngre omfattar ca 170 brukare med 250 insatser. Målet är att alla hemtjänstärenden ska ses över med tätare uppföljning och kostnadskontroll.

Socialpsykiatri (SPT) ●

Stärka det friska

Genom samarbete med psykiatrin, frivilligorganisationer, personligt ombud och anordnare är målsättningen att brukarna ska erhålla ett individuellt anpassat stöd av god kvalitet främst i klientens hemmiljö. Arbetet utgår från att stärka det friska hos varje brukare och bevilja stödinsatser utifrån en noggrann behovsbedömning.

Stöd i öppna former

Flertalet brukare bor i egna bostäder och insatser ges främst i öppna former som boendestöd och sysselsättning. Antalet brukare och kostnader har varit stabilt under flera år. De särskilda boendena på Bergåsavägen och Skogalundsklippan har inte fullvärdiga lägenheter och ingår i socialtjänstens boendeplanering för att ersättas. Icke biståndsbedömda förebyggande insatser ges vid Träfflokalerna.

Utveckling

Överenskommelse med mottagningsgruppen BoU är ett medvetet försök att stärka stödet för barn till föräldrar med psykisk sjukdom. Målet är att öka samverkan med psykiatrin genom samordnade individuella planer (SIP) och en läns gemensam utbildning i SIP via KSL är påbörjad. Fokus på bättre stöd och information till anhöriga och ökad samverkan med landstinget gällande målgruppens somatiska problematik.

Äldre ■

Äldreomsorgen - Hög nöjdhet

SCB medborgarenkät 2014 visar att medborgarna i Nacka är nöjdare (58) med äldreomsorgen jämfört med riket (50). I de brukarundersökningar vi själva låtit göra så är nöjdheten mycket hög både vad gäller utförandet och myndighetsutövningen.

Hemtjänst – Hög upplevd kvalitet

Andelen hemtjänstkunder är 11 % vilket är fortfarande högre i förhållande till riket (8.5%). Kundernas förtroende (92 %) och upplevelse har mycket bra resultat jämfört med riket/länet. Sammanfattningsvis är resultatet av nöjdhet i de flesta frågorna högt i jämfört med landet och riket!

Totalt utförd tid är stabilt och skilde bara en halv procent mellan 2013 och 2014 från att tidigare ha ökat varje år.

Förenklad biståndshandläggning – Uppskattad förenkling

Av alla utredningar utfördes ca 25 % (närmare 700 st) via den förenklade handläggningen. En studie visar att kunderna är nöjda med enkelheten och att det känns helt naturligt att man själv som kund får beskriva sina behov.

Vägen till e-hemtjänst kommun

Tekniska produkter har testat och utvärderats en längre tid. 2015 kommer Nacka vara en av de få kommuner i landet som kan titulera sig som en e-hemtjänst kommun

Äldreboende - Hög andel får sitt val

Andelen av personer över 65 som bor på äldreboende uppgår till 3.6% medan riket 4.7%.

Platserna har fluktuerat mellan 600 – 614 st. Kötiden är i snitt 31 dagar.

91 % av kunderna fått något av det äldreboende man valt. 59 % har fått sitt första handsval.

32 % har fått något av sina önskade val.

Sammantagen nöjdhet med sitt boende uppgick till 86 % - en ökning från förra året (83 %) riket/länet 82/83 %. Sammanfattningsvis ligger Nacka på snittet i de flesta frågor jämfört med riket och länet.

Tabell 1a) Strategisk mål tabell 2014 (Verksamhetsresultat)

Verksamhetsresultat					
Övergripande mål	Strategiskt mål	Läge		Mål-värde	Utfall
God kommunal service	Modeller ska implementeras och nya ska vid behov utvecklas för att följa upp resultat och effekter av insatser för kunderna Nöjda kunder	▲	Antal definierade målgrupper som följs upp systematiskt	5	5
	Kundernas ska vara nöjda med den insats som de har fått	■	Andel kunder som uppger att de är nöjda	>=80%	90%
	Socialtjänsten ska ha ett uppdaterat ledningssystem för kvalitet med IT-stöd år 2015	■			
	Socialtjänsten ska ha en personalstrategi som leder till effektivt resursutnyttjande med kunderna i fokus	■	Personalomsättning Medarbetar index Arbetsförut	<7% >77	7% 77

			sättnings index i medarbetar enkät	>68	78
			Kompetens utvecklings index i medarbetar enkät	>63	68
	Socialtjänsten ska ha rättssäker handläggning och beslut ska vara välgrundade och korrekta samt lätta att förstå för kunden	■	Granskning av ärenden	>2 ärenden per handläggare (2 ggr per år)	2
			Andel ärenden med rättssäker handläggning	100%	85%
	Socialtjänsten ska kännetecknas av tillgänglighet och service	■	Andelen personer som är nöjda med social tjänstens tillgänglighet	>80%	85%
			Andel personer som är nöjda med socialtjänstens service	>80%	84%
	Socialtjänsten ska ha webbaserade tjänster för medborgaren	▲	Antal webbaserade tjänster	>4	4
Stor valfrihet	Ökade möjligheter för kunderna att göra egna val	■	Andel kunder som	>80%	85%

			uppger att de får tillräcklig information om vilka valmöjligheter som finns		
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling	Societjänstens verksamhet ska bygga på förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt deras vilja att ta ansvar	■	Andelen kunder som upplever gott bemötande Andelen medarbetare som uppger att den grundläggande värderingen styr arbetet	>80% >70%	91% 82%
	Societjänsten ska verka för att tillgodose behovet av adekvat boende för societjänstens olika målgrupper	■	Andel nyproducerade lägenheter som societjänsten erhåller Andel hemlösa enligt Socialstyrelsens definition i förhållande till totalt antal medborgare	>2% <42 per 10000 invånare	i.u. i.u.
	Societjänsten ska aktivt bidra till att medborgarna får tillgång till tidiga/förebyggande insatser	■	Antal personer som nås via icke biståndsbedömda insatser i förhållande till	Fastställda nuläget	12519 personer nåddes via icke biståndsbedömda insatser 2013 (

			biståndsbedö mda		i.u för 2014)
			Andel elever som går ut grundskolan med godkända betyg	100%	94,1% (2013 = 95 %)
			Andel medborgare med en positiv attityd till socialtjänste n i Nacka	>54%	57%
	Socialtjänsten ska aktivt verka för en god hälsa på lika villkor för alla medborgare i Nacka	■	Andel kunder som uppgger att de är nöjda med delaktighet i handläggning sprocessen	80%	87%

Insatta resurser

Årskostnadsutfall 2014 för social- och äldrenämnden; 1 336,8 mnkr, vilket är - 37,9 mnkr sämre än budget. (Total budgeterad netto kostnad, 1 298,9 mnkr) enligt tabell nedan. För respektive verksamhet redovisas; IFO Barn och Unga (- 3,4 mnkr), IFO Försörjningsstöd och Vuxen (- 9,9 mnkr), LSS/SoL yngre 65 år (- 11,7 mnkr), Socialpsykiatri (+1,8 mnkr), Äldre (-2 mnkr) samt Nämnd - och nämndstöd inklusive Myndighets- och huvudmannan organisation(MH) (-12,7 mnkr). Kostnadernas ökningstakt per år avtar under perioden 2008 - 2014; från ca 8 % till 5,6 %. Kostnadsutveckling totalt och per verksamhet se diagram bilaga 1. Ekonomiska förutsättningar 2015 redovisas i bilaga 3 för Socialnämnden samt bilaga 4 för Äldrenämnden.

Under 2015 kommer både Socialnämnden och Äldrenämnden att ha stort fokus på att klara av att hålla sig inom givna budgetramar.

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Årsutfall 2014			Årsbudget 2014	Budgetavvikelse
	Intäkter	Kostnader	Netto		
IFO/Barn & Ungdom	4 275	-94 831	-90 556	-87 122	-3 434
IFO/Försörjningsstöd o Vuxen	57 159	-153 482	-96 323	-86 397	-9 926
LSS/SoL yngre 65 år	26 304	-383 383	-357 079	-345 418	-11 661
Socialpsykiatri	3 093	-41 058	-37 965	-39 799	1 834
Äldre	52 408	-660 814	-608 406	-606 368	-2 038
Nämnd- och nämndstöd inkl. MH	2 751	-149 241	-146 490	-133 786	-12 704
Summa Social- äldrenämnden	145 990	-1 482 809	-1 336 819	-1 298 890	-37 929

Målstyrning mot ständiga förbättringar och ökad delaktighet

I syfte att tydliggöra att arbeta mot ständiga förbättringar och ökad delaktighet fortsätter arbetet med att utveckla målstyrningsarbetet inom hela socialtjänsten.

Samtliga verksamheter arbetar utifrån en gemensam målstyrningsmodell där chefer och medarbetare gemensamt tagit fram operativa mål för respektive enhet/grupp. De operativa målen är fullt ut länkade till de fastställda strategiska målen i Social- och äldrenämndens; Väsentlighet - och riskanalys för 2014 och kommunens åtta övergripande mål. Se bilaga 2.

Investeringar

Arbetet med att införa ett nytt verksamhetssystem (Pulsen Combine) för hela Socialtjänsten fortskrider men det är ett stort, arbetskrävande och inte helt problemfritt arbete. Samtidigt återstår ett omfattande arbete fram till medio 2015 (som är planerat slutdatum) för att få hela tjänsten implementerad inom samtliga verksamheter så att den uppfyller krav och behov på en rättssäker handläggning. Äldre processen gick i skarp drift i maj 2014 och följdes av enheten funktionsnedsättning och familjerätt i oktober samt IFO/Vuxen i december. Under våren 2015 införs processerna inom Barn och Unga. Upparbetad utgift ackumulerat december månad; 32,9 mnkr och med en total beslutad investeringsram motsvarande 41 mnkr. Kapitaltjänstkostnader kommer att redovisas från januari 2015 med ekonomisk livslängd; 5 år. Diagram över projektets kostnadsutveckling visas i bilaga 1.

Individ – och familjeomsorg (IFO) ▲

IFO Barn och ungdom ▲

Årskostnadsutfall 2014; 90,5 mnkr, vilket är - 3,4 mnkr sämre än budget. (Total budgeterad netto kostnad, 87,1 mnkr). Det ökade antalet ärenden som inkommit och därmed också ökningen av insatser är den främsta orsaken till underskottet.

Cirka 40 % av utredningarna har också varit aktuella tidigare. En förklaring till att så många familjer återkommer är att de ofta har komplexa svårigheter. Det är svårlösta föräldrakonflikter, bostadslöshet, våld i familjen (inkl. misstanke om barnmisshandel), missbruk, psykisk ohälsa etc. En problematik Nacka delar med övriga kommuner i

Stockholm. I samverkan med Vårld samhällsservice pågår ett utvecklingsarbete kring familjer med komplexa livssituationer. Diagram över kostnadsutveckling se bilaga 1.

IFO Vuxenenheten ▲

Årskostnadsutfall 2014; 96,3 mnkr, vilket är - 9,9 mnkr sämre än budget. (Total budgeterad netto kostnad, 86,4 mnkr).

Det sämre utfallet beror främst på att fler personer aktualiseras som är i behov av stöd och hjälp. Det ekonomiska biståndet ligger dock på samma nivå som 2013. De anmälningar som kommer in är av allvarligare karaktär och problembilden mer komplex. Kostnaderna för dessa insatser är stora då de har behov av omfattande vård. Ett stort arbete har genomförts under året med att utforma en beroendemottagning utifrån de behov som faktiskt föreligger och motivera till frivillig vård på hemmaplan. En genomlysning av både Unga Vuxnas och Utredning Vuxens målgrupper pågår.

Att antalet unga vuxna med eller utan missbruk, äldre personer över 65 år med missbruk och våldsutsatta kvinnor med barn ökar är delvis en erfarenhet som delas med andra kommuner i länet.

Likaså ökar kostnaderna för extraordinärt boende, vilket många kommuner i länet också ser. Diagram över kostnadsutveckling se bilaga 1.

Funktionsnedsättning ▲

LSS/SoL yngre 65 år ▲

Årskostnadsutfall 2014; 357,1 mnkr, vilket är - 11,7 mnkr sämre än budget. (Total budgeterad netto kostnad, 345,4 mnkr).

Kostnadsökning beroende på fler brukare och insatser samt högre omsorgsbehov i gruppboendestäder och daglig verksamhet pga sjukdom och stigande ålder. Krav på höjda ersättningar till utförarna. Flera i LSS målgrupp får SoL insatser, som boendestöd i stället för särskilt anpassad bostad enl LSS pga. avsaknad av tillräckligt med LSS-boendestäder.

Insatserna personlig assistans, boendestöd och boenden svarar för den största kostnadsökningen. Försäkringskassans beslut om indragen personlig assistans belastar kommunen med ökade kostnader som följd.

PWC:s analys bekräftar att kostnaderna för SoL - insatser i ordinärt boende har ökat samt högre kostnad för daglig verksamhet och boende än jämförande kommuner.

Renodling av arbetet med LSS respektive SoL yngre bidrar till bättre fokus på handläggning och kostnadskontroll.

En genomlysning av dokumentationen i LSS och SoL- ärenden visar att väl genomarbetade beslutsunderlag och regelbunden uppföljning kan bidra till att den enskilde får rätt hjälp och till att kostnaderna kanske kan minskas. Alla nya beslut tas numera upp med gruppchef.

Kompetensutveckling och uppdatering av styrdokument ska genomföras. Ett utvecklingsarbete inom socialtjänsten pågår för att identifiera arbetsprocesser och förbättrad samordning utifrån brukarfokus.

Volymökningen medför att antalet ärenden/handläggare ökar och risken är stor att inte hinna följa upp att rätt insats är beviljad. En ökning av antalet handläggare bedöms behövas för att möta upp den större ärendemängden och säkra kvalitén i myndighetsutövning och kostnadskontroll.

Diagram över kostnadsutveckling se bilaga 1.

Socialpsykiatri (SPT) ●

Årskostnadsutfall 2014; 38 mnkr, vilket är 1,8 mnkr bättre än budget. (Total budgeterad netto kostnad, 39,8 mnkr).

Kostnaden för socialpsykiatri har länge varit stabil. Det beror främst på att insatser i hög utsträckning ges i öppna former som är mer kostnadseffektiv än boendeplaceringar samt noggrann uppföljning av ärenden och kostnader. En stor oro för att det nya verksamhetssystemet försvårar myndighetsarbetet med brister i rättssäker handläggning och att handläggarna inte hinner med dokumentation och uppföljning.

En intern omorganisation har genomförts och SOL yngre ärendena handläggs inom SPT i syfte att få bättre kostnadskontroll. Diagram över kostnadsutveckling se bilaga 1.

Äldre ■

Årskostnadsutfall 2014; 608,4 mnkr, vilket är - 2 mnkr sämre än budget. (Total budgeterad netto kostnad, 606,4 mnkr). Antal platser inom särskilt boende ökar och kostnaderna ligger - 5,8 mnkr sämre än budget. Antalet hemtjänst timmar har dock blivit lägre än förväntat med 8,4 mnkr lägre än budget som följd. Larmkostnaden och anhörigbidrag är - 2,8 mnkr respektive - 2,4 mnkr sämre än budget. Nettoeffekten av ovan förklarar det negativa utfallet jämfört med budget. Diagram över kostnadsutveckling, antal platser inom särskilt boende samt hemtjänsttimmar redovisas i bilaga 1.

Nacka en E-hemtjänst kommun from 2015!

Tekniska produkter har testat och utvärderats en längre tid. 2015 kommer Nacka vara en av de få kommuner i landet som kan titulera sig som en e-hemtjänst kommun

Rättssäkrare handläggning

Nytt verksamhetssystem har under 2014 införts vilket innebär att kunderna framöver kommer kunna ta del av "mina sidor" och följa sitt ärende samt läsa dokumentationen.

Fler förebyggande insatser

Äldreomsorgen har utökat antal aktiviteter som ska bidra till att medborgarna får tillgång till tidiga/förebyggande insatser genom att finansiera 90+ gymna.

Nämnd - och nämndstöd (inkl. Myndighetsorganisation, MH) ▲

Årskostnadsutfall 2014; 146,5 mnkr, vilket är - 12,7 mnkr sämre än budget. (Total budgeterad netto kostnad, 133,8 mnkr).

För att möta det ökade antalet anmälningar, krav från kontrollmyndigheterna, Socialstyrelsen och IVO, och behålla en rättssäker handläggning måste myndighetsorganisationen bemannas med tillräckliga resurser men samtidigt på ett kostnadseffektivt sätt. Otillräckliga personella resurser får konsekvenser för rättsäkerheten i form av brister i bl.a. handläggning och uppföljning.

Det finns dessutom en stark koppling att insatskostnaderna ökar med otillräckliga personella myndighetsresurser. Insatserna får löpa på längre tid än vad som behövs när det inte finns handläggare som kan följa upp och avsluta. Det blir inte heller samma tidsutrymme att medvetet hitta de mest kostnadseffektiva lösningarna utan att reducera kravet på kvalitet. Arbete pågår med att kartlägga behovet av personella resurser utifrån risk - och konsekvensanalyser och jämförelse med hur det ser ut i andra kommuner.

Målsättningen är att underskottet ska minska under kommande år.

Tabell 1b) Strategisk mål tabell 2014 (Insatta resurser)

Insatta resurser					
Overgripande mål	Strategiskt mål	Läge		Mål-värde	Utfall
Effektivt resursutnyttjande	Socialtjänsten ska verka för effektiv användning av kommunens skattemedel	■	Kostnader för förebyggande arbete i förhållanden till det totala kostnadsutfallet	>3,4 %	3.4%
	Socialtjänsten kännetecknas av hög volym – och kostnadskontroll samt kostnadsmedvetenhet	■	Årskostnadsprognoser med hög träffsäkerhet mot nämndens årsbokslut	+/- 20mkr =T1 +/- 15mkr =T2	-2,9 mnkr -2,9 mnkr
Kommunal ekonomi i balans	Hålla budgetram	▲	Avvikelse mot budget	>=0	- 37,9 mnkr

Bilagor

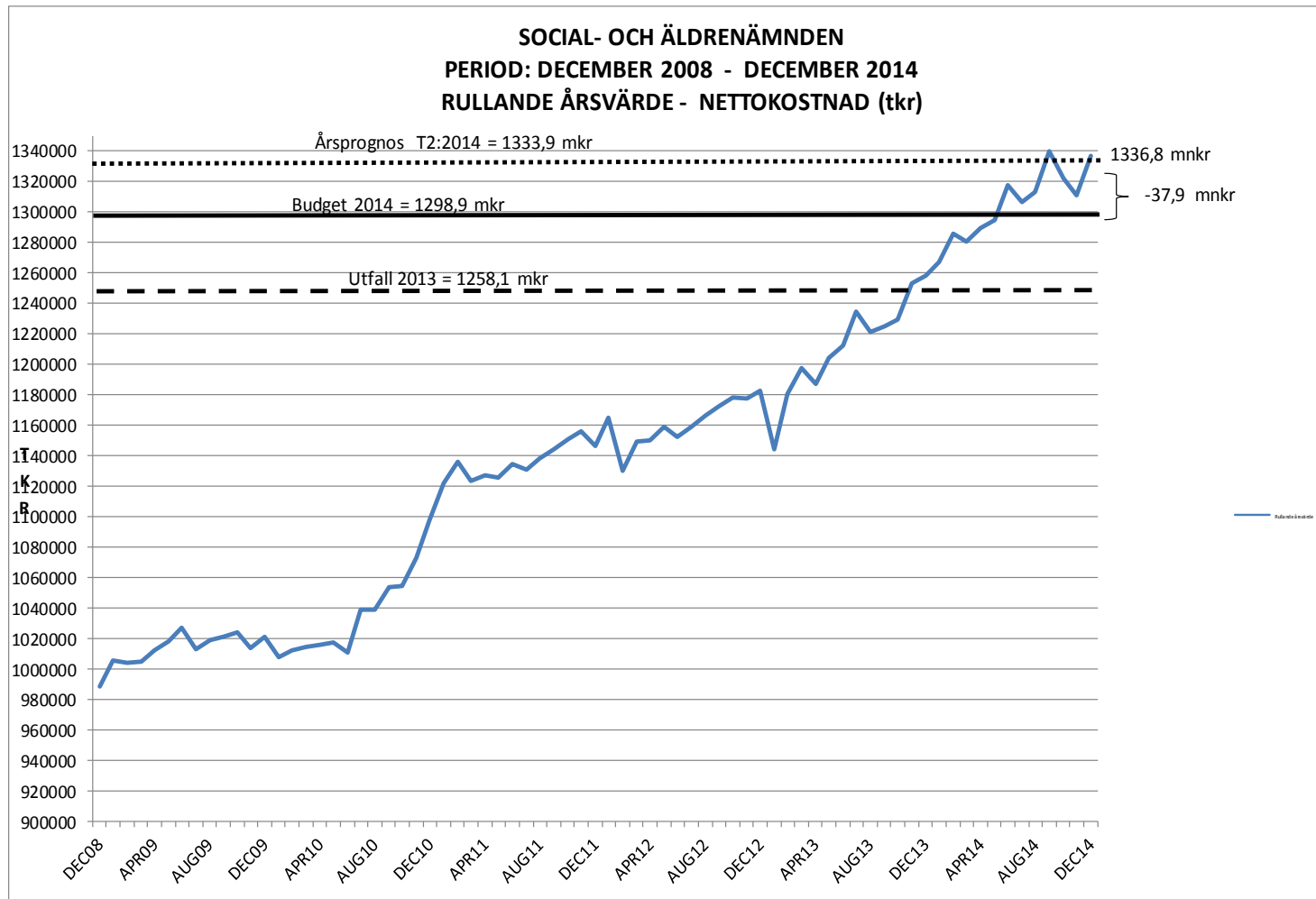
1. Bokslut: T3: 2014 (i siffror)
2. Bokslut: Målstyrning; Operativa mål IFO barn och unga T3:2014
3. Bokslut: Målstyrning; Operativa funktionsnedsättning T3:2014
4. Bokslut: Målstyrning; Operativa mål IFO vuxen T3:2014
5. Bokslut: Målstyrning; Operativa mål äldre T3:2014
6. Socialnämnden: Utfall 2014 och ekonomiska förutsättningar 2015
7. Äldrenämnden: Utfall 2014 och ekonomiska förutsättningar 2015

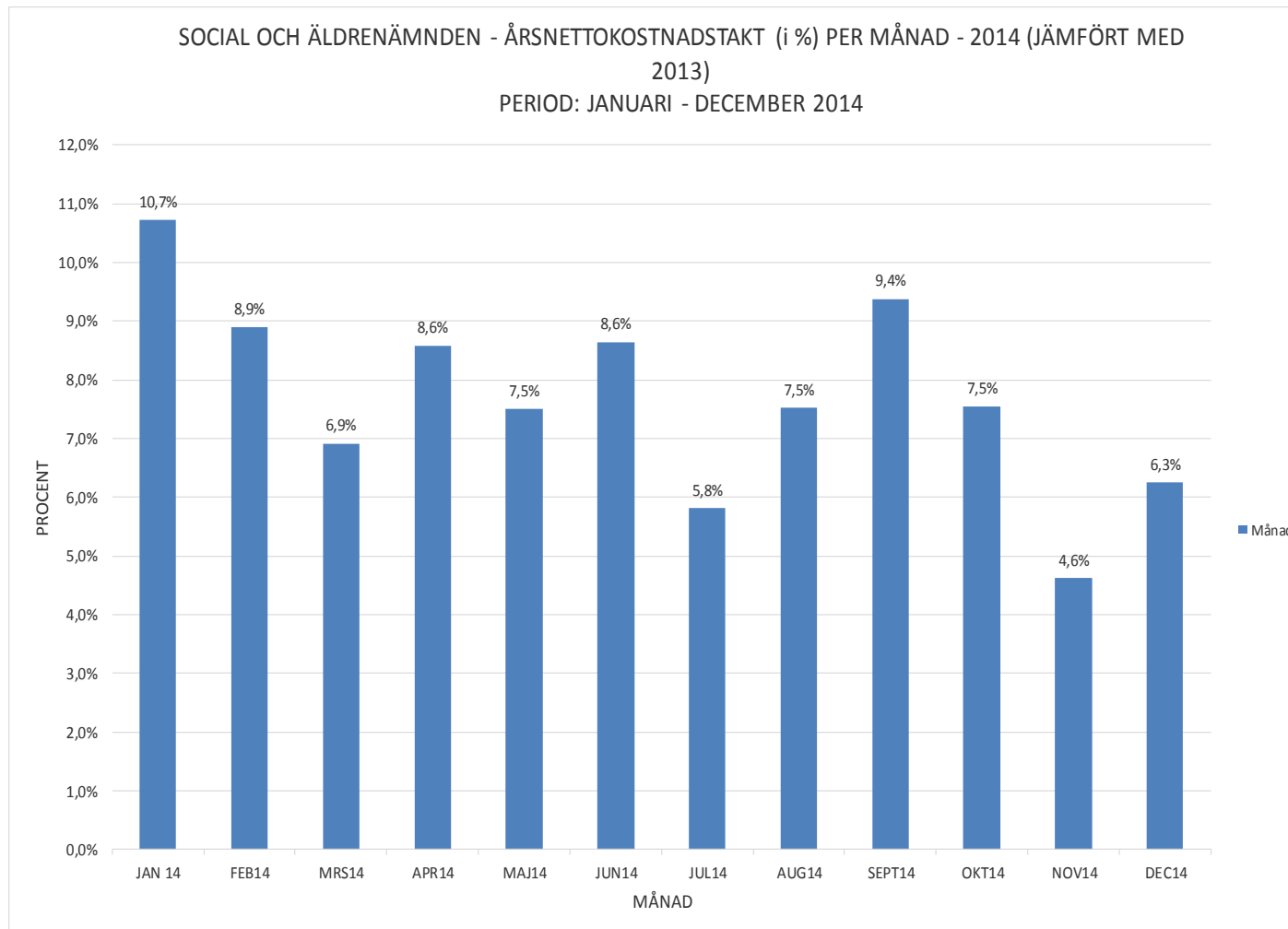
Anders Fredriksson
Social - och äldredirektör

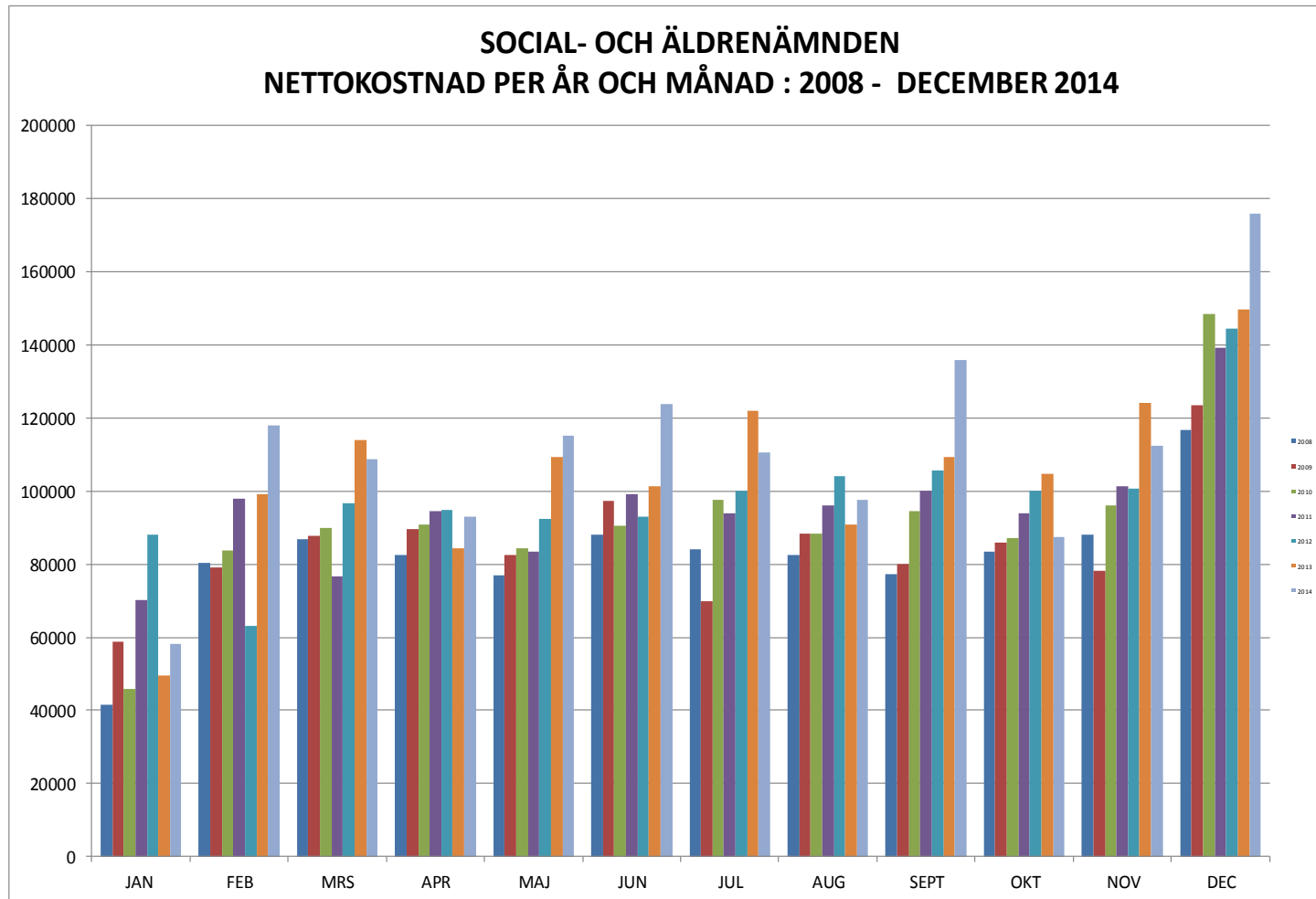
Håkan Brekell
Ekonomichef, Socialtjänsten

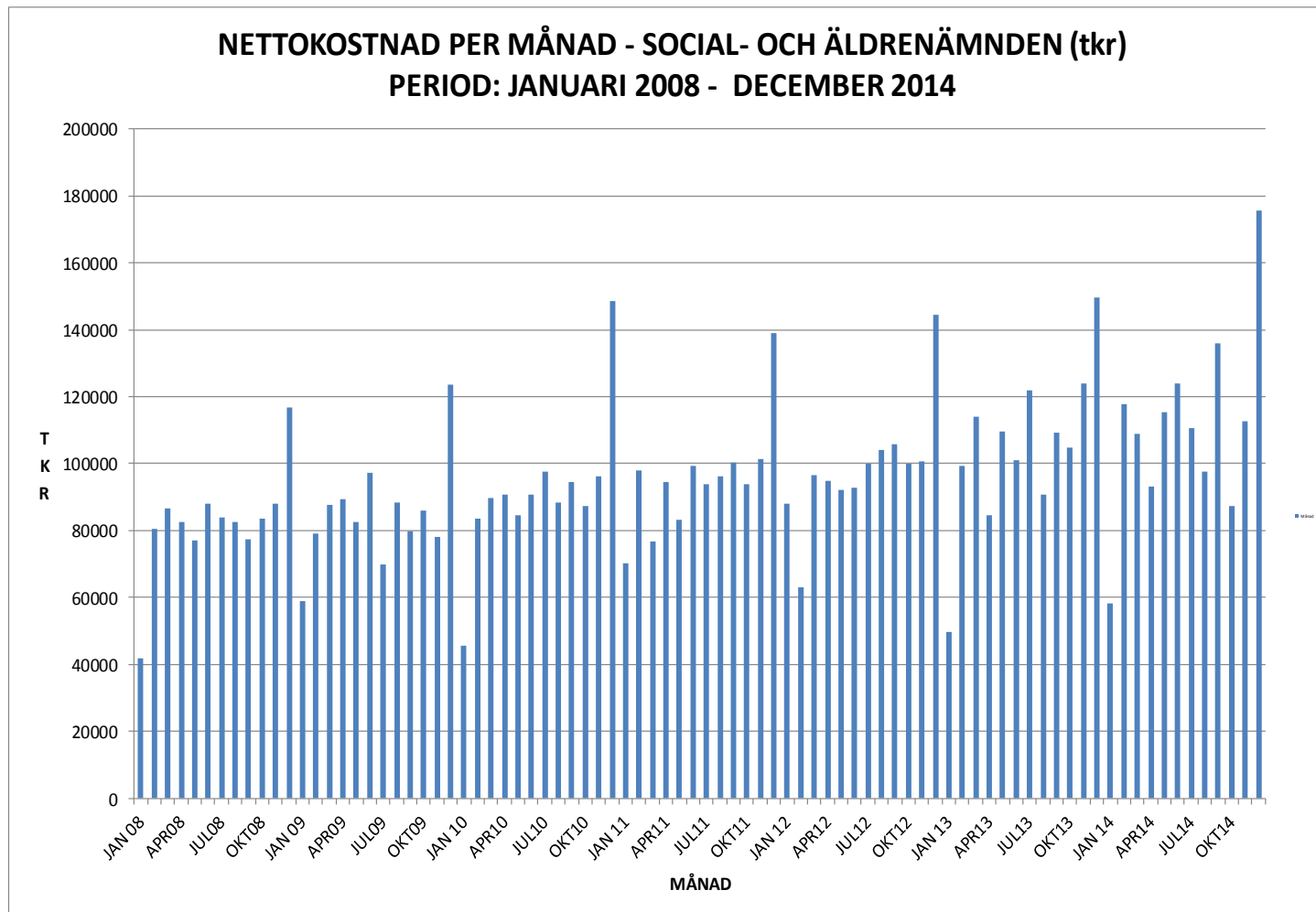
SOCIAL - OCH ÄLDRENÄMNDEN
BOKSLUT: T3:2014 (ÅRSBOKSLUT)
(i siffror)

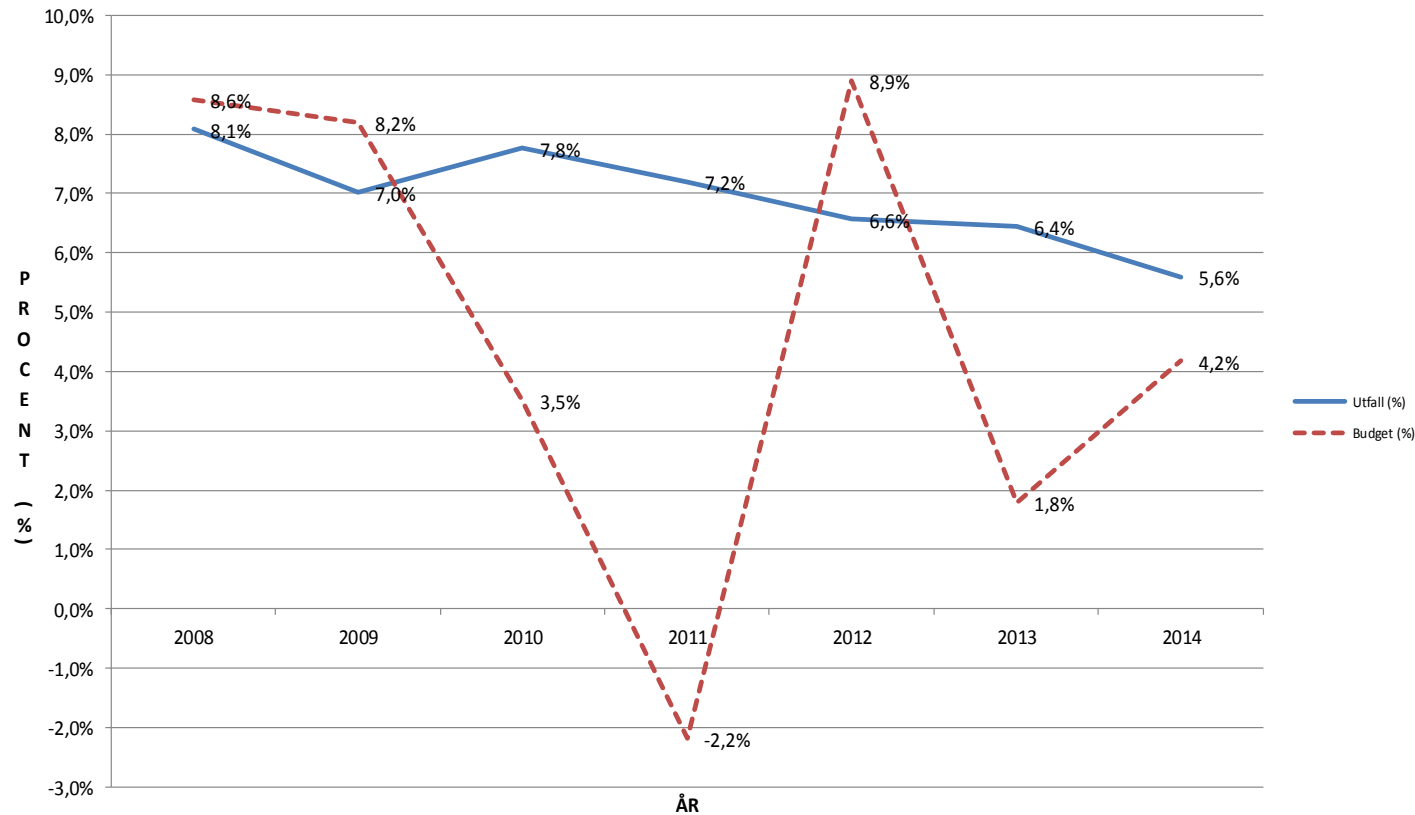

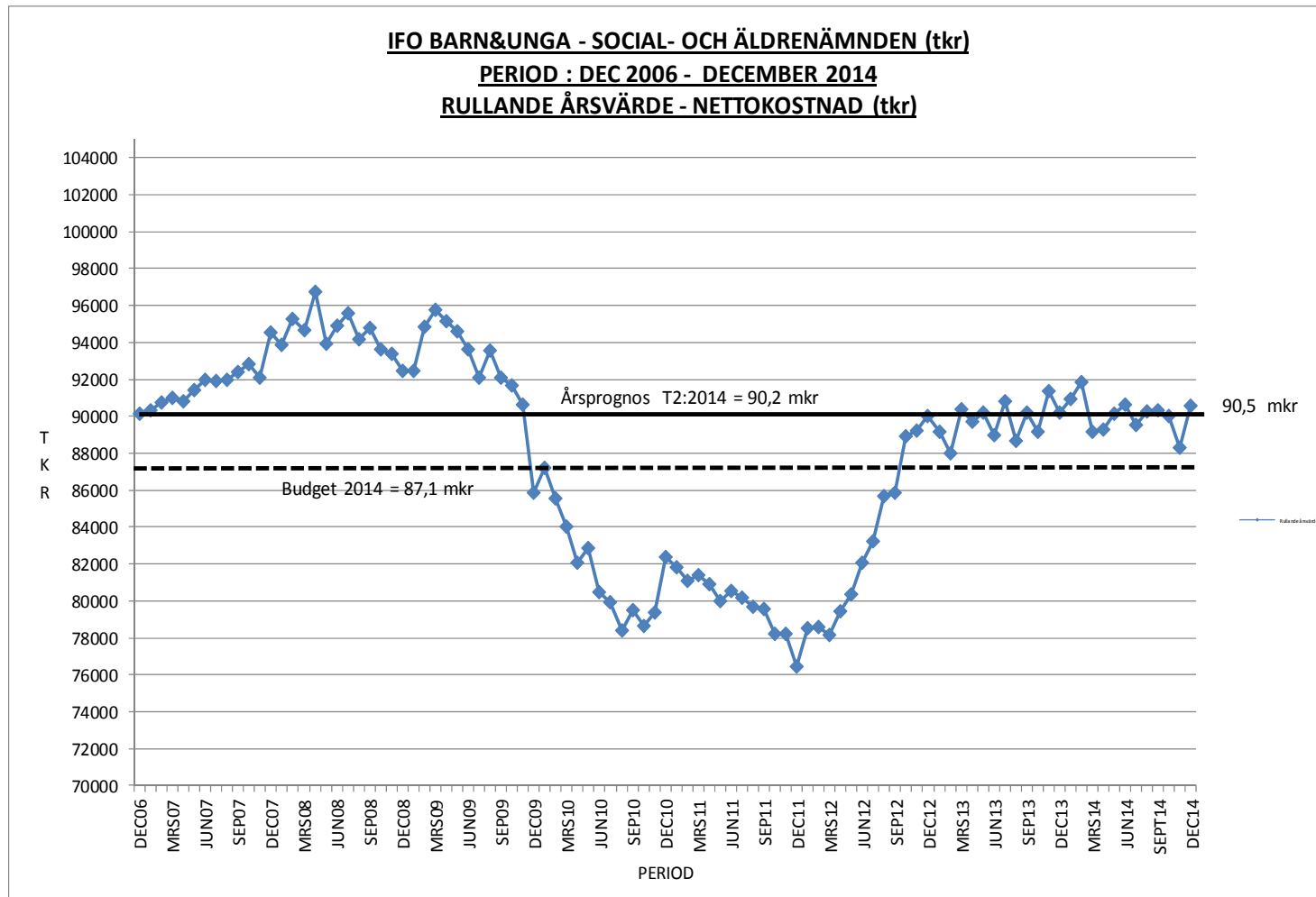

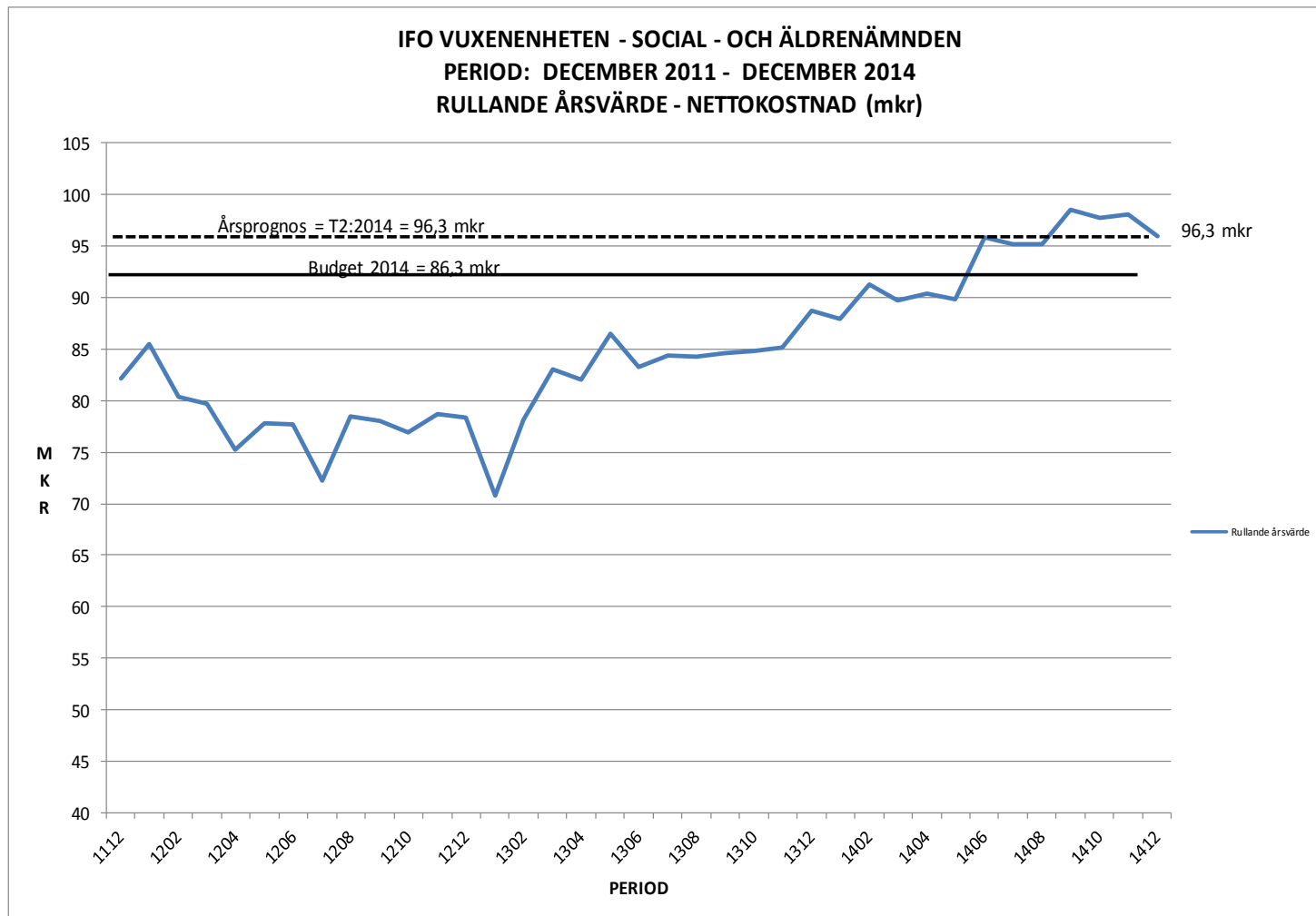

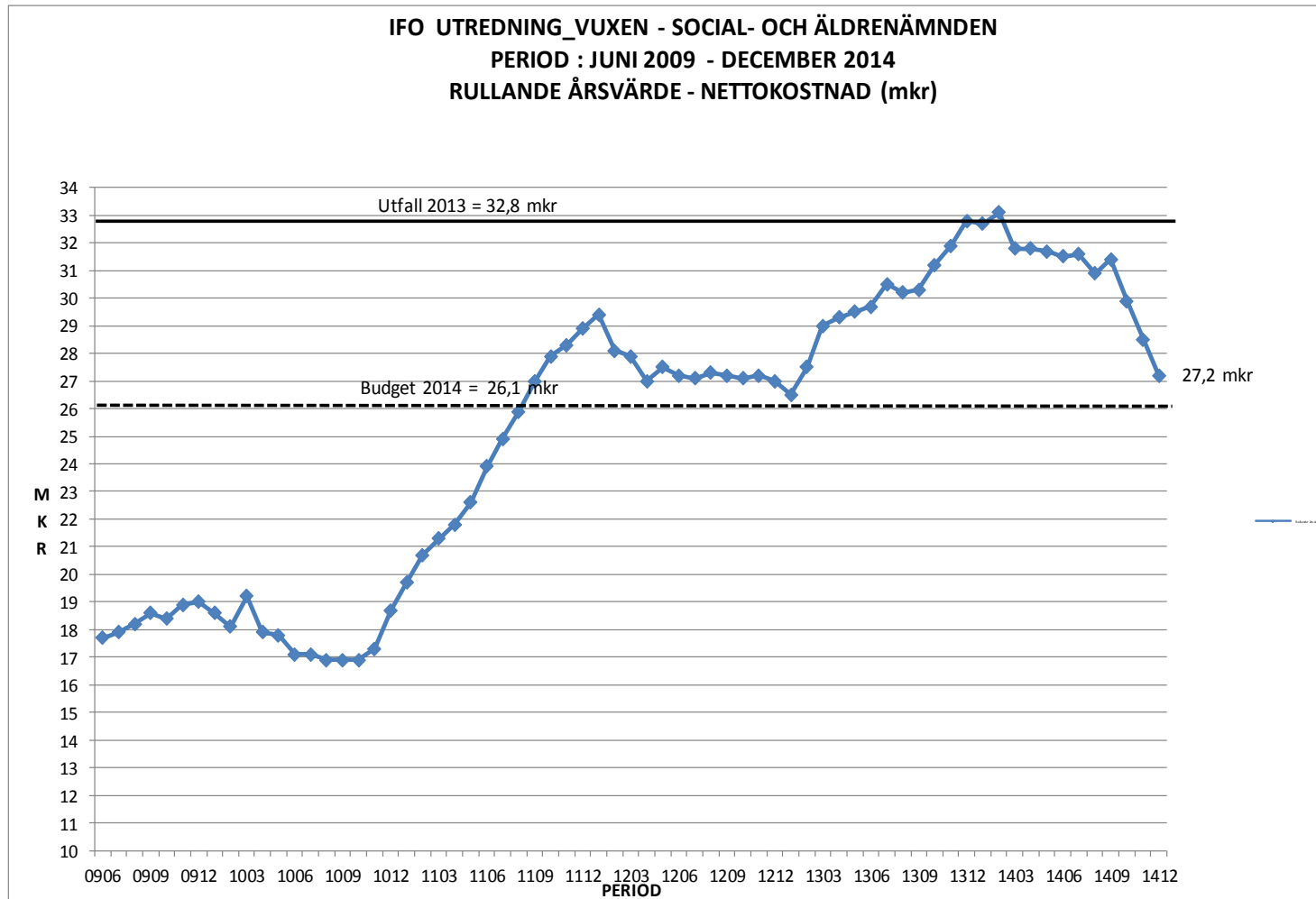

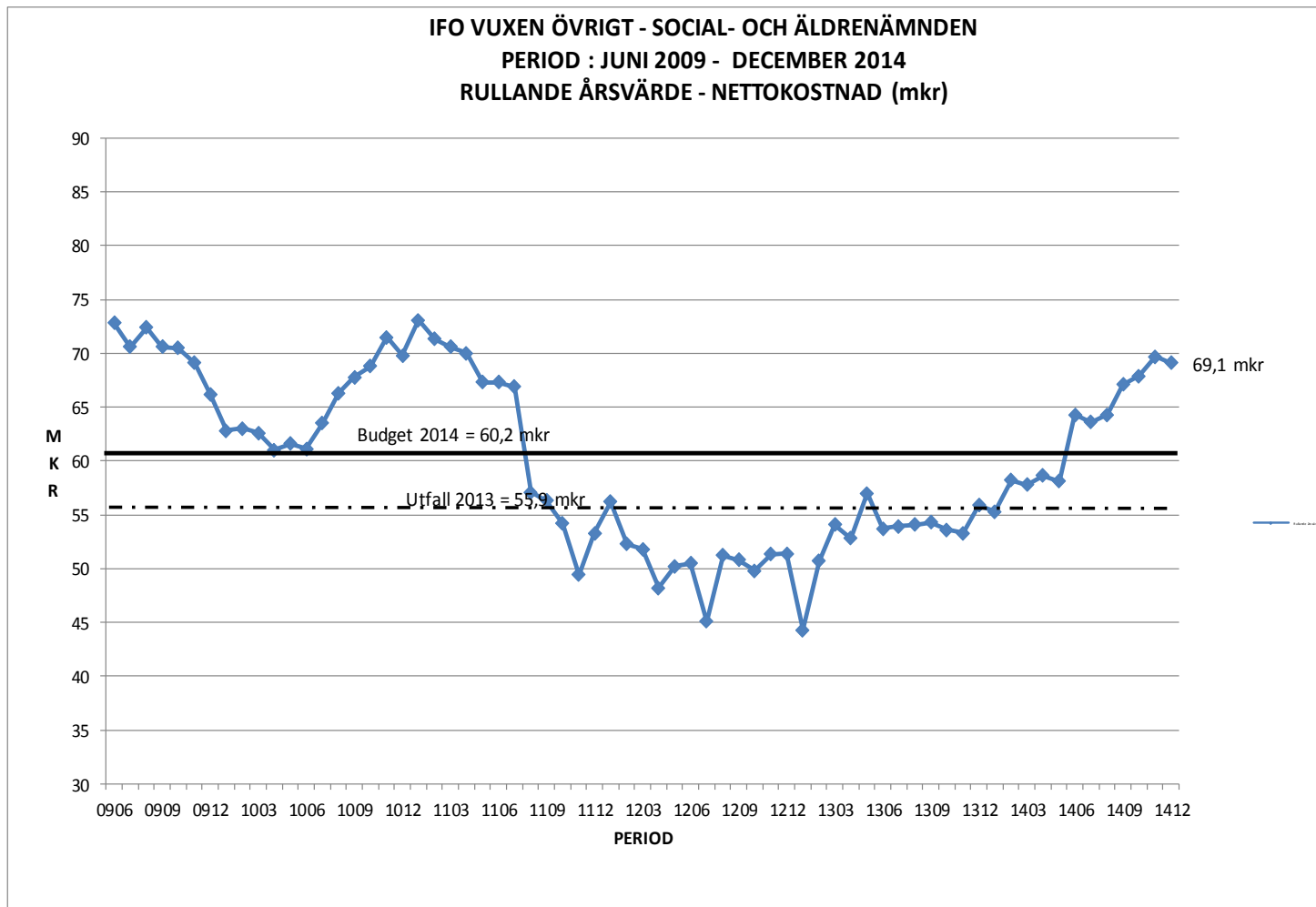
**SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN - ÅRLIG BRUTTOKOSTNADSFÖRÄNDRING I %
JÄMFÖRELSE MELLAN UTFALL OCH BUDGET
PERIOD: 2008 - 2014**

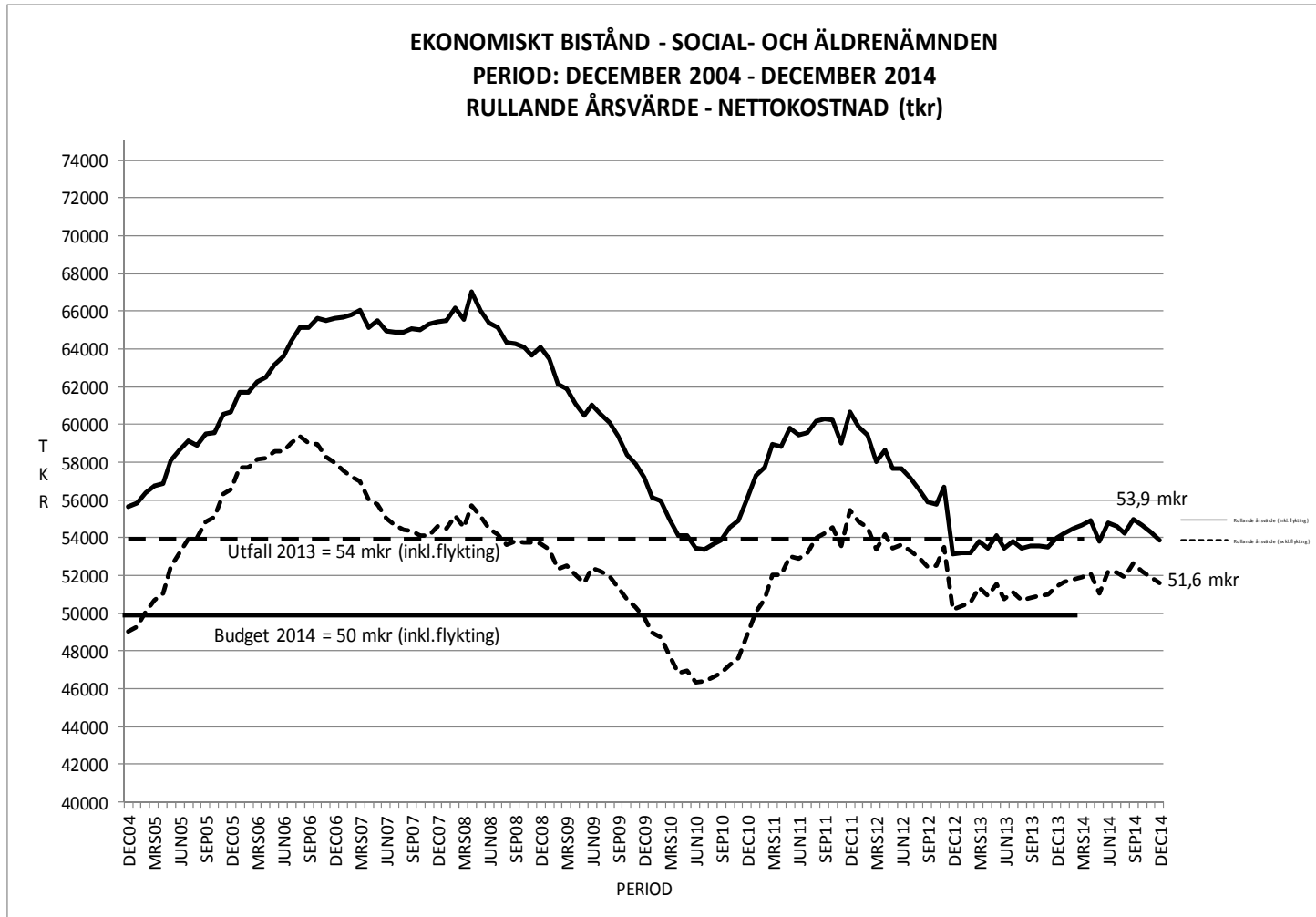

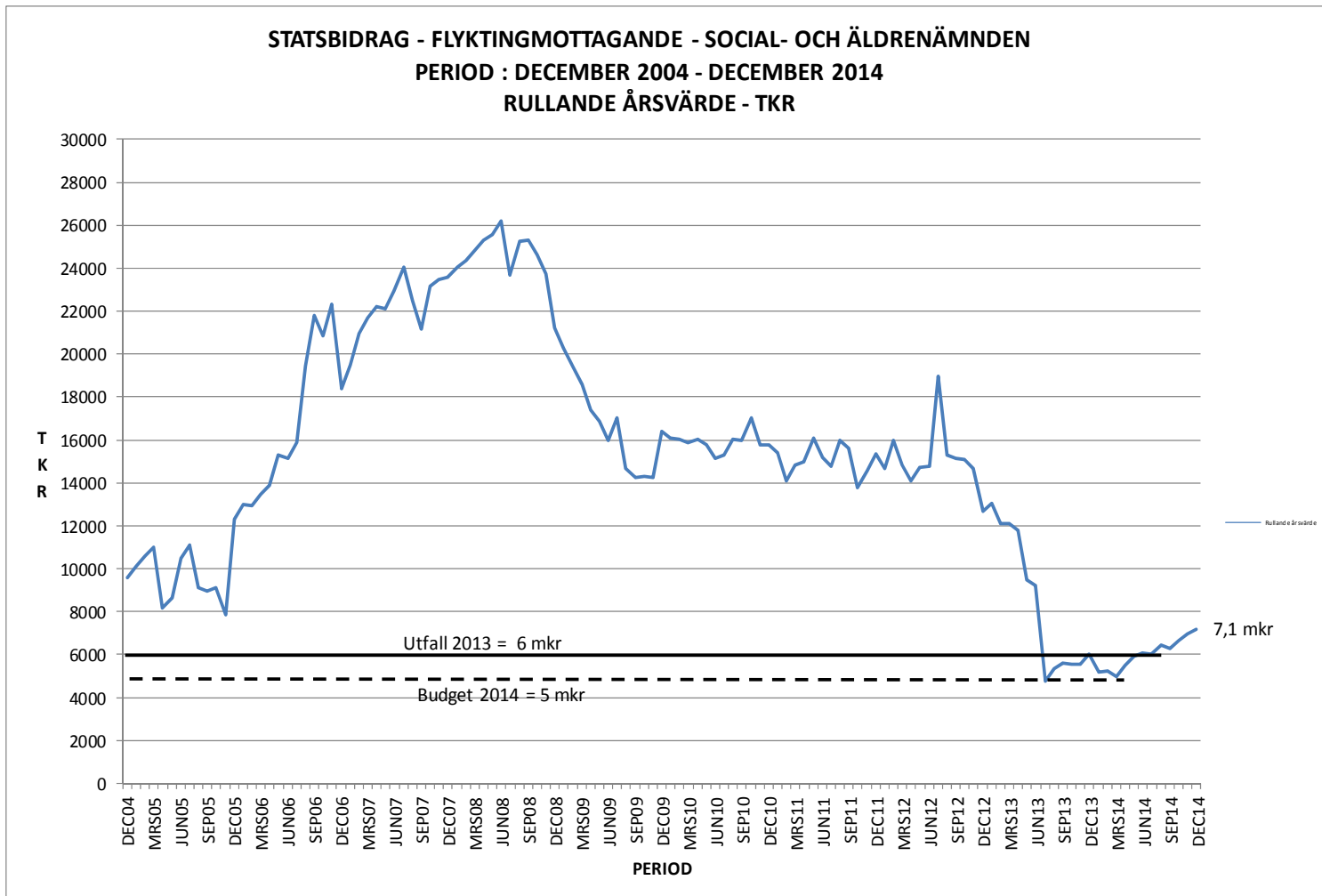

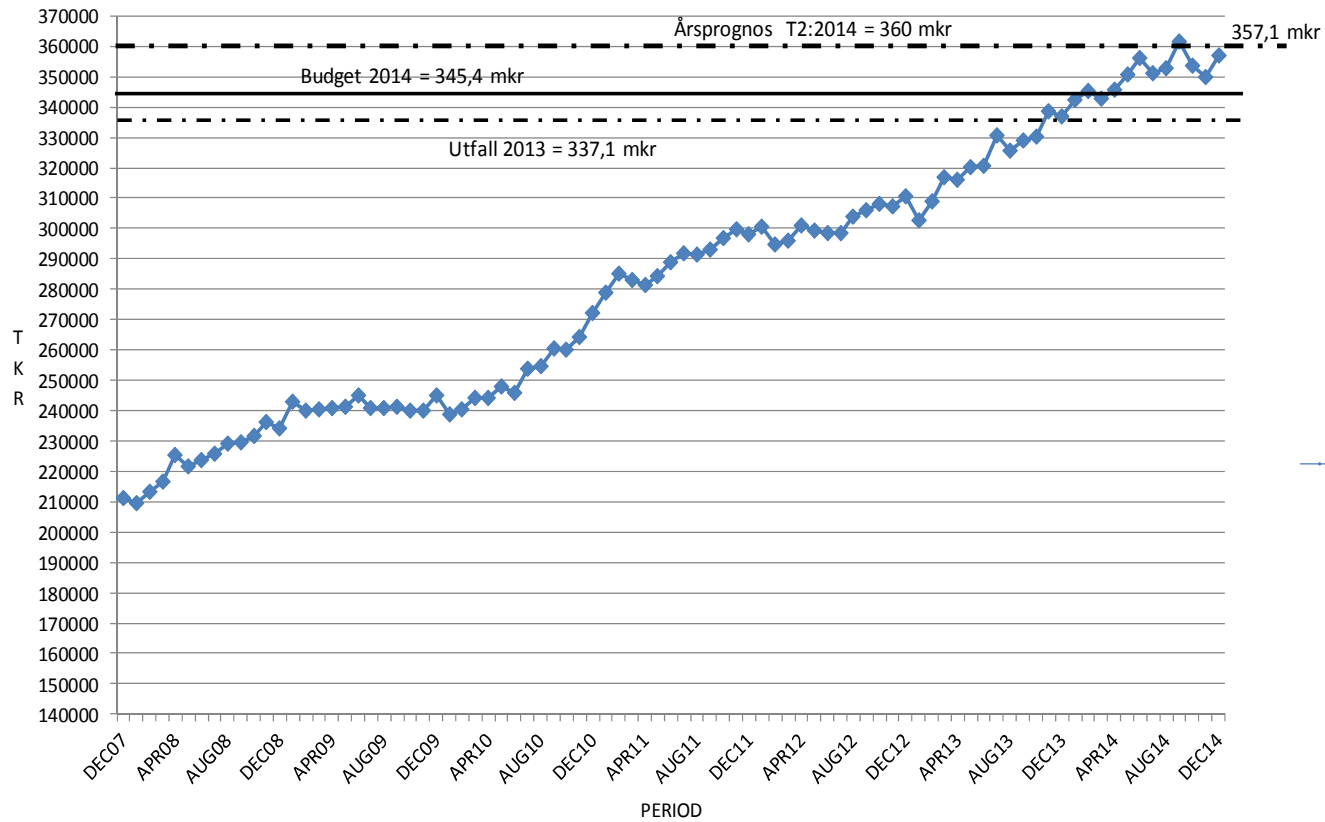

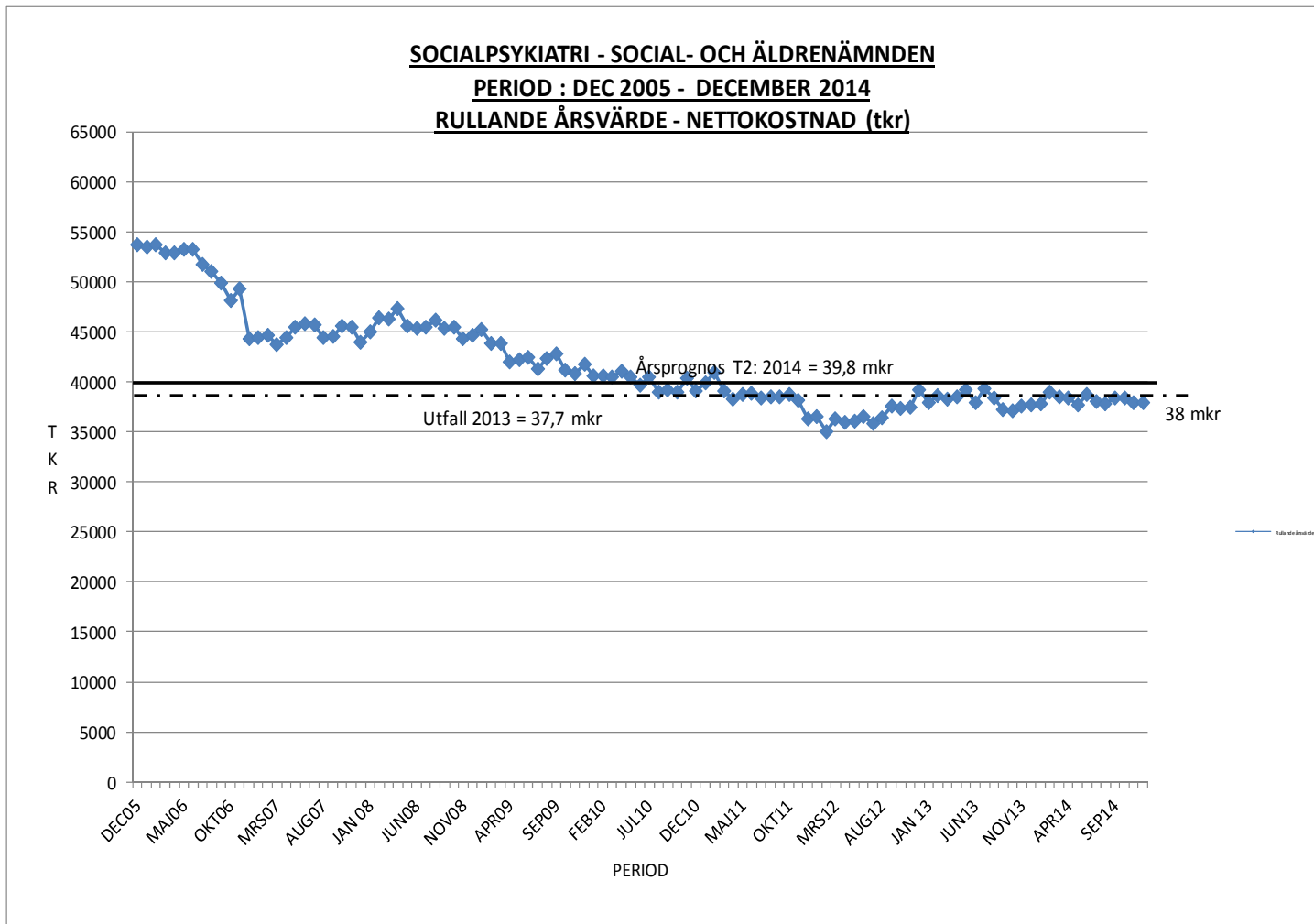

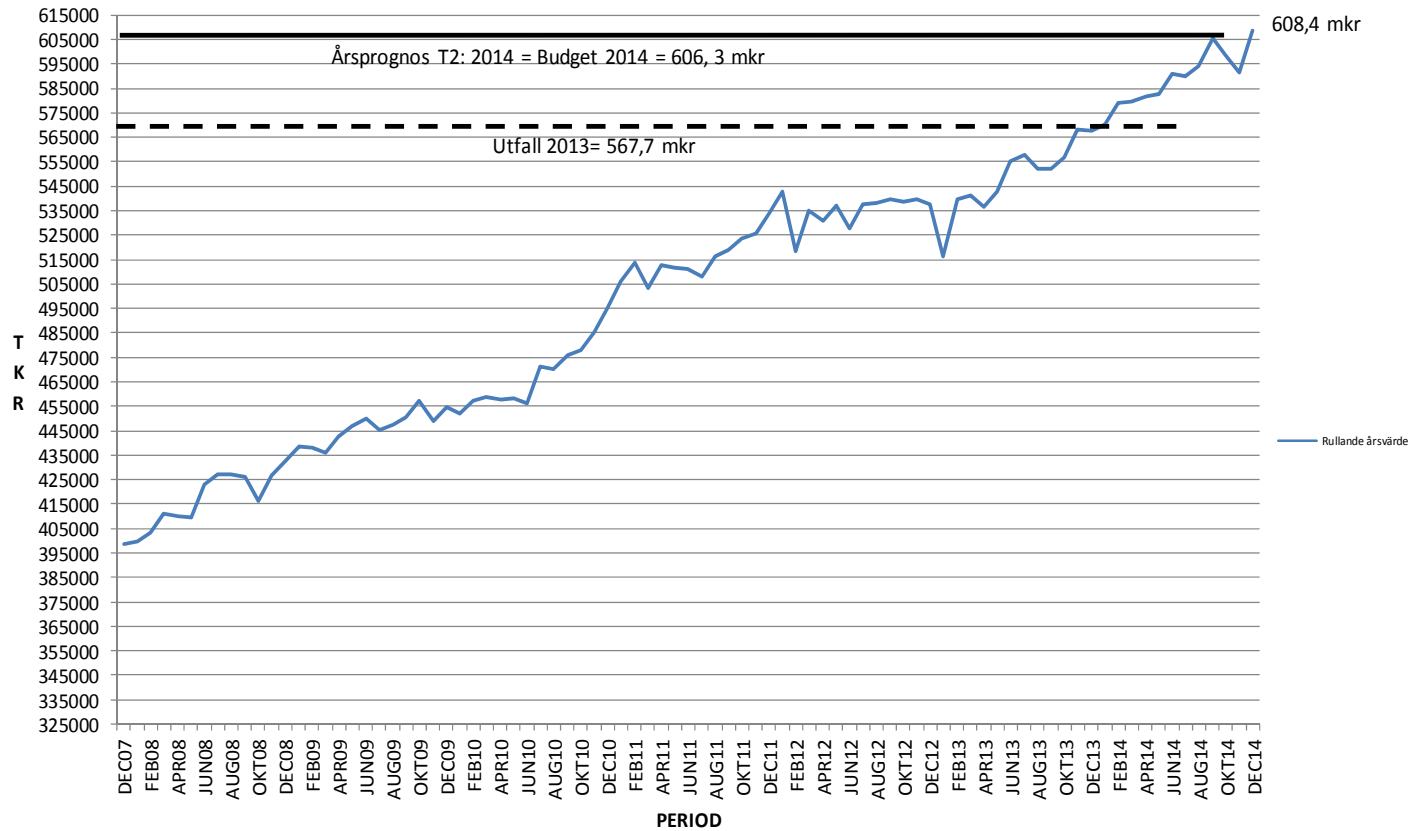

LSS/Sol yngre 65 år - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD: DECEMBER 2007 - DECEMBER 2014
RULLANDE ÅRSMEDELVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

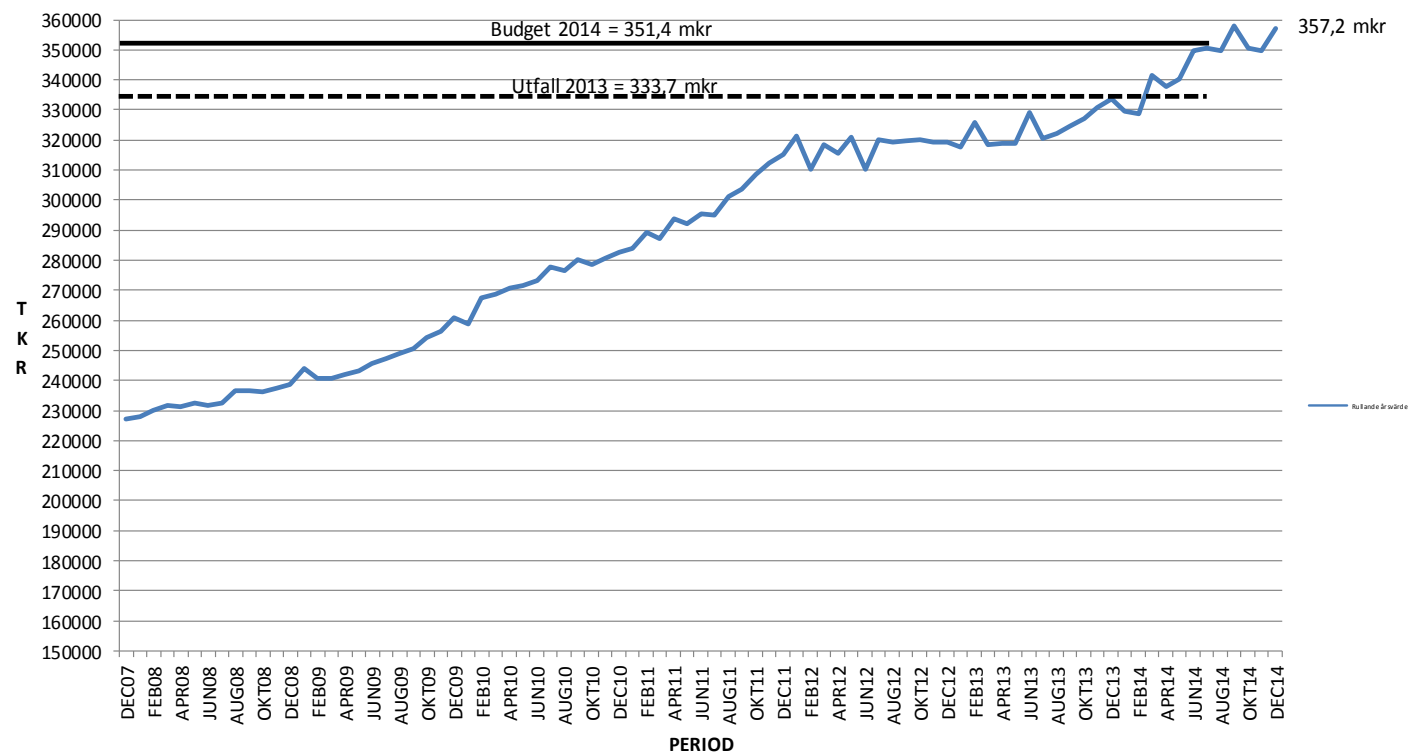

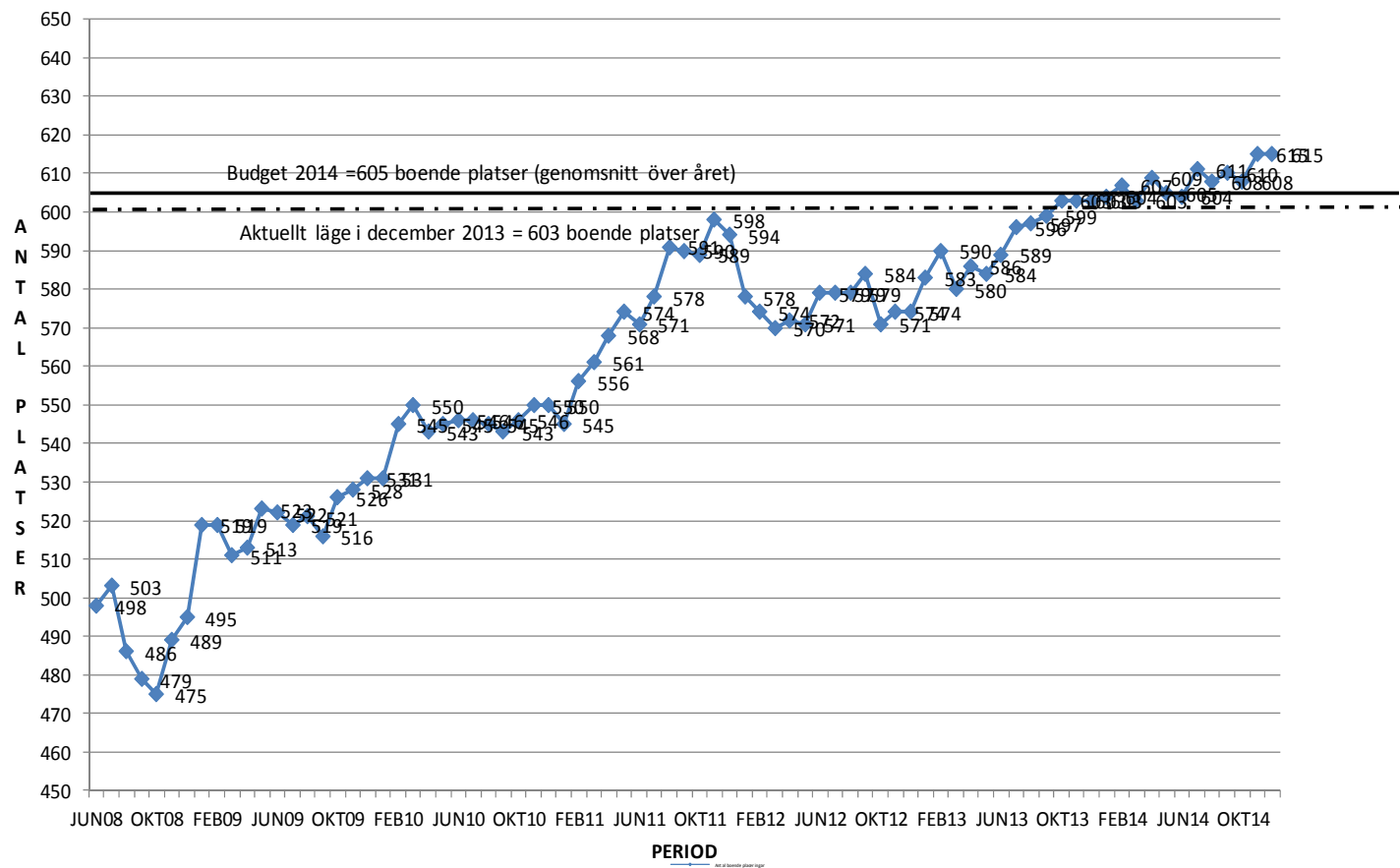
ÄLDRE - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN
PERIOD: DECEMBER 2007 - DECEMBER 2014
RULLANDE ÅRSMEDELVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

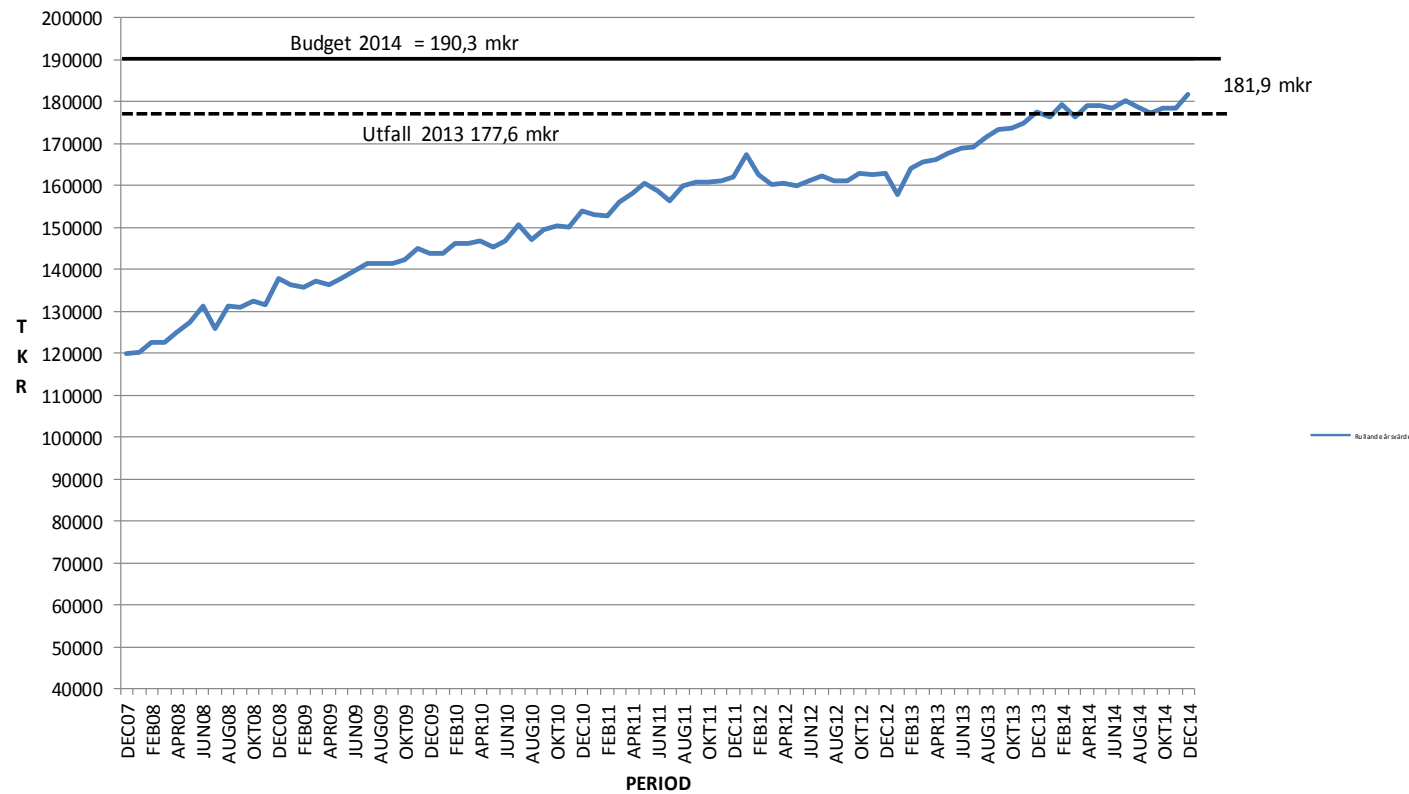
ÄLDRE - SÄBO - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN (tkr)
PERIOD: DECEMBER 2007 - DECEMBER 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

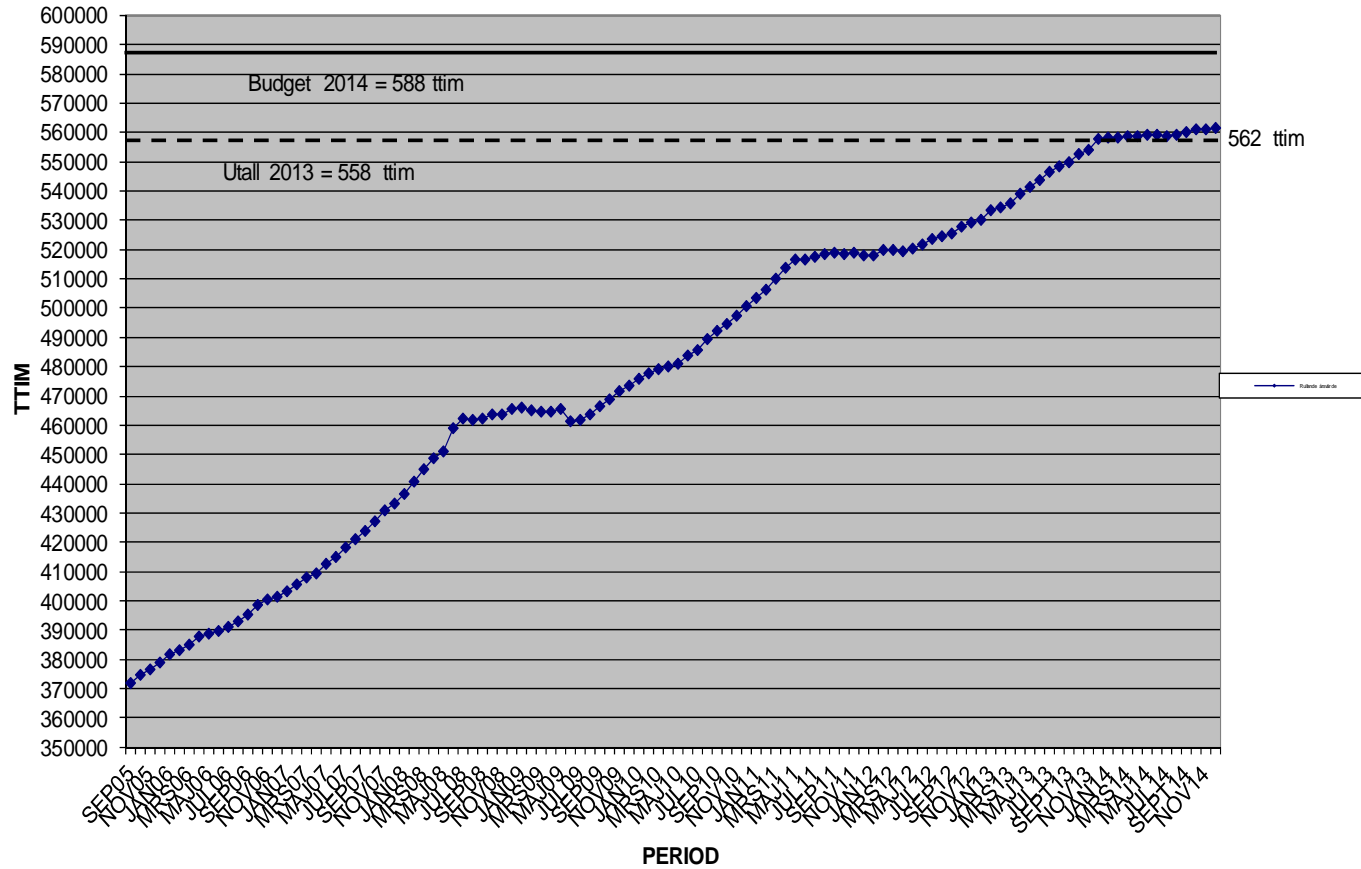
ÄLDRE - ANTAL PLATSER SÄRSKILT BOENDE PERIOD: JUNI 2008 - DECEMBER 2014

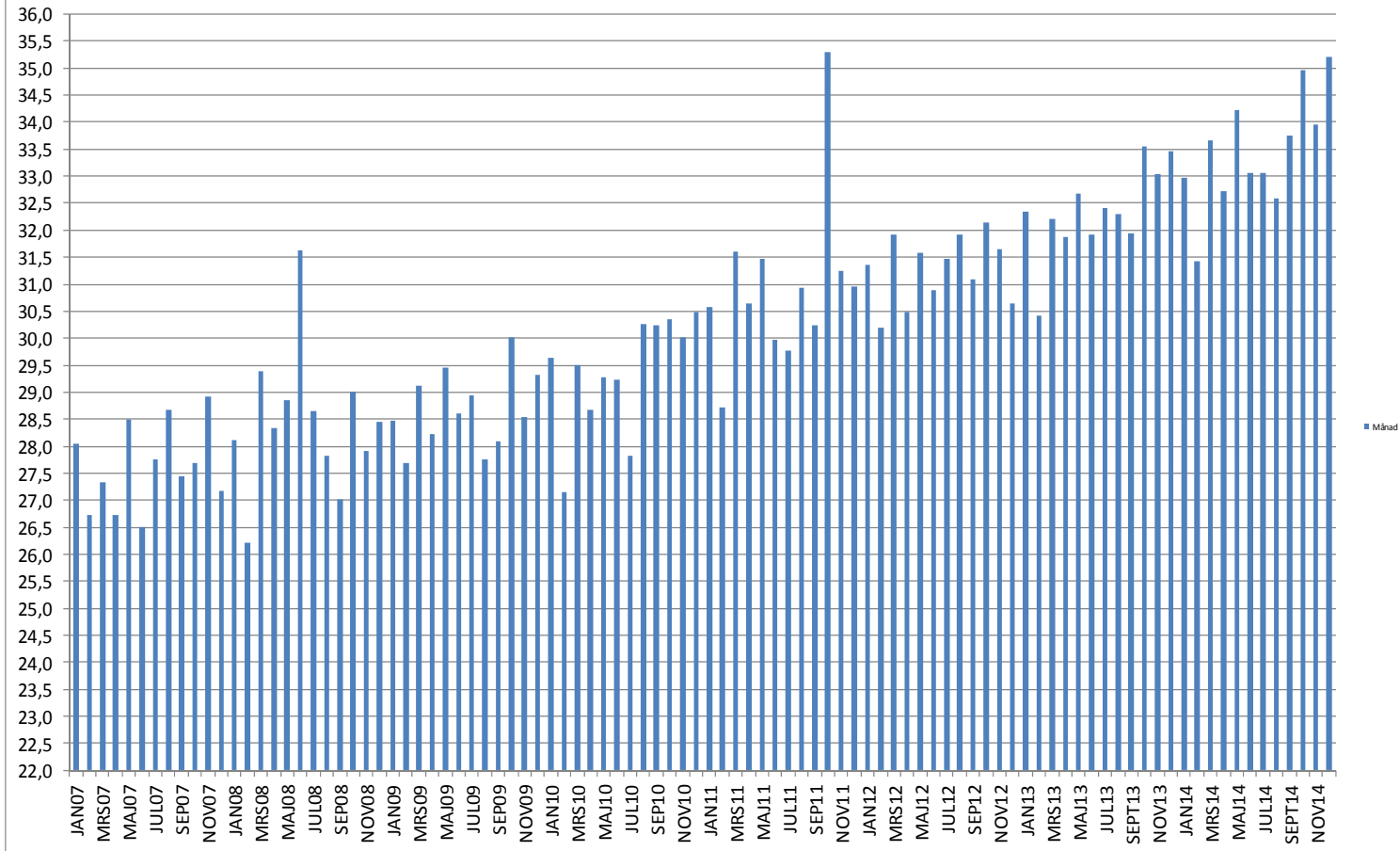
ÄLDRE - HEMTJÄNST - SOCIAL- OCH ÄLDRENÄMNDEN(tkr)
PERIOD : DECEMBER 2007 - DECEMBER 2014
RULLANDE ÅRSVÄRDE - NETTOKOSTNAD (tkr)

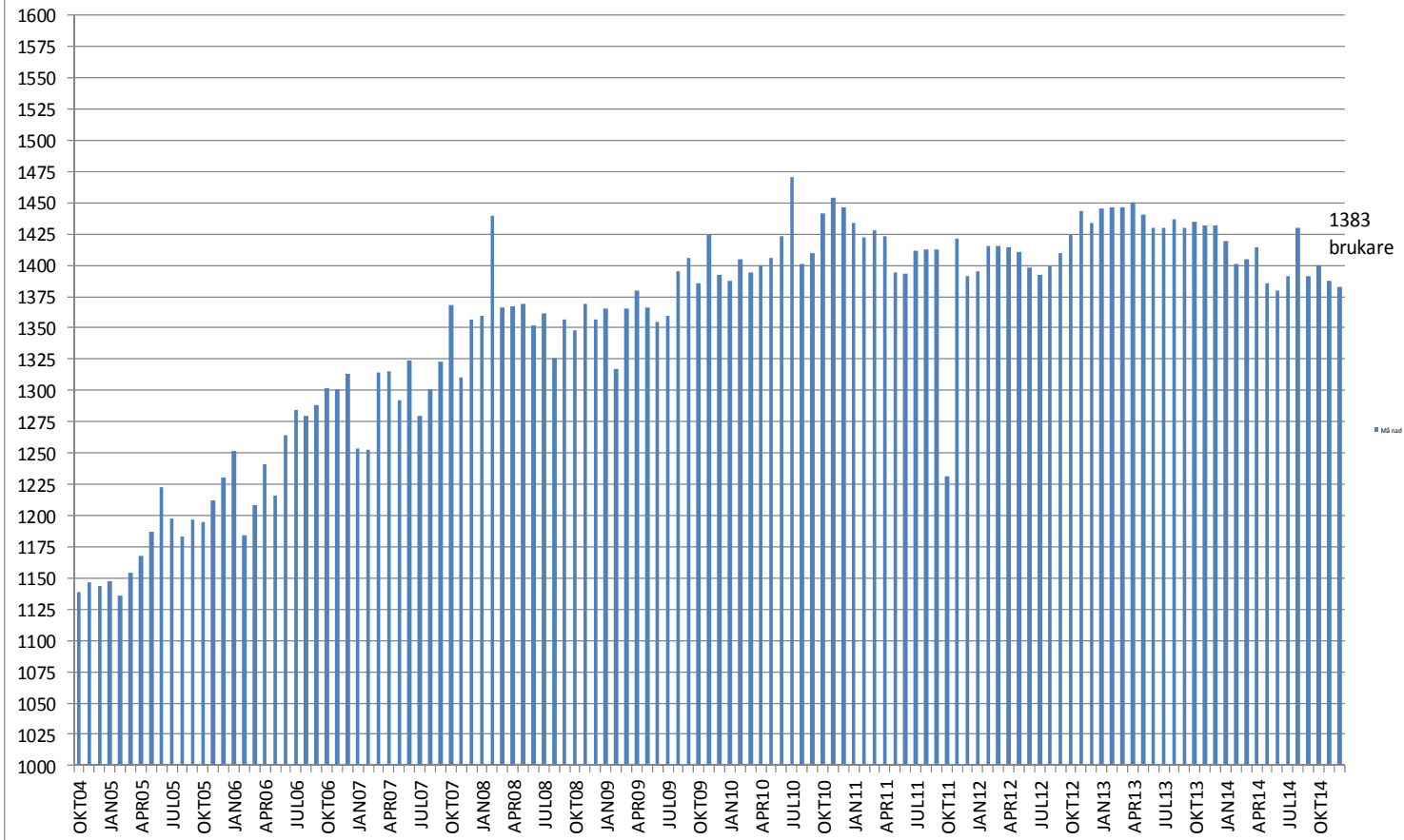
ÄLDRE - HEMTJÄNST- UTFÖRDA TIMMAR
 RULLANDE ÅRSVÄRDE
 PERIOD : SEPTEMBER 2005 - DECEMBER 2014

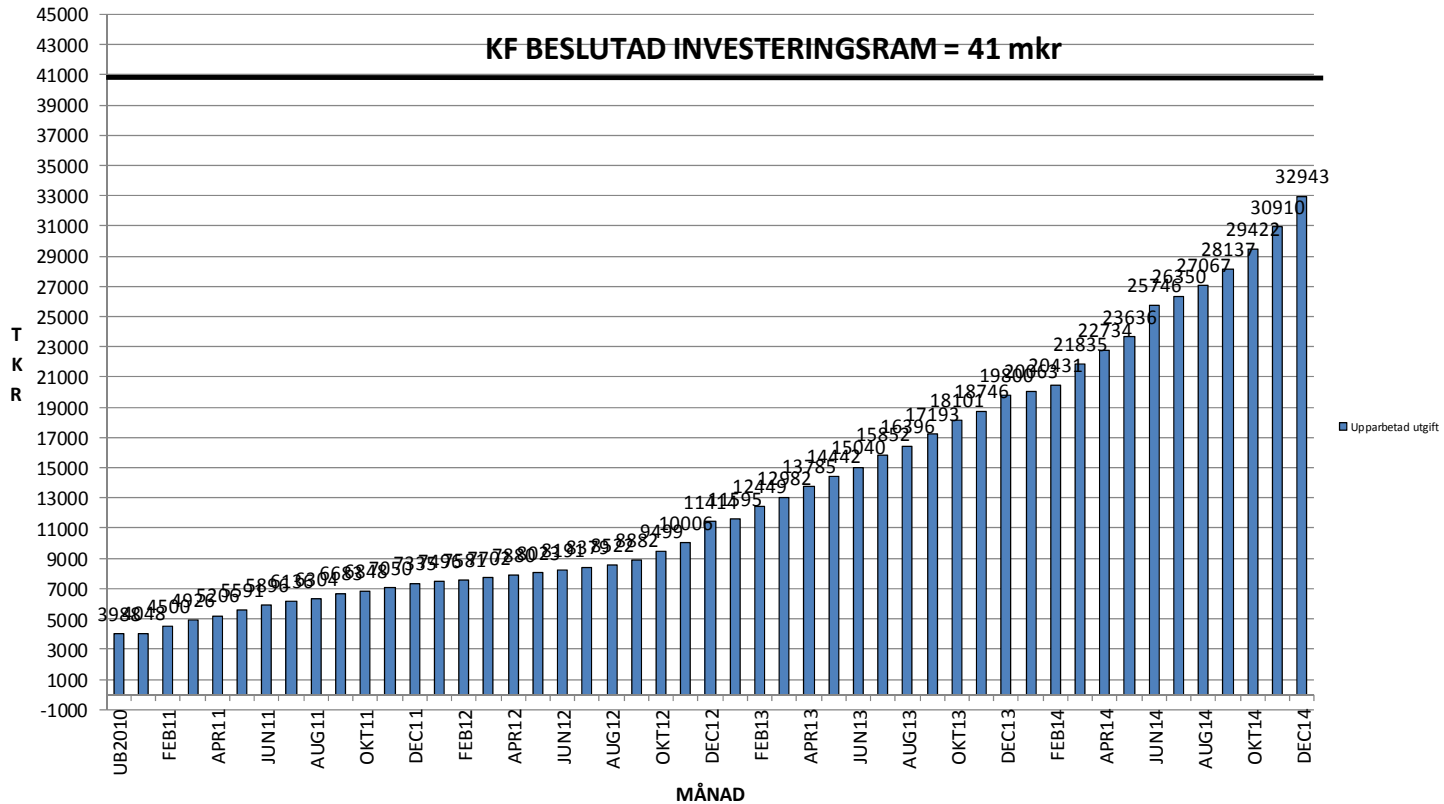
ÄLDRE HEMTJÄNST - GENOMSNITTLIG UTFÖRD TID PER BRUKARE OCH MÅNAD
PERIOD: JANUARI 2007 - DECEMBER 2014

ÄLDRE - HEMTJÄNST - ANTAL BRUKARE PER MÅNAD PERIOD: OKTOBER 2004 - DECEMBER 2014

INVESTERINGSPROJEKT - INFÖRANDE PULSEN COMBINE
ACK. UPPARBETAD KOSTNAD (tkr)
PERIOD : DECEMBER 2010 - DECEMBER 2014

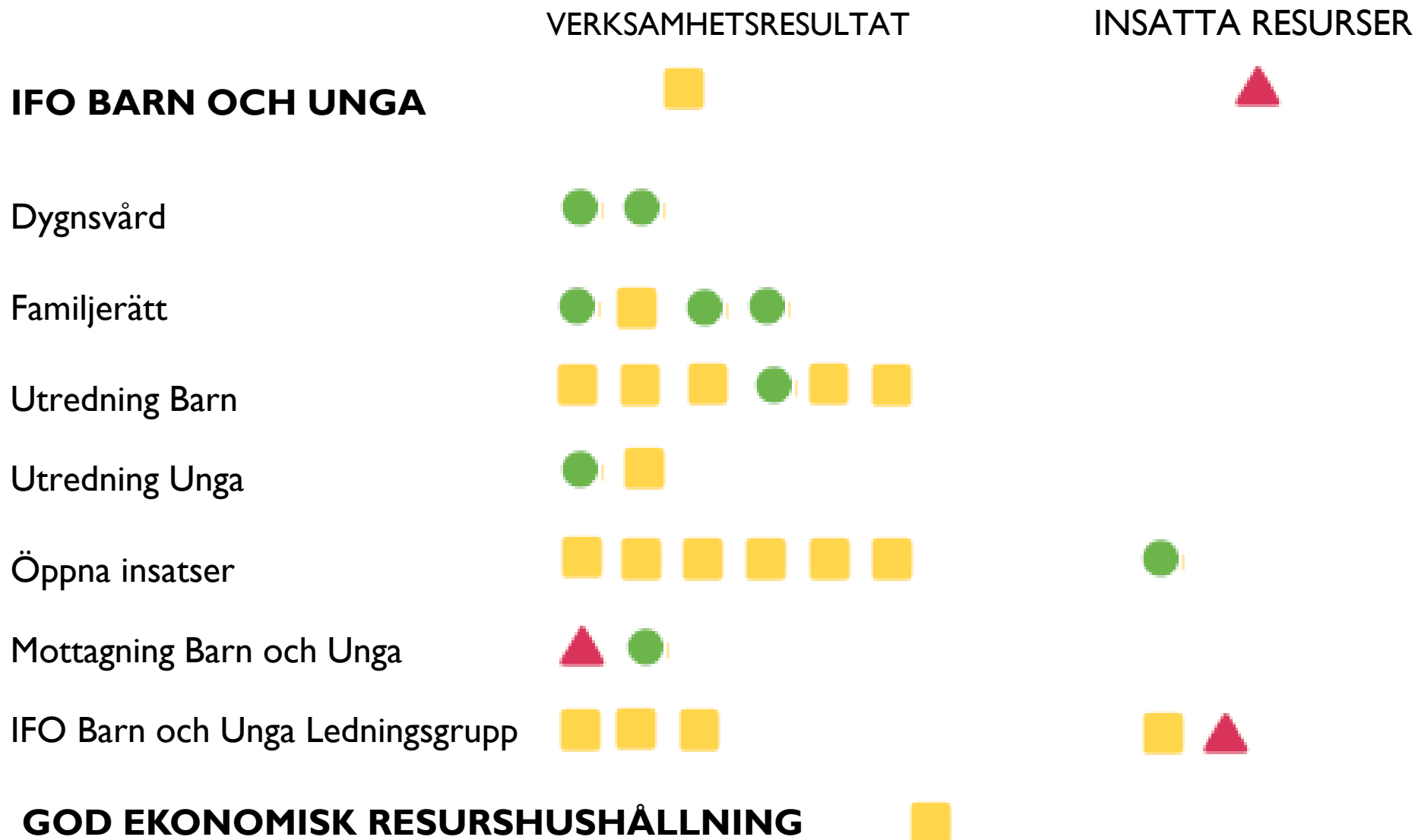
IFO BARN OCH UNGA

OPERATIVA MÅL

T3:2014

IFO BARN O UNGA – OPERATIVA MÅL – T3: 2014

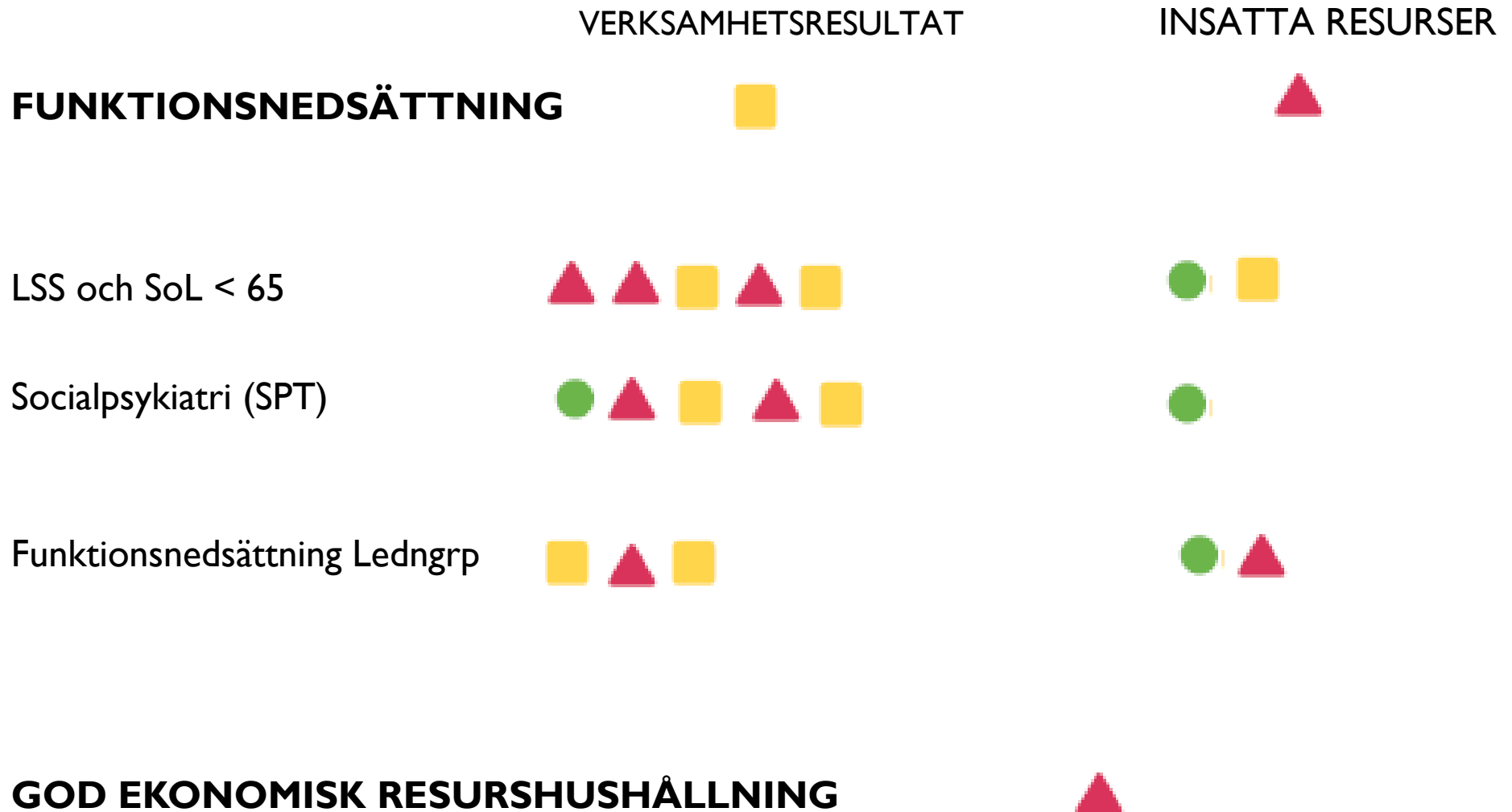
OPERATIVA MÅL 2014 LÄGE T3

ENHET	GRUPP	PERSPEKTIV	ÖVERGRIP	STRATEGI	VÄSENTLIGT OMRÅDE	OPERATIVT MÅL	T3:2014
IFO_BARN_UNGA	Dygnsvård	Verksamhetsresultat	God livsm	S9	Förebyggande	Alla familjehems placerade barn i åldern mellan 6-13 år skall delta i SkolFamprojektet	Utmärkt
IFO_BARN_UNGA	Dygnsvård	Verksamhetsresultat	God komn	S2	Rätt stöd	Alla barn som placeras på HVB skall komma till ett lämpligt/passande behandlingshem/träningsboende	Utmärkt
IFO_BARN_UNGA	Familjerätt	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Familjerätten ska erbjuda tid för första samtal inom 2 månader i alla medgivandeutredningar	Utmärkt
IFO_BARN_UNGA	Familjerätt	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Familjerätten ska erbjuda tid för första samtal inom 2 veckor i alla samarbetsamtal	Bra
IFO_BARN_UNGA	Familjerätt	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Familjerätten ska upprätta utredningsplaner i alla medgivandeutredningar samt i alla vårdnad/boende/umgängesutredningar	Utmärkt
IFO_BARN_UNGA	Familjerätt	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Att familjerättens alla vårdnads, boende och umgängesutredningar ska innehålla en riskbedömning under egen rubrik	Utmärkt
IFO_BARN_UNGA	Utredning Barn	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Alla utredningar håller lagstadgad utredningstid, dvs max 4 månader	Bra
IFO_BARN_UNGA	Utredning Barn	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Alla utredningar har en utredningsplan upprättad	Bra
IFO_BARN_UNGA	Utredning Barn	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Alla utredningar har en korrekt beslutsmotivering	Bra
IFO_BARN_UNGA	Utredning Barn	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	I alla utredningar har barnet kommit till tals – om inte ska motivering om varför vara tydlig	Utmärkt
IFO_BARN_UNGA	Utredning Barn	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Alla utredningar har kommunicerats skriftligen innan beslut fattas (detta sker inom ramen för utredningstiden)	Bra
IFO_BARN_UNGA	Utredning Barn	Verksamhetsresultat	God komn	S2	Rätt stöd	Utveckla utredningsarbetet med de familjer/barn som kommer i retur	Bra
IFO_BARN_UNGA	Utredning Unga	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Inom tre dagar efter att handläggare fått ett ärende ta en första kontakt familjen	Utmärkt
IFO_BARN_UNGA	Utredning Unga	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Alla utredningar ska vara kommunicerade på rätt sätt i rätt tid och klient ska ha blivit delgiven beslutet inom utredningstiden.	Bra
IFO_BARN_UNGA	Öppna insatser	Verksamhetsresultat	God komn	S2	Rätt stöd	Mål som formulerats vid målformuleringsmötet och som skrivits ned i en genomförandeplan har uppnåtts när insatsen avslutas	Bra
IFO_BARN_UNGA	Öppna insatser	Verksamhetsresultat	God komn	S1	Rätt stöd	Varje barn/ungdom skall ha genomförandeplaner med mål som är realistiska, förståeliga och mätbara	Bra
IFO_BARN_UNGA	Öppna insatser	Verksamhetsresultat	God komn	S1	Rätt stöd	Verksamheten strävar efter ständig utveckling och handläggarna är i möjligaste mån uppdaterade inom aktuell forskning och evidens	Bra
IFO_BARN_UNGA	Öppna insatser	Verksamhetsresultat	God komn	S2	Rätt stöd	Systematisera arbetet med att regelbundet göra avstämningar med uppdragstagare	Bra
IFO_BARN_UNGA	Öppna insatser	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	IFO Öppna insatser ska ha rättssäker handläggning och beslut ska vara välgrundade och korrekta	Bra
IFO_BARN_UNGA	Öppna insatser	Verksamhetsresultat	God komn	S2	Rätt stöd	Kontaktverksamhetens ska, med klientens bästa i fokus, verka för att erbjuda utredda och väl förberedda uppdragstagare med adekvat kompetens	Bra
IFO_BARN_UNGA	Öppna insatser	Insatta resurser	Effektivt r	S15	Volym- och kostnads kontroll	Rätt ersättning till rätt person i rätt tid	Utmärkt
IFO_BARN_UNGA	Mottagning Barn och U	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Mottagningen för barn och unga ska ha en rättssäker handläggning och beslut ska vara välgrundade och korrekta.	Brist
IFO_BARN_UNGA	Mottagning Barn och U	Verksamhetsresultat	God livsm	S9	Förebyggande	Erbjuda ett tidigt stöd avseende ungdomar med kriminalitet och missbruk, LUL	Bra
IFO_BARN_UNGA	IFO Barn och Unga Led	Verksamhetsresultat	God livsm	S9	Förebyggande	Barnets skolgång skall uppmärksammas i alla utredningar och insatser	Bra
IFO_BARN_UNGA	IFO Barn och Unga Led	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Barnets skall alltid vara delaktig och komma till tals i utredningar och insatser	Bra
IFO_BARN_UNGA	IFO Barn och Unga Led	Verksamhetsresultat	God livsm	S9	Förebyggande	I första kontakten med alla vuxna och unga över 13 år fråga om alkoholvanor och våld i familjen	Bra
IFO_BARN_UNGA	IFO Barn och Unga Led	Insatta resurser	Effektivt r	S15	Volym- och kostnads kontroll	Enheten IFO Barn och Unga kännetecknas av hög volym och kostnads kontroll	Bra
IFO_BARN_UNGA	IFO Barn och Unga Led	Insatta resurser	Kommuna	S14	Volym- och kostnads kontroll	Hålla budgetram	Brist

ENHETEN
FUNKTIONSNEDSÄTTNING
OPERATIVA MÅL
T3:2014

FUNKTIONSNEDSÄTTNING – OPERATIVA MÅL – T2:2014

OPERATIVA MÅL 2014 LÄGE T3:

ENHET	GRUPP	PERSPEKTIV	ÖVERGRIPSTRATEGI	VÄSENTLIGT OMRÅDE	OPERATIVT MÅL	T3:2014
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	LSS och SoL u 65	Verksamhetsresultat	God komn S2	Rätt stöd	Alla beslut ska följas upp 1 ggr per år	Brist
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	LSS och SoL u 65	Verksamhetsresultat	God komn S2	Rätt stöd	Alla verkställda ärenden ska ha en genomförandeplan	Brist
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	LSS och SoL u 65	Verksamhetsresultat	God komn S2	Rätt stöd	Hög tillgänglighet för brukarna/det ska vara lätt att komma i kontakt med handläggare inom LSS/SoL yngre	Bra
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	LSS och SoL u 65	Verksamhetsresultat	God komn S8	Rättsäker handläggning	LSS/SoL yngre ska ha rättsäker handläggning och beslut ska vara välgrundade	Brist
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	LSS och SoL u 65	Verksamhetsresultat	God komn S8	Rättsäker handläggning	Barnperspektivet ska beaktas i de ärenden där barn berörs	Bra
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	LSS och SoL u 65	Insatta resurser	Effektivt r S15	Volym - och kostnadskontroll	LSS/SoL yngre ska kännetecknas av en hög volym och kostnadskontroll samt kostnadsmedvetenhet	Utmärkt
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	LSS och SoL u 65	Insatta resurser	Kommuna S14	Volym - och kostnadskontroll	Säkerställa god kontroll avseende insatsen personlig assistans	Bra
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Socialpsykiatri	Verksamhetsresultat	God komn S2	Rätt stöd	Alla boendebeslut ska följas upp minst en gång per år. Övriga beslut ska följas upp två gånger per år	Bra
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Socialpsykiatri	Verksamhetsresultat	God komn S2	Rätt stöd	Alla ärenden ska ha en genomförandeplan	Brist
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Socialpsykiatri	Verksamhetsresultat	God komn S2	Rätt stöd	Hög tillgänglighet för brukarna/det ska vara lätt att komma i kontakt med handläggare på SPT	Bra
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Socialpsykiatri	Verksamhetsresultat	God komn S8	Rättsäker handläggning	SPT ska ha rättsäker handläggning och beslut ska vara välgrundade och korrekta.	Brist
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Socialpsykiatri	Verksamhetsresultat	God komn S8	Rättsäker handläggning	Barnperspektivet ska beaktas i de ärenden där barn berörs	Bra
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Socialpsykiatri	Insatta resurser	Effektivt r S15	Volym - och kostnadskontroll	SPT kännetecknas av en hög volym och kostnadskontroll samt kostnadsmedvetenhet.	Utmärkt
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	FKN Ledningsgrupp	Verksamhetsresultat	God komn S2	Rätt stöd	Brukaren/Kunden ska vara nöjd med den insats som beviljats	Bra
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	FKN Ledningsgrupp	Verksamhetsresultat	God komn S8	Rättsäker handläggning	Alla ärendens handläggas rättsäker och korrekt	Brist
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	FKN Ledningsgrupp	Verksamhetsresultat	God komn S12	Service	Alla som har kontakt med enheten ska mötas av hög tillgänglighet och god service	Bra
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	FKN Ledningsgrupp	Verksamhetsresultat	Effektivt r S15	Volym - och kostnadskontroll	Enheten Funktionsnedsättning kännetecknas av hög volym och kostnadskontroll	Utmärkt
FUNKTIONSNEDSÄTTNING	FKN Ledningsgrupp	Insatta resurser	Kommuna S14	Volym - och kostnadskontroll	Hålla budgetram	Brist

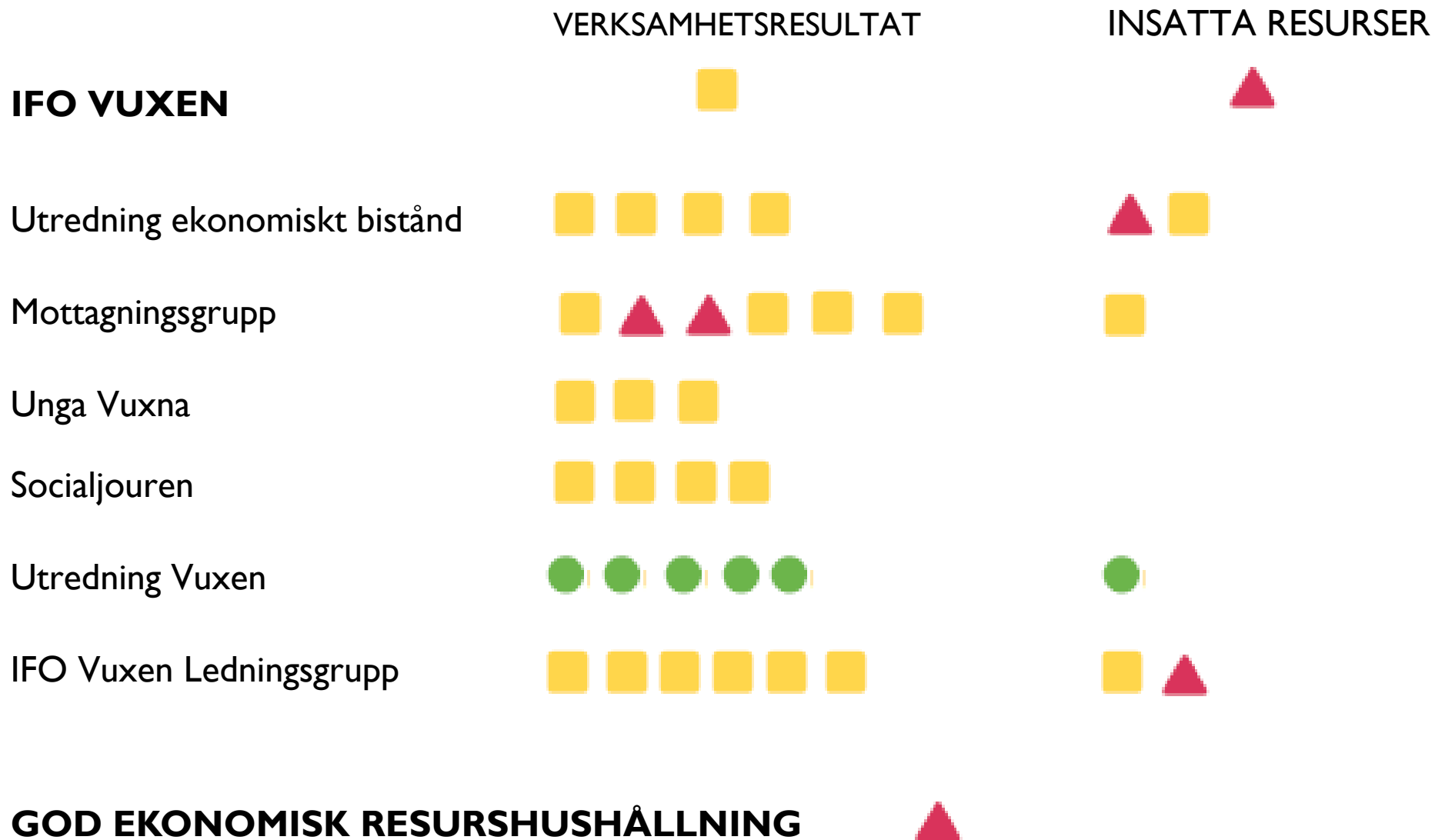
IFO VUXENENHETEN

OPERATIVA MÅL

T3: 2014

IFO VUXEN – OPERATIVA MÅL – T3: 2014

OPERATIVA MÅL 2014 LÄGE T3

ENHET	GRUPP	PERSPEKTIV	ÖVERGRIP	STRATEGI	VÄSENTLIGT OMRÅDE	OPERATIVT MÅL	T3:2014
IFO_VUXENENH	Utredning Ekonomiskt	Verksamhetsresultat	God livsmi	S4	Rätt stöd	De medborgare som är aktuella för ekonomiskt bistånd ska ha en aktuell genomförande plan	Bra
IFO_VUXENENH	Utredning Ekonomiskt	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	De medborgare som söker ekonomiskt bistånd ska utifrån ett jämställdhetsperspektiv få en rättsäker handläggning	Bra
IFO_VUXENENH	Utredning Ekonomiskt	Verksamhetsresultat	God komn	S2	Rätt stöd	Kunden får rätt insats vid rätt tillfälle	Bra
IFO_VUXENENH	Utredning Ekonomiskt	Verksamhetsresultat	God komn	S12	Service	De kunder som försöker nå oss ska uppleva att de fått prata med någon inom översenskommen tid samt att kommunens servicepolicy efterlevs	Bra
IFO_VUXENENH	Utredning Ekonomiskt	Insatta resurser	Effektivt r	S15	Volym - och kostnadskontroll	Bidragstiden för de som har ekonomiskt bistånd ska minska	Brist
IFO_VUXENENH	Utredning Ekonomiskt	Insatta resurser	Effektivt r	S15	Volym - och kostnadskontroll	Säkerställa att utbetalt ekonomiskt bistånd överensstämmer med ansökan	Bra
IFO_VUXENENH	Mottagningsgrupp	Verksamhetsresultat	God komn	S2	Rätt stöd	Alla medborgare som hör av sig till mottagningen ska få ett professionellt bemötande och korrekt information om dennes behov	Bra
IFO_VUXENENH	Mottagningsgrupp	Verksamhetsresultat	God livsmi	S5	Rätt stöd	Minska antalet avhysningar	Brist
IFO_VUXENENH	Mottagningsgrupp	Verksamhetsresultat	God livsmi	S5	Rätt stöd	Öka genomströmningen av boende på de sociala bostäderna/kontrakten	Brist
IFO_VUXENENH	Mottagningsgrupp	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Alla kunder som hör av sig ska få en rättssäker handläggning	Bra
IFO_VUXENENH	Mottagningsgrupp	Verksamhetsresultat	God livsmi	S11	Förebyggande	Proaktivt arbete kring information om ekonomiskt bistånd	Bra
IFO_VUXENENH	Mottagningsgrupp	Verksamhetsresultat	God komn	S12	Service	Möta upp kunden utifrån dennes behov	Bra
IFO_VUXENENH	Mottagningsgrupp	Insatta resurser	Effektivt r	S15	Volym - och kostnadskontroll	Säkerställa korrekta utbetalningar	Bra
IFO_VUXENENH	Unga Vuxna	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Alla kunder har en utredning som är rättssäker handlagd och besluten är välgrundade, korrekta och lättbegripliga	Bra
IFO_VUXENENH	Unga Vuxna	Verksamhetsresultat	God livsmi	S9	Förebyggande	Starta och utveckla samarbete med andra aktörer	Bra
IFO_VUXENENH	Unga Vuxna	Verksamhetsresultat	God livsmi	S4	Rätt stöd	Jämställdhetsperspektivet ska beaktas i alla ärenden	Bra
IFO_VUXENENH	Socialjouren	Verksamhetsresultat	God komn	S2	Rätt stöd	De interna kunderna, dvs socialtjänstens medarbetare på dagtid, ska vara nöjda med socialjourens insatser för kommunens invånare	Bra
IFO_VUXENENH	Socialjouren	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Rättsäker handläggning och beslut ska vara välgrundade och korrekta	Bra
IFO_VUXENENH	Socialjouren	Verksamhetsresultat	God komn	S12	Service	Barnperspektivet ska beaktas i samtliga ärenden	Bra
IFO_VUXENENH	Socialjouren	Verksamhetsresultat	God komn	S13	Service	Informera om "fråga soc" för att nå ut till flera medborgare/kunder	Bra
IFO_VUXENENH	Utredning Vuxen	Verksamhetsresultat	God komn	S1	Rätt stöd	Använda sig av manualbaserad kartläggning och utredningsinstrument	Utmärkt
IFO_VUXENENH	Utredning Vuxen	Verksamhetsresultat	God komn	S2	Rätt stöd	Skapa modell för att utvärdera insatserna och få klienterna delaktiga i val av behandling	Utmärkt
IFO_VUXENENH	Utredning Vuxen	Verksamhetsresultat	God komn	S4	Rätt stöd	Kunderna får själva utforma målen i vårdplanen	Utmärkt
IFO_VUXENENH	Utredning Vuxen	Verksamhetsresultat	God komn	S4	Rätt stöd	Kunderna får utifrån kundval välja sin egen vårdutförare	Utmärkt
IFO_VUXENENH	Utredning Vuxen	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Hålla sig ajour med aktuell lagstiftning	Utmärkt
IFO_VUXENENH	Utredning Vuxen	Insatta resurser	Effektivt r	S15	Volym - och kostnadskontroll	Använda uppföljningsverktyg i handläggningen av alla ärenden	Utmärkt
IFO_VUXENENH	IFO Vuxen Ledningsgru	Verksamhetsresultat	God livsmi	S4	Rätt stöd	Alla inom Vuxenheten IFO ska känna till och arbeta utifrån Nacka kommun's värdegrund	Bra
IFO_VUXENENH	IFO Vuxen Ledningsgru	Verksamhetsresultat	God livsmi	S5	Rätt stöd	IFO Vuxenheten ska verka för att fler av de som saknar bostad ska hitta hållbara lösningar	Bra
IFO_VUXENENH	IFO Vuxen Ledningsgru	Verksamhetsresultat	God komn	S7	Rättsäker handläggning	IFO Vuxenheten ska vara en attraktiv arbetsgivare som rekryterar och behåller kompetent personal	Bra
IFO_VUXENENH	IFO Vuxen Ledningsgru	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Vuxenheten IFO ledningsgrupp ska verka för en rättssäker handläggning	Bra
IFO_VUXENENH	IFO Vuxen Ledningsgru	Verksamhetsresultat	God komn	S12	Service	Alla medborgare som kommer i kontakt med Vuxenheten IFO ska uppleva att service nivån är hög och blir respektfullt bemötta	Bra
IFO_VUXENENH	IFO Vuxen Ledningsgru	Verksamhetsresultat	God livsmi	S9	Förebyggande	Vuxenheten IFO ska arbeta för att tidigt upptäcka missförhållanden	Bra
IFO_VUXENENH	IFO Vuxen Ledningsgru	Insatta resurser	Effektivt r	S15	Volym - och kostnadskontroll	Vuxenheten IFO ska se över vilka verktyg och modeller för att få bättre kontroll på kostnadsflödena	Bra
IFO_VUXENENH	IFO Vuxen Ledningsgru	Insatta resurser	Kommuna	S14	Volym - och kostnadskontroll	Hålla budgetram	Brist
ÄLDREHETEN	Bostadsanpassning	Verksamhetsresultat	God komn	S8	Rättsäker handläggning	Alla intyg som inkommer till äldreheten som inte sökanden har bifogat till ansökan ska kommuniceras med sökande	Bra

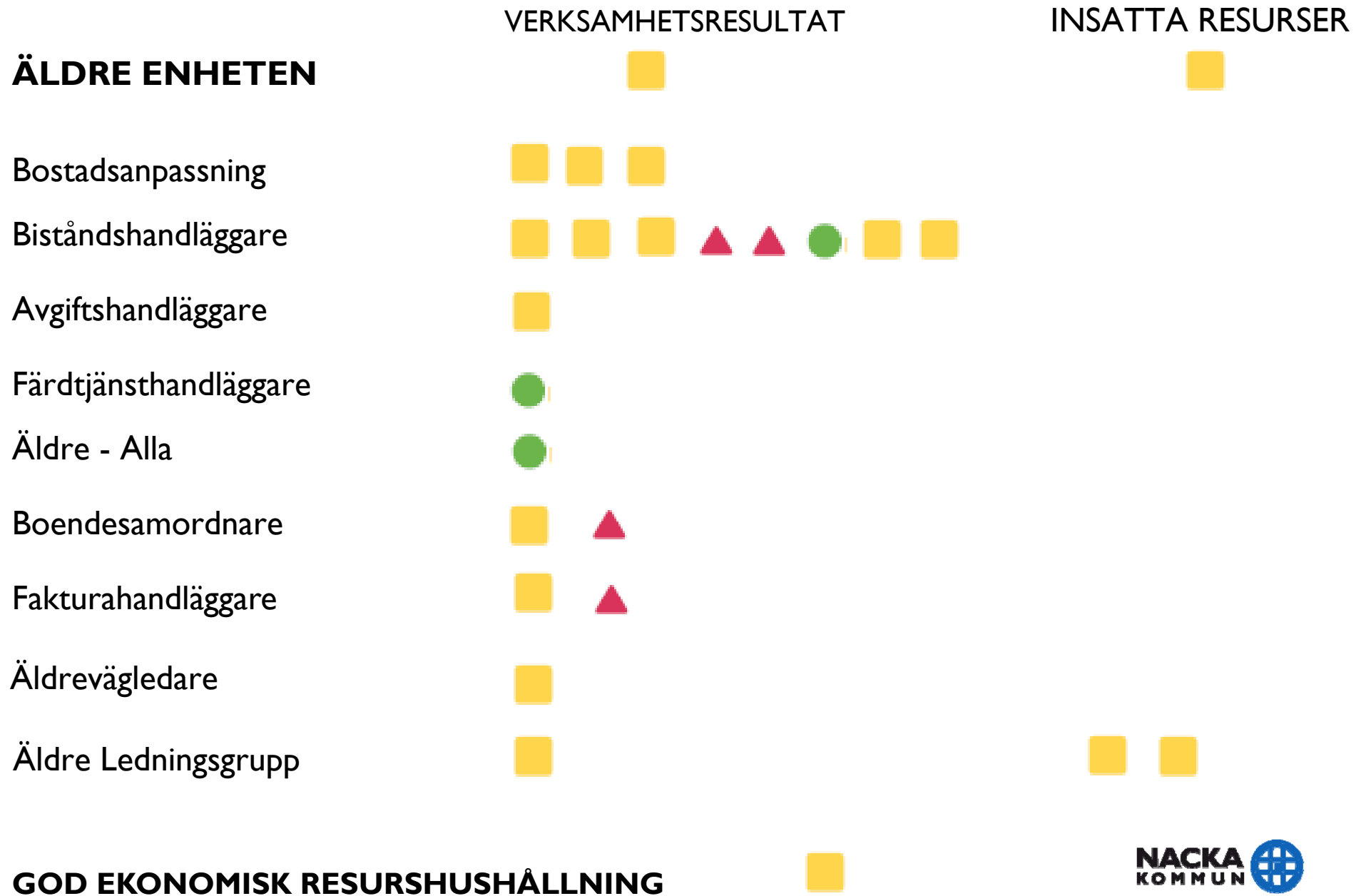
ÄLDREENHETEN

OPERATIVA MÅL

T3:2014

ÄLDRE ENHETEN – OPERATIVA MÅL – T3:2014

OPERATIVA MÅL 2014 LÄGE T3

ENHET	GRUPP	PERSPEKTIV	ÖVERGRIP	STRATEGI	VÄSENTLIGT OMRÅDE	OPERATIVT MÅL	T3:2014
ÄLDREENHETEN	Bostadsanpassning	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Alla intyg som inkommer till äldreheten som inte sökanden har bifogat till ansökan ska kommuniceras med sökande	Bra
ÄLDREENHETEN	Bostadsanpassning	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Alla sökande ska erhålla ett skriftligt beslut innan anpassningens genomförande	Bra
ÄLDREENHETEN	Bostadsanpassning	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Alla sökande får ett beslut alternativt bekräftelsebrev som innehåller information om vilka åtgärder som ansökan avser. Bekräftelsebrev ska skickas inom	Bra
ÄLDREENHETEN	Biståndshandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Dokumentationen ska vara lätt att förstå för kunden	Bra
ÄLDREENHETEN	Biståndshandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Handläggningen från ansökan till beslut avseende särskilt boende ska ske inom 4 veckor, resterande insatser ska handläggas inom 3 veckor	Bra
ÄLDREENHETEN	Biståndshandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Säkerställa att kunden får en rättsäker handläggning och att bedömningen inte skiljer sig mellan könen	Bra
ÄLDREENHETEN	Biståndshandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Kunden ska vara delaktig vid utformningen av målsättning i beslutet	Brist
ÄLDREENHETEN	Biståndshandläggare	Verksamhetsresultat	God livsm	S4	Rätt stöd	Genomförande planen ska användas vid uppföljningen och vidare planering vid korttidsboende	Brist
ÄLDREENHETEN	Biståndshandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S2	Rätt stöd	Medborgare över 65 år som har behov av hemtjänst ska så långt som möjligt erbjudas det i ordinärt boende	Utmärkt
ÄLDREENHETEN	Biståndshandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Beslut som berör omfattande eller föränderliga behov ska följas upp inom 2 månader	Bra
ÄLDREENHETEN	Biståndshandläggare/B	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Beslut om särskilt boende ska verkställas inom 3 månader	Bra
ÄLDREENHETEN	Avgiftshandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Säkerställa att rätt avgift debiteras kunden	Bra
ÄLDREENHETEN	Färdtjänsthandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Besök bokas inom två veckor från att läkarintyg inkommer till kommunen	Utmärkt
ÄLDREENHETEN	Äldre Alla	Verksamhetsresultat	God kom	S12	Service	Säkerställa att Nacka kommuns tillgänglighetspolicy efterlevs	Utmärkt
ÄLDREENHETEN	Boendesamordnare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Kunder som har valt äldreboende ska få sitt första val tillgodosett så långt som möjligt	Bra
ÄLDREENHETEN	Boendesamordnare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Påbörja en kartläggning utifrån genusperspektivet som ska leda till en mer jämställd äldreomsorg	Brist
ÄLDREENHETEN	Fakturahandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Säkerställa att rätt nivå utbetalas och följa den ekonomiska utvecklingen gällande omvårdnadsbidragsregler	Bra
ÄLDREENHETEN	Fakturahandläggare	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Påbörja en kartläggning utifrån genusperspektivet som ska leda till en mer jämställd äldreomsorg	Brist
ÄLDREENHETEN	Äldreväglare	Insatta resurser	Effektivt r	S10	Förebyggande	Skapa förutsättningar för ökad delaktighet i vpl-processen för personer som vårdas på Nacka Geriatriska och deras anhöriga	Bra
ÄLDREENHETEN	Äldre Ledningsgrupp	Insatta resurser	Kommuna	S14	Volym- och kostnadskontroll	Säkerställa att de operativa målen som berör medarbetarna uppfylls samt att enheten har en hög volym och kostnadskontroll	Bra
ÄLDREENHETEN	Äldre Ledningsgrupp	Verksamhetsresultat	God kom	S8	Rättsäker handläggning	Bibehålla och rekrytera handläggare med rätt kompetens	Bra
ÄLDREENHETEN	Äldre Ledningsgrupp	Insatta resurser	Kommuna	S14	Volym- och kostnadskontroll	Hålla budgetram	Bra

**SOCIALNÄMNDEN
UTFALL 2014 OCH
FÖRUTSÄTTNINGAR 2015**

<u>SOCIALNÄMNDEN</u>			
<u>UTFALL 2014 JÄMFÖRT MED BUDGET 2014:</u>			
VERKSAMHET	2014		
	Utfall	Budget	Avvikelse
IFO/Barn och Unga	90,5	87,1	-3,4
IFO/FS-Vuxen	96,3	86,4	-9,9
LSS/SoL	357,1	345,4	-11,7
Socialpsykiatri	38,0	39,8	1,8
<u>TOTALT VERKSAMHET</u>	581,9	558,7	-23,2
Nämnd och MH	124,3	111,6	-12,7
<u>TOTALT SOCN</u>	706,2	670,3	-35,9

FÖRUTSÄTTNINGAR 2015 JÄMFÖRT MED UTFALL 2014:			
VERKSAMHET	"Budgetmarginal" 2015 jämfört med utfall 2014		
	Budget 2015	Avgår AFE 2015	"Budgetmarginal" 2015
IFO/Barn och Unga	92,1		1,6
IFO/FS-Vuxen 1)	42,8	-53,9	0,4
LSS/SoL	360,4		3,3
Socialpsykiatri	40,8		2,8
<u>TOTALT VERKSAMHET</u>	536,1	-53,9	8,1
Nämnd och MH 2)	120,1	-14,9	10,7
<u>TOTALT SOCN</u>	656,2	-68,8	18,8
1) Ekonomiskt bistånd till AFE			
2) Myndighetsresurser (handläggare) till AFE			

ÄLDRENÄMNDEN UTFALL 2014 OCH FÖRUTSÄTTNINGAR 2015

ÄLDRENÄMNDEN					
UTFALL 2014 OCH FÖRUTSÄTTNINGAR 2015:					
			Budget	Utfall	Avvikelse
ÄLDRE - Utfall -2014 - mnkr			628,6	630,6	-2
A. RAMÄRENDET:					
Förväntad volymökning 2015:					
- SÄBO:	Genomsnittligt antal platser 2014 - 608 st Genomsnittligt antal platser 2015 - 622 st (+ 14 platser) Antal boende per dec 2014 : 615 st		8,1		
- Hemtjänst	Antal timmar 2014 - 562 ttim Antal timmar 2015 - 611 ttim (+ 8 %)		7,4		
- Larm:			0,5		
- Personlig assistans > 65 år:			2,0		
- Anhörig bidrag:			0,3		
- Nämnd - och nämndstöd (avskrivningar - Pulsen)			3,0		
- MH (Myndighets- och huvudmannorganisation)			1,0		
Total förväntad volymökning 2015 (mnkr)			22,3		
B. MAJORITETSFÖRSLAGET:					
- Nämnd - och nämndstöd (delning av nämnd)			0,5		
Checkökningar 2015:					
- Hemtjänst	(+1%)		1,8		
- SÄBO	(+2%)		7,6		
- Kvalitetshöjning - utbildning			2,0		
Total checkhöjning 2015 (mnkr)			11,4		
TOTALT BUDGET - ÄLDRE 2015			662,8		

2015-01-28

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/92-103

Kommunstyrelsen

Verksamhetsberättelse 2014 för kommunstyrelsens brottsförebyggande råd med lokala trygg- och säkerhetsråd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar verksamhetsberättelsen 2014 för kommunstyrelsens brottsförebyggande råd med lokala trygg- och säkerhetsråd till protokollet.

Sammanfattning

Inom trygg- och säkerhetsområdet fanns till utgången av mandatperioden 2014 dels ett kommungemensamt brottsförebyggande råd (BRÅ), dels fyra lokala trygg- och säkerråd (TRÅ).

Verksamhetsåret 2014 startade med en gemensam uppstart då statistik och information presenterades för alla TRÅ och BRÅ. Utifrån denna arbetade sedan respektive råd fram de prioriterade områden de ville arbeta med 2014. De lokala TRÅna tog varje år fram en handlingsplan, prioriterade områden eller teman enligt vilken arbetet i rådet skulle bedrivas. Förebygga alkohol- och drogkonsumtion finns med som tema i alla TRÅ, några andra gemensamma teman var psykisk ohälsa, samverkan med köpcentra och fritidsmöjligheter.

Den nya nämndorganisationen beslutades 2014-11-24. Den innebär att brottsförebyggande rådet blir kvar men att de lokala trygg- och säkerråden togs bort i nuvarande form. De lokala TRÅ menar att även försättningsvis behövs samverkan med lokalsamhällena kring trygg och säkerhetsfrågor. Former måste utvecklas för att hantera såväl dagsaktuella som mer långsiktiga frågor.

Ärendet

Inom trygg- och säkerhetsområdet fanns till utgången av mandatperioden 2014 dels ett kommungemensamt brottsförebyggande råd (BRÅ), dels fyra lokala trygg- och säkerråd (TRÅ), ett för vardera av kommundelarna Boo, Fisksätra/Saltsjöbaden, Sicklaön och Älta.

Uppdraget innebar att de lokala TRÅ skulle utveckla det brottsförebyggande arbetet och därmed bidra till ökad trygghet. Vidare skulle de lokala råden understödja samverkan inom kommundelen och bidra till den lokala mobiliseringen mot brott och otrygghet.

Verksamhetsåret 2014 startade med en gemensam uppstart då statistik och information presenterades för alla TRÅ och BRÅ. Bland annat utifrån denna arbetade sedan respektive råd fram de prioriterade områden de ville arbeta med 2014.

TRÅ Älta	TRÅ Sickla	TRÅ Boo	TRÅ Fisksätra/Saltsjöbaden
Främja integration	Samverkan med köpcentra i området	Alkohol & drogförebyggande bland unga i Boo	Oro i Saltsjöbadens- och Fisksätra Centrum
Skapa meningsfull fritid för Ältaborna	Alkohol och droger	Förbättra unga tjejers psykiska hälsa	Alkohol och droger - Rökning – Spelmissbruk
Utöka TRÅs möjligheter som diskussionspart till kommunen	Trygghetsvandringar	Stödjande miljö, engagerande boende	Barn och ungdomar
Förebygga alkohol och drogkonsumtion	Säkrare skolvägar	Fritidsmöjligheter till alla ungdomar i Boo	Medborgardialog och att synliggöra trå
Förebygga psykisk ohälsa	Nacka bygger stad		

Den nya nämndorganisationen beslutades 2014-11-24. Den innebär att brottsförebyggande rådet blir kvar men att de lokala trygg och säkerråden tas bort i nuvarande form.

Kommunfullmäktige beslutade följande om BRÅ:s arbete på lokal nivå:

”Det brottsförebyggande rådet ska utveckla det brottsförebyggande arbetet och därmed bidra till ökad trygghet i hela kommunen. Rådet ska initiera och stödja ett lokalt baserat arbete som utgår från de varierade problembilder som finns i respektive kommundel. Rådet ska samverka med fritidsgårdar, skola, polis, bibliotek, föreningslivet och andra ideella krafter samt bilda lokala arbetsgrupper för att stärka det förebyggande arbetet”

Med anledning av att nuvarande form nu upplöses har samtliga TRÅ diskuterat viktiga frågor framöver. De sammanfattas här nedanför:

- Det finns behov av ett lokalt forum som på ett naturligt sätt bevakar trygg- och säkerhetsfrågor, såväl dagsaktuella som mer långsiktiga frågor, samt även samlar det engagemang som finns lokalt.
- Samverkansformer måste utvecklas för hur Brå kan få en bra koppling till det lokala samarbetet.
- Bevara en hållbar länk mellan lokalt arbete, kommunens tjänstemän och politiker. till beslutet gjordes i kommunfullmäktige.
- I samband med polisens nya organisation 2015 är det än viktigare att det finns nätverk där polis deltar med aktörer som driver trygg och säkerhetsfrågor.

Ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

Verksamhetsberättelse 2014

Kersti Hedqvist

Enhetschef, Förnyelseenheten

Pia Mcaleenan

Förnyelseenheten

BRÅ OCH TRÅ

Verksamhetsberättelse 2014

2015-01-20

Pia McAleenan

Ann-Christin Rudström

Tove Löfgren

Förnyelseenheten

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och förutsättningar.....	4
1.1	Rådens uppdrag och sammansättning	4
1.2	Råden inför 2015	5
	Gemensamma frågor 2014.....	6
1.3	Handlingsplaner och prioriterade frågor.....	6
1.4	Uppstartsmöte 11 februari 2014.....	6
2	Summering av verksamhetsåret 2014 BRÅ Nacka	7
3	TRÅ Boo - Summering av verksamhetsåret.....	7
3.1	Förtroendevalda ledamöter och representanter för nackasamhället.....	8
3.2	Uppföljning av handlingsplanen 2014.....	8
3.2.1	Alkohol & drogförebyggande bland unga i Boo	8
3.2.2	Förbättra unga tjejers psykiska hälsa.....	9
3.2.3	Skapa stödande miljöer, engagerade boende & centrumutveckling	9
3.2.4	Fritidsmöjligheter till alla ungdomar i Boo.....	9
3.2.5	Övrigt.....	9
4	TRÅ Sicklaön - Summering av verksamhetsåret	10
4.1	Förtroendevalda ledamöter och representanter för nackasamhället.....	10
4.2	Uppföljning av handlingsplanen 2014.....	10
4.2.1	Samverkan med köpcentra i området.....	10
4.2.2	Alkohol och droger.....	10
4.2.3	Trygghetsvandringar.....	11
4.2.4	Säkrare skolvägar	11
4.2.5	Nacka bygger stad	11
4.2.6	Övrigt.....	11
5	TRÅ Fisksätra/Saltsjöbaden - Summering av verksamhetsåret.....	12
5.1	Förtroendevalda ledamöter och representanter för nackasamhället.....	12

5.2	Uppföljning av handlingsplanen 2014.....	12
5.2.1	Oro i Saltsjöbadens- och Fisksätra Centrum	12
5.2.2	Alkohol och droger - Rökning – Spelmissbruk.....	13
5.2.3	Barn och ungdomar.....	13
5.2.4	Medborgardialog och att synliggöra trä.....	14
5.2.5	Övrigt.....	14
6	TRÅ Älta - Summering av verksamhetsåret	15
6.1	Förtroendevalda ledamöter och representanter för nackasamhället.....	15
6.2	Uppföljning av handlingsplanen 2014.....	15
6.3	Övrigt.....	16
7	Ekonomiskt utfall för TRÅ 2014	17

I Bakgrund och förutsättningar

I.1 Rådens uppdrag och sammansättning

Inom Nacka kommun finns ett antal råd kopplade till kommunstyrelsen. Enligt reglementet ska dessa råd vara samrådsorgan mellan kommunen och olika delar av Nackasamhället samt forum för överläggningar och ömsesidig information mellan respektive del av Nackasamhället och kommunstyrelsen och övriga nämnder.¹

Inom trygg och säkerhetsområdet finns dels ett kommungemensamt brottsförebyggande råd (BRÅ), dels fyra lokala trygg och säkerråd (TRÅ), ett för vardera av kommundelarna Boo, Fisksätra/Saltsjöbaden, Sicklaön och Älta. Uppdraget innebär att de lokala TRÅ ska utveckla det brottsförebyggande arbetet och därmed bidra till ökad trygghet. Vidare framgår att de lokala råden ska understödja samverkan inom kommundelen och bidra till den lokala mobiliseringen mot brott och otrygghet.

I de lokala råden finns representanter för Nackasamhället. Representanter i lokala TRÅ är snarlika för respektive råd; exempelvis polisen, polarna, fritidsgårdarna, räddningstjänsten, kyrkan, skola, socialtjänsten, fastighetsägare och föreningar. Ordförande och vice ordförande för respektive TRÅ är förtroendevalda utsedda av kommunstyrelsen. De lokala råden har ett tjänstemannastöd för mötesorganisation, men även tjänstemän med expertkunskaper inom olika områden medverkar och stödjer råden.

¹ Reglemente för Nacka kommunstyrelse § 15

1.2 Råden inför 2015

Den nya nämndorganisationen beslutades 2014-11-24. Den innebär att brottsförebyggande rådet blir kvar men att de lokala trygg och säkerråden tas bort i nuvarande form. Följande tillägg till beslutet gjordes i kommunfullmäktige.

”Det brottsförebyggande rådet ska utveckla det brottsförebyggande arbetet och därmed bidra till ökad trygghet i hela kommunen. Rådet ska initiera och stödja ett lokalt baserat arbete som utgår från de varierade problembilder som finns i respektive kommunedel. Rådet ska samverka med fritidsgårdar, skola, polis, bibliotek, föreningslivet och andra ideella krafter samt bilda lokala arbetsgrupper för att stärka det förebyggande arbetet”

Med anledning av att nuvarande form nu upplöses har samtliga trå diskuterat viktiga frågor framöver. De sammanfattas här nedanför:

- Det finns behov av ett lokalt forum som på ett naturligt sätt bevakar trygg- och säkerhetsfrågor, såväl dagsaktuella som mer långsiktiga frågor, samt även samlar det engagemang som finns lokalt.
- Samverkansformer måste utvecklas för hur Brå kan få en bra koppling till det lokala samarbetet.
- Bevara en hållbar länk mellan lokalt arbete, kommunens tjänstemän och politiker.

- I samband med polisens nya organisation 2015 är det än viktigare att det finns nätverk där polis deltar med aktörer som driver trygg och säkerhetsfrågor.

Gemensamma frågor 2014

1.3 Handlingsplaner och prioriterade frågor

Kommunens lokala TRÅ tar varje år fram en handlingsplan, prioriterade områden eller teman som det även kallas enligt vilken arbetet i rådet bedrivs.

Tabell I Respektive TRÅs handlingsplan, teman eller prioriterade områden 2014

TRÅ Älta	TRÅ Sickla	TRÅ Boo	TRÅ Fisksätra/Saltsjöbaden
Främja integration	Samverkan med köpcentra i området	Alkohol & drogförebyggande bland unga i Boo	Oro i Saltsjöbadens- och Fisksätra Centrum
Skapa meningsfull fritid för Ältaborna	Alkohol och droger	Förbättra unga tjejers psykiska hälsa	Alkohol och droger - Rökning – Spelmissbruk
Utöka TRÅs möjligheter som diskussionspart till kommunen	Trygghetsvandringar	Stödjande miljö, engagerande boende	Barn och ungdomar
Förebygga alkohol och drogkonsumtion	Säkrare skolvägar	Fritidsmöjligheter till alla ungdomar i Boo	Medborgardialog och att synliggöra trä
Förebygga psykisk ohälsa	Nacka bygger stad		

1.4 Uppstartsmöte 11 februari 2014

Den 11 februari bjöds alla aktörer in för att starta upp verksamhetsåret. Den gemensamma uppstarten genomfördes utifrån tidigare önskemål från presidierna. Erfarenhetsutbyte, information och statistik samt diskussion i respektive TRÅ var i fokus. Vid detta tillfälle kom många intressanta frågor och tankar fram som har bidragit till årets arbete.

2 Summering av verksamhetsåret 2014 BRÅ Nacka

Medverkande aktörer i BRÅ

Presidiet BRÅ

Eva Öhbom-Ekdahl (ordförande)

Stefan Saläng (1:e vice ordförande)

Farmanbar Khashayar (2:e vice ordförande)

Övriga medverkande:

Inger Davidson (ordförande Trå Saltsjöbaden/Fisksätra), Henrik Isoz

(1:e vice ordf. Trå Saltsjöbaden/Fisksätra), Lena Rönnerstam (2:e vice ordf. Trå

Saltsjöbaden/ Fisksätra), Lennart Bergh (ordförande Trå Sicklaön), Mikael

Sandberg (1:e vice ordf. Trå Sicklaön), Gunilla Grudevall Sten (ordförande Trå

Boo), Magnus Plathin, (1:e vice ordf. Trå Boo), Elin Härnstedt (ordförande Trå

Älta våren 2014), Wilma Nori Aguilar (1:e vice ordf. Trå Älta), Helge Dahlin

(Nacka närpolis), Tore Andersson (fritidsgårdarna), Pelle Lilja (Nacka Polarna),

Marie Haesert (sociala kvalitetsenheten), Nannette Busgen (Volontär i Nacka),

Karin Hidestrand (VSS), Karolina Fasth (Barn o ungdom IFO), Lennart Ingman

(BoJ), Jan Landström (Nacka kommun), Mats Gerdau (kommunstyrelsen), Ylva

Bandmann Holmberg (Barn och elevhälsan), Britt Gustavson (Barn och

elevhälsan), Jesper Lindblom (stadsledningskontoret), Ingrid Greger sekreterare,

Pia Mcaleenan (tjänstemannastöd från Samordnings och utvecklingsenheten).

Håkan Ekengren (ordförande Trå Älta från hösten 2014)

Centrala BRÅ har haft fem möten under 2014, ett fokus på varje möte är att följa upp respektive TRÅs handlingsplan och vad som är på gång hos aktörer i övrigt med koppling till trygghet och säkerhet. I övrigt har fokus varit bl a;

- Det nya samverkansavtalet mellan polis och kommun har presenterats
- Arbetet med SSP (socialtjänsten, skola, polis)
- Resultatet av stockholmsenkäten
- Regionala samverkan om Barnkonventionsarbetet har presenterats
- Mats Wester har informerat om klottersituationen

3 TRÅ Boo - Summering av verksamhetsåret

Trå Boo har träffats vid fem tillfällen under året. Det första mötet skedde

tillsammans med alla övriga TRÅ den 11 februari. På detta uppstartsmöte

presenterades statistik som sedan legat till underlag för en förnyad handlingsplan.

Vid årets andra möte beslutades att arbetet under året skulle kretsa kring fyra

teman. De teman kring vilka samarbete skett är:

- Alkohol & drogförebyggande bland unga i Boo
- Förbättra unga tjejers psykiska hälsa
- Stödjande miljö, engagerande boende
- Fritidsmöjligheter till alla ungdomar i Boo

Årets möten har på olika sätt innehållit dessa teman. Tjänstemän och andra som är experter inom dessa områden har bjudits in, bland annat MiniMarias Madeleine Norelius har varit på besök, Föreningsstrategen Jerker Linneborg och Trafikpolisen.

Ett möte med boende i området runt Myrsjöområdet som under året haft stora problem med buskörning och otrygghet vid den nybyggda skateparken bakom Myrsjöskolan har genomförts. Mötet har lett till att det mesta gått att åtgärda. Den detaljplan för Orminge centrum som tagits fram har TRÅ Boo också lämnat synpunkter på.

3.1 Förtroendevalda ledamöter och representanter för nackasamhället

TRÅ- presidiet:

Gunilla Grudevall Sten (ordförande)

Magnus Plathin (1:e vice ordförande)

Anders Huzelius (2:e vice ordförande)

Medverkande:

Gunilla Grudevall Sten (ordförande), Magnus Plathin (1:e vice ordförande), Annica Grahn (Boo Folkets hus), Tobias Sollerman (Nacka närpolis), Markus Khan (Nacka närpolis), Stefan Wesley (Södertörns brandförsvärsförbund), Lina Bergelt (Nacka Polarna), Pelle Lilja (Nacka Polarna), Nannette Büsgen (Volontär i Nacka), Karolina Fasth (Barn o ungdom IFO), Emma Norling (Boo församling), Anna-Stina Persson (Boo församling), Johanna Bergström (Björknäs skola), Bosse Ståldahl (Boo Folkets Hus), Petra Tonring (Björknäs fritidsgård), Marie Haesert (sociala kvalitetsenheten), Alena Barzhydai (Volontär i Nacka), Madelaine Norelius (Nacka kommun), Helena Lund (praktikant GIS), Helena Karlsson (AFE), Christopher Lovén (Linden & Lovén), Jan-Ove Pålsson (Nacka närpolis), Lars Marmstål (Boo församling), Eva Broo (Boo församling), Anna-Stina Persson (Boo församling), Lina Malm (Planenheten), Jan Landström (Nacka kommun), Ingrid Greger sekreterare, Pia McAleenan har utgjort rådets tjänstemannastöd.

3.2 Uppföljning av handlingsplanen 2014

3.2.1 Alkohol & drogförebyggande bland unga i Boo

Ett fokus för TRÅs arbete under året har varit att stötta det förebyggande arbetet med alkohol och droger. Marie Haesert har informerat om stockholmsekätens resultat som visar att alkoholkonsumtionen går ner men att drogkonsumtionen

ökar. Framförallt har flera aktörer pekat på ökade användningen av Spice. Polarna har inom sin verksamhet haft workshop med ungdomar och tagit fram en kampanj som de kallar Stark utan knark. Denna syftar till att stärka de ungdomar som väljer att avstå från alkohol och droger precis så som diskuterats på TRÅ Boos möten.

3.2.2 Förbättra unga tjejers psykiska hälsa

I den statistik som låg till grund för handlingsplanen stack siffrorna för unga tjejers psykiska ohälsa ut negativt just i Boo. Därför beslutade Trå Boo att detta var ett angeläget tema att fördjupa sin samverkan kring även under 2014.

3.2.3 Skapa stödjande miljöer, engagerade boende & centrumutveckling

Här har ett stort arbete gjorts under året att förbättra situationen runt Myrsjöområdet. Det har fortsatt varit ett problem i området där boende blir störda av motorljud speciellt kvällen och nattetid. Trå ordföranden och kommunens tjänstemän har mött boende under hösten för att stämma av och fundera kring gemensamma lösningar. Ett samarbete med trafikpolisen har skett under året där de bland annat varit på TRÅ i Boo och informerat om den tragiska dödsolyckan specifikt och trafiksituationen med A-traktorer i stort. I samarbete med Trafikenheten på kommunen har ett brev tagits fram som kommer att skickas ut till alla registrerade ägare av A-traktorer under 2015.

3.2.4 Fritidsmöjligheter till alla ungdomar i Boo

Myrsjöområdet har diskuterats även här då det i viss utsträckning varit en plats som haft konflikter inbyggda, delvis på grund av dålig insyn och lite vuxennärvaro. Både Boo Folkets hus och Församlingen har förlagt delar av sin ungdomsverksamhet till området för att öka vuxennärvaron under våren. BMX rampen och området runt Casada hallen håller sedan hösten 2014 på att byggas om vilket i viss utsträckning minskat oron. Polarna tillsammans med TRÅ ordföranden har även haft dialog med den bilburna ungdomen vid två tillfällen och deras föräldrar.

3.2.5 Övrigt

Under året har problematiken kring Myrsjöområdet fortsatt och TRÅ Boo har agerat tillsammans med kommunen för att lösa problemet.

Bullerproblem med motorintresserade ungdomar som kör A- traktorer har förekommit under en lång tid. Många boende blir störda kvällar och nätter.

Trå Boo sammanfattade på sitt sista möte tankarna inför framtida arbete då nuvarande form inte kommer att finnas kvar. Det lokala tryck och säkerarbetet är viktigt för dagliga men även långsiktiga lösningar. Samverkansformen har varit bra och ett fortsatt lokalt arbete i denna fråga är angelägen. Därför har aktörerna bestämt sig för att fortsätta träffas även under 2015.

4 TRÅ Sicklaön - Summering av verksamhetsåret

4.1 Förtroendevalda ledamöter och representanter för nackasamhället

TRÅ-presidiet:

Lennart Bergh (ordförande)

Michael Sandberg (1:e vice ordförande)

Elisabeth Karlsson (2:e vice ordförande)

Medverkande:

Lennart Bergh (ordförande), Michael Sandberg (1:e vice ordförande), Elisabeth Karlsson (2:e vice ordförande), Stefan Wesley (Södertörns

brandförsvarsförbund), Helge Dahlin

(Nacka närpolis), Marie Haesert (sociala kvalitetsenheten), Jan-Ove Pålsson

(Nacka närpolis), Frank Jonsson (Nacka gymnasium), Helena Lund (praktikant

GIS), Tore Andersson (fritidsgårdarna), Anna Möller (fritidsgårdarna) Alena

Bazhydai (Volontär i Nacka), Helena Karlsson (AFE), Pelle Lilja (Nacka Polarna),

Nannette Busgen (Volontär i Nacka), Jan Landström (Nacka kommun), Mikael

Örnfäger (Nacka närpolis), Åsa-Lotta Wallin (Nacka närpolis), Tolon Oskooei

(Nacka Polarna), Sofi Örneby(Nacka polarna),Karolina Fasth

(Barn o ungdom IFO), Anna Gleisner (Nacka Polarna) Ingrid Greger sekreterare,

Tove Löfgren och Pia McAleenan har utgjort rådets tjänstemannastöd.

4.2 Uppföljning av handlingsplanen 2014

TRÅ Sicklaön har haft tre möten under året, utöver den gemensamma träffen i februari. Handlingsplanen diskuteras vid varje möte. Under året lades temat Nacka bygger stad till i handlingsplanen.

4.2.1 Samverkan med köpcentra i området

Det har i allmänhet varit lugnt och kontakten med nytt vaktbolag i köpcentrum är god.

4.2.2 Alkohol och droger

Diskussion om cannabis är ständigt aktuell. TRÅ har informerats om att Nacka polarna under året har gjort en satsning på att utbilda lärare och föräldrar och andra personer som möter ungdomar i sitt arbete för att de ska ha en baskunskap om droger. Det har även genomförts två trygghetsdagar på Ekliden och Skuru skola riktade till årskurs 7. Eleverna har fått möjlighet att ställa frågor till polisen, polarna, sociala barn- och ungdomsverksamheten och barn och elevhälsan. Det går ut ett utskick till alla föräldrar som har barn från år 7 och upp till gymnasiet, där det bifogas två olika foldrar om Cannabis och Spice.

4.2.3 Trygghetsvandringar

Inga trygghetsvandringar har genomförts under året.

4.2.4 Säkrare skolvägar

Säkrare skolvägar kan bli aktuellt att diskutera igen i samband med att "Nacka bygger stad".

4.2.5 Nacka bygger stad

Visionen för Nacka stad; nära och nyskapande. När det gäller trygghetsperspektiv lägger man fokus på att fundera kring att skapa öppna ytor och att det blir mycket folk som rör sig kring t.ex. tunnelbanans linje, restauranger och andra kvällsöppna ställen. Det kommer att ske en fortsatt dialog med stadsbyggnadsprojektet och Jan Landström kring trygg och säker frågor.

4.2.6 Övrigt

TRÅ Sickla sammanfattat några viktiga frågor att arbeta med framöver då TRÅ i nuvarande form inte finns:

- Trygg- och säkerhetsfrågor är viktigt för alla boende, i synnerhet nu när Nacka bygger stad och ett stort antal personer kommer att flytta in på västra Sicklaön.
- Trygghetsfrågor måste tas på allvar i samband med att tunnelbanan byggs ut till Nacka.
- Frågor som tagits upp i Trå i Sickla, skulle framöver kunna drivas i Sickla nätverk.
- I de nya formerna för dialog och medskapande måste det finnas lokal samverkan som är kopplad till BRÅ.
- BRÅ skulle kunna gå in och stötta Sickla ungdomsnätverk.
- I samband med polisens nya organisation 2015 är det än viktigare att det finns nätverk där polis deltar med aktörer som driver trygg och säkerhetsfrågor.
- Det behövs ett forum, en arena där man träffas och det finns behov av ett administrativt stöd från kommunen.
- Sicklas två stora köpcentrum i Sickla köp kvarter och Nacka Forum skulle kunna erbjuda en arena och bjuda in olika aktörer som vill samarbeta kring Trygg- och säkerhetsfrågor.

5 TRÅ Fisksätra/Saltsjöbaden - Summering av verksamhetsåret

5.1 Förtroendevalda ledamöter och representanter för nackasamhället

TRÅ-presidiet:

Inger Davidsson (ordförande)

Henrik Isoz (1:e vice ordförande)

Lena Rönnerstam (2:e vice ordförande)

Medverkande:

Inger Davidsson (ordförande), Henrik Isoz (1:e vice ordförande), Lena Rönnerstam (2:e vice ordförande), Brita Isoz (Rädda Barnen), Ingrid Rosquist (Rädda Barnen), Pirkko Vedenpää (Fisksätra centrumvärd), Peter Danielsson (Saltsjöbadens fritidsgård), Henrik Nyman (Södertörns brandförsvärsförbund), Awad Olwan (Muslimernas förening i Nacka), Lisbeth Näsdal (Stena fastigheter), Mats Söderberg (Stena fastigheter), Karolína Fasth (Barn o ungdom IFO), Nannette Büsgen (Volontär i Nacka), Trygve Dokk (Fisksätra fritidsgård), Håkan Ekblom (Nacka närpolis), Anna-Karin Lilja (Nacka närpolis) Jan Landström (Nacka kommun), Anna Gleisner (Nacka Polarna), Mohamed Atroukate (Nacka närpolis), Jorunn Rådberg (Stena fastigheter), Claes Du Rietz (Saltsjöbadens villa ägarförening), Alena Barzhydai (Volontär i Nacka), Marie Haesert (sociala kvalitetsenheten), Gabriella Pierrou Nyström (Fisksätra skola), Stefan Wesley (Södertörns brandförsvärsförbund), Tomas Gramén (Nacka närpolis), Anita Levander Dahrné (SPF), Fazal uR Rehman (nattvandrarna), Helena Karlsson (AFE), Pelle Lilja (Nacka Polarna) Tobias Söderstedt (Polarna), Maria Aziz (Fisksätra Folkets hus), Maria Malmgren (kurator Fisksätra skola), Kristina Lagerström (Stena fastigheter), Annika Wirén (Nacka församling), Ingrid Greger sekreterare, Ann-Christin Rudström har utgjort rådets tjänstemannastöd.

5.2 Uppföljning av handlingsplanen 2014

TRÅ Fisksätra/Saltsjöbaden har haft 6 möten under året. Vid varje tillfälle har handlingsplanen diskuterats. För att ytterligare konkretisera de gemensamma insatser som görs i samverkan har en ”aktivitetslista” tagits fram. Utifrån den framgår vilka aktiviteter som planeras och när och av vem/vilka samt när de ska genomföras.

5.2.1 Oro i Saltsjöbadens- och Fisksätra Centrum

Detta är en fråga som har varit aktuell länge. Såväl affärsinnehavare, fastighetsägare, fritidsgården som polisen med flera vittnar om att det finns oro

med jämna mellanrum. Det har främst rört sig om bostadslösa missbrukare. Under året har målet varit att upprätthålla kontakt med fastighetsägaren för Saltsjöbadens centrum för att i samverkan få till stånd en bra dialog kring trygghetsfrågor.

Målet har också varit att uppdatera sig om kommunens planerade utveckling av de lokala centra, Saltsjöbaden och Fisksätra. Representanter från främst planenheten har redogjort för planerad utveckling av dessa områden. Syftet har varit att kontinuerligt ha uppdaterad information så trygg- och säkerhetsfrågor beaktas. Även utvecklingen av Skutviken har diskuterats samt att det har gjorts ett besök på museum HAMN.

5.2.2 Alkohol och droger - Rökning – Spelmissbruk

Målet under 2014 har varit att identifiera eventuella problemområden i miljön där samverkande insatser kan motverka spridning av rökning, droger, alkohol och spelmissbruk. Punkten har tagits upp vid varje tillfälle och alla har rapporterat om läget för att gemensamt kunna hitta lösningar och aktiviteter. Utifrån vad som har kommit fram har arbetsgrupper tillsatts.

TRÅ har också under året särskilt lyft frågan om det ökade missbruket av cannabis. Med anledning av detta har ett infoblad om cannabis tagits fram och satts upp i området. Den uppmanar till att hjälpa till att förhindra odling av cannabis.

5.2.3 Barn och ungdomar

Målet under 2014 har varit att identifiera eventuella problemområden där samverkande insatser kan behöva sättas in. Hur ser ”problembilden” ut och vad kan aktörerna genom trå gemensamt verka för? Ansvarig har varit Trygve Dokk.

Fortsatt samverkan i frågan sker bland annat mellan polisen, nattvandrarerna, Folket hus, polarna och fritidsgårdarna. Under året har frågan kring motivation till studier och möjlighet till extra läxläsning tagits upp. Frågan om att än tydligare involvera föräldrarna i barnens skolgång har också diskuterats. Med anledning av detta har Fisksätraskolan för avsikt att starta en föräldraskola. Finns en viss oro bland ungdomar hur jobbsituationen ser ut för dem i framtiden. Viktigt att fortsätta att motivera och möjliggöra praktikplatser. Även arbetet med hur nyanlända barn ska tas emot på ett bra sätt har lyfts.

Det har också visat sig att det finns fler ungdomar som får svårare att lämna sitt drogberoende och kriminalitet på grund av hot eller skulder. TRÅ representanter

har också lyft problematiken kring att ungdomar offerar sina liv i krig. Detta är en viktig fråga att arbeta med framöver.

TRÅ har diskuterat former för ett ungdomsnätverk. Representant från Fisksätraskolan och fritidsgården i Fisksätra utsågs för att arbeta vidare i frågan.

Tema på ett möte har dessutom varit barns rättigheter och barnkonventionen. Med anledning av det informerades representanter från kommunen och Rädda barnen om det aktuella läget för barn och ungdomars situation. Det fördes också en diskussion hur TRÅ kan arbeta utifrån barnkonventionen.

5.2.4 Medborgardialog och att synliggöra TRÅ

Målet är att med gemensamma krafter se till att återkommande medborgardialoger sker. Dessa samordnas med Fiskätraakademin. Frågor som tas upp under dessa möten utgör bland annat grunden för vad som kan hanteras i TRÅ. Dessutom har olika informationsinsatser genomförts inför exempelvis olika evenemang samt att TRÅ synliggörs och eventuellt finns tydligare representerade på olika ”tillställningar”. Ansvarig för medborgardialog är representanter från polisen och Stena fastigheter. I övrigt har det varit ett gemensamt ansvar att identifiera övriga informationsinsatser mm.

Under året genomfördes en medborgardialog i Fisksätra. Frågor som togs upp där har hanterats av ansvarig aktör i TRÅ.

5.2.5 Övrigt

Klottersituationen har också hanterats under året. Det har förekommit en del rasistiska budskap. Detta var en av flera saker som diskuterades och noterades under den trygghetsvandring som TRÅ genomförde under hösten. Resultat av denna vandring är sammanställd och ansvarig aktör för eventuella åtgärder är utsedda.

TRÅ sammanfattade också viktiga frågor inför kommande arbete då nuvarande form inte kommer att finnas. Sammanfattning av detta är att det lokala träarbetet är viktigt för dagliga men även långsiktiga lösningar. Samverkansformen har varit bra och ett fortsatt lokalt arbete i denna fråga är angelägen. Den stora vinsten med regelbundna träffar är att problem kan åtgärdas omgående. Med anledning av detta har ett möte med aktörer bokats in under 2015.

6 TRÅ Älta - Summering av verksamhetsåret

6.1 Förtroendevalda ledamöter och representanter för nackasamhället

TRÅ-presidiet:

Elin Hernstedt (ordförande våren 2014) och Håkan Ekengren, fr.o.m. hösten 2014 (ordförande)

Vilma Mori Aguilar (1:e vice ordförande)

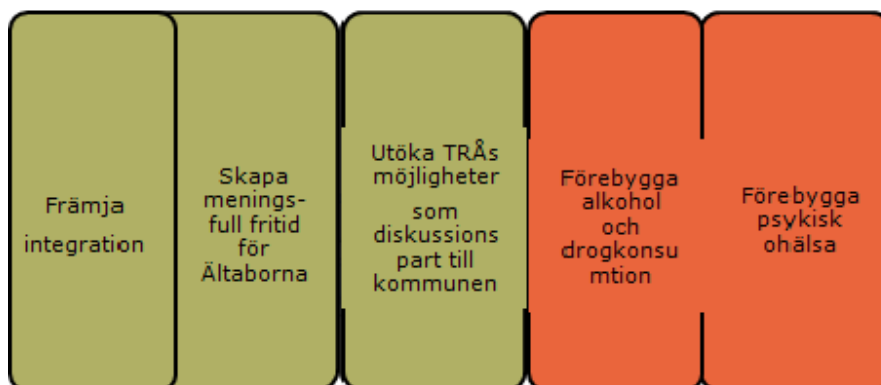
Jan Ekholm (2:e vice ordförande)

Medverkande:

Håkan Ekengren (ordförande), Vilma Mori Aguilar (1:e vice ordförande), Jan Landström (Nacka kommun), Marie Haesert (sociala kvalitetsenheten), Emelie Lindberg (trafikplanerare), Sten Grack (Föreningsrådet), Stefan Wesley (Södertörns brandförsvarsförbund), Malin Åkerblom (Älta Fritidsgård), Mikael Örnjäger (Nacka närpolis), Mia Moisander (Älta IF), Eva-Lotta Wallin (Nacka närpolis), Nina Lindqvist (BRF Sjöängen), Patrik Ericsson (Nya Flaten), Magnus Carmelid (Nacka närpolis), Ulf Lamvert (Wallenstam), Hans Samuelsson (Sigfridsborgs skola), Nannett Busgen (Volontär i Nacka), Lena Bazhydai (volontär i Nacka), Robert Ulvede (Älta bibliotek), Mohamed Ghrissi (Älta kulturknut), Anne-Sofie Zeisig (Älta bibliotek) Sofi Öinneby (Nacka polarna), Nina Mautner Granath (Nacka kommun), Helena Karlsson (AFE), Monica Pettersson (Älta scoutkår) Hans Peters (kommunstyrelsen), Karolina Fasth (Barn o ungdom IFO), Ingrid Greger sekreterare, Tove Löfgren och Pia McAleenan har utgjort rådets tjänstemannastöd.

6.2 Uppföljning av handlingsplanen 2014

TRÅ Ältas prioriterade områden 2014 har varit:

Ältas prioriterade områden 2014 är strategiska och överlappande och därför svåra att följa upp på aktivitetsnivå. Arbetet med de prioriterade områdena görs framför allt löpande inom aktörernas verksamhet. TRÅ Ältas verksamhetsår beskrivs därför med de frågor som diskuterats under året och deras koppling till de prioriterade områdena. En diskussion runt de prioriterade frågorna har varit om de ska brytas ned till mer lokala och mätbara mål.

Flera aktiviteter för att skapa meningsfull fritid för Ältaborna och även på så sätt främja integration har genomförts av flera aktörer i Älta. Några exempel på det är Ältafestivalen, Mångkulturella dagen, Ältadagen, julmarknad i Älta skola, bakluckeloppis.

En förebyggande aktivitet som åter startat upp i Älta är Nattvandrarerna. En annan aktivitet kopplat till förebyggande arbete och dialog med kommunen är att TRÅ Älta har fått information om kommunens arbete med barnkonventionen. Nackaprojektet "Barn och ungas rättigheter" ska ge beslutsfattare och relevanta målgrupper kunskap om barns rättigheter och stöd att omsätta kunskapen i praktiken. Tillsammans med Haninge och Botkyrka kommuner ordnade Nacka en skraddarsydd utbildning för fritidsledare om barns och ungas rättigheter. Ett förebyggande arbete som diskuterats på TRÅ är grannsamverkan, närpolisen informerar på olika möten i bostadsområden om grannsamverkan.

Det finns en detaljplan över hur man tänker bygga framöver i Älta. Planen gick under hösten ut på remiss.

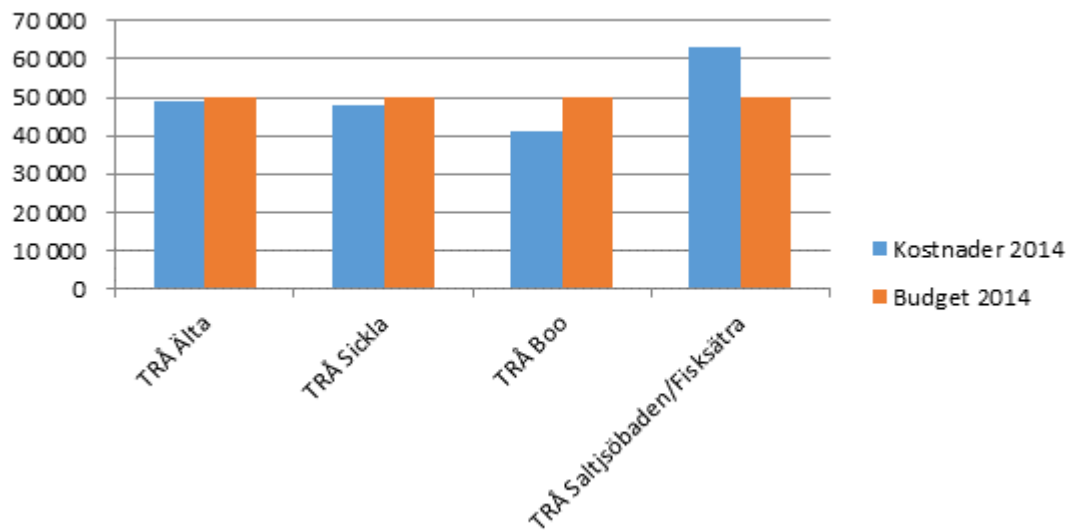
6.3 Övrigt

TRÅ Älta sammanfattat några viktiga frågor att arbeta med framöver då TRÅ i nuvarande form inte finns:

- Det behövs ett nätverk i Älta som driver trygghets- och säkerhetsfrågor.
- Viktigt att det är en mångfald av olika aktörer som samverkar i Älta.
- Föreningsrådet vill delta i ett nätverk.
- Det finns engagerade personer, hur kan samverkan se ut?
- Det finns behov av lokalt förebyggande arbete.
- Många aktörer i Älta har gemensamma frågor att samverka kring.
- I de nya formerna för dialog och medskapande måste det finnas lokal samverkan som är kopplad till BRÅ.
- Företagsföreningen i Älta läggs ned och biblioteket behöver ett nytt nätverk att delta i.
- Viktigt att behålla det lokala perspektivet
- Rådet har haft mycket fokus på unga, ta med äldre personer i diskussionerna.

7 Ekonomiskt utfall för TRÅ 2014

Respektive TRÅ har en årlig budget på 50 000 kronor. Den utgörs främst av ersättning till presidiet och lokalkostnader (hyra mm) och till viss del av andra eventuella omkostnader.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

2015-01-28

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2013/137-012

Kommunstyrelsen

Tidiga och tydliga insatser för barn och unga

Slutrapport

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar rapporten till protokollet

Sammanfattning

Fyra tillfälliga satsningar för tidiga insatser för barn och unga i behov av stöd genomfördes under 2013 och 2014. Satsningarna rörde stimulans för goda exempel och goda idéer, tydlig och lättillgänglig information, samlad bild av barn och unga i behov av stöd samt tidiga insatser tidigt i livet och avsikten var att satsningen skulle inspirera och stimulera. Det har varit flera positiva saker med insatserna. Det har funnits intresse för att lära mer, föreläsningarna har varit välbesökta och populära. Det har också upplevts positivt av deltagarna att satsningen gällt små barn i förskoleåldern. Dessutom har det upplevts positivt att det är en gemensam satsning av kommunen och inte av respektive produktion. Även att samarbeta över verksamhetsgränserna i projektgrupperna har upplevts positivt.

Satsningen har gett fokus på en viktig fråga. Även om de av kommunstyrelsen avsatta stimulansmedlen inte användes till fullo utan det mesta skedde med interna resurser satte det ändå igång ett arbete som annars kanske inte prioriterats.

Det har i vissa delar varit kort om tid att genomföra alla fyra delar av tidiga insatser. Arbetet med att ta fram indikatorer för en samlad bild av antalet barn och unga i behov av stöd är viktigt men visat sig vara svårt. Det arbetet behöver fördjupas och diskussion kring hur detta kan följas upp kontinuerligt behöver fortsatt diskuteras.

Detta var en kortsiktig satsning. För att följa upp och kunna se effekter krävs mer än bara tillfällig insatser. Föreläsningarna och de andra insatserna kan vara en start på samverkan. Men det krävs mer än så för att det ska bli ett verkligt samarbete mellan olika verksamheter exempelvis skola, förskola och socialtjänst. Det behövs långsiktighet och samverkan över verksamheter för att få fokus på barnens bästa.

Bakgrund

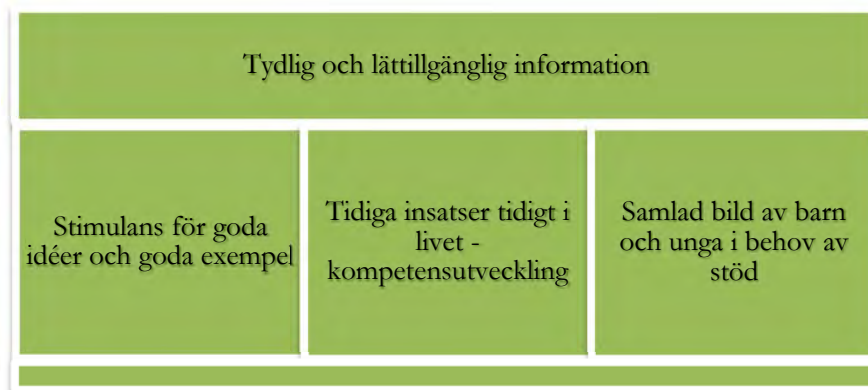
Inför år 2013 avsatte kommunfullmäktige 3 miljoner kronor till kommunstyrelsen för tidiga insatser. Tidiga insatser är exempel på främjande och universella insatser som syftar till att stärka eller bibehålla psykisk hälsa för alla barn. Det kan också vara arbetssätt med förebyggande insatser riktade till barn som på något sätt har en ökad risk för framtida ohälsa. Kommunfullmäktiges syfte med denna satsning var att göra riktade och tillfälliga satsningar under året som skulle inspirera och stimulera.

Kommunstyrelsen beslutade 22 april, § 109 att *genomföra följande fyra insatser för barn och unga under 2013, enligt stadsledningskontorets förslag:*

- *Stimulans för goda exempel och goda idéer*
- *Tydlig och lättillgänglig information*
- *Samlad bild av barn och unga i behov av stöd*
- *Tidiga insatser tidigt i livet*

Kommunstyrelsen beslutade att genomföra fyra insatser under 2013. Ingen fördelning av medel ingick i beslutet. Avgörande för insatserna var att de låg inom ramen för kommunstyrelsens uppdrag, var genomförbara under 2013 och att de var av tillfällig och stimulerande karaktär. Det löpande arbetet och ansvaret för tidiga insatser ligger kvar på ansvariga nämnder.

Bild 1 De fyra beslutade insatserna

Erfarenheter

Det har varit flera positiva saker i projektet. Det har funnits intresse för att lära mer, föreläsningarna har varit välbesökta och populära. Det har också upplevts positivt av deltagarna att satsningen gällt små barn i förskoleåldern. Det har saknats tidigare menar flera av åhörarna vid föreläsningarna och de som sökt stimulansbidrag. Dessutom har det upplevts positivt att det är en gemensam satsning av kommunen och inte av respektive

produktion. Även att samarbeta över verksamhetsgränserna i projektgrupperna har upplevts positivt.

Det har i vissa delar varit kort om tid att genomföra alla fyra delar av tidiga insatser. Beslutet av kommunstyrelsen togs strax innan sommaren 2013 och arbetet skulle vara slutfört redan vid nyår. Styrgruppen beslutade sedan att både stimulansbidraget och föreläsningarna skulle genomföras ytterligare en omgång.

Arbetet med att ta fram indikatorer är viktigt men visat sig vara svårt. Det arbetet behöver fördjupas och diskussion kring hur detta kan följas upp kontinuerligt behöver fortsatt diskuteras.

Av de avsatta 3 miljoner kronorna har 558 000 kr använts. Arbetet har till stor del genomförts med befintliga personella resurser. Syftet med styrgruppens beslut har inte varit att spendera pengar utan att genomföra insatser som är hållbara. Exempelvis har stimulansbidraget inte varit ett finansieringsbidrag utan en stimulans till goda idéer. På så sätt är verksamheterna ägare till idén och det kan ge en hållbar verksamhet även fortsättningsvis.

Satsningen som kommunstyrelsen gjorde gav fokus på en viktig fråga. Även om de riktades pengarna inte användes till fulla utan det mesta skedde med interna resurser satte det ändå igång ett arbete som annars kanske inte prioriterats.

Satsningen på tidiga insatser var en tillfällig insats. För att få till ett långsiktigt hållbart arbete behöver man grunda med varför man gör en satsning. För att följa upp och kunna se effekter krävs mer än bara tillfällig insatser. Föreläsningarna och de andra insatserna kan vara en start på samverkan. Men det krävs mer än så för att det ska bli ett verkligt samarbete mellan olika verksamheter exempelvis skola, förskola och socialtjänst.

Projektet tidiga insatser är nu avslutat och arbetet fortsätter i social- respektive utbildningsprocessen. För att underhålla arbetssätt och fokus på denna fråga är det viktigt att arbetet fortsättningsvis följs upp och kontinuerligt utvecklas. Tidiga insatser är ett tvärsektorielt ansvar som behöver en annan typ av styrning och ledning än de frågor som mer naturligt faller under respektive processägares ansvar. För att inte tappa det nu påbörjade arbetet vore det önskvärt om en eller flera processer tog gemensamt ansvar för att följa upp och driva frågan vidare. Det tvära arbetssätt som nu tillämpats i arbetsgrupperna har uppskattats av de som varit med och kan utgöra ett lärande exempel. Det behövs långsiktighet och samverkan över verksamheter för att få fokus på barnens bästa. Samverkan över gränserna behövs för tidiga insatser och skulle passa ypperligt för att just fortsätta utveckla som en tvär ledningsgruppsfråga.

Ekonomiska konsekvenser

Av de avsatta 3 miljoner kronorna har 558 000 kr använts. Arbetet har till stor del genomförts med befintliga personella resurser. Inga övriga kostnader förväntas tillkomma.

Konsekvenser för barn

Satsningen med tidiga insatser är helt inriktad på främjande och universella insatser som syftar till att stärka eller bibehålla psykisk hälsa för alla barn. Det handlar också om arbetsätt med förebyggande insatser riktade till barn som på något sätt har en ökad risk för framtida ohälsa. Ett mer förebyggande arbete kan innebära att fler barn får stöd i tidigt skede vilket både är positivt för individen och ur ett samhällsperspektiv.

Bilagor

Uppföljning av Nackas särskilda satsning på tidiga insatser 2013-2014

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Pia Mcaleenan, Tove Löfgren
Förnyelseenheten

SLUTRAPPORT

Uppföljning av Nackas särskilda satsning på tidiga insatser 2013-2014

2014-10-03

Pia McAleenan, Tove Löfgren

KFKS 2013/137-012

Sammanfattning

Inför år 2013 avsatte kommunfullmäktige 3 miljoner kronor till kommunstyrelsen för tidiga insatser. Kommunfullmäktiges syfte med denna satsning var att göra riktade och tillfälliga satsningar under året som skulle inspirera och stimulera. Kommunstyrelsen beslutade om fyra satsningar för tidiga och tydliga insatser under 2013. Dessa var:

- Tydlig och lättillgänglig information
- Stimulans för goda exempel och goda idéer
- Samlad bild av barn och unga i behov av stöd
- Tidiga insatser tidigt i livet

Det har varit flera positiva saker med insatserna. Det har funnits intresse för att lära mer, föreläsningarna har varit välbesökta och populära. Det har också upplevts positivt av deltagarna att satsningen gällt små barn i förskoleåldern. Dessutom har det upplevts positivt att det är en gemensam satsning av kommunen och inte av respektive produktion. Även att samarbeta över verksamhetsgränserna i projektgrupperna har upplevts positivt.

Det har i vissa delar varit kort om tid att genomföra alla fyra delar av tidiga insatser. Arbetet med att ta fram indikatorer är viktigt men visat sig vara svårt. Det arbetet behöver fördjupas och diskussion kring hur detta kan följas upp kontinuerligt behöver fortsatt diskuteras.

Sammanlagt har ca 500 000 kr använts. Det är tydligt att mycket arbete gjorts med befintliga resurser vilket möjliggjort att inte mer pengar behövt användas. Satsningen har gett fokus på en viktig fråga. Även om de riktades pengarna inte användes till fullo utan det mesta skedde med interna resurser satte det ändå igång ett arbete som annars kanske inte prioriterats. Att arbeta på tvären med frågor som flera processer är inbegripna i men ingen ansvarar helt för, gör att det inte omedelbart är enkelt att använda tillfälliga medel. Mer långsiktighet i planeringen samt mer förankring och samverkan i alla inblandade processer i hade enligt denna utvärdering gjort att mer av de avsatta medlen använts och kommit ännu fler till godo.

Detta var en kortsiktig satsning. För att följa upp och kunna se effekter krävs mer än bara tillfällig insatser. Föreläsningarna och de andra insatserna kan vara en start på samverkan. Men det krävs mer än så för att det ska bli ett verkligt samarbete mellan olika verksamheter exempelvis skola, förskola och socialtjänst. Det behövs långsiktighet och samverkan över verksamheter för att få fokus på barnens bästa.

Nacka kommun
Tove Löfgren & Pia McAleenan

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och förutsättningar.....	4
2	Rapportens syfte.....	4
2.1	Avgränsning.....	5
3	Genomförande av fyra tidiga insatser 2013	5
3.1	Tydlig och lättillgänglig information	6
3.2	Samlad bild av barn och unga i behov av stöd Insatsens syfte.	7
3.3	Stimulans för goda exempel och goda idéer.....	8
3.4	Tidiga insatser tidigt i livet –kompetensutveckling.....	10
4	Kostnader.....	11
5	Uppföljning andra tidiga insatser.....	12
6	Erfarenheter & sammanfattande analys.....	13
6.1	Erfarenheter.....	13
6.2	Fortsatt arbete med indikatorer	13
6.3	Pengar är inte allt.....	13
6.4	Långsiktigt arbete kräver samverkan.....	14
7	Bilagor	15
7.1	Motivering till utdelning av stimulansbidrag.....	16
7.2	Statistiken – framtagna indikatorer.....	15
7.3	Uppföljning stimulansbidrag.....	17

I Bakgrund och förutsättningar

Inför år 2013 avsatte kommunfullmäktige 3 miljoner kronor till kommunstyrelsen för tidiga insatser. Tidiga insatser är exempel på främjande och universella insatser som syftar till att stärka eller bibehålla psykisk hälsa för alla barn. Det kan också vara arbetssätt med förebyggande insatser riktade till barn som på något sätt har en ökad risk för framtida ohälsa. Kommunfullmäktiges syfte med denna satsning var att göra riktade och tillfälliga satsningar under året som skulle inspirera och stimulera.

Kommunstyrelsen beslutade 22 april, § 109 att *genomföra följande fyra insatser för barn och unga under 2013, enligt stadsledningskontorets förslag:*

- *Stimulans för goda exempel och goda idéer*
- *Tydlig och lättillgänglig information*
- *Samlad bild av barn och unga i behov av stöd*
- *Tidiga insatser tidigt i livet*

Kommunstyrelsen överlämnar förslagen i övrigt i slutrapporten "Tidiga insatser" daterad 8 februari 2013 till ansvariga nämnder.

Kommunstyrelsen beslutar att uppföljning av de fyra insatserna samt övriga åtgärder för tidiga insatser ska ske under våren 2014.

Tidiga insatser har haft två delar, del två har varit de ovan beskrivna fyra insatserna under 2013. Del ett har pågått under 2010-2012, då i form av ett projekt med fokus på tidiga insatser för barn och ungdomar.¹ Projektets uppdrag var framför allt att kartlägga problem och föreslå samt initiera lämpliga åtgärder. Syftet var att skapa goda förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling inom området. Projektet gav rekommendationer för fortsatt arbete. Dessa rekommendationer överlämnades till ansvariga nämnder enligt beslutet ovan.

2 Rapportens syfte

Rapporten är en uppföljning av vad som skett inom den särskilda satsningen med 3 mkr på tidiga insatser under 2013.

Rapporten ska:

- Beskriva vad som gjorts inom den särskilda satsningen tidiga insatser 3 mkr, dvs de fyra insatser som beslutades.
- Redogörelse för kostnadernas fördelning.
- Beskriva lärdomar av processen.
- Följa upp de föreslagna insatserna från tidigare projektgruppen.

¹ Se Slutrapport 2013-02-08

2.1 Avgränsning

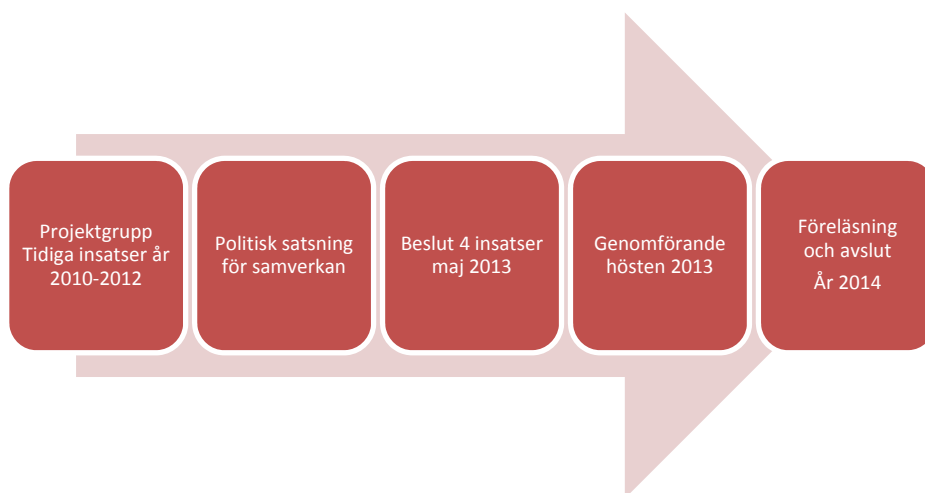
Rapporten ger inga svar på effekter av de genomförda insatserna.

3 Genomförande av fyra tidiga insatser 2013

Under projektet 2010-2012, som föregick denna satsning under 2013, fanns en styrgrupp med representanter från såväl sociala tjänster samt skola både från huvudmannasidan och från produktionen. Därutöver har även stadsdirektören och administrativa direktören varit en del av styrgruppen. Denna styrgrupp fungerade även som styrgrupp under 2013-års satsning på tidiga insatser.

Kommunstyrelsen beslutade att genomföra fyra insatser under 2013. Ingen fördelning av medel ingick i beslutet. Avgörande för insatserna var att de låg inom ramen för kommunstyrelsens uppdrag, var genomförbara under 2013 och att de var av tillfällig och stimulerande karaktär. Det löpande arbetet och ansvaret för tidiga insatser ligger kvar på ansvariga nämnder.

Bild 1 Processen med Tidiga insatser

De fyra insatserna genomfördes av olika projektgrupper. Två projektgrupper var i samverkan mellan bland annat skola och socialtjänst.²

Insatserna genomfördes i första hand under hösten 2013, men fick i vissa delar förlängning även under 2014. Styrgruppen beslutade efter första omgången av

² Representanter i respektive projektgrupp

Kompetensutveckling/Föreläsningsserien: Susanne Arvidsson, Beatrice Jacobsson, Ann Sundman Brott, Weronica Jahnforsh

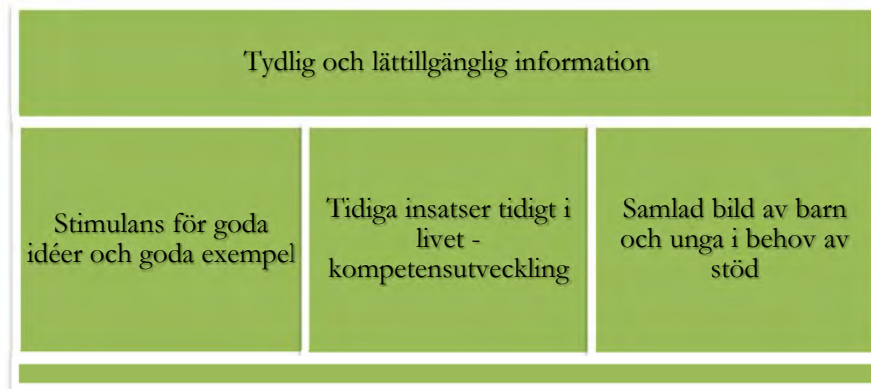
Statistikgruppen: Nina Hammgren, Beatrice Jacobsson, Carina Legerius, Katrin Petersson

Information: Kerstin Trygg,

Stimulansbidrag: Pia McAleenan, Tove Löfgren

stimulansbidrag att ytterligare en omgång skulle genomföras med slutdatum 31 januari 2014. Även kompetensutvecklingen i form av föreläsningsserien fick en förlängning under maj till september 2014.

Bild 2 De fyra beslutade insatserna

3.1 Tydlig och lättillgänglig information

3.1.1 Insatsens syfte

Alla medarbetare och medborgare ska veta vart man ska vända sig när man behöver stöd. Mycket kompetens finns bland professionella som arbetar med barn och hjälp och stöd finns att få. Men information om var man kan vända sig eller var man kan ta del av information utmålades i beslutsunderlaget som ett utvecklingsområde. Informationen behövs göras mer tillgänglig och samordnad. Inte minst behövs informationen göras tillgänglig på ett enkelt sätt för medborgare.

3.1.2 Genomförande

Informationen togs fram och presenterades i samband med Psynkprojektet. Psynkprojektet drivs av Sveriges kommuner och landsting och har till uppgift att synkronisera information om barn och ungdomars psykiska hälsa. Informationen är framtagen av en projektgrupp med kommunikatör och verksamhetsutvecklare inom socialtjänsten. Även Ungt inflytandepiloter har deltagit för att förbättra informationen. Basinformationen är klar men det kan bli justeringar i hur den presenteras och språkliga ändringar. Eventuellt kommer flyers att tryckas upp som exempelvis polarna, vårdcentralerna med flera kan distribuera.

3.1.3 Analys

Det är inte tydligt hur väl Psynk som projekt och tidiga insatser kan och bör vara en gemensam satsning. Psynk vänder sig till äldre ungdomar 13-25 år och direkt till individ. Psynk är inte en portal för medarbetare. Informationen här kan alltså anses vara ett bra komplement men utifrån tidiga insatser kan det också behövas

en satsning på intranätet för medarbetare och på nacka.se för åldersgruppen barn upp till 13 år. Det kan också behövas separata sidor för föreläsningar och stimulansbidrag som inte är kopplade till psynk. Detta är en viktig synpunkt för den framtida webblösning som nu håller på att växa fram i Nacka och ett fortsatt utvecklingsområde.

3.2 Samlad bild av barn och unga i behov av stöd Insatsens syfte

3.2.1 Insatsens syfte

I kommunstyrelsens beslut fanns en satsning för att få en samlad bild av antalet barn och unga i behov av stöd. Den samlade bilden skulle dessutom helst gå att följa över tid för att på ett tidigt sätt kunna ana trender och därmed sätta in rätt insatser. Ett första steg i detta arbete föreslogs bli att ta fram gemensamma mått, nyckeltal och mätmetoder för att mäta i respektive verksamhet. Underlag där flera riskfaktorer och aktörer sammanföll kunde då utgöra underlag för fortsatta prioriteringar och insatser.

3.2.2 Genomförande

Denna satsning har varit uppdelad i två. Den ena har varit att ta fram indikatorer. Den andra delen har varit att samla all tillgänglig statistik. En projektgrupp har arbetat med dessa båda delar. Ett problem som projektgruppen stött på är att det är förbjudet enligt lag att samköra register mellan myndigheter. Det går inte att t ex samköra de som inte klarat behörighet i år 9 med socialtjänstens register. Det går därför inte att få fram antal ”verkliga huvuden” såsom satsningen syftade till. Det försvårar också att få fram vilka insatser som behövs och när, vilket var syftet för att hitta samverkan för ungdomar med behov av flera instanser.

3.2.3 Analys

I och med att det inte går att samköra register går det inte att identifiera vilka barn och ungdomar som behöver tidiga insatser. Statistiken är framför allt verksamhetsstatistik, vilket innebär att det visar de individer som redan är inne i BUP eller Socialtjänsten. Det kan därmed vara svårt att koppla till förebyggande och direkta insatser för enskilda individer. Att verksamheterna ombeds att ta fram denna typ av statistik kan dock hjälpa dem se indikationer på utsatta situationer lite tidigare. Statistiken kan, om den används rätt, snarare vara en hjälp för satsningar på det breda och främjande arbetet.

En fråga som återstår är vem som är mottagare av statistiken och hur den kommer användas framöver. De mått som nu är framtagna hjälper till att se trender och samlad statistik från skolan, socialtjänst, VSS, BUP, BVC, familjerådgivning och ungdomsstatistik. Vem och var analysen ska efterfrågas och sammanställas återstår att lösa. I bilaga 7.21 redovisas de indikatorer som tagits fram på första och andra linjens nivå.

Statistiken i sin helhet kan nu ses som ett underlag som ger kommunen och andra aktörer möjlighet att följa upp och jobba systematiskt samt se trender över tid. För att detta ska kunna komma till verksamhetsnytta krävs dock ett fortsatt strukturerat arbete med att årligen ta fram uppgifterna men också reflektera kring vad den samlade bilden säger och hur verksamheten kan utvecklas för att möta barnens behov av så tidiga insatser som möjligt. Det är av allra största vikt att de olika verksamheterna som är aktuella fördjupar sig och arbetar vidare med materialet i samverkan för att man ska kunna dra slutsatser av statistiken och veta vad som behöver förändras eller utvecklas. Ett annat sätt att använda statistiken skulle kunna vara att en fördjupande studie görs av respektive verksamhet där personer som syns i deras statistik intervjuas kring vad de önskat sig för hjälp långt tidigare.

3.3 Stimulans för goda exempel och goda idéer

3.3.1 Insatsens syfte

För att lyfta och stödja goda exempel och även stödja goda idéer avsattes medel till stimulansbidrag. Stimulansbidraget hade två syften, dels premiera och ge stöd till fortsatt arbete till de som kan uppvisa goda exempel dels ge stöd till de verksamheter med en god idé man ville förverkliga. Kriterier för att få stimulansbidraget var att de skulle ha barnen i fokus samt inspirera och stimulera, gärna genom samverkan. Syftet i beslutet var sedan att de goda exemplen skulle beskrivas och presenteras på ett inspirerande sätt för andra verksamheter. Det görs idag mycket för barn men vi behöver bli bättre på att fånga upp det och sprida mellan olika verksamheter som alla jobbar med barn ur olika perspektiv. Stimulansbidraget syftade till att vara en stimulans, inte finansiering av idéer. Stimulansbidraget skulle dessutom premiera sådant som sker i vardagen närmast barnen. Ett delsyfte med satsningen var att den skulle kunna leda till goda samtal med personer som jobbar med samma målgrupp barn i olika verksamheter.

3.3.2 Genomförande

Två omgångar av stimulansbidrag har utlysts. Den första omgången avslutades 15 september 2013 och den andra avslutades 31 januari 2014. Informationen om möjlighet att söka bidrag spreds till förskolor och skolor upp till årskurs 3, såväl kommunala som fristående, även andra aktörer fick denna information.³

³ Öppna förskolan (inkl Boo församlings öppna förskola) Barn- och elevhälsan, familjecentraler, Älta Fiskis Habiliteringscenter, Nacka barnläkarmottagningen, MVC/barnmorskemottagning (Nacka, Nacka forum, Boo, Saltis, Älta mamma mia) BVC, (Älta, Fiskis, Forum, Sickla, Boo, Saltis) BUP VSS, Socialtjänst, Föreningar, Rädda barnen, Boo Folkets Hus, Fisksåtra Folkets Hus, Tjejverkstan. F.k. till politiker och nätverk

Urvalskriterier

1. Inspirerande och stimulerande
2. Tydlig målgrupp och målbild
3. Tydligt barn & familjefokus
4. Samverkan både internt och externt
5. Vilket resultat har det

Målgrupp

- Verksamheter som arbetar med barn och familjer, såväl kommunala som andra aktörer.
- Insats som riktar sig till barn 0-9 år

I första omgången premierades följande:

50 000 kr gick till:

- Boo folket hus – Fritidsverksamhet för barn, 7-9 år på helger.
- Barn och elevhälsan – Identitet, kommunikation och rörelse för barn med hörselnedsättning.
- Boogårdsskola – Ett projekt med tre delar; lästräning, coachning och matematik.

25 000 kr gick till:

- Kummelnäs förskola – Skapa lust till berättande genom saga.
- Björknäs skola – Hundassisterad pedagogik.
- Fisksätra bibliotek – Berättelser på flera språk.
- Orminge bibliotek – Inspirera och stödja föräldrar till barn i förskolan med språknedsättning.
- Älta skola – God läsutveckling.
- Förskolan Kul – Rytmask rörelseträning.

I andra omgången premierades följande tre verksamheter:

40 000 kr gick till:

- Ektorps skolenhet - TAKK teckenkommunikation
- Verksamheten Svenska med baby. Samarbete kommer ske med lokala aktörer i Nacka och Fisksätra; Fisksätra bibliotek, Folkets hus och Familjecentralen.
- Välfärd Skola Barn och Elevhälsan – projekt Anknytning i förskolan

För motivering till premieringen se bilaga 7.2

Med Svenska med baby öppnar sig massor av möjligheter! Det är jätteroligt för mig att andra vill lära sig från mina erfarenheter från Uzbekistan och vi lär oss massor av saker av varandra. ... Jag har ett väldigt litet socialt nätverk och det blir lätt en ond spiral när jag inte pratar Svenska. Jag har mycket lättare att lära mig här, genom att prata med andra, än att lära mig själv och från böcker.

Ziyoda med Zarina sex månader

Citatet kommer från en av deltagarna på svenska med baby, ett av de projekt som fått stimulansmedel.

3.3.3 Analys

Två genomförda utlysningar och ett 20-tal idéer som nu kan spridas är ett resultat av satsningen. En sammanställning av hur de olika projekten sett ut och använt stimulansmedlen finns i bilaga 2. Det är tydligt att verksamheterna genomfört sina idéer och att arbetet stimulerat de egna organisationerna till mer av ett gemensamt fokus på främjande arbete. En majoritet av de som fått stimulansmedel kommer också att fortsätta det nu påbörjade arbetet. Nästa steg borde vara att idéerna utvärderas samt dokumenteras för spridning till andra. I bilaga 7.3 finns en sammanfattande uppföljning av de stimulansmedlen.

3.4 Tidiga insatser tidigt i livet – kompetensutveckling

3.4.1 Insatsens syfte

Syftet med satsningen var att ge medarbetare verktyg och kunskap för att arbeta förebyggande och främjande. Satsningen handlade om att tolka tidiga och svaga signaler. Denna föreslagna insats kan ses som en främjande åtgärd med fokus på de minsta barn och där barnet inte behöver uppvisa ett riskbeteende. Aktiviteten innebär att stödja de som redan har ansvar för de minsta barnen genom kompetensutveckling av medarbetare i förskolor och andra som möter barn upp till årskurs 3. Kompetensutvecklingen har fokuserat på att lära av varandra och av aktörer såsom elevhälsa och familjeverksamheten.

3.4.2 Genomförande

Första omgången med tre föreläsningar genomfördes oktober-december 2013. Eftersom intresset var så stort och föreläsningarna fick så bra omdöme beslutade styrgruppen att ytterligare en omgång med tre föreläsningar skulle genomföras under 2014.

De tre föreläsningarna under 2013 var:

- 2 oktober ”Upptäcka och identifiera”. Föreläsare: Ewa Westin, Eva-Christina Bergander, Margareta Öhman och Ylva Andersson
- 22 november ”Samverkan med föräldrar - det professionella samtalet”. Föreläsare: Siv Sagerberg
- 3 december ”Metoder och verktyg”. Föreläsare: Ylva Andersson, Leif Strandberg

Föreläsningarna genomfördes som sex halvdagsföreläsningar. Samma pass genomfördes under förmiddag och eftermiddag. Antal deltagare har varit mellan 125-150 per dag. Till största delen var deltagare förskolepersonal ca 80 %, men

även deltagare från BVC, kyrkan, familjecentralen, vissa skolor. Endast ett fåtal från socialtjänsten kunde delta.

Deltagarna vid föreläsningarna har gett alla föreläsare väldigt goda omdömen. I stort sett alla deltagare kan rekommendera en kollega att gå på seminariet.

Vid föreläsningarna 2014 kommer de verksamheter som fått stimulansbidrag få tillfälle att berätta om sitt arbete. Föreläsningarna äger rum för och eftermiddag 13 maj, 26 augusti samt 19 september 2014. Tre av sex föreläsare som deltog under hösten kommer med även vid dessa tillfällen Ylva Andersson, Margareta Öhman och Leif Strandberg.

Länk till föreläsningsinfo på nacka.se

http://www.nacka.se/web/familj/Sidor/Program_forelasningsserie.aspx

3.4.3 Analys

Detta har varit en mycket uppskattad satsning som fått goda utvärderingsresultat av de som deltagit. För att ytterligare förbättra en liknande satsning i framtiden behöver programpunkterna/föreläsningarna i ännu högre grad utformas så att de blir intressanta för flera yrkesgrupper. Denna insats har liksom övriga kunna lösas på ett bra sätt med många interna resurser som varit mycket uppskattade. Detta kan ses som hållbart då andra medarbetare får upp ögonen för både ämnet som sådant men också den kompetens som finns i stadshuset och som går att använda även i andra sammanhang.

4 Kostnader

Delprojekt	Kostnad
Tydlig och lättillgänglig information	
Samlad statistik	39 000
Stimulansbidrag	452 000
Föreläsningar	67 000
Totalt	558 000

Av de avsatta 3 miljoner kronorna har 558 000 kr använts. Arbetet har i stor utsträckning gjorts av befintlig personal i ordinarie arbete. Dessa interna resurser har därmed inte belastat de avsatta medlen för tidiga insatser. På detta sätt har satsningen kunnat vara mycket kostnadseffektiv. Syftet med styrgruppens beslut har inte varit att spendera pengar utan att genomföra insatser som är hållbara. Exempelvis har stimulansbidraget inte varit ett finansieringsbidrag utan en stimulans till goda idéer. På så sätt är verksamheterna ägare till idén och det kan ge en hållbar verksamhet även fortsättningsvis. Interna resurser har igenom satsningen identifierats och kan med rätt styrning fortsätta göra en skillnad för barn och unga ur ett främjande och förebyggande perspektiv inom ramen för sina

egna verksamheter men också än mer effektivt i gemensam samverkan. Då behövs att de får ett fortsatt uppdrag ifrån politiken att detta arbete ska prioriteras.

5 Uppföljning andra tidiga insatser

Projektet Tidiga insatser som föregick denna satsning pågick 2010-2012 och förde i sin slutrapport fram några förslag på fortsatt arbete. I samband med att kommunstyrelsen beslutade om genomförandet av de fyra ovan presenterade tidiga insatserna, överlämnades projektets rekommendationer till ansvariga nämnder. Några var formulerade som rekommendationer från projektgruppen andra var presentation av ytterligare förslag som framkommit. Här nedan redogörs för projektgruppens förslag och vad som gjorts med dessa.

- **Gemensamma mål UBN och SÄN**
Ett arbete påbörjat och ett mål är lika så här långt bara lite olika formulerat.
- **Samordningsgrupp för tidiga insatser**
Projektgruppen träffas informellt men uppdrag saknas. Samordning och utvecklingsenheten har i viss mån fungerat sammankallande för styrgruppen men denna uppgift kan behöva formaliseras om arbetet ska fortsätta.
- **Multikompetent team**
Här har utbildningsenheten påbörjat ett arbete kring skolpliktsrutin som kan ses som ett första steg mot ett multikompetent team.
- **Föra barnen på tal**
Pågår inom socialtjänsten.

Övriga förslag presenterade i rapporten var bland annat resurser i förskolorna där flera saker är på gång och som varit en tydlig inriktning på seminarieatsning och stimulansbidrag. Projektet E12 lever kvar, nu som utvidgat uppdrag och kallas våra viktiga barn och permanentats. Ett övrigt förslag projektgruppen lade fram var just en samlad statistik och detta har nu tagits fram under denna satsning. Andra förslag har inte genomförts, t ex en befattning inom det förebyggande arbetet och vidgat uppdrag till Ältapolarna.

Utöver förslagen som presenterats i rapporten har det skett flera aktiviteter i linje med tidiga insatser. För att nämna några har samverkan mellan elevhälsan, socialtjänst och skola utvecklats, BUS⁴-samverkan har satt igång, särskilda undervisningsgrupper i Björknäs och Alphyddan pågår och socialtjänsten har tagit beslut om inriktning för fortsatt förebyggande arbete. Utbildningsnämnden

och social och äldreomsorgen har haft utbyten på temat under året. Vad man kan se är att projektgruppens förslag i stor utsträckning faktiskt tagits omhand i verksamheten. Även här utan särskilda pengar avsatta eller resurser som samordnat. Ett arbete är med andra ord startat. Om arbetet ska fortsätta är det viktigt att beslutsfattare fortsätter att efterfråga resultat och vid behov tillsätta resurser för att arbetet kan fortgå och fördjupas fortsättningsvis.

6 Erfarenheter & sammanfattande analys

6.1 Erfarenheter

Det har varit flera positiva saker i projektet. Det har funnits intresse för att lära mer, föreläsningarna har varit välbesökta och populära. Det har också upplevts positivt av deltagarna att satsningen gällt små barn i förskoleåldern. Det menar flera av åhörarna vid föreläsningarna och de som sökt stimulansbidrag, har saknats tidigare. Dessutom har det upplevts positivt att det är en gemensam satsning av kommunen och inte av respektive produktion. Även att samarbeta över verksamhetsgränserna i projektgrupperna har upplevts positivt.

Det har i vissa delar varit kort om tid att genomföra alla fyra delar av tidiga insatser. Beslutet av kommunstyrelsen togs strax innan sommaren 2013 och arbetet skulle vara slutfört redan vid nyår. Styrgruppen beslutade sedan att både stimulansbidraget och föreläsningarna skulle genomföras ytterligare en omgång.

6.2 Fortsatt arbete med indikatorer

Arbetet med att ta fram indikatorer är viktigt men visat sig vara svårt. Det arbetet behöver fördjupas och diskussion kring hur detta kan följas upp kontinuerligt behöver fortsatt diskuteras. Det kanske inte går att hitta eller en eller två relevanta indikatorer men organisationen kanske istället måste fokusera på att utifrån ett antal relevanta av de som nu tagits fram förändra arbetssätten kring hur vi arbetar med dessa. Ett förslag är då att någon gång per år samlas och diskutera trender och utmaningar kan vara ett sätt. Att fortsätta följa denna fråga är viktig.

6.3 Pengar är inte allt

Satsningen som kommunstyrelsen gjorde gav fokus på en viktig fråga. Även om de riktades pengarna inte användes till fullo utan det mesta skedde med interna resurser satte det ändå igång ett arbete som annars kanske inte prioriterats. Den projektgrupp som arbetade med tidiga insatser innan den särskilda satsningen listade ett antal viktiga områden att arbeta vidare med. Det blir även i här uppenbart att mycket arbete sker utan att det varken satsas så mycket pengar eller speciell funktion för att samordna.

6.4 Långsiktigt arbete kräver samverkan

Satsningen på tidiga insatser var en tillfällig insats. För att få till ett långsiktigt hållbart arbete behöver man grunda med varför man gör en satsning. För att följa upp och kunna se effekter krävs mer än bara tillfällig insatser. Föreläsningarna och de andra insatserna kan vara en start på samverkan. Men det krävs mer än så för att det ska bli ett verkligt samarbete mellan olika verksamheter exempelvis skola, förskola och socialtjänst. Det finns bland de intervjuade en oro för att organisationen tappar tron på att vilja till främjande arbete finns. Kopplingen till målen, visionen, och de grundläggande värderingarna finns och arbetet bör enligt de intervjuade fortsätta. Det är också viktigt att ta tillvara de erfarenheter och goda idéer från stimulansbidraget som finns.

Projektet tidiga insatser är nu avslutat och arbetet fortsätter i social- respektive utbildningsprocessen. För att underhålla arbetssätt och fokus på denna fråga är det viktigt att arbetet fortsättningsvis följs upp och kontinuerligt utvecklas. Tidiga insatser är ett tvärsektoriellt ansvar som behöver en annan typ av styrning och ledning än de frågor som mer naturligt faller under respektive processägares ansvar. För att inte tappa det nu påbörjade arbetet vore det önskvärt om en eller flera processer tog gemensamt ansvar för att följa upp och driva frågan vidare. Det tvära arbetssätt som nu tillämpats i arbetsgrupperna har uppskattats av de som varit med och kan utgöra ett lärande exempel. Det behövs långsiktighet och samverkan över verksamheter för att få fokus på barnens bästa. Samverkan över gränserna behövs för tidiga insatser och skulle passa ypperligt för att just fortsätta utveckla som en tvär ledningsgruppsfråga.

7 Bilagor

7.1 Statistiken – framtagna indikatorer

7.1.1 Insatser på första linjens nivå

Under denna rubrik har vi samlat indikatorer på så kallade tidiga insatser i öppenvård. I utredningarna bedöms om det finns behov av specialiserade insatser.

Aktör	Indikator
Familjerådgivning	Hur många barn vars föräldrar går i familjerådgivning
Socialtjänsten BoU	Antalet barn som utretts
Familjerådgivning	Antal familjer med barn
Familje- och ungdomsverksamheten, Valfärd samhällsservice	Antal ärenden Råd och stödsamtal
Familje- och ungdomsverksamheten, Valfärd samhällsservice	Antal ärenden Stöd till unga brottsutsatta
Ungdomsverksamheten, Valfärd samhällsservice	Antal ärenden Råd och stöd, 13-20 år
Familjeverksamheten, Valfärd samhällsservice	Antal familjer Råd och stöd, 0-12 år, Familjeverksamheten
BUP	Antalet barn som utreds för neuropsykiatrisk diagnos
Mini-Maria Valfärd samhällsservice	Antal ärenden
Familjecentralen, Valfärd samhällsservice	Antal ärenden Råd och stödsamtal
Ungdomsverksamheten, Valfärd samhällsservice	Antal barn i gruppverksamhet 6-18 år
Familje- och ungdomsverksamheten, Valfärd samhällsservice	Antal barn i gruppverksamhet
Habiliteringscenter	Antalet barn som utreds (psykologutredning)

7.1.2 Insatser på specialiserad nivå

Indikatorerna för insatser på specialiserad nivå anges här nedanför.

Aktör	Indikator
BUP	Antal aktuella barn
BUP	Antal nya barn
Förskola/grundskola/förskoleklass/gymnasieskola	Antalet barn med individresurs
Socialtjänsten BoU	Antalet öppna insatser
Socialtjänsten BoU	Antalet barn som fått öppna insatser
Habiliteringscenter	Antalet barn i behandling
Grundsärskola/gymnasiesärskola	Antalet barn inskrivna
Socialtjänsten BoU	Antalet barn placerade utanför hemmet
BVC	Antal barn som socialtjänst och BVC samarbetar kring
Socialtjänsten BoU	Antalet utredningar som leder till insats

7.2 Motivering till utdelning av stimulansbidrag

Boo folkets hus belönas för arbetet med att erbjuda en meningsfull fritid på helgerna för en grupp barn utanför verksamhetens egentliga fokus, fritidsverksamhet för barn, 7-9 år på helger. Arbetet minskar riskerna för utanförskap.

- Det är väldigt roligt då de här pengarna gör det möjligt för oss att fortsätta jobba med en grupp barn där vi upptäckt ett stort behov, säger Annica och Joakim från Boo folkets hus.

Barn- och elevhälsan

Barn- och elevhälsan belönas för att man tydligt visat på utsattheten hos barn med hörselnedsättning. Genom tillämpning av aktuell forskning kan man med relativt små medel minska denna grupps ofta stora känsla av utanförskap. Identitet, kommunikation och rörelse för barn med hörselnedsättning.

- Jag är glad och stolt över medarbetarna inom pedagog och logopedgruppen som har utvecklat ett nytt pedagogiskt arbetssätt för elever med hörselnedsättning. Det är roligt att barn och elevhälsans verksamhet uppmärksammas på det här sättet, kommentera Ylva Bandmann Holmberg enhetschef barn- och elevhälsan.

Boo Gårds skola

Boo Gårds skola belönas för vidgat perspektiv på vikten av skolans insatser på det sociala området. Skolan arbetar med ett brett angreppssätt för att hitta och stödja elever i behov av extra hjälp samt för att främja alla elevers lust och kreativitet. Ett projekt med tre delar; lästräning, coachning och matematik.

- Vi är stolta att få ta emot detta pris. Det ger en fantastisk möjlighet för oss att kunna satsa på tre av våra särskilda fokuseringsområden kreativ matematik, tidiga insatser för elever som ligger efter i läsförmåga och att coacha elever för att stärka deras självförtroende och motivation, säger Malin, specialpedagog Boo Gårds skola

Välfärd skola, Barn och Elevehälsan, tilldelas 40 000 kr i stimulansbidrag 2014 för sitt projekt - Anknytning i förskolan. Projektet syftar till att arbeta fram ett material om hur förskolor i Nacka på bästa sätt kan väva samman sina rutiner med ny kunskap om anknytning. Forskning har visat att anknytning har stor betydelse för både barn och deras föräldrar.

Verksamheten Svenska med baby som med sin verksamhet bryter isolering och leder till gränslösa möten, tilldelas för sin verksamhet i samarbete med lokala aktörer i Nacka och Fisksätra, 40 000 kr i stimulansbidrag 2014. Verksamheten ger deltagarna stöd i föräldrarollen, bryter utanförskap och förbättrar på detta sätt barnens livschanser.

Ektorps skolenhet tilldelas 40 000 kr i stimulansbidrag 2014 för sitt arbete med TAKK teckenkommunikation och spridandet av denna i resten av Nackas skolor. Genom att använda tecken som kompletterande kommunikation bidrar metoden till en snabbare språkutveckling. En snabbare språkutveckling kan i sin tur leda till minskade konflikter och öka barnens chanser att lyckas i skolan.

7.3 Uppföljning stimulansbidrag

Bidragstagare	Använt stimulansbidrag enligt ansökan	Uppnått förväntat resultat	Fått ytterligare kunskap	Fortsätter arbetet
Ektorps skolenhet	Ja	Ja	Ja	Ja
Boo Gårds skola	Ja	Ja		
Barn och elevhälsan – Identitet m.m.	Ja			
Orminge bibliotek	Ja	Ja	Ja	Ja
Älta Skola	Ja	Ja	Ja	Ja
Svenska med baby	Ja	Ja	Ja	Ja
Barn och elevhälsan - anknytning	Ja		Ja	Ja
Fisksätraskolans bibliotek	Ja	Ja/nej	Ja	Ja

Svar har ej fått från Boo folket hus, Kummelnäs förskola, Björknäs skola, Förskolan Kul, Ektorps skolenhet.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*

2015-02-06

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/106-002

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till instruktion och delegationsordning.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens instruktion för verksamhetsansvar och delegation av beslutanderätt finns samlade i ett gemensamt styrdokument som kallas ”kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning”. Stadsledningskontoret har gjort en översyn av dokumentet.

Kontoret föreslår justeringar som avser hur tjänstemannaorganisationen är sammansatt. Det tydliggörs att direktör kan vara chef även för en tjänsteman med ett tydligt strategiskt uppdrag inom direktörens ansvarsområde. En sådan tjänsteman tillhör en enhet men har direktören som chef, inte enhetschefen. I övrigt kvarstår att *enbetschef* inom myndighets- och huvudmannaorganisationen respektive *rektor/förskolechef* och *verksamhetschef* inom den kommunala produktionen av välfärdstjänster har fullt ansvar för inriktning, mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling. Stadsledningskontorets funktion och direktörernas uppdrag beskrivs på ett tydligare sätt, liksom att alla direktörer tillhör stadsledningskontoret.

I delegationsordningen har förändringar gjorts främst inom fastighets- och exploateringsområdena. Inom personalområdet har den sedan tidigare beslutade anställningsprövningen inom myndighets- och huvudmannaorganisationen förts in så den syns där det står vem som får besluta om anställningar.

Ärendet

Kommunstyrelsen anställer all personal i Nacka kommun och är ytterst ansvarig för alla personal- och arbetsmiljöfrågor. Det är också kommunstyrelsen som inom ramen av beslut från kommunfullmäktige beslutar om tjänstemannaorganisationen.

Kommunstyrelsen använder en *instruktion* för att fördela ansvar för personal och arbetsmiljö och på vilka chefsnivåer ansvaret för verksamheten ligger. Det politiska verksamhetsansvaret har de nämnder som ansvarar för de olika kommunala uppdragen; kommunstyrelsen beslutar hur ansvaret ska vara fördelat i tjänstemannaorganisationen.

Enligt 6 kap § kommunallagen får en nämnd uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Det kallas att delegera. Sådana uppdrag att fatta beslut på delegation bör samlas ihop i en *delegationsordning*, så det blir överskådligt i vilka typer av ärenden beslut kan fattas på delegation.

Kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning samlas i ett gemensamt styrdokument som kallas kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning. Det ska således vara möjligt att i ett och samma dokument läsa ut vem som ansvarar för vad och vem som får besluta om vad.

Instruktionen

Stadsledningskontoret har gjort en översyn av instruktionen och föreslår några smärre justeringar som avser hur tjänstemannaorganisationen är sammansatt. I grunden har kommunen, inom den del av organisationen som kallas myndighets- och huvudmannaorganisationen en enhetsorganisation där enhetschef för chef och enhetschef har direktör som chef. Det som nu tydliggörs är att direktör kan vara chef även för en tjänsteman med ett tydligt strategiskt uppdrag inom direktörens ansvarsområde. En sådan tjänsteman tillhör en enhet men har direktören som chef, inte enhetschefen. Tidigare har sådana personer endera tillhört stadsledningskontoret eller saknat organisatorisk tillhörighet.

I övrigt kvarstår att *enhetschef* inom myndighets- och huvudmannaorganisationen respektive *rektor/förskolechef* och *verksamhetschef* inom den kommunala produktionen av välfärdstjänster har fullt ansvar för inriktning, mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling. Hur tjänstemannaorganisationen ser ut och vilka delar den består av redovisar stadsledningskontoret i ett särskilt ärende till kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015.

Stadsledningskontorets funktion och direktörernas uppdrag beskrivs på ett tydligare sätt. Alla direktörer tillhör stadsledningskontoret. *Stadsdirektören* är

- ✓ strategiskt övergripande ansvarig för frågor som avser kommunens mål, inriktning, omfattning och kvalitet
- ✓ övergripande ansvarig för styrning, ledning och utveckling av kommunen och leder och fördelar arbete till direktörer.
- ✓ chef för direktörerna och leder och fördelar deras arbete

De andra direktörerna är antingen processägare eller strategiskt övergripande ansvariga inför kommunstyrelsen för ett produktionsområde. De senare har titeln *produktionsdirektör*. Direktör som är huvudprocessägare ansvarar övergripande för det samlade tjänstemannastödet och ärendeberedningen till en eller flera nämnder. Den personen har titel ”direktör” ihop med ord som beskriver vilken kommunal uppgift de har processägaransvar för, till exempel personaldirektör, stadsbyggnadsdirektör och utbildningsdirektör¹. Nacka kommuns styrning i processer redovisas i ett särskilt ärende till kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 februari 2015.

Delegationsordningen

Delegationsordningen ses över löpande för att beslutanderätt ska vara delegerat så bra som möjligt för att åstadkomma ett effektivt beslutsfattande. I det förslag som stadsledningskontoret nu ha tagit fram har förändringar gjorts främst inom fastighets- och exploateringsområdena. Eftersom direktörer inte har ett operativt verksamhetsansvar föreslås att vissa kvardröjande delegationer till direktör tas bort. Inom personalområdet har den beslutade anställningsprövningen inom myndighets- och huvudmannorganisationen förts in så den syns ihop med rätten att anställa, som är en delegerad beslutanderätt. I delegationsordningen framgår nu att anställningsbeslut ska föregås av samråd med stadsdirektören eller personaldirektören.

Bilagor

1. Förslag ny instruktion och delegationsordning
2. Nu gällande instruktion och delegationsordning

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist

¹ Detta gäller med undantag för stadsjuristen, som är direktör med processägaransvar utan att ha ordet direktör i sin titel. Titeln stadsjurist är betydligt trevligare än juridisk direktör, juristdirektör eller vad som skulle kunna sättas ihop.

INSTRUKTION OCH DELEGATIONSORDNING

Kommunstyrelsens instruktion och delegationsordning

Dokumentets syfte

Dokumentet innehåller kommunstyrelsens instruktion för verksamhets-, personal- och arbetsmiljöansvar och dess delegering av beslutanderätt.

Dokumentet gäller för

Delegationsordningen avser delegater inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Instruktionen gäller kommunstyrelsen och hela tjänstemannaorganisationen.

Kommunstyrelsens instruktion

Verksamhets-, personal- och arbetsmiljöansvaret fördelas på följande sätt.

Stadsledningskontoret

Kommunens tjänstemannaledning är organiserad i ett stadsledningskontor. Tjänstemannaledningen består av en stadsdirektör och de direktörer för strategiska funktioner i övrigt som stadsdirektören bedömer behövs. Administrativt stöd till den politiska kommunledningen och stadsdirektören och annat strategiskt stöd till stadsdirektören kan tillhöra stadsledningskontoret.

Stadsdirektören är ansvarig tjänsteman för det samlade tjänstemannastödet och ärendebereidningen till kommunstyrelsen. Stadsdirektören har inom ramen för gällande lagar, förordningar, föreskrifter, avtal, kommunala mål, beslutade budgetramar och styrdokument antagna inom Nacka kommun fullständigt ansvar för stadsledningskontorets inriktning, mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling.

Direktörens ansvar

Stadsdirektören är strategiskt övergripande ansvarig för frågor som avser kommunens mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Stadsdirektören är övergripande ansvarig för styrning, ledning och utveckling av kommunen och leder och fördelar arbete till direktörer.

Annan direktör är antingen processägare eller strategiskt övergripande ansvarig inför kommunstyrelsen för ett produktionsområde; produktionsdirektör. Direktör som är huvudprocessägare ansvarar övergripande för det samlade tjänstemannastödet och ärendebereidningen till en eller flera nämnder på sätt som stadsdirektören avgör.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2015/	2015-03-02	Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen	Stadsdirektören

Myndighets- och huvudmannaorganisationen

De tjänstemän som arbetar inom myndighets- och huvudmannaorganisationen är indelade i enheter. Den som är chef för en enhet har titeln enhetschef.

Enhetschef kan efter samråd med sin chef utse biträdande enhetschef. Om det är ändamålsenligt kan personal inom en enhet delas in i grupp, där gruppchef utses.

Enhetschefens ansvar

Den som är enhetschef har inom ramen för gällande lagar, förordningar, föreskrifter, avtal, kommunala mål, beslutade budgetramar och styrdokument antagna inom Nacka kommun fullständigt ansvar för enhetens inriktning, mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling. Då flera arbetsgivare bedriver verksamhet inom samma område, har respektive enhetschef inom sitt område det samordningsansvar och rådighetsansvar som avses i 3 kap. arbetsmiljölagen. Om enhetschefen fördelar arbetsmiljöuppgifter till medarbetare inom enheten ska det ske skriftligen. Fördelningen ska även kommuniceras muntligen med mottagande medarbetare av enhetschefen personligen. Medarbetare som tagit emot fördelning av arbetsmiljöuppgifter har ensidig rätt att helt eller delvis återföra ansvaret till enhetschefen. Detta ska ske skriftligen.

Om enhet organiseras med en biträdande chef eller grupp avgör enhetschefen vilka uppgifter inom dess ansvar som ska fördelas till biträdande enhetschef/gruppchef. Detta ska ske skriftligen. Enhetschef har alltid det yttersta ansvaret för enheten.

Chef för enhetschef

För enhetschef ska direktör inom stadsledningskontoret vara chef. Undantagsvis kan direktör ha funktion som enhetschef. Direktören har arbetsmiljöansvar för enhetschefen. Direktören ska skriftligen och personligt muntligen informera enhetschef om innebörden av dess arbetsmiljöansvar. Till dess det har skett, har direktören arbetsmiljöansvar för medarbetarna i enheten. Om enhetschef uttömt sina befogenheter, har den rätt att överlämna arbetsmiljöansvaret till den direktör som är enhetschefens chef.

Strategiska funktioner med direktör som chef

Inom enhet kan finnas medarbetare som utgör ett så nära strategiskt stöd till en direktör att direktören har chefsansvaret för den eller de medarbetarna. Stadsdirektören avgör om medarbetare har sådan strategisk funktion att direktör ska ha chefsansvar för medarbetaren.

Produktionsverksamheterna

Verksamhetsutskottet fullgör kommunstyrelsens ägaruppgifter avseende produktionsverksamheterna. Produktionsverksamheterna är indelade i produktionsområdena *Välfärd samhällsservice* och *Välfärd skola*. Produktionsområdena delas in i verksamhetsområden. Chef för verksamhetsområde har inom Välfärd samhällsservice titeln verksamhetschef. Chef för verksamhetsområde inom Välfärd skola har titel rektor eller förskolechef, om en eller flera förskolor utgör eget verksamhetsområde. Det som anges om rektor i instruktion och delegationsordningen gäller i sådant fall förskolechef.

Om det är ändamålsenligt kan personal inom verksamhetsområde inom Välfärd samhällsservice delas in i enheter, där enhetschef utses.

Rektor/förskolechef kan utse biträdande rektor/biträdande förskolechef.

Inom båda produktionsområdena kan enhet med ansvar för ledningsstöd till produktionsområdets chefer inrättas. Chef för sådan enhet har titeln enhetschef och har chefsansvar för medarbetare inom enheten motsvarande det som rektor/verksamhetschef har. Det som anges nedan om rektor/verksamhetschef gäller sådan enhetschef.

Verksamhetschefens och rektorns ansvar

Rektor/verksamhetschef har, inom ramen för gällande lagar, förordningar, föreskrifter, avtal, kommunala mål, policyer, reglementen och delegationsordningar fullständigt ansvar för enhetens inriktning, mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling. Då flera arbetsgivare bedriver verksamhet inom den angivna delen av verksamhetsområdet, har respektive rektor/verksamhetschef inom sin verksamhet det samordningsansvar och rådighetsansvar som avses i 3 kap. arbetsmiljölagen. Om rektor/verksamhetschef fördelar arbetsmiljöuppgifter till biträdande rektor eller enhetschef ska det ske skriftligen. Fördelningen ska även kommuniceras muntligen med mottagande medarbetare av verksamhetschefen/rektorn personligen. Medarbetare som tagit emot fördelning av arbetsmiljöuppgifter har ensidig rätt att helt eller delvis återföra ansvaret till verksamhetschefen/rektorn. Detta ska ske skriftligen.

Om enhet organiseras med en enhet eller biträdande rektor avgör verksamhetschefen/rektorn vilka uppgifter inom dess ansvar som ska fördelas till enhetschef/biträdande rektor. Detta ska ske skriftligen. Verksamhetschef/ rektor har alltid det yttersta ansvaret för enheten.

Chef för rektor/verksamhetschef

För verksamhetschef/ rektor ska produktionsdirektör inom stadsledningskontoret vara chef. Direktören har arbetsmiljöansvar för verksamhetschef/ rektor. Direktören

ska skriftligen och personligt muntligen informera verksamhetschef/ rektor om innebörden av dess arbetsmiljöansvar. Till dess det har skett, har direktören arbetsmiljöansvar för medarbetarna inom produktionsområdet. Om verksamhetschef/ rektor uttömt sina befogenheter, den rätt att överlämna arbetsmiljöansvaret till den direktör som är verksamhetschefens/ rektors chef.

Om en verksamhetschef/ rektor inte kan lösa en uppgift, utan har uttömt sina handlingsbefogenheter, ska den personen returnera uppgiften skriftligen till sin chef.

Delegationsordning

Kommunstyrelsen delegerar beslutanderätt enligt följande. Där chef eller direktör anges som delegat avser beslutanderätten ärenden inom direktörens eller chefens ansvarsområde.

Kommunstyrelsen delegerar rätt att fatta beslut inom kommunstyrelsens ansvar på sätt som framgår av nedan angiven delegationsordning. Där kommunstyrelsens arbetsutskott, stadsutvecklingsutskott, verksamhetsutskott eller krisledningsutskott är delegat ska beslut anmälas genom att arbetsutskottets/ stadsutvecklingsutskott/ verksamhetsutskottets/ krisledningsutskottets protokoll anmäls till kommunstyrelsen. Övriga delegationsbeslut anmäls genom att de redovisas till det utskott som ansvarar för beredningen av den typ av ärende som beslutet avser, vid nästföljande sammanträde.

	Område	Delegat
	Allmänt	
1.	Ärenden så brådskande att kommunstyrelsens beslut inte kan inväntas	Kommunstyrelsens ordförande
2.	Beslut i ärenden som inte av principiell betydelse eller annars av större vikt	Arbetsutskottet, Stadsutvecklingsutskottet och verksamhetsutskottet var för sitt ansvarsområde
3.	Krisledningsnämndens samtliga uppgifter	Krisledningsutskottet
4.	Placering av donationsfonder	Ekonomidirektören
5.	Utdelning av stipendier	Ekonomidirektören
6.	Pröva ansökningar om att använda kommunens vapen och logotyp	Stadsjuristen eller vid dennes frånvaro stadsdirektören
7.	Yttrande i ärenden om vigselförrättare	Stadsdirektören och stadsjuristen var för sig
8.	Yttrande i ärende rörande folkbokföring	Stadsjuristen

9.	Prövning och beslut om en allmän handling kan lämnas ut	Stadsjuristen eller vid dennes frånvaro stadsdirektören
10.	Yttrande för kommunens räkning i ärenden rörande allmän kameraövervakning (<i>anvisningar, se kommunstyrelsens beslut § 126/2002</i>)	Enhetschef
11.	Utfärda fullmakt att föra kommunens talan inför domstol, andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag. Fullmakt får omfatta rätt att teckna förlikning.	Stadsdirektören
12.	Besluta om förlikning, träffa överenskommelse om betalning av annan fordran än hyresfordran, anta ackord och avvisa annan fordran än fordran, för belopp upp till tio basbelopp Belopp därutöver	Stadsjuristen Arbetsutskottet, stadsutvecklingsutskott och verksamhetsutskott var för sitt ansvarsområde
13.	Avskrivning av annan fordran än hyresfordran, för belopp upp till fyra basbelopp Belopp därutöver	Ekonomidirektören och stadsjuristen var för sig Arbetsutskottet, stadsutvecklingsutskott och verksamhetsutskott var för sitt ansvarsområde
14.	Besluta om anstånd med inbetalning av annan fordran än hyresfordran	Ekonomidirektören
15.	Pröva säkerhet för annan fordran än sådan som avser gatukostnadsersättning	Ekonomidirektören
16.	Teckna borgen för lån till föreningslivet på upp till 250 000 kronor	Arbetsutskottet
17.	Anta dokumenthanteringsplan	Administrativa direktören
18.	Besluta om gallring och bevarande av handlingar som inte omfattas av dokumenthanteringsplan	Administrativa direktören
19.	Besluta om avgifter för egen fritidsklubbsverksamhet	Enhetschef
20.	Representation och uppvaktning	Kommunstyrelsens ordförande och stadsdirektören var för sig
21.	Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser eller liknande	Kommunstyrelsens ordförande
22.	Anställning, avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av politisk sekreterare	Stadsdirektören
23.	Besluta om lön för politisk sekreterare	Stadsdirektören

	Upphandling	
24.	Upphandling av varor, tjänster, inventarier och entreprenader inom ramen för beslutade budgetramar för belopp upp till högst 5 miljoner kronor	Enhetschef
25.	Beslut vid upphandling av ramavtalsleverantörer	Administrativa direktören
26.	Ingå avtal och besluta i upphandlingar inom ramen för beslutade exploateringsåtgärder	Exploateringschefen
27.	Beslut i upphandlingar som sker inom ramen för beslutade investeringsåtgärder i fastighetsärenden, för belopp över 5 miljoner kronor	Stadsutvecklingsutskottet
28.	Upphandlingar inom produktionsverksamheterna, upp till ett värde av <ul style="list-style-type: none"> – en miljon kronor per år för maskiner och inventarier – 500 000 kronor för tjänster <p>Upphandlingar överstigande dessa belopp</p>	Verksamhetschef/ rektor Verksamhetsutskottet
	Fastighets- och exploateringsfrågor	
29.	Besluta om anstånd med inbetalning av hyresfordran eller avskrivning av sådan fordran	Enhetschef och förvaltare var för sig
30.	Avvisning av hyresfordran	Enhetschef och förvaltare var för sig
31.	Genom avtal eller tillämpning av PBL, jordabalken, fastighetsbildningslagen, anläggningslagen, ledningsrättslagen eller väglagen tillförsäkra kommunen rätt till servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt eller vägrätt i annan tillhörig fastighet eller belasta kommunens mark med motsvarande rättigheter, samt medverka till ändring eller upphävande av sådana rättigheter i de fallen ersättningsbeloppen inte överstiger 500 000 kronor.	<i>För andra ärenden än stadsbyggnadsprojekt;</i> Enhetschef, gruppchef och handläggare var för sig <i>För stadsbyggnadsprojekt;</i> Enhetschef
32.	Besluta om, ansöka om, föra kommunens talan vid och godkänna lantmäteriförrättning	<i>För andra ärenden än stadsbyggnadsprojekt;</i> markchefen och handläggare var för sig <i>För stadsbyggnadsprojekt;</i> Enhetschef och projektledare var för sig
33.	Medge eller avslå utsträckning, dödning, sammanföring och relaxation av inteckningar samt utbyte av pantbrev och andra därmed jämförliga åtgärder i andra ärenden än stadsbyggnadsprojekt	Enhetschef och gruppchef var för sig

34.	Besluta om upplåtelse i högst fem år av kommunal mark som inte utgör offentlig plats enligt ordningslagen, samt uppsägning av sådan upplåtelse	Enhetschef och gruppchef var för sig
35.	Besluta om upplåtelse under sextio år av kommunal mark som inte utgör offentlig plats enligt ordningslagen, samt uppsägning av sådan upplåtelse	Stadsutvecklingsutskottet
36.	Besluta om upplåtelse och inhyrning av lokaler och bostadslägenheter för en tid av högst tio år, inkluderande uppsägning av sådana avtal	Enhetschef för avtal längre än tolv månader, förvaltare för avtal upp till tolv månader
37.	Besluta om samråd av förslag om principer för uttag av gatukostnader	Enhetschef
38.	a) Ingå avtal om ersättning för gatukostnader b) pröva ansökningar om anstånd att erlægga gatukostnadsersättning c) Godkänna avbetalningsplan för gatukostnadsersättning d) Godkänna säkerhet för kommunens fordran på gatukostnadsersättning	Enhetschef
39.	Beslut om nedsättning av säkerhet i samband med utbyggnad av allmänna anläggningar enligt exploateringsavtal	Enhetschef
40.	Anta utbyggnadspromemoria för genomförande av detaljplan	Stadsutvecklingsutskottet
41.	Försälja eller förvärva mark till ett värde av högst 1 miljon kronor för att genomföra detaljplan	<i>För andra ärenden än stadsbyggnadsprojekt;</i> enhetschef och gruppchef var för sig <i>Inom stadsbyggnadsprojekt;</i> enhetschef
	I övrigt försälja eller förvärva mark för att genomföra detaljplan	Stadsutvecklingsutskottet
42.	I samband med genomförande av detaljplan i pågående stadsbyggnadsprojekt ingå avtal om försäljning till marknadspris av fastighet, som enligt detaljplan får användas för en- eller tvåfamiljshus	Enhetschef
43.	Inriktningsbeslut strategisk lokalförsörjning	Stadsutvecklingsutskottet
44.	Beslut om att genomföra investering inom beslutad investeringsram för belopp över en miljon kronor	Stadsutvecklingsutskottet
	Beslut om att genomföra investering inom beslutad investeringsram för belopp upp till en miljon kronor	Enhetschef
45.	Beslut om komponent- och installationsinvesteringar inom ramen för av kommunfullmäktige beviljat investeringsmedel	Enhetschef

46.	Ange starttidpunkt för andra beslutade anläggningsarbeten än sådana som ingår i stadsbyggnadsprojekt	Enhetschef
47.	Ansöka om statliga medel eller bidrag till byggnadsåtgärder inom beslutade investeringsramar	Enhetschef
48.	Godkänna slutredovisning i fastighetsärenden	Stadsutvecklingsutskottet
49.	Framställningar till och yttrande över remiss från nämnd som utgör byggnadsnämnd enligt plan- och bygglagen eller lantmäterimyndighet, angående fastighetsbildning, bygglov och liknande	Enhetschef och gruppchef var för sig
50.	Förvärv inom fastställd budget av bostadsrätt för kommunalt finansierad verksamhet	Enhetschef
51.	Försäljning av bostadsrätt som blir ledig och som inte behövs för kommunalt finansierad verksamhet	Fastighetsdirektören
	Samhällsplanering och stadsbyggnadsfrågor	
52.	Anta startpromemoria för detaljplanearbete som följer översiktsplanen	Stadsutvecklingsutskottet
53.	Avge yttrande under samråd och granskningstid i planärenden	Stadsutvecklingsutskottet
54.	Ingå sedvanligt avtal om kostnader för arbete med program för detaljplan	Enhetschef
55.	Besluta att ett detaljplanearbete som sker med stöd av reglerna om samordnat förfarande ska handläggas som utökad planförande	Stadsutvecklingsutskottet
56.	Rättidsprövning enligt 13 kap plan- och bygglagen	Enhetschef
	Kommunstyrelsens ansvar som huvudman enligt skollagen	
57.	Yttrande till tillsynsmyndighet	Verksamhetsutskottet
58.	Utredning och åtgärder vid anmälan om kränkande behandling/trakasserier	Rektor
59.	Utse verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen för elevhälsan	Verksamhetsutskottet
60.	Anta skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen	Verksamhetsutskottet
61.	Anta årlig plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan	Rektor
62.	Anta årlig patientsäkerhetsberättelse (elevhälsan)	Verksamhetsutskottet
63.	Anta ledningssystem för elevhälsans medicinska del	Verksamhetsutskottet
64.	Anta elevhälsans övergripande mål för kvalitet och patientsäkerhet	Verksamhetsutskottet
65.	Beslut om att obehörig får bedriva undervisning under längre tid än 6 månader	Rektor
66.	Upprätta utbildningskontrakt avseende gymnasial lärlingsutbildning	Rektor
67.	Avvikande innehåll i elevs utbildning på nationell nivå	Rektor

68.	Anta plan för utbildning (introduktionsprogram inom gymnasieskolan)	Rektor
	Bestämmelser om personal inom myndighets- och huvudmannorganisationen	
69.	Anställning, avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av stadsdirektören	Arbetsutskottet
70.	Bevilja annan ledighet än semester, vikariatsförordnande och kvarstående i anställning efter uppnådd pensionsålder för stadsdirektör	Kommunstyrelsens ordförande
71.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för stadsdirektören	Arbetsutskottet
72.	Besluta om lön för stadsdirektören	Kommunstyrelsens ordförande efter samråd med 1:e och 2:e vice ordföranden
73.	Utöva kommunstyrelsens administrativa chefskap för stadsdirektören	Personaldirektören
74.	Anställning, avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av personal inom stadsledningskontoret	Stadsdirektören
75.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för personal inom stadsledningskontoret	Stadsdirektören
76.	Tillförordnande av direktör under direktörs frånvaro, för som längst fem veckor, inklusive för sig själv	Respektive direktör
77.	Tillförordnande av enhetschef under enhetschefs frånvaro, för som längst fem veckor	Respektive enhetschef
78.	Besluta om lön för personal inom stadsledningskontoret	Stadsdirektören
79.	Anställning av enhetschef eller strategisk medarbetare direkt underställd direktör	Direktör efter samråd med stadsdirektören
80.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av enhetschef eller strategisk medarbetare direkt underställd direktör	Direktör efter samråd med stadsdirektören
81.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för enhetschef eller strategisk medarbetare direkt underställd direktör	Direktör
82.	Besluta om lön för enhetschef eller personal direkt underställd direktör	Direktör efter samråd med stadsdirektören
83.	Anställning av personal inom enhet	Enhetschef efter samråd med stadsdirektör eller personaldirektör
84.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av personal inom enhet	Enhetschef efter samråd med direktör

85.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för personal inom enhet	Enhetschef
86.	Besluta om lön för personal inom enhet vid anställning	Chef för respektive enhet efter samråd med direktör
87.	Beslut om ändring av indelning av och namn på myndighets- och huvudmannaheter	Stadsdirektören
88.	Beslut om belöning för extraordinära insatser	Stadsdirektören eller vid dennes frånvaro personaldirektören
	Bestämmelser för produktionsverksamheterna	
89.	Besluta om strategisk inriktning för verksamheterna	Verksamhetsutskottet
90.	Besluta om förändring av verksamhetsområde	Verksamhetsutskottet
91.	Besluta om större verksamhetsförändringar samt start och nedläggning av produktionsområde eller verksamhetsområde	Verksamhetsutskottet
92.	Besluta om indelning av eller namn på produktionsområde eller verksamhetsområde	Verksamhetsutskottet
93.	Beslut om enhetsnivå, namn på enhet, ändring av indelning av enheter	Verksamhetschef/ rektor efter samråd med produktionsdirektör
94.	Besluta om gemensamma kostnader och fonderingssystem	Produktionsdirektör
95.	Nivå för gemensam fondering ¹	Verksamhetsutskottet
96.	Användning av fonderade medel ²	Produktionsdirektör
97.	Reduktion av underskott ³	Produktionsdirektör
98.	Anställning av rektor/verksamhetschef eller annan personal direkt underställd produktionsdirektör	Produktionsdirektör
99.	Tillförordnande av produktionsdirektör under frånvaro, för som längst fem veckor	Produktionsdirektör
100.	Tillförordnande av rektor/ verksamhetschef under frånvaro, för som längst fem veckor	Rektor/verksamhetschef
101.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av rektor/verksamhetschef eller personal direkt underställd produktionsdirektör	Produktionsdirektör efter samråd med stadsdirektören
102.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för rektor/verksamhetschef eller personal direkt underställd produktionsdirektör	Produktionsdirektör

¹ Se kommunstyrelsens beslut den 26 november 2012, § 303, ”Fastställande av driftsbudget och ingående kapital för intäktsfinansierade verksamheter 2011 och 2012”

² Som ovan

³ Som ovan

103.	Besluta om lön för rektor/verksamhetschef eller personal direkt underställd produktionsdirektör	Produktionsdirektör efter samråd med stadsdirektören
104.	Anställning av personal inom verksamhetschefs/rektors ansvarsområde	Verksamhetschef/rektor
105.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av personal inom verksamhetschefs/rektors ansvarsområde	Verksamhetschef/rektor efter samråd med produktionsdirektör
106.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för personal verksamhetschefs/rektors ansvarsområde	Verksamhetschef/rektor
107.	Besluta om lön för personal inom verksamhetschefs/rektors ansvarsområde	Verksamhetschef/rektor efter samråd med produktionsdirektör
108.	Anställning av personal inom enhet	Enhetschef
109.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av personal inom enhet	Verksamhetschef efter samråd med produktionsdirektör
110.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för personal inom enhet	Verksamhetschef
111.	Besluta om lön för personal inom enhet	Enhetschef efter samråd med verksamhetschef
112.	Besluta om ändring av rutiner i antagen dokumenthanteringsplan	Verksamhetschef/rektor
113.	Beslut om belöning för extraordinära insatser	Stadsdirektören eller vid dennes frånvaro personaldirektören
114.	Kommunstyrelsens uppgifter som personalorgan	
115.	Övergripande frågor rörande förhållanden mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare	Arbetsutskottet
116.	Besluta om stridsåtgärd	Arbetsutskottet
117.	Ingå kommungemensamma kollektivavtal	Personaldirektören
118.	Lokala kollektivavtal	Stadsdirektören för stadsledningskontoret, enhetschef inom myndighets- och huvudmannorganisationen, rektor/verksamhetschef för verksamhetsområde inom produktionsverksamheterna

119.	Slutligt avgöra kommunens tolkning och tillämpning av bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare	Personaldirektören
120.	Föra kommunens talan i mål och ärende som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare	Personaldirektören

FÖRSLAG

216 INSTRUKTION OCH DELEGATIONSORDNING

för kommunstyrelsen

Dokumentets syfte

Dokumentet innehåller kommunstyrelsens instruktion för verksamhetsansvar och dess delegering av beslutanderätt.

Dokumentet gäller för

Delegationsordningen avser delegater inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Instruktionen gäller kommunstyrelsen och hela tjänstemannaorganisationen

Kommunstyrelsens ansvarsområde omfattar:

1. Personalansvar för samtlig personal
2. Tillhandahålla kommunal produktion av tjänster i den omfattning som efterfrågas vad gäller utbildning, skolhälsovård, skolmåltider, skolbarnomsorg, sociala tjänster, teknik, fritid, miljö, stadsbyggnad och kultur (de så kallade produktionsverksamheterna).
3. Uppgifter enligt kommunallagen och annan författning samt vad som anges i reglemente för kommunstyrelsen i Nacka.

Kommunstyrelsen delegerar rätt att fatta beslut inom kommunstyrelsens ansvar på sätt som framgår av nedan angiven delegationsordning. Där kommunstyrelsens arbetsutskott, stadsutvecklingsutskott, verksamhetsutskott eller krisledningsutskott är delegat ska beslut anmälas genom att arbetsutskottets/stadsutvecklingsutskott/verksamhetsutskottets/ krisledningsutskottets protokoll anmäls till kommunstyrelsen. Övriga delegationsbeslut anmäls genom att de redovisas till det utskott som ansvarar för beredningen av den typ av ärende som beslutet avser, vid nästföljande sammanträde.

Instruktion

Verksamhets-, personal- och arbetsmiljöansvaret fördelas på följande sätt.

Myndighets- och huvudmannaorganisationen

Direktör är processägare och ansvarar för angiven process inför respektive nämnd. Processägare tillhör organisatoriskt stadsledningskontoret, där stadsdirektören är chef och har personalansvar samt ansvar för arbetsmiljöförhållanden för processägare och annan honom/henne direkt underställd personal. Inom stadsledningskontoret finns en administrativ funktion för vilken den administrativa direktören är chef och har personalansvar samt ansvar för arbetsmiljöförhållanden.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2012/230-003	2014-04-07, § 90	Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen	Stadsdirektören

Kommunen har följande huvud- och stödprocesser.

Huvudprocesser

Arbete och företag
Fritid
Kultur
Miljö och stadsbyggnad
Naturreservat
Social och äldre
Teknik
Utbildning
Överförmyndare

Stödprocesser

Ekonomi
Fastighet
IT
Inköp
Juridik
Kommunikation
Näringsliv
Personal

De som arbetar med huvudprocesser inom myndighets- och huvudmannorganisationen är indelade i enheter, där enhetschef är chef. Även de som arbetar med stödprocesser är indelade i enheter, där antingen stödprocessägaren eller en enhetschef är chef. Har enhetschef inte tillsatts gäller det som anges nedan stödprocessägaren. Processägaren ansvarar övergripande strategiskt för att dess process fungerar optimalt och utvecklas.

Enhetschef har inom ramen för gällande lagar, förordningar, föreskrifter, avtal, kommunala mål, policyer, reglementen och delegationsordningar fullständigt ansvar för enhetens inriktning, mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling. Då flera arbetsgivare bedriver verksamhet inom samma område, har respektive enhetschef sitt område det samordningsansvar och rådighetsansvar som avses i 3 kap. arbetsmiljölagen. Fördelning av arbetsmiljöuppgifter ska dokumenteras. Fördelning av arbetsmiljöuppgifter ska vara skriftligt formulerad och ska kommuniceras med mottagande chef eller medarbetare av den som ansvarar för fördelningen.

Enhetschef är underställd processägare som ansvarar för den process enheten verkar inom. Enhetschef kan tillsätta biträdande enhetschef eller gruppchef om det medför en ändamålsenlig organisation. Enhetschef ska i skriftlig form definiera biträdande enhetschefs eller gruppchefs ansvarsområde.

Processägaren ansvarar för att respektive enhetschef är insatt i sitt ansvar enligt denna instruktion. Processägaren har personalansvar samt ansvarar för arbetsmiljöförhållanden för enhetschef och annan honom/henne direkt underställd personal.

Om en chef inte kan lösa en uppgift, utan har uttömt sina handlingsbefogenheter, ska den personen returnera uppgiften skriftligen till sin chef.

Produktionsverksamheterna

Verksamhetsutskottet fullgör kommunstyrelsens ägaruppgifter avseende produktionsverksamheterna. Produktionsverksamheterna är indelade i

verksamhetsområden. Högsta chef för respektive verksamhetsområde är produktionsdirektör, som har det övergripande strategiska ansvaret.

Under produktionsdirektören för verksamhetsområdet *Välfärd socialt stöd, fritid och kultur* leder verksamhetschef som är chef för särskilt angiven del av verksamhetsområdet. Produktionsdirektör kan tillsätta biträdande produktionsdirektör och verksamhetschef kan tillsätta enhetschef med ansvar för enhet om det medför en ändamålsenlig organisation av ansvaret för personal och arbetsmiljö. Innan beslut om biträdande chefsfunktion tillsätts ska tillsättande chef ha samrått med sin chef. Verksamhetschef ska skriftligen definiera enhetschefens ansvarsområde.

Under produktionsdirektören för verksamhetsområdet *Välfärd skola* leder rektor eller verksamhetschef, som är chef för särskilt angiven del av verksamhetsområdet, kallad verksamhet. Produktionsdirektör kan tillsätta biträdande produktionsdirektör och rektor kan tillsätta biträdande rektor, med eller utan ansvar för enhet inom verksamheten, om det medför en ändamålsenlig organisation av ansvaret för personal och arbetsmiljö. Innan beslut om biträdande chefsfunktion tillsätts ska tillsättande chef ha samrått med sin chef. Rektor ska skriftligen definiera vardera biträdande rektors ansvarsområde. Verksamhetschef kan tillsätta enhetschef med ansvar för enhet, om det medför en ändamålsenlig organisation av ansvaret för personal och arbetsmiljö. Verksamhetschef ska skriftligen definiera enhetschefens ansvarsområde.

Det som anges om rektor i instruktion och delegationsordningen gäller förskolechef om förskola inte är organiserad tillsammans med skola, i annat fall gäller vad som anges för biträdande rektor, förskolechef, med den skillnaden att förskolechef har verksamhetsansvar.

Inom produktionsverksamheterna har respektive rektor och verksamhetschef, inom ramen för gällande lagar, förordningar, föreskrifter, avtal, kommunala mål, policyer, reglementen och delegationsordningar fullständigt ansvar för enhetens inriktning, mål, organisation, ekonomi, resultat, personal, arbetsmiljö och utveckling. Då flera arbetsgivare bedriver verksamhet inom den angivna delen av verksamhetsområdet, har respektive rektor/verksamhetschef inom sin verksamhet det samordningsansvar och rådighetsansvar som avses i 3 kap. arbetsmiljölagen. Fördelning av arbetsmiljöuppgifter ska dokumenteras. Fördelning av arbetsmiljöuppgifter ska vara skriftligt formulerad och ska kommuniceras med mottagande chef eller medarbetare av den som ansvarar för fördelningen.

Produktionsdirektören ansvarar för att verksamhetschef/rektor är insatt i sitt ansvar enligt denna instruktion.

Om en chef inte kan lösa en uppgift, utan har uttömt sina handlingsbefogenheter, ska den personen returnera uppgiften skriftligen till sin chef.

Produktionsdirektör har personalansvar samt ansvarar för arbetsmiljöförhållanden för verksamhetschef/rektor och annan honom/henne direkt underställd personal.

Delegationsordning

	Område	Delegat
1.	Ärenden så brådskande att kommunstyrelsens beslut inte kan inväntas	Kommunstyrelsens ordförande
2.	Beslut i ärenden som inte av principiell betydelse eller annars av större vikt	Arbetsutskottet Stadsutvecklingsutskottet
3.	Krisledningsnämndens samtliga uppgifter	Krisledningsutskottet
4.	Placering av donationsfonder	Ekonomidirektör
5.	Utdelning av stipendier och studielån	Ekonomidirektör
6.	Pröva ansökningar om att använda kommunens vapen och logotyp	Stadsjuristen eller vid dennes frånvaro stadsdirektören
7.	Yttrande i ärende rörande folkbokföring	Stadsjuristen
8.	Prövning och beslut om en allmän handling kan lämnas ut	Stadsjuristen eller vid dennes frånvaro stadsdirektören
9.	Yttrande för kommunens räkning i ärenden rörande allmän kameraövervakning (<i>anvisningar, se kommunstyrelsens beslut § 126/2002</i>)	Säkerhetssamordnaren
10.	Utfärda fullmakt att föra kommunens talan inför domstol, andra myndigheter samt vid förrättningar av skilda slag. Fullmakt får omfatta rätt att teckna förlikning.	Stadsdirektören
11.	Besluta om förlikning, träffa överenskommelse om betalning av annan fordran än hyresfordran, anta ackord och avvisa annan fordran än fordran, för belopp upp till tio basbelopp Belopp därutöver	Stadsjuristen Kommunstyrelsens arbetsutskott
12.	Avskrivning av annan fordring än hyresfordran, för belopp upp till fyra basbelopp Belopp därutöver	Ekonomidirektören och stadsjuristen var för sig Kommunstyrelsens arbetsutskott
13.	Besluta om anstånd med inbetalning av annan fordran än hyresfordran	Ekonomidirektören
14.	Besluta om anstånd med inbetalning av hyresfordran eller avskrivning av sådan fordran	Enhetschef och förvaltare var för sig
15.	Avvisning av hyresfordran	Enhetschef och förvaltare var för sig

16.	Pröva säkerhet för annan fordran än sådan som avser gatukostnadsersättning	Ekonomidirektören
17.	Upphandling av varor, tjänster, inventarier och entreprenader inom ramen för beslutade budgetramar för belopp upp till högst 5 miljoner kronor	Stadsdirektören och vardera processägare var för sig inom sitt område, med rätt att vidaredelegera
18.	Beslut i upphandlingar som sker inom ramen för beslutade investeringsåtgärder i fastighetsärenden, för belopp över 5 miljoner kronor	Stadsutvecklingsutskottet
19.	Ingå avtal och besluta i upphandlingar inom ramen för beslutade exploateringsåtgärder	Mark- och exploateringschefen och stadsbyggnadsdirektören var för sig
20.	Beslut vid upphandling av ramavtalsleverantörer	Administrativa direktören
21.	Genom avtal eller tillämpning av PBL, jordabalken, fastighetsbildningslagen, anläggningslagen, ledningsrättslagen eller väglagen tillförsäkra kommunen rätt till servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt eller vägrätt i annan tillhörig fastighet eller belasta kommunens mark med motsvarande rättigheter, samt medverka till ändring eller upphävande av sådana rättigheter i de fallen ersättningsbeloppen inte överstiger 500 000 kronor.	<i>För andra ärenden än stadsbyggnadsprojekt;</i> markchefen och handläggare var för sig <i>För stadsbyggnadsprojekt;</i> mark- och exploateringschefen
22.	Besluta om, ansöka om, föra kommunens talan vid och godkänna lantmäteriförrättning	<i>För andra ärenden än stadsbyggnadsprojekt;</i> markchefen och handläggare var för sig <i>För stadsbyggnadsprojekt;</i> mark- och exploateringschefen och projektleddare var för sig
23.	Medge eller avslå utsträckning, dödning, sammanföring och relaxation av inteckningar samt utbyte av pantbrev och andra därmed jämförliga åtgärder i andra ärenden än stadsbyggnadsprojekt	Markchefen
24.	Besluta om upplåtelse i högst fem år av kommunal mark som inte utgör offentlig plats enligt ordningslagen, samt uppsägning av sådan upplåtelse	Markchefen
25.	Besluta om upplåtelse under sextio år av kommunal mark som inte utgör offentlig plats enligt ordningslagen, samt uppsägning av sådan upplåtelse	Stadsutvecklingsutskottet

26.	Besluta om samråd av förslag om principer för uttag av gatukostnader	Mark- och exploateringschefen
27.	a) Ingå avtal om ersättning för gatukostnader b) Medge anstånd att erlagga gatukostnadsersättning c) Godkänna avbetalningsplan för gatukostnadsersättning d) Godkänna säkerhet för kommunens fordran på gatukostnadsersättning e) Teckna borgen för lån till fastighetsägare för betalning av ersättning för gatukostnader (<i>se kommunfullmäktiges villkor § 262/1995</i>)	Mark- och exploateringschefen
28.	Anta utbyggnadspromemoria för genomförande av detaljplan	Stadsutvecklingsutskottet
29.	Försälja eller förvärva mark till ett värde av högst 1 miljon kronor för att genomföra detaljplan I övrigt försälja eller förvärva mark för att genomföra detaljplan	Mark- och exploateringschefen <i>inom stadsbyggnadsprojekt,</i> Markchefen i <i>övriga ärenden</i> Stadsutvecklingsutskottet
30.	I samband med genomförande av detaljplan i pågående stadsbyggnadsprojekt ingå avtal om försäljning till marknadspris av fastighet, som enligt detaljplan får användas för en- eller tvåfamiljshus	Mark- och exploateringschefen
31.	Anta startpromemoria för detaljplanearbete som följer översiktsplanen	Stadsutvecklingsutskottet
32.	Avge yttrande under samråd och granskningstid i planärenden	Stadsutvecklingsutskottet
33.	Ingå sedvanligt avtal om kostnader för arbete med program för detaljplan	Planchefen
34.	Besluta att ett detaljplanearbete som sker med stöd av reglerna om förenklat planförfarande ska handläggas som normalt planförande	Stadsutvecklingsutskottet
35.	Rättidsprövning enligt 13 kap plan- och bygglagen	Stadsjuristen och kommunjurist var för sig, vid deras frånvaro stadsdirektören
36.	Inriktningsbeslut strategisk lokalförsörjning	Stadsutvecklingsutskottet
37.	Startbeslut i fastighetsärenden	Stadsutvecklingsutskottet
38.	Ange starttidpunkt för andra beslutade anläggningsarbeten än sådana som ingår i stadsbyggnadsprojekt	Enhetschef
39.	Ansöka om statliga medel eller bidrag till byggnadsåtgärder inom beslutade investeringsramar	Enhetschef
40.	Godkänna slutredovisning i fastighetsärenden	Stadsutvecklingsutskottet

41.	Framställningar till och yttrande över remiss från nämnd som utgör byggnadsnämnd enligt plan- och bygglagen eller lantmäterimyndighet, angående fastighetsbildning, bygglov och liknande	Markchefen
42.	Beslut om nedsättning av säkerhet i samband med utbyggnad av allmänna anläggningar enligt exploateringsavtal	Mark- och exploateringschef
43.	Besluta om upplåtelse och inhyrning av lokaler och bostadslägenheter för en tid av högst tio år, inkluderande uppsägning av sådana avtal	Enhetschef för avtal längre än tolv månader, förvaltare för avtal upp till tolv månader
44.	Förvärv inom fastställd budget av bostadsrätt för kommunalt finansierad verksamhet	Enhetschef
45.	Försäljning av bostadsrätt som blir ledig och som inte behövs för kommunalt finansierad verksamhet	Fastighetsdirektören
46.	Teckna borgen för lån till föreningslivet på upp till 250 000 kronor	Arbetsutskottet
47.	Anta dokumenthanteringsplan	Administrativa direktören
48.	Besluta om gallring och bevarande av handlingar som inte omfattas av dokumenthanteringsplan	Administrativa direktören
49.	Besluta om avgifter för egen fritidsklubsverksamhet	Enhetschef med ansvar för fritidsklubsverksamhet
50.	Representation och uppvaktnig	Kommunstyrelsens ordförande och stadsdirektören var för sig
51.	Förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser eller liknande	Kommunstyrelsens ordförande
52.	Anställning, avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av politisk sekreterare	Stadsdirektören
53.	Besluta om lön för politisk sekreterare	Stadsdirektören
	Bestämmelser om personal inom myndighets- och huvudmannorganisationen	
54.	Anställning, avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av stadsdirektören	Arbetsutskottet
55.	Bevilja annan ledighet än semester, vikariatsförordnande och kvarstående i anställning efter uppnådd pensionsålder för stadsdirektör	Kommunstyrelsens ordförande
56.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för stadsdirektören	Arbetsutskottet
57.	Besluta om lön för stadsdirektören	Kommunstyrelsens ordförande efter samråd med 1:e och 2:e vice ordföranden

58.	Utöva kommunstyrelsens administrativa chefskap för stadsdirektören	Personaldirektören
59.	Anställning, avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av personal inom stadsledningskontoret	Stadsdirektören
60.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för personal inom stadsledningskontoret	Stadsdirektören
61.	Tillförordnande av direktör under direktörs frånvaro, för som längst fem veckor, inklusive för sig själv	Respektive direktör
62.	Tillförordnande av enhetschef under enhetschefs frånvaro, för som längst fem veckor	Respektive enhetschef
63.	Besluta om lön för personal inom stadsledningskontoret	Stadsdirektören
64.	Anställning av enhetschef/stabschef eller personal direkt underställd direktör	Respektive direktör
65.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av enhetschef eller personal direkt underställd direktör	Direktör efter samråd med stadsdirektören
66.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för enhetschef eller personal direkt underställd direktör	Direktör
67.	Besluta om lön för enhetschef eller personal direkt underställd direktör	Direktör efter samråd med stadsdirektören
68.	Anställning av personal inom enhet	Chef för respektive enhet
69.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av personal inom enhet eller stab	Chef för respektive enhet efter samråd med direktör
70.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för personal inom enhet eller stab	Chef för respektive enhet
71.	Besluta om lön för personal inom enhet eller stab vid anställning	Chef för respektive enhet efter samråd med direktör
72.	Beslut om ändring av indelning av och namn på myndighets- och huvudmannaheter	Stadsdirektören
73.	Beslut om belöning för extraordinära insatser	Stadsdirektören eller vid dennes frånvaro personaldirektören
	Bestämmelser för produktionsverksamheterna	
74.	Besluta om strategisk inriktning för verksamheterna	Verksamhetsutskottet
75.	Besluta om förändring av verksamhetsområdesorganisation	Verksamhetsutskottet
76.	Besluta om större verksamhetsförändringar samt start och nedläggning av verksamhet	Verksamhetsutskottet
77.	Besluta om indelning av eller namn på verksamhetsområde eller enheter	Verksamhetsutskottet

78.	Upphandlingar upp till ett värde av – en miljon kronor per år för maskiner och inventarier – 500 000 kronor för tjänster Upphandlingar överstigande dessa belopp	Produktionsdirektör Verksamhetsutskottet
79.	Besluta om gemensamma kostnader och fonderingssystem	Produktionsdirektör
80.	Nivå för gemensam fondering ¹	Verksamhetsutskottet
81.	Användning av fonderade medel ²	Produktionsdirektör
82.	Reduktion av underskott ³	Produktionsdirektör
83.	Anställning av rektor/verksamhetschef eller annan personal direkt underställd produktionsdirektör	Produktionsdirektör
84.	Tillförordnande av produktionsdirektör under frånvaro, för som längts fem veckor	Respektive produktionsdirektör
85.	Tillförordnande av rektor/ verksamhetschef under frånvaro, för som längts fem veckor	Respektive rektor/verksamhetschef
86.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av rektor/verksamhetschef eller personal direkt underställd produktionsdirektör	Produktionsdirektör efter samråd med stadsdirektören
87.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för rektor/verksamhetschef eller personal direkt underställd produktionsdirektör	Produktionsdirektör
88.	Besluta om lön för rektor/verksamhetschef eller personal direkt underställd produktionsdirektör	Produktionsdirektör efter samråd med stadsdirektören
89.	Anställning av personal inom verksamhetschefs/rektors ansvarsområde	Verksamhetschef/rektor
90.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av personal inom verksamhetschefs/rektors ansvarsområde	Verksamhetschef/rektor efter samråd med produktionsdirektör
91.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för personal verksamhetschefs/rektors ansvarsområde	Verksamhetschef/rektor
92.	Besluta om lön för personal inom verksamhetschefs/rektors ansvarsområde	Verksamhetschef/rektor efter samråd med produktionsdirektör
93.	Anställning av personal inom enhet	Enhetschef

¹ Se kommunstyrelsens beslut den 26 november 2012, § 303, ”Fastställande av driftsbudget och ingående kapital för intäktsfinansierade verksamheter 2011 och 2012”

² Som ovan

³ Som ovan

94.	Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning eller avsked av personal inom enhet	Verksamhetschef/ rektor efter samråd med produktionsdirektör
95.	Återbesättningsprövning, dra in och förändra sysselsättningsgrad för personal inom enhet	Verksamhetschef/ rektor
96.	Besluta om lön för personal inom enhet	Enhetschef/biträdande rektor efter samråd med verksamhetschef/ rektor
97.	Besluta om ändring av rutiner i antagen dokumenthanteringsplan	Verksamhetschef/ rektor
98.	Beslut om belöning för extraordinära insatser	Stadsdirektören eller vid dennes frånvaro personaldirektören
	Kommunstyrelsens uppgifter som personalorgan	
99.	Övergripande frågor rörande förhållanden mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare	Arbetsutskottet
100.	Besluta om stridsåtgärd	Arbetsutskottet
101.	Ingå kommungemensamma kollektivavtal	Personaldirektören
102.	Lokala kollektivavtal	Stadsdirektören för stadsledningskontoret, i övrigt enhetschef inom M&H, och för verksamhetsområdena produktionsdirektör
103.	Slutligt avgöra kommunens tolkning och tillämpning av bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare	Personaldirektören
104.	Föra kommunens talan i mål och ärende som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare	Personaldirektören

2015-02-05

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2012/577-001

Kommunstyrelsen

Nacka kommuns tjänstemannaorganisation

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar informationen till protokollet och överlämnar stadsledningskontorets tjänsteskrivelse till nämnderna för kännedom.

Sammanfattning

Hur kommuner organiserar sina tjänstemannaorganisationer ser idag ut på många olika sätt. Nacka kommun har sedan 2003 en organisation där tjänstemannaorganisationen är indelad i en del som kallas myndighets- och huvudmannaorganisation och en del som ansvarar för produktion av välfärdstjänster. De är organiserade på olika sätt beroende på att de har olika uppdrag. I detta ärende beskriver stadsledningskontoret vad respektive del har för funktion och hur de är organiserade.

Bakgrund

Sedan mitten av 1980-talet har Nacka kommun skilt på uppdraget att ansvara för allt det som åligger kommunen som huvudman eller myndighet från ansvaret att producera kommunal verksamhet. Alla tjänster till Nackasamhället är konkurrensutsatta genom kundval (individuella tjänster som skola och omsorg) och upphandling(kollektiva tjänster som parkskötsel, renhållning och snöröjning). De inom kommunen som utför uppdraget som huvudman, ska vara neutrala mellan kommunala och privata utförare av kommunalt finansierade tjänster.

Ett led för att åstadkomma denna neutralitet är att dela upp tjänstemannaorganisationen i två delar, en som arbetar med kommunens uppdrag som huvudman och/eller myndighet och en del som arbetar med att utföra tjänsterna för medborgarna och Nackasamhället i övrigt. För att på tjänstemannasidan samla ett kommunövergripande ledningsansvar finns också en tjänstemannaledning.

I detta ärende beskriver stadsledningskontoret de olika delarna och vilken organisatorisk tillhörighet medarbetarna har utifrån sina uppdrag.

Tjänstemannaledningen

Tjänstemannaledningen utgörs av stadsdirektören och de direktörer som stadsdirektören bedömer behövs för strategisk, övergripande styrning och ledning. Dessa är organiserade i stadsledningskontoret. I stadsledningskontoret kan också ingå medarbetare med annan strategisk funktion direkt under stadsdirektörens chefskap. Stadsdirektören är chef för stadsledningskontoret och de medarbetare som tillhör det.

Direktör är antingen processägare eller övergripande ansvarig för produktion av välfärdstjänster. Direktör som är processägare har titel som utvisar vilka uppdrag den har inom sitt ansvar. Direktör som övergripande ansvarar för välfärdstjänster har titeln produktionsdirektör.

Direktör som är processägare ska se till helheten och samordna verksamheten inom kommunen och med externa aktörer, så att det blir så bra som möjligt för Nackaborna utifrån de mål och ramar som nämnderna beslutat. Uppdraget är att kontinuerligt utveckla och förbättra effektiviteten i processen så att resultatet blir högre kvalitet och ökad produktivitet. Direktören är chef för enhetschef inom myndighets- och huvudmannaorganisationen, som beskrivs nedan. Direktören ansvarar övergripande för det samlade tjänstemannastödet och ärendeberedningen till en eller flera nämnder på det sätt som stadsdirektören avgör.

Produktionsdirektör har det samlade, övergripande ansvaret för välfärdstjänster inom sitt produktionsområde inför kommunstyrelsens verksamhetsutskott. Produktionsdirektören för det område som heter Välfärd samhällsservice är chef för verksamhetschef.

Produktionsdirektören för det område som heter Välfärd skola är chef för rektor eller förskolechef, om en eller flera förskolor inte är organiserade tillsammans med skola/skolor inom ett verksamhetsområde.

Myndighets- och huvudmannaorganisationen

Till stöd för den politiska organisationen finns de tjänstemän som finns inom det som kallas myndighets- och huvudmannaorganisationen. De arbetar med att ta fram underlag för beslut och uppföljning. De kan även fatta beslut i olika ärenden med stöd av delegationsordning från den nämnd som är ansvarig för det sakområde som ärendet tillhör. De uppgifter som hanteras inom myndighets- och huvudmannaorganisationen kan inte konkurrensutsättas.

Nacka kommun har inom myndighets- och huvudmannaorganisationen en enhetsorganisation. Enhetschefen har ansvaret personal, ekonomi och enhetens uppdrag. Enheterna är indelade i myndighets- och huvudmannaenheter och stödenheter.

Myndighets- och huvudmannaenheterna arbetar inom kommunens uppdrag att som huvudman ansvara för tjänster till medborgarna eller med myndighetsutövning, som kommunen har ansvar för enligt lag.

Stödenheterna arbetar med de stödfunktioner som behövs för att organisationen ska fungera och med kommunstyrelsens uppdrag att leda, samordna och ha uppsikt.

Nacka har följande myndighets- och huvudmannaenheter. I högra kolumnen anges den eller de nämnder som enheterna får sina uppdrag från.

Myndighets- och huvudmannaenheter

Enhet	Huvudsaklig uppdragsgivande nämnd eller nämnder
Arbets- och företagsenheten	Arbets- och företagsnämnden
Barn- och ungdomsenheten, IFO	Socialnämnden Arbets- och företagsnämnden
Bygglovenheten	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Enheten för fastighetsutveckling	Kommunstyrelsen
Enheten för funktionsnedsättning	Socialnämnden Äldrenämnden
Exploateringsenheten	Kommunstyrelsen
Kultur- och fritidsenheten	Fritidsnämnden Kulturnämnden Äldrenämnden Kommunstyrelsen
Lantmäterienheten inkluderande den kommunala lantmäterimyndigheten	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden vad avser kart- och mättjänster. Enhetens ansvar som lantmäterimyndighet är ett statligt uppdrag utan politisk styrning på kommunal nivå.
Lokalenheten	Kommunstyrelsen
Miljöenheten	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden Kommunstyrelsen
Park- och naturenheten	Natur- och trafiknämnden Miljö- och stadsbyggnadsnämnden Kommunstyrelsen
Planenheten	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden Kommunstyrelsen
Sociala kvalitetsenheten	Socialnämnden Äldrenämnden

Tekniska drifts- och underhållsenheten	Natur- och trafiknämnden
Trafikenheten	Natur- och trafiknämnden Kommunstyrelsen
Utbildningsenheten	Utbildningsnämnden
VA- och avfallsenheten	Natur- och trafiknämnden
Vuxenheten IFO	Socialnämnden Äldrenämnden
Vägenheten	Natur- och trafiknämnden
Äldreenheten	Äldrenämnden Socialnämnden
Överförmyndarenheten	Överförmyndarnämnden

Stödenheter

- Controllerenheten
- Inköpsenheten
- IT-enheten
- Juridik- och kanslienheten
- Kommunikationsenheten
- Kontaktcenter
- Personalenheten
- Redovisningsenheten
- Serviceenheten
- Teknik- och stadsbyggnadsstaben

Därutöver finns förnyelseenheten som arbetar utifrån det uppdrag som strategi- och förnyelsedirektören har inom kommunstyrelsens ansvar att utveckla det kommunala uppdraget.

Produktion av kommunala välfärdstjänster

Den kommunala produktionen av välfärdstjänster är indelade i två produktionsområden, Välfärd skola och Välfärd samhällsservice. Det övergripande ansvaret för respektive produktionsområde har produktionsdirektör. Inom produktionsområdena finns verksamhetsområden med en chef som har hela ansvaret för verksamhet, ekonomi, personal och resultat inom verksamhetsområdet.

Välfärd samhällsservice

Produktionsområdet Välfärd samhällsservice är indelat i nio verksamhetsområden. Titeln på chefen för vardera av verksamhetsområdena är *verksamhetschef*. Verksamhetsområdena är indelade enligt följande.

- Arbets- och fritidsverksamheten
- Bemanningseenheten
- Individ och Familj
- Kulturverksamheten
- Nacka Seniorcenter Ektorp
- Nacka Seniorcenter Talliden och Nacka Seniorcenter Sofiero
- Nacka Seniorcenter Sjötäppan och Nacka Seniorcenter Älta
- Omsorgen
- Personlig Assistans

Välfärd skola

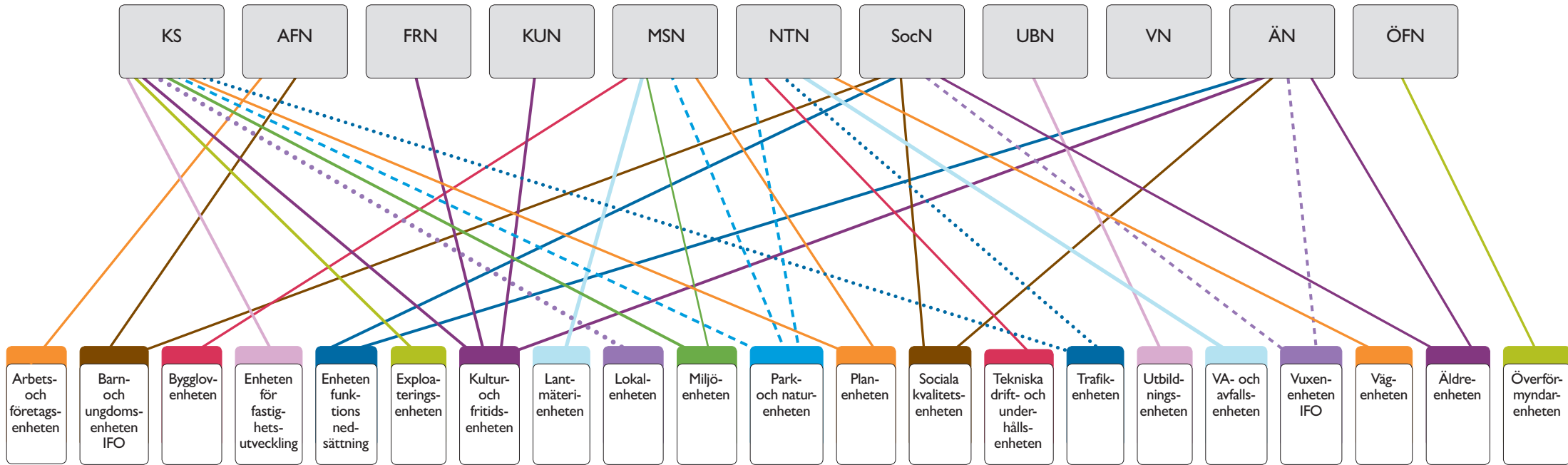
Välfärd skola är indelat i verksamhetsområden som kan omfatta enbart förskola, förskola och skola eller enbart skola. Omfattar verksamhetsområdet enbart förskola är det *förskolechef* som är chef för verksamhetsområdet. Omfattar verksamhetsområdet enbart skola eller skola och förskola är *rektor* chef för verksamhetsområdet. Finns förskola inom verksamhetsområdet, finns en förskolechef som är underställd rektorn.

Bilaga

Organisationsskiss kopplingen myndighets- och huvudmannaeenheter och nämnder

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Klara Palmberg Broryd
Strategi- och förnyelsedirektör

2015-02-05

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2012/577-001

Kommunstyrelsen

Processtyrning av Nacka kommuns verksamhet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen definierar processer enligt stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 5 februari 2015. Tjänsteskrivelsen överlämnas till nämnderna för kännedom.

Kommunstyrelsen uppdrar till stadsledningskontoret att utarbeta en beskrivning av innehållet i processerna, som ska anmälas till kommunstyrelsen senast vid dess sammanträde den 16 juni 2015.

Sammanfattning

År 2003 beslutade kommunfullmäktige att kommunen ska tillämpa en modell för styrning och ledning som kallas processtyrning. Processtyrning är ett sätt att se på en verksamhet som en kedja av aktiviteter, som ska fungera på bästa möjliga sätt. Processtyrningen har utvecklats oavbrutet sedan 2003. Det finns nu ett behov att uppdatera organisationens kunskap om vad processtyrning innebär och att definiera de *styr-, huvud- och stödprocesser* som ger dem som bor och verkar i Nacka bästa möjliga kommunala verksamhet.

Bakgrund

Nacka kommun tillämpar sedan 2003 det som kallas processtyrning. Ordet process betyder olika saker för olika yrkeskategorier. När det handlar om ledning och styrning står begreppet process för *en sekvens av aktiviteter, med en start i ett behov och ett slut i ett resultat, som möter ett behov hos de organisationen finns till för*. Enkelt uttryckt innebär processtyrning att man utgår från kundens behov när man avgör hur man leder, arbetar i och effektiviserar verksamheten.

För varje process finns en ansvarig processägare som är direktör. Processägaren ska se till helheten och samordna verksamheten inom kommunen och med externa aktörer så att det blir så bra som möjligt för Nackaborna utifrån de mål och ramar som nämnderna beslutat. Processägarens uppdrag är att kontinuerligt utveckla och förbättra effektiviteten i processen så att resultatet blir högre kvalitet och ökad produktivitet.

Eftersom processerna skär på olika sätt genom kommunens organisation och omvärlden utför en medarbetare i kommunen ofta arbete inom flera av kommunens processer. Processerna omfattar många gånger även externa aktörer som på kommunens uppdrag levererar till exempel utbildning, äldreomsorg eller som utvecklar och vårdar Nackas utemiljö. I Nacka låter vi den utmaning vi står inför avgöra hur och med vilka vi ska arbeta för att lösa den på bästa sätt.

Processtyrning i Nacka 2003 och 2011

Kommunfullmäktige beslutade den 16 juni 2003 om att Nacka kommun ska tillämpa processtyrning och gav kommunstyrelsen i uppdrag att definiera huvudprocesserna. Av ärendebeskrivningen framgår bland annat att beslutet vilade på en medveten och konsekvent utveckling av kommunens styrsystem och organisation. Beslutet bottnade i kommunens vision, grundläggande värdering och övergripande mål. Kommunfullmäktige hänvisade till organisationsförändringen 1997 där det togs viktiga beslut för att tydliggöra roller, ansvar och befogenheter. Den politiska rollen att som medborgarnas företrädare fastställa målen för vad som ska uppnås och finansieringen fastställdes då, liksom den professionella rollen att bestämma hur verksamheten ska utformas och genomföras. Kommunfullmäktige uttalade att tydligheten inte varit lika stor när det gäller huvudmänna- och myndighetsuppgifter och tog därför de beslut som ligger till grund för dagens processtyrning.

Kommunstyrelsen fick i uppdrag att komplettera kommunfullmäktiges beslut med definierade huvudprocesser. Beslut om dessa tog den 22 september 2003. Beslutet bottnar i följande, som är hämtat ur dåvarande kommunstyrelsekontorets tjänsteskrivelse den 26 augusti 2003.

”Med beslutet om utvecklingen av kommunens organisation införs huvud- och stödprocesser som begrepp i kommunen. I kvalitetstänkande är beskrivning av verksamheten i processer ett viktigt fundament. Huvudprocesserna visar vad som är företagens/organisationens/verksamhetens huvudsakliga uppgift, och stödprocesserna visar vilka delar som är nödvändiga för att huvudprocesserna ska kunna fungera väl. I kommunens fall blir med detta synsätt huvudprocesserna de uppdrag som kommunen har för medborgarna. Dessa uppdrag kan antingen vara lagligt reglerade såsom socialtjänst, skola och stadsbyggnadsverksamhet, eller frivilliga verksamheter som kommunen själva beslutat om såsom föreningsbidrag, fritidsverksamhet och merparten av det som görs inom kulturområdet. Genom att definiera huvudprocesserna, som är sju till antalet, tydliggörs också kommunens ansvar mot medborgarna. Var och en av dem kan delas upp i ett antal delprocesser. Huvudprocesserna har ett externt perspektiv – de riktar sig mot medborgarna. Stödprocesserna har ett internt perspektiv med undantag för Näringsliv som likväl skulle kunna ses som en huvudprocess.

I kommunens organisation finns tre delar – politik, myndighets- och huvudmannauppgifter respektive produktion. Huvudprocesserna skär genom alla tre delar som var för sig har olika ansvar för processerna genomförande. Politikens uppgift är att sätta mål för vad som ska uppnås, fastslå ekonomiska ramar och

förutsättningar samt följa upp målen och resultaten. Myndighets- och huvudmannadelen har dels som uppdrag att stödja politiken i sin roll, dels att utföra för de myndighets- och huvudmannauppgifter som delegerats från ansvarig nämnd. Inom främst skolans område förekommer myndighetsuppgifter dessutom i produktionen. Produktionens ansvar är att genomföra de tjänster som ska komma medborgarna till del.

Valet att definiera kommuns verksamheter i sju huvudprocesser har som utgångspunkt att tydliggöra kommunens huvudansvar inom olika lagstiftningsområden samt att sammanföra likartade uppgifter.”

Sedan kommunfullmäktiges beslut 2003 har Nacka kommun fortsatt utveckla processtyrningen. I juni 2011 gjorde kommunstyrelsen om definitionen av huvudprocesserna så att de följer nämndernas ansvarsområden. Kommunstyrelsen definierade då också stödprocesserna.

Processtyrning i Nacka 2015

Nacka kommun leds och styrs idag övergripande i processer som tillsammans syftar till att göra Nacka kommun till en attraktiv plats att leva, vistas och verka på. Varje process börjar i en nämnd och de mål som medborgarnas företrädare, de förtroendevalda politikerna, sätter upp i respektive nämnd. Varje process ska med utgångspunkt i dessa mål leverera något direkt eller indirekt till Nackaborna. Processerna behöver dock definieras tydligare efter vad det är som ska levereras, än dagens strikta indelning efter nämndernas namn. Det saknas också processer som definierar ansvarsområden som kommunstyrelsen har som egen nämnd, vid sidan av dess funktion att leda, samordna och ha uppsikt. Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen reviderar definitionen av huvudprocesser och stödprocesser. Stadsledningskontoret har också börjat arbeta med styrprocesser, kopplat till kommunstyrelsens övergripande funktion att leda och samordna, som behöver definieras av kommunstyrelsen.

Kommunens verksamhet bedrivs enligt stadsledningskontorets förslag således i tre olika typer av processer; styrprocesser, huvudprocesser och stödprocesser. Under våren 2015 kommer stadsledningskontoret ytterligare definiera och beskriva kommunens processer. Detta kommer att rapporteras till kommunstyrelsens sammanträde den 16 juni 2015.

Styrprocess

Styrprocesser syftar till att leda och styra så att kommunfullmäktiges intentioner i vision, grundläggande värdering och övergripande mål uppfylls. De utgår från kommunstyrelsens särskilda uppgift att samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet.

Stadsdirektören är ytterst ansvarig processägare för styrprocesserna; *ägar- och medborgardialog, omvärldspaning och analys, mål- och resultatstyrning, uppföljning och utvärdering och strategisk förnyelse.* Stadsdirektörens ledningsgrupp med samtliga direktörer har ett gemensamt ansvar att driva och kontinuerligt utveckla styrprocesserna.

Strategi- och förnyelsedirektörens uppdrag är att driva och stödja strategiska förnyelsearbete för styrningen av kommunen som helhet. Förnyelsearbetet ska bidra till ett ökat fokus på dem vi är till för och ökad måluppfyllelse.

<u>Styrprocesser</u>	<u>Ansvarig nämnd</u>	<u>Ansvarig direktör</u>
Ägar- och medborgardialog	Kommunstyrelsen	Stadsdirektör
Omvärldsspaning och analys	Kommunstyrelsen	Stadsdirektör
Mål- och resultatstyrning	Kommunstyrelsen	Stadsdirektör
Uppföljning och utvärdering	Kommunstyrelsen	Stadsdirektör
Strategisk förnyelse	Kommunstyrelsen	Stadsdirektör

Huvudprocess

Huvudprocesser har som mål att leverera något direkt till medborgarna. **De utgår från nämndernas ansvarsindelning och omfattar på så vis kommunens huvudsakliga uppgifter.** De omfattar även den verksamhet som utförs av externa anordnare, som utför verksamhet på uppdrag av kommunen men som formellt inte hör till kommunens organisation.

<u>Huvudprocesser</u>	<u>Ansvarig nämnd</u>	<u>Ansvarig direktör</u>
Processen för allmänna och EU-val	Valnämnden	Administrativ direktör
Arbets- och företagsprocessen	Arbets- och företagsnämnden	Direktör arbete och fritid
Exploateringsprocessen	Kommunstyrelsen	Stadsbyggnadsdirektör
Fastighetsprocessen	Kommunstyrelsen	Fastighetsdirektör
Fritidsprocessen	Fritidsnämnden	Direktör arbete och fritid
Kulturprocessen	Kulturnämnden	Direktör arbete och fritid
Miljöprocessen	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Stadsbyggnadsdirektör
Naturprocessen	Natur- och trafiknämnden	Natur och trafikdirektör
Näringslivsprocessen	Kommunstyrelsen	Näringslivsdirektör
Samhällsplaneringsprocessen	Kommunstyrelsen	Stadsbyggnadsdirektör
Socialprocessen	Socialnämnden	Social- och äldredirektör

Stadsbyggnadsprocessen	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Stadsbyggnadsdirektör
Teknikprocessen VA och renhållning	Natur- och trafiknämnden	Natur och trafikdirektör
Trafikprocessen	Natur- och trafiknämnden	Natur och trafikdirektör
Utbildningsprocessen	Utbildningsnämnden	Utbildningsdirektör
Äldreprocessen	Äldrenämnden	Social- och äldredirektör
Överförmyndarprocessen	Överförmyndarnämnden	Administrativ direktör

Stödprocess

Stödprocesser bidrar till huvudprocessernas och verksamheternas mål genom att ge professionellt stöd och styrning till organisationen inom respektive område.

<u>Stödprocess</u>	<u>Ansvarig nämnd</u>	<u>Ansvarig direktör</u>
Ekonomiprocessen	Kommunstyrelsen	Ekonomidirektör
Kommunikationsprocessen	Kommunstyrelsen	Kommunikationsdirektör
Juridikprocessen	Kommunstyrelsen	Stadsjurist
Personalprocessen	Kommunstyrelsen	Personaldirektör
Serviceprocessen (intern och extern service, inköp och IT)	Kommunstyrelsen	Administrativ direktör
Säkerhetsprocessen	Kommunstyrelsen	Administrativ direktör

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Klara Palmberg Broryd
Strategi- och förnyelsedirektör

2015-02-09

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2013/191-040

Kommunstyrelsen

Ägardirektiv Nacka Energi AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar föreslaget ägardirektiv för Nacka Energi AB.

Sammanfattning

Som ägare är det viktigt att tydligt klargöra vad man vill med bolaget och vilken nytta bolaget förväntas tillföra kommunen och dess medborgare. Ägardirektiv är ett av kommunens redskap för att styra sina aktiebolag. Det föreslagna ägardirektivet utgår från hur de kommunala aktiebolagen ska bidra till kommunens vision om öppenhet och mångfald.

Kommunfullmäktige fastställde på sitt sammanträde den 2 februari 2015 ägardirektiv för Nysätra Fastighets AB och Nacka Stadshus AB. Ägardirektivet för Nacka Energi AB återremitterades av kommunfullmäktige med stöd av reglerna i 5 kap 36 § kommunallagen om minoritetsskydd. Återremissen avsåg att arbeta in direktiv om hållbarhet och att ändra kommunstyrelsens förslag så att beslut om utdelning och/eller koncernbidrag fattas enbart i samband med budget för det kommande året.

Stadsledningskontorets förslag innehåller inte någon justering av ägardirektivet enligt återremissen. Ägardirektivet innehåller krav på Nacka Energi AB om att bolaget ska bedriva en effektiv verksamhet som är energisnål. Hur verksamheten i praktiken ska bedrivas för att nå kravet i ägardirektivet är ledningens och styrelsens ansvar att planera och genomföra.

Beslut om utdelning och/eller koncernbidrag ska alltid fattas av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges möjlighet att besluta om utdelning och/eller koncernbidrag i samband med fastställande av årsbokslutet ger fullmäktige en ökad flexibilitet i styrningen av bolaget.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i samband med mål och budget 2014-2016, 11 november 2013 §250, att införa ägardirektiv för kommunens helägda aktiebolag. På kommunfullmäktiges sammanträde den 2 februari 2015 fastställdes ägardirektiv för Nacka Stadshus AB och Nysätra Fastighets AB.

Kommunfullmäktige fastställde i juni 2010 ägardirektiv för Nacka Energi AB. Det nu föreslagna ägardirektivet för Nacka Energi AB behandlades på kommunfullmäktiges sammanträde den 2 februari 2015, men återremitterades med stöd av 5 kapitlet 36 § kommunallagen med följande uppdrag:

- Nacka kommun bör i sina direktiv till styrelsen tydligt ange att bolaget ska ha energieffektivitet, energibesparingar och ekologisk hållbarhet i fokus och aktivt arbeta för det. Det är först då som styrelsen har ett kompletterande uppdrag till det som annars är en styrelses första uppdrag: att få bolaget lönsamt och effektivt.
- Beslut om koncernbidrag ska fastställas årligen av kommunfullmäktige i samband med mål och budget. Det ska inte ändras vid årsredovisningen. Fjärde punkten under ska-krav ändras till: "lämna koncernbidrag och/ eller utdelning i enlighet med beslut som årligen fattas av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av ärende om mål och budget för kommunen."

Det föreslagna ägardirektivet för Nacka Energi innehåller krav på att bolaget ska vara ledande i att driva en effektiv verksamhet som är energisnål. Hur verksamheten ska drivas för att uppnå det kravet faller på styrelsens och ledningens ansvar att säkerställa och utföra.

Enligt det av kommunstyrelsen föreslagna ägardirektivet kan kommunfullmäktige fastställa eventuellt koncernbidrag och/eller utdelning årligen i samband med mål och budget-ärendet eller i samband med fastställandet av årsredovisningen. Beslutet om koncernbidrag och/eller utdelning fastställs alltid av kommunfullmäktige. Genom att i ägardirektivet tydliggöra att beslut om koncernbidrag och/eller utdelning kan ske såväl i samband med mål- och budgetärendet som med årsbokslutet finns en flexibilitet som ger kommunfullmäktige möjligheter till en bättre styrning genom att kunna väga in det slutliga resultatet i om utdelning och/eller koncernbidrag ska lämnas.

Ekonomiska konsekvenser

Införandet av nytt ägardirektiv för Nacka Energi AB ligger inom beslutad budget för kommunstyrelsen.

Konsekvenser för barn

Införandet av det föreslagna ägardirektivet stärker kommunens vision om öppenhet och mångfald. Att tydliggöra den administrativa styrningen av bolagen ökar transparensen, vilket gynnar både barn och vuxna.

Bilagor

- 1)Föreslaget Ägardirektiv Nacka Energi AB
- 2)Beslutade Ägardirektiv Nacka Energi AB

Helena Meier
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Controllerenheten

ÄGARDIREKTIV

Ägardirektiv för Nacka Energi AB

Dokumentets syfte

Ägardirektivet är det dokument som bredvid bolagsordningen kompletterar styrningen av Nacka Energi AB.

Dokumentet gäller för

Kommunstyrelsen, Nacka Energi AB och dess dotterbolag, styrelse, ledning och personal

Nacka Energi AB ska bidra till att visionen om öppenhet och mångfald uppnås. Bolaget ska i varje situation utgå från kommunens grundläggande värdering om förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar.

Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning innebär att bolaget, inom ramen för

- kommunens övergripande mål och
- de förutsättningar som gäller för bolaget utifrån gällande lagstiftning

ska

- ha system för en egen uppföljning som kompletterar den uppföljning som utförs av kommunstyrelsen och andra tillsynsmyndigheter
- vara ledande i att driva en effektiv verksamhet som är energisnål
- i tertial- och årsbokslut redovisa väsentliga slutsatser av genomförd uppföljning och strategiska åtgärder med anledning av uppföljning och ekonomiskt utfall
- i tertialbokslut redovisa årsprognos
- rapportera till kommunen i enlighet med fastställda tidplaner för mål och budget samt bokslut
- lämna koncernbidrag och/eller utdelning i enlighet med beslut som årligen fattas av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av ärende om mål och budget för kommunen eller i samband med fastställande av årsredovisningen.
- samordna sin verksamhet med kommunens för att tillgodose Nacka kommunkoncernens intressen.
- senast under oktober månad redovisa sitt förslag till affärsplan, budget, nätavgifter och andra frågor av ekonomisk och strategisk betydelse samt delårsrapporten för tertial två. Redovisningen ska ske till kommunstyrelsen genom dess arbetsutskott.

Nacka kommuns fyra styrprinciper innebär att

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvärgt politiskt organ	Ansvärg processägare
KFKS 2013/191-040	2014	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Ekonomidirektören

- bolaget genom en öppen och transparent redovisning av sina intäkter och kostnader ska bidra till att kommunfullmäktige har ett rättvisande underlag för fastställande av nätavgifter och delårsrapporter
- bolaget uppnår samma kvalitet på levererade tjänster som övriga leverantörer i kommunen
- bolaget genom kunskapsdelning samverkar med andra utförare av liknande tjänster
- bolaget genom varje ansvarsnivå säkerställer att beslut fattas så nära slutkunden som möjligt

För Nacka Energi AB och dotterbolag gäller därutöver följande.

- Bolaget omfattas av kommunens styrande dokument
- Villkoren för personal ska överensstämma med de villkor som tillämpas i Nacka kommun
- Bolaget omfattas av kommunens koncernkonto i bank avseende likviditet, upplåning och betalflöden.
- Bolaget ska publicera bolagshandlingar, exempelvis styrelseprotokoll och bokslut, på www.nacka.se
- Bolaget ska i samband med årsbokslut redovisa avslag på beslut att lämna ut allmänna handlingar

ÄGARDIREKTIV

Ägardirektiv Nacka Energi AB

Dokumentets syfte

Ägardirektivet är det dokument som bredvid bolagsordningen kompletterar styrningen av Nacka Energi AB (NEAB).

Dokumentet gäller för

Nacka Energi AB, dess styrelse, ledning och personal

§ 1.

Ärenden som enligt bolagsordningen eller ägardirektivet för Nacka Energi AB (NEAB) ska behandlas av kommunstyrelsen/kommunfullmäktige ska beredas av styrelsen för Nacka Stadshus AB (NSAB), som ska lägga förslag om vilket beslut som bör fattas i ärendet.

Nacka kommuns styrdokument omfattar i tillämpliga delar NEAB. Bolaget omfattas av kommunens koncernkonto i bank avseende likviditet, upplåning och betalflöden.

§ 2.

Styrelsen för NEAB ska anta affärsplan för bolagets verksamhet.

Innan affärsplanen antas eller påtagligt förändras ska den behandlas av kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige för kännedom.

§3.

Utöver vad som anges i bolagsordningen om behandling av årsredovisning ska styrelsen för NEAB till kommunstyrelsen lämna delårsrapport över verksamheten per den 31 augusti.

§4.

Styrelsen för NEAB ska vid möte senast under oktober månad med kommunstyrelsen, genom dess arbetsutskott, och NSAB redovisa preliminärt antagen budget, innefattande eventuella förändring av nätavgifterna och andra frågor av ekonomisk betydelse. Vid mötet ska styrelsen samtidigt redovisa och kommentera delårsrapporten per den 31 augusti.

Kommunstyrelsen ska ha behandlat ärende om budget för NEAB innan den slutgiltigt antas av styrelsen för bolaget. Förändring av nätavgift får inte beslutas utan att kommunstyrelsen getts möjlighet att yttra sig.

§ 5.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2010/24-107	Juni 2010	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Stadsjuristen Helena Meier

Styrelsen ska vid möte senast i februari månad med kommunstyrelsen, genom dess arbetsutskott, och NSAB, redogöra för årsredovisningen och eventuella andra frågor av betydelse för bolaget. Årsredovisningen ska kunna behandlas av kommunstyrelsen senast under mars månad.

§ 6.

NEAB ska lämna koncernbidrag i enlighet med beslut som årligen fattas av kommunfullmäktige i samband med behandlingen av ärende om mål & budget för kommunen.

§ 7.

Utöver vad som anges i bolagsordning eller detta ägardirektiv ska styrelsen på eget initiativ väcka ärende hos kommunstyrelsen i frågor som är av principiell vikt eller annars av större betydelse.

2015-02-09

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2013/191-040

Kommunfullmäktige

Justerade bolagsordningar för de helägda dotterbolagen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer justerade bolagsordningar för Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljnings AB och Nysätra Fastighets AB.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige utser årligen lekmannarevisorer till de aktiebolag som Nacka kommun äger 100% i. Hur många lekmannarevisorer som ska väljas till respektive aktiebolag styrs av bolagsordningen. Stadsledningskontorets förslag innebär att kommunfullmäktige kan utse samma antal lekmannarevisorer till bolagen som det antal revisorer som utses till den övriga kommunala verksamheten.

De bolag som är helägda av Nacka kommun är Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, inklusive dotterbolaget Nacka Energi Försäljnings AB och Nysätra Fastighets AB.

Ärendet

Kommunfullmäktige utser årligen lekmannarevisorer till de aktiebolag som Nacka kommun äger 100% i. Hur många lekmannarevisorer som ska finnas i respektive aktiebolag styrs av bolagsordningen. Förändringar av bolagsordningar ska, i enlighet med gällande bolagsordning, fastställas av kommunfullmäktige.

För att ge kommunfullmäktige en större frihet bör bolagsordningen inte innehålla ett fast antal lekmannarevisorer, utan ett minimum och maximum. Stadsledningskontorets förslag innebär att kommunfullmäktige kan utse samma antal lekmannarevisorer till bolagen som det antal revisorer som utses till den övriga kommunala verksamheten. Förslaget innebär att lekmannarevisorererna uppgår till minst fem och maximalt åtta personer.

De bolag som är helägda av Nacka kommun, och som föreslås få justerade bolagsordningar, är Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB och Nysätra Fastighets AB.

Stadsledningskontoret föreslår att samtliga bolagsordningar justeras så att antalet lekmannarevisorer är minst fem och maximalt nio i respektive bolag. Förändringen är markerad i rött i bolagsordningarna.

Ekonomiska konsekvenser

De uppdaterade bolagsordningarna för Nacka stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljnings AB och Nysätra Fastighets AB ryms inom beslutad budget för kommunstyrelsen. De justerade bolagsordningarna innebär inga ekonomiska konsekvenser för bolagen.

Årsarvoden till lekmannarevisorerna fastställs av kommunfullmäktige i det årliga mål- och budgetärendet. För 2015 uppgår arvodet för åtta revisorer till 75,000 årligen. Arvodet ryms inom kommunfullmäktiges beslutade budget för 2015.

Bilagor

- 1)Justerad bolagsordning för Nacka Stadshus AB
- 2)Justerad bolagsordning för Nacka Energi AB
- 3)Justerad bolagsordning för Nacka Energi Försäljnings AB
- 4)Justerad bolagsordning för Nysätra Fastighets AB

Helena Meier
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Controllerenheten

BOLAGSORDNING

Bolagsordning Nacka Stadshus AB

Dokumentets syfte

Beskriver syftet med bolaget och hur den övergripande styrningen ska ske

Dokumentet gäller för

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, styrelse och ledning i Nacka Stadshus AB

§ 1 Firma

Bolagets firma är Nacka Stadshus Aktiebolag.

§ 2 Föremål för verksamheten

Bolaget skall äga och förvalta aktier och andelar i kommunala företag inom Nacka kommun.

§ 3 Syfte med verksamheten

Bolagets syfte är att inom Nacka kommun och inom ramen för av kommunen givna direktiv enligt god praxis och med optimalt resursutnyttjande genom ägande samordna verksamheterna i av Nacka kommun helägda bolag.

Skulle bolaget likvideras skall dess behållna tillgångar tillfalla Nacka kommun.

§ 4 Styrelsens säte

Bolagets styrelse skall ha sitt säte i Nacka kommun.

§ 5 Aktiekapital och antal aktier

Aktiekapitalet skall utgöra lägst 6.500.000 kronor och högst 19.500.000 kronor. Antalet aktier skall uppgå till lägst 65 000 och högst 195 000.

§ 6 Styrelsen

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst elva ledamöter med lika många suppleanter. Styrelsen är beslutför när fler än hälften av ledamöterna är närvarande.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Nacka kommun för tiden från bolagsstämma till nästkommande årsstämma. Kommunfullmäktige utser också ordförande och en eller två vice ordförande i bolagets styrelse.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2013/191-040	Mars 2015	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Stadsjuristen

§ 7 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses en revisor och en suppleant av bolagsstämma.

Uppdragen som revisor och revisorssuppleant gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet enligt 9 kap 21 §, 1 st aktiebolagslagen.

§ 8 Lekmannarevisorer

Vid årsstämma närmast efter allmänna val utser kommunfullmäktige ~~tre~~ **minst fem** och **maximalt åtta** lekmannarevisorer med suppleanter. Mandatperioden är fyra år.

§ 9 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämman ska ske genom brev per posten till aktieägarna tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 10 Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling:

Val av ordförande vid stämman;

2. Upprättande och godkännande av röstlängd;
3. Val av justeringsmän;
4. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;
5. Godkännande av dagordningen;
6. Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen;
7. Beslut om
 - a) fastställelse av resultat- och balansräkningen;
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen;
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören;
8. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna;
9. Anmälan av kommunfullmäktiges beslut enligt §§ 6 och 8 i bolagsordningen
10. Val av revisor och revisorssuppleant när så erfordras;
11. Annat ärende som ankommer på årsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 11 Räkenskapsår

Räkenskapsår skall vara kalenderår. Årsredovisningen skall läggas fram av styrelsen och verkställande direktören för revisorerna senast en månad före årsstämma.

Lekmannarevisorererna skall lämna sin granskningsrapport till styrelsen senast tre veckor före årsstämma.

§ 12 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av

- styrelsen i sin helhet eller av
- ordinarie styrelseledamot och verkställande direktören, två i förening. Sådant bemyndigande lämnas av styrelsen.

Verkställande direktören tecknar ensam bolagets firma enligt aktiebolagslagen i löpande ärenden.

§ 13 Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Nacka kommun.

§ 14 Handlingars offentlighet

Allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen samt sekretesslagen.

§ 15 Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens yttrande

Kommunfullmäktige i Nacka kommun skall beredas möjlighet att yttra sig innan beslut fattas om

- -ändring av aktiekapital
- -fusion av företag
- -förvärv eller bildande av dotterföretag

Kommunstyrelsen i Nacka kommun skall beredas möjlighet att yttra sig innan beslut fattas om

- -förvärv av aktierna eller del av aktierna i annat företag
- -försäljning av aktier
- -försäljning, förvärv eller pantsättning av fastighet eller tomträtt.

§ 16 Kommunstyrelsens insyns rätt

Kommunstyrelsen i Nacka kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt få insyn i bolaget och dess verksamhet.

§ 17 Kommunstyrelsens granskning av årsredovisning och revisionsberättelse

Kommunstyrelsen skall beredas tillfälle att taga del av bolagsstyrelsens och verkställande direktörens årsredovisning och revisionsberättelsen, innan dessa

behandlas på årsstämman, varigenom kommunstyrelsen blir i tillfälle att vid behov lämna instruktioner till kommunens ombud.

Bolagsledningen skall, när bolagets årsredovisning anmäls i kommunfullmäktige, kunna lämna information om bolagets verksamhet och fullmäktige då också skall ges tillfälle att ställa frågor.

BOLAGSORDNING

Bolagsordning Nacka Energi AB

Dokumentets syfte

Beskriver syftet med bolaget och hur den övergripande styrningen ska ske

Dokumentet gäller för

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och styrelse och ledning i Nacka Energi AB

§ 1 Firma

Bolagets firma är Nacka Energi AB.

§ 2 Föremål för verksamheten

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Nacka kommun, eller om bättre ändamålsenlighet därmed uppnås, i geografisk närhet av Nacka kommun driva nätverksamhet, utnyttja elnätet för annan infrastruktur än eldistribution samt bedriva nätadministrativa tjänster.

§ 3 Syfte med verksamheten

Bolagets syfte är att enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande svara för distributionen av el inom eller i geografisk närhet av Nacka kommun samt utnyttja elnätet för annan infrastruktur än eldistribution. Skulle bolaget likvideras, skall dess behållna tillgångar tillfalla Nacka Stadshus AB.

§ 4 Styrelsens säte

Bolagets styrelse skall ha sitt säte i Nacka kommun.

§ 5 Aktiekapital och antal aktier

Aktiekapitalet skall utgöra lägst 6.000.000 kronor och högst 18 000 000 kronor. Antalet aktier skall uppgå till lägst 120.000 och högst 360.000.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2013/191-040	Mars 2015	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Stadsjuristen

§ 6 Styrelsen

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst elva ledamöter med lika många suppleanter. Styrelsen är beslutsför när fler än hälften av ledamöterna är närvarande. Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Nacka kommun för tiden från bolagsstämma till nästkommande årsstämma. Kommunfullmäktige utser också ordförande och en eller två vice ordförande i bolagets styrelse.

§ 7 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses en revisor och en suppleant av bolagsstämma.

Uppdragen som revisor och revisorssuppleant gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet enligt 9 kap 21 §, 1 st aktiebolagslagen.

§ 8 Lekmannarevisorer

Vid årsstämma närmast efter allmänna val utser kommunfullmäktige ~~sex~~ **minst fem** och **maximalt åtta** lekmannarevisorer. Mandatperioden är fyra år.

§ 9 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev per posten till aktieägarna tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 10 Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling

Val av ordförande vid stämman;

Upprättande och godkännande av röstlängd;

Val av justeringsmän;

Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;

Godkännande av dagordningen;

Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen;

Beslut om a) fastställelse av resultat- och balansräkningen; b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen; c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören;

Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna;

Anmälan av kommunfullmäktiges beslut enligt §§ 6 och 8 i bolagsordningen

Val av revisor och revisorssuppleant när så erfordras;

Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 11 Räkenskapsår

Räkenskapsår skall vara kalenderår. Årsredovisningen skall läggas fram av styrelsen och verkställande direktören för revisorerna senast en månad före årsstämma. Lekmannarevisorerna skall lämna sin granskningsrapport till styrelsen senast tre veckor före ordinarie stämma.

§ 12 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av -styrelsen i sin helhet eller av -ordinarie styrelseledamot och verkställande direktören, två i förening. Sådant bemyndigande lämnas av styrelsen. Verkställande direktören tecknar ensam bolagets firma enligt aktiebolagslagen i löpande ärenden.

§ 13 Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Nacka kommun.

§ 14 Handlingars offentlighet

Allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen samt sekretesslagen.

§ 15 Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens yttrande

Kommunfullmäktige i Nacka kommun skall beredas möjlighet att yttra sig innan beslut fattas om -ändring av aktiekapital -fusion av företag -förvärv eller bildande av dotterföretag. Kommunstyrelsen i Nacka kommun skall beredas möjlighet att yttra sig innan beslut fattas om -förvärv av aktierna eller del av aktierna i annat företag - försäljning av aktier -försäljning, förvärv eller pantsättning av fastighet eller tomträtt.

§ 16 Kommunstyrelsens insyns rätt

Kommunstyrelsen i Nacka kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt få insyn i bolaget och dess verksamhet

§ 17 Kommunstyrelsens granskning av årsredovisning och revisionsberättelse

Kommunstyrelsen skall beredas tillfälle att taga del av bolagsstyrelsens och verkställande direktörens årsredovisning och revisionsberättelsen, innan dessa behandlas på årsstämman, varigenom kommunstyrelsen blir i tillfälle att vid behov lämna instruktioner till kommunens ombud.

Bolagsledningen skall, när bolagets årsredovisning anmäls i kommunfullmäktige, kunna lämna information om bolagets verksamhet och fullmäktige då också skall ges tillfälle att ställa frågor.

BOLAGSORDNING

Bolagsordning Nacka Energi Försäljnings AB

Dokumentets syfte

Beskriver syftet med bolaget och hur den övergripande styrningen ska ske

Dokumentet gäller för

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och styrelse och ledning i Nacka Energi Försäljnings AB

§ 1 Firma

Bolagets firma är Nacka Energi Försäljning AB.

§ 2 Föremål för verksamheten

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att försälja elström för annans räkning, så kallad kommissionsförsäljning, samt bedriva nätadministrativa tjänster och tekniska tjänster inom verksamhetsområdet.

§ 3 Syfte med verksamheten

Bolagets syfte är att enligt god branschpraxis och med god lönsamhet tillhandahålla kommissionsförsäljning av elström och nätadministrativa tjänster samt tekniska tjänster inom verksamhetsområdet.

Skulle bolaget likvideras, skall dess vinst och behållna tillgångar tillfalla Nacka Energi AB.

§ 4 Styrelsens säte

Bolagets styrelse skall ha sitt säte i Nacka kommun.

§ 5 Aktiekapital och antal aktier

Aktiekapitalet skall utgöra 100.000 kronor och antalet aktier skall uppgå till 1.000.

§ 6 Styrelsen

Styrelsen skall bestå av lägst fem och högst elva ledamöter med lika många suppleanter. Styrelsen är beslutsför när fler än hälften av ledamöterna är närvarande.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2013/191-040	Mars 2015	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Stadsjuristen

Styrelsen, som utgörs av styrelsen för Nacka Energi AB, utses av kommunfullmäktige i Nacka kommun för tiden från bolagsstämma till nästkommande årsstämma. Kommunfullmäktige utser också ordförande och en eller två vice ordförande i bolagets styrelse.

§ 7 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning används samma revisorer som för Nacka Energi AB.

§ 8 Lekmannarevisorer

Vid årsstämma närmast efter allmänna val utser kommunfullmäktige ~~sex~~ **minst fem och maximalt åtta** lekmannarevisorer. Dessa är desamma som för Nacka Energi AB. Mandatperioden är fyra år.

§ 9 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev per posten till aktieägarna tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 10 Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling

Val av ordförande vid stämman;

Upprättande och godkännande av röstlängd;

Val av justeringsmän;

Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad;

Godkännande av dagordningen;

Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen;

Beslut om

a) fastställelse av resultat- och balansräkningen;

b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen;

c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören;

Anmälan av kommunfullmäktiges beslut enligt §§ 6 och 8 i bolagsordningen

Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

§ 11 Räkenskapsår

Räkenskapsår skall vara kalenderår. Årsredovisningen skall läggas fram av styrelsen och verkställande direktören för revisorerna senast sex veckor före årsstämma.

Lekmannarevisorerna skall lämna sin granskningsrapport till styrelsen senast tre veckor före ordinarie stämma.

§ 12 Firmateckning

Bolagets firma tecknas av styrelsen i sin helhet eller av ordinarie styrelseledamot och verkställande direktören, två i förening. Sådant be- myndigande lämnas av styrelsen.

Verkställande direktören tecknar ensam bolagets firma enligt aktiebolagslagen i löpande ärenden.

§ 13 Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Nacka kommun.

§ 14 Handlingars offentlighet

Allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen samt sekretesslagen.

§ 15 Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens yttrande

Kommunfullmäktige i Nacka kommun skall beredas möjlighet att yttra sig innan beslut fattas om

- ändring av aktiekapital
- fusion av företag
- förvärv eller bildande av dotterföretag

Kommunstyrelsen i Nacka kommun skall beredas möjlighet att yttra sig innan beslut fattas om

- förvärv av aktierna eller del av aktierna i annat företag
- försäljning av aktier
- försäljning, förvärv eller pantsättning av fastighet eller tomträtt.

§ 16 Kommunstyrelsens insyns rätt

Kommunstyrelsen i Nacka kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt få insyn i bolaget och dess verksamhet.

§ 17 Kommunstyrelsens granskning av årsredovisning och revisionsberättelse

Kommunstyrelsen skall via Nacka Energis AB koncernredovisning beredas tillfälle att ta del av bolagsstyrelsens och verkställande direktörens årsredovisning och revisionsberättelsen, innan dessa behandlas på årsstämman, varigenom kommunstyrelsen blir i tillfälle att vid behov lämna instruktioner till kommunens ombud.

Bolagsledningen skall, när bolagets årsredovisning anmäls i kommunfullmäktige, kunna lämna information om bolagets verksamhet och fullmäktige då också skall ges tillfälle att ställa frågor.

BOLAGSORDNING

Bolagsordning Nysätra Fastighets AB

Dokumentets syfte

Beskriver syftet med bolaget och hur den övergripande styrningen ska ske

Dokumentet gäller för

Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, styrelse och ledning i Nysätra Fastighets AB

§. 1 Firma

Bolagets firma är Nysätra Fastighetsaktiebolag.

§ 2. Säte

Bolagets styrelse ska ha sitt säte i Nacka kommun

§ 3. Föremål för verksamheten

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta fastigheten Sicklaön 269:1 och därmed sammanhängande verksamhet.

§ 4. Syfte med verksamheten

Bolagets syfte är att inom ramen för av kommunen givna direktiv och med optimalt resursutnyttjande äga och förvalta fastigheten Sicklaön 269:1, ytterst för att tillgodose behov av lokaler för verksamhet inom ramen för bestämmelserna i 2 kap 1 § kommunallagen.

Skulle bolaget likvideras skall dess behållna tillgångar tillfalla Nacka Stadshus AB.

§ 5. Aktiekapital och – belopp

Aktiekapitalet utgör lägst 100 000 kronor och högst 400 000 kronor. Aktie lyder på 100 kronor.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2013/191-040	Mars 2015	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Stadsjuristen

§ 6. Styrelse

Styrelsen ska bestå av lägst fem och högst elva ledamöter med lika många suppleanter. Styrelsen är beslutsför när fler än hälften av ledamöterna är närvarande.

Styrelsen utses av kommunfullmäktige i Nacka kommun för tiden från bolagsstämma till nästkommande årsstämma. Kommunfullmäktige utser också ordförande och en eller två vice ordförande i bolagets styrelse.

§ 7. Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses en revisor och en suppleant av bolagsstämma.

Uppdragen som revisor och revisorssuppleant gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet enligt 9 kap 21 § 1 stycket aktiebolagslagen.

§ 8. Lekmannarevisorer

Vid årsstämma närmast efter allmänna val utser kommunfullmäktige ~~tre~~ **minst fem** och **maximalt åtta** lekmannarevisorer med suppleanter. Mandatperioden är fyra år.

§ 9. Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämman ska ske genom brev per posten till aktieägarna tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 10. Ärenden på årsstämma

På årsstämma skall följande ärenden förekomma till behandling.

1. Val av ordförande vid stämman
2. Upprättande och godkännande av röstlängd
3. Val av justeringsmän
4. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
5. Godkännande av dagordningen
6. Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen
7. Beslut om
 - i. fastställelse av resultat- och balansräkningen;
 - ii. dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen;
 - iii. ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören;
8. Fastställande av arvoden åt styrelsen och revisorerna
9. Anmälan av kommunfullmäktiges beslut enligt §§ 6 och 8 i bolagsordningen
10. Val av revisor och revisorssuppleant när så erfordras

11. Annat ärende som ankommer på årsstämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen

§ 11. Räkenskapsår

Räkenskapsår skall vara kalenderår. Årsredovisningen skall läggas fram av styrelsen och verkställande direktören för revisorerna senast en månad före årsstämma. Lekmannarevisorerna skall lämna sin granskningsrapport till styrelsen senast tre veckor före årsstämma.

§ 12. Firmateckning

Bolagets firma tecknas av styrelsen i sin helhet eller av ordinarie styrelseledamot och verkställande direktören, två i förening. Sådant bemyndigande lämnas av styrelsen.

Verkställande direktören tecknar ensam bolagets firma enligt aktiebolagslagen i löpande ärenden.

§ 13. Ändring av bolagsordningen

Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Nacka kommun.

§ 14. Handlingars offentlighet

Allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen samt offentlighets- och sekretesslagen.

§ 15. Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens yttrande

Kommunfullmäktige i Nacka kommun skall beredas möjlighet att yttra sig innan beslut fattas

om

- ändring av aktiekapital
- fusion av företag
- förvärv eller bildande av dotterföretag

Kommunstyrelsen i Nacka kommun skall beredas möjlighet att yttra sig innan beslut fattas om

- förvärv av aktierna eller del av aktierna i annat företag
- försäljning av aktier
- försäljning, förvärv eller pantsättning av fastighet eller tomträtt.

§ 16. Kommunstyrelsens insynsrätt

Kommunstyrelsen i Nacka kommun äger ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt ha insyn i bolaget och dess verksamhet.

§ 17. Kommunstyrelsens granskning av årsredovisning och revisionsberättelse

Kommunstyrelsen skall beredas tillfälle att ta del av bolagsstyrelsens och verkställande direktörens årsredovisning och revisionsberättelsen innan dessa behandlas på årsstämman, varigenom kommunstyrelsen blir i tillfälle att vid behov lämna instruktioner till kommunens ombud.

Bolagsledningen ska, när bolagets årsredovisning anmäls i kommunfullmäktige, kunna lämna information om bolagets verksamhet och fullmäktige då också skall ges tillfälle att ställa frågor.

2015-02-04

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/898-003

Kommunstyrelsen

Avfallsföreskrifter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige anta föreslagna avfallsföreskrifter för Nacka kommun enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

Avfallsföreskrifterna utgör tillsammans med avfallsplanen Nackas renhållningsordning och innehåller detaljerade regler för avfallshanteringen i Nacka. Gällande föreskrifter saknar regler kring utsortering av matavfall och är generellt i behov av en uppdatering, både innehålls- och layoutmässigt. Tekniska nämnden antog föreslagna föreskrifter den 18 november 2014.

Ärendet

Avfallsföreskrifterna är detaljerade regler för avfallshanteringen i Nacka kommun. Tillsammans med avfallsplanen utgör de Nackas renhållningsordning. Nu gällande avfallsföreskrifter, daterade 2007-09-10, saknar regler kring utsortering av matavfall och är generellt i behov av en uppdatering, både innehålls- och layoutmässigt.

Den 23 september beslutade tekniska nämnden att påbörja utställning och remiss av nya avfallsföreskrifter. Tre remissvar har kommit in, från miljö- och stadsbyggnadsnämnden (MSN), Fastighetsägarna Stockholm och Nacka miljövårdsråd. Remissvaren kan i sin helhet läsas som bilaga 2-4 till stadsledningskontorets tjänsteskrivelse. Efter viss revidering antog tekniska nämnden föreslagna föreskrifter den 18 november 2014.

De tillkommande, nya regler om matavfall innebär generellt att matavfall bör sorteras ut separat då det förekommer i hushållet/verksamheten. Dessutom måste det vid ny- och ombyggnation skapas förutsättningar för utsortering av matavfall. Anvisningar för sortering och överlämnande av matavfall finns i bilaga 2 till föreskrifterna.

Sammanfattning av inkomna remissvar och påföljande revidering

MSN skriver i sitt yttrande, gällande § 31 om slamtömning, att de inte kan bedriva tillsyn eller tillståndsgivning enligt arbetsmiljöverkets lagstiftning och vill att texten revideras i de aktuella delarna. Som huvudman för slanhämtningen i Nacka kommun är det viktigt att det vid nya tillstånd för enskilda avlopp inte skapas arbetsmiljöproblem. I dialog med miljöenheten har VA- och avfallsenheten reviderat § 31 och hittat en formulering som inte

ska medföra problem vid handläggning enligt miljöbalken. En revidering av föreskrifterna, gällande dessa delar om slamtömning, kan bli aktuell igen när Avfall Sverige, branschorganisationen, har reviderat sin mall för avfallsföreskrifter. Tillsvidare önskar VA- och avfallsenheten få alla tillståndsärenden för enskilda avlopp på remiss, något som miljöenheten medgivit.

Fastighetsägarna Stockholm efterlyser information om Nackas vision för avfallshantering och information som visar på samverkan mellan kommun, fastighetsägare, boende, entreprenör och arbetsmiljöverket. Den sortens information hör inte hemma i avfallsföreskrifterna utan i ett annat sorts dokument, ex. avfallsplanen och kommunala anvisningar.

Fastighetsägarna Stockholm skriver att det i föreskrifterna saknas redovisning av hushållens skyldigheter att hålla sig underrättade om hur sopor ska sorteras och var de ska lämnas. Enligt juristen på Avfall Sverige är det inte rimligt eller knappast ens formellt möjligt att i avfallsföreskrifterna reglera en skyldighet för boende att informera sig om hur de ska sortera och var avfall ska lämnas. Detta är ett informationsansvar som kommunen både har intresse av - och behörighet att med stöd av avfallsföreskrifterna ålägga fastighetsägare. Dock ingår boende i begreppet nyttjanderättshavare och därför träffar t ex sorteringskrav boende på eller inom en fastighet.¹

Önskemålet om precisering av vad producentansvaret omfattar har tillgodosetts; detta har nu förtydligats i 33 § som en fotnot. Formuleringen i 41 § står fast, dvs. att kärl inte töms om avfallet packats fel eller att löst avfall på golvet inte hämtas. Fastighetsägarna Stockholm har önskemål om att istället lösa detta med information och straffavgifter, men det är arbetsmiljön för de som hämtar avfallet som har prioriterats. Att köpa sig fri via straffavgifter är inte ett lämpligt sätt att lösa problemet med felpackat avfall. Fastighetsägarna Stockholm har även synpunkt om formuleringen i 43 §, om anvisning av plats för avfallshämtning. Där önskas en formulering som visar att anvisning sker i samverkan med berörda parter. Ordet samverkan nu har lagts till i meningen ”I annat fall ska fastighetsinnehavaren och kommunen *i samverkan* komma överens om att avfallet samlas in och hämtas vid någon annan plats.” Om parterna inte hittar en lösning, trots samverkan, ska kommunen kunna anvisa en plats ändå. Det är detta som paragrafens näst sista stycke syftar till.

Nacka miljövårdsråd efterfrågar information som rör hur kommunen ska bli bättre på att arbeta med förebyggande av avfall, att platser för insamling av ex. elektroniskt- och farligt avfall ska byggas ut i närheten av hemmen (ex. fler ÅVC:er på Sicklaön som kan ersätta Skuru ÅVC). Den här sortens planering finns i Avfallsplan 2020, inte i avfallsföreskrifterna.

Nacka miljövårdsråd är motståndare till avfallskvarnar men är positiva till kompostering. Här har kommunen valt att hittills tillåta avfallskvarnar i vissa områden men är tydliga i kommunikationen med fastighetsägare att en separat insamling av matavfall är bättre för miljön. Vad gäller kompostering är kommunen positiv till mer lokal kompostering av

¹ Enligt jurist Sven Lundgren på Avfall Sverige

trädgårdsavfall, men reglerar inte detta via avfallsföreskrifterna. Det bör istället ligga i varje fastighetsägarens intresse att kompostera trädgårdsavfallet om ytor för detta finns.

Matavfallet bör istället samlas in för att rötas i en storskalig anläggning där växtnäringen – och energin – kan tas tillvara.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till nya avfallsföreskrifter bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Avfallsföreskrifter är regler för hur avfall ska hanteras i Nacka kommun. I praktiken innebär det att varje hushåll och verksamhet ska känna till reglerna och agera därefter. För de barn som växer upp i Nacka idag är det av största vikt att de både i sin hemmiljö och via exempelvis förskola och skola får lära sig en miljöriktig avfallshantering. Det ska vara lika naturligt att sortera sitt avfall som att borsta tänderna morgon och kväll. Om vi inte lyckas förändra det slit- och slängbeteende som till stort finns i samhället idag, är det barnen, vår nästa generation, som drabbas.

Bilagor

1. Protokollsutdrag tekniska nämnden den 18 november 2014
2. Avfallsföreskrifter i Nacka kommun
3. Remissvar, Fastighetsägarna Stockholm
4. Remissvar, Nackas miljövårdsråd
5. Remissvar, miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Dag Björklund
Natur- och trafikdirektör

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

2014-11-18

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämndenTN 2014/291-003
KFKS 2014/898-003

§ 223

Avfallsföreskrifter

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige att anta nya avfallsföreskrifter för Nacka kommun enligt bilaga 4.

Ärendet

Avfallsföreskrifterna utgör tillsammans med avfallsplanen Nackas renhållningsordning. I samband med remiss och utställning har tre remissvar lämnats in; från Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Fastighetsägarna Stockholm och Nacka miljövårdsråd. Föreskrifterna har därefter reviderats i vissa delar, ex. för paragrafen som reglerar slamtömning.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till nya avfallsföreskrifter bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Avfallsföreskrifter är regler för hur avfall ska hanteras i Nacka kommun. I praktiken innebär det att varje hushåll och verksamhet ska känna till reglerna och agera därefter. För de barn som växer upp i Nacka idag är det av största vikt att de både i sin hemmiljö och via exempelvis förskola och skola får lära sig en miljöriktig avfallshantering. Det ska vara lika naturligt att sortera sitt avfall som att borsta tänderna morgon och kväll. Om vi inte lyckas förändra det slit-och slängbeteende som till stort finns i samhället idag, är det barnen, vår nästa generation, som drabbas.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2014-10-30

Bilaga 1 Remissvar, miljö- och stadsbyggnadsnämnden

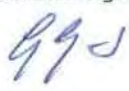

Bilaga 2 Remissvar, Fastighetsägarna Stockholm

Bilaga 3 Remissvar, Nackas miljövårdsråd

Bilaga 4 Avfallsföreskrifter i Nacka kommun

Beslutsgång

Nämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		Heidi Swahn

FÖRESKRIFT

Avfallsföreskrifter för Nacka kommun

Dokumentets syfte

Detaljerade regler om kommunens avfallshantering.

Dokumentet gäller för

Nacka kommuns medborgare och de som verkar och vistas i kommunen.

Innehållsförteckning

I	INLEDANDE BESTÄMMELSER	3
	Tillämpliga föreskrifter	3
	Avfallsavgift.....	3
	Termer och begrepp.....	3
	Kommunens ansvar för avfall, information och tillsyn	3
	Fastighetsinnehavares och nyttjanderättshavares ansvar för avfall, betalning och information	4
	Ansvar för avfall	4
	Ansvar för betalning och information.....	4
	Producenternas ansvar	4
2	HUSHÅLLSAVFALL	5
	Sortering av hushållsavfall	5
	Anvisningar om sortering och överlämnande av avfall	6
	Restavfall	6
	Matavfall	6
	Fettavfall	6
	Grovavfall	6
	Farligt avfall	7
	Elavfall (EEA-elektriskt och elektroniskt avfall)	7
	Trädgårdsavfall	7
	Döda sällskapsdjur och avfall från husbehovsjakt	7
	Stickande och skärande avfall	7
	Läkemedelsavfall	7
	Cytostatika	7
	Latrin	7
	Slam	8

Filtermaterial från fosforfällor med mera	9
Avfall med producentansvar	9
Bygg- och rivningsavfall.....	9
Kvalitetskontroll	10
Behållare, utrymme och hämtning.....	10
Emballering av kärl- och säckavfall, fyllnadsgrad och vikt.....	10
Avfallsutrymme och hämtställe	11
Hämtnings- och transportväg	12
Hämtningsområde och hämtningsintervall.....	12
Avvikelser från ordinarie hämtning	13
Särskilt om hushållsavfall från verksamheter	13
3 UNDANTAG.....	14
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden.....	14
Eget omhändertagande av avfall	14
Delade kärl.....	14
Undantag från hämtning.....	14
Uppehåll	15
Enbostadshus.....	15
Flerbostadshus	15
Verksamheter	15
Befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till kommunen.....	15
Utveckling inom avfallshantering.....	16
4 UPPGIFTSSKYLDIGHET	16
5 IKRAFTTRÄDANDE OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER.....	16
BILAGA 1. Definitioner och ordförklaringar	17
BILAGA 2. Anvisningar om sortering och överlämnande av avfall	22

I INLEDANDE BESTÄMMELSER

Tillämpliga föreskrifter

1 § För kommunens avfallshantering gäller, utöver renhållningsordningens föreskrifter och bilagor,

- miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2011:927),
- föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken,
- andra författningar som berör avfallshantering.

Avfallsavgift

2 § Kommunfullmäktige meddelar, med stöd av 27 kap. 4-6 §§ miljöbalken, föreskrifter om vilken avgift som ska betalas för insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg. Avgiften ska tas ut på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning och annan miljö- och arbetsmiljöanpassad avfallshantering främjas.

Termer och begrepp

3 § Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen. I övrigt används följande begrepp med de betydelser som anges i bilaga 1. För andra definitioner hänvisas till miljöbalken och till föreskrifter utfärdade med stöd av miljöbalken.

Kommunens ansvar för avfall, information och tillsyn

4 § Kommunen har verksamhetsansvar för hanteringen av hushållsavfall. Vid planering av verksamheten ska avfallshierarkin gälla som prioritetsordning (förebyggande av avfall, återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning, t.ex. energiåtervinning och bortskaffande).

Från kommunens ansvar undantas avfall som enligt förordningen om producentansvar samlas in och omhändertas av producent, se 33 § och bilaga 2.

5 § Avfall som omfattas av kommunens ansvar får inte transporteras, tas om hand eller behandlas av någon annan än kommunen eller den kommunen anlitat för ändamålet (entreprenören), om inte annat anges i dessa föreskrifter.

När avfall ska transporteras genom kommunens försorg, får det inte komposteras eller grävas ned, eller på annat sätt återvinnas eller bortskaffas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren.

6 § Kommunen informerar hushållen om insamlingssystem för avfall som omfattas av kommunens ansvar.

7 § Natur- och trafiknämnden ansvarar för den skyldighet som kommunen har enligt 4-5 §§. Natur- och trafiknämnden har rätt att meddela tillämpningsanvisningar i frågor som berörs i dessa föreskrifter.

8 § Miljö- och stadsbyggnadsnämnden utövar den lokala tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken.

Fastighetsinnehavares och nyttjanderättshavares ansvar för avfall, betalning och information

Ansvar för avfall

9 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare har ansvar för att hantera sitt avfall dels så att risk för skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppkommer, dels så att återvinning och miljösäker behandling underlättas.

10 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är ansvarig för det avfall som uppkommer eller av andra skäl förekommer på fastigheten, om inte annat särskilt anges i dessa föreskrifter.

11 § Hushållsavfall som uppkommer inom fastighet ska tillhandahållas på sådant sätt att kommunen kan fullgöra sin bortforslingsskyldighet.

12 § Hushållsavfall ska lämnas till de insamlingssystem som kommunen eller producenterna tillhandahåller, om inte annat särskilt anges i dessa föreskrifter.

Fastighetsinnehavare ska se till att det inom eller vid fastigheten finns särskilda avfallsbehållare och/eller avfallsutrymmen, åtminstone för a) osorterat restavfall eller b) restavfall och matavfall. Vad gäller grovavfall i flerbostadshus ska avfallsbehållare/avfallsutrymme finnas tillgängligt vid regelbundna intervall utifrån de boendes behov, minst en gång per år. Om särskilda skäl föreligger kan dispens sökas.

13 § Ändring av innehavarförhållanden eller annan förändring som berör hanteringen av hushållsavfall från fastighet ska utan dröjsmål anmälas till kommunen.

Ansvar för betalning och information

14 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller de som bor eller är verksamma i fastigheten om gällande regler för avfallshanteringen inom fastigheten.

15 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldiga att betala avgift enligt gällande avfallstaxa fastställd av kommunfullmäktige. Fastighetsinnehavare är betalningsansvarig, men fakturering kan efter överenskommelse med kommunen ske direkt till nyttjanderättshavare.

Producenternas ansvar

16 § För avfall som omfattas av producentansvar ansvarar respektive producent i enlighet med respektive förordning om producentansvar.

2 HUSHÅLLSAVFALL

Sortering av hushållsavfall

17 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till kommunen för borttransport. Avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

18 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska sortera ut följande avfallslag och hålla det skilt från annat avfall:

- Annat avfall än hushållsavfall (inklusive bygg- och rivningsavfall från omfattande byggverksamhet på fastigheten).
- Avfall som omfattas av producentansvar: förpackningar, returpapper, avfall från elektriska och elektroniska hushållsprodukter (elavfall), glödlampor och vissa belysningsarmaturer samt däck och bilar.
- Kasserade bilbatterier
- Kasserade små batterier. Innehåller kasserade produkter lösa batterier ska dessa plockas ur. Är batterierna inbyggda i produkten behandlas den som elavfall.
- Grovavfall
- Farligt avfall
- Läkemedel
- Icke-brännbart hushållsavfall.

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska också sortera ut följande avfallslag när de förekommer:

- Trädgårdsavfall
- Latrin
- Slam
- Övrigt biologiskt behandlingsbart hushållsavfall
- Stickande och skärande avfall.
- Döda sällskapsdjur och avfall från husbehovsjakt.

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare bör även sortera ut följande avfallslag när de förekommer:

- Matavfall
- Fettavfall

Närmare anvisningar om sortering och överlämnande anges nedan samt i bilaga 2.

Anvisningar om sortering och överlämnande av avfall

Restavfall

19 § Restavfall ska hämtas vid fastighetsgräns eller på av kommunen anvisad plats, se 43 §.

Matavfall

20 § Matavfall ska hämtas vid fastighetsgräns eller på av kommunen anvisad plats, se 43 §.

Matavfallsinsamling införs efter anmälan från fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare i de områden där förutsättningar finns.

Vid ny- och ombyggnation ska förutsättningar skapas för utsortering av matavfall.

Matavfall läggs i säck eller påse av papper enligt kommunens anvisningar. Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare har ansvar för hanteringen av matavfall, så att god kvalitet på det sorterade avfallet uppnås. Kommunen har rätt att ändra abonnemanget om utsorterat matavfall vid upprepade tillfällen inte uppfyller kriterier för separat biologisk behandling.

Efter ansökan till huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen kan fastighetsinnehavare beviljas tillstånd att installera köksavfallskvavn i av kommunen meddelade områden.

Fettavfall

21 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ansvarar för att tömning av fettavskiljare sker regelbundet med ett intervall som bestäms av behovet, dock minst en gång per kvartal. Hämtning ska ske så ofta att det inte medför tekniska problem i ledningsnätet.

Spillfett, såsom fritureolja, får inte hällas direkt i avloppet utan ska lämnas till återvinningscentral eller miljöstation. Mindre mängder spillfett som uppstår i kök eller vid annan livsmedelshantering kan samlas upp i en tät plastflaska eller liknande och läggas i soppåsen. Verksamheter som inte har fettavskiljare eller uppsamling i fat, ska samla upp spillfett i behållare om max 5 liter och lämna till återvinningscentral.

Grovavfall

22 § Grovavfall ska lämnas till av fastighetsinnehavare anvisad plats inom eller i närheten av fastigheten. Hämtning sker mot avgift efter beställning till kommunen, enligt abonnemang eller efter särskild beställning. Vid hämtning av grovavfall från enbostadshus hämtas maximalt 3 kubikmeter per beställning.

Före borttransport av grovavfall ska farligt avfall, elavfall och batterier sorteras ut och hållas skilt.

Hushåll kan även lämna grovavfall på återvinningscentral. Vid lämning av avfall på återvinningscentral ska avfallet sorteras i för avfallsslaget avsedd behållare.

Hushåll på öar utan broförbindelse ska lämna grovavfall till återvinningscentral eller, där så erbjuds, vid av kommunen angivna bryggor under angivna tider.

Farligt avfall

23 § Hushållens farliga avfall ska hållas skilt från övrigt avfall och lämnas till kommunens insamlingssystem för farligt avfall, enligt tabell 2 i bilaga 2. Det farliga avfallet ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll och får ej blandas.

Elavfall (EEA-elektriskt och elektroniskt avfall)

24 § Elavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Elavfall ska lämnas till de insamlingssystem som anges i tabell 2 i bilaga 2.

Hämtning av elavfall från flerbostadshus kan ske mot avgift efter beställning eller enligt abonnemang. Hämtning av elavfall från enbostadshus kan ske mot avgift efter beställning. Hushåll på öar utan broförbindelse kan lämna elavfall till återvinningscentral eller, där så erbjuds, vid av kommunen angivna bryggor under angivna tider.

Trädgårdsavfall

25 § Trädgårdsavfall från enbostadshus och flerbostadshus som uppkommer vid normal skötsel och underhåll av en trädgård kan hämtas mot avgift efter beställning eller enligt abonnemang, se kommunens anvisningar. Trädgårdsavfall kan även lämnas till återvinningscentral.

Döda sällskapsdjur och avfall från husbehovsjakt

26 § För att undvika risk för spridning av smittsamma sjukdomar ska döda djur och avfall från husbehovsjakt hanteras på ett säkert sätt. Avfallet ska normalt lämnas till en godkänd eller registrerad anläggning eller mottagare för kremering. Små mängder (under 1 kg) kan förpackas väl och lämnas i kärl för restavfall om ingen misstanke om smitta föreligger. Döda mindre sällskapsdjur får grävas ner på den egna fastigheten om det kan ske utan risk för människors hälsa eller miljön. Graven ska vara så djup att djur inte kan gräva upp kroppen.

Stickande och skärande avfall

27 § Smått stickande och skärande avfall ska, innan det läggs i restavfallskärlet, läggas i behållare eller förpackning som skyddar mot skär- och sticksador.

Läkemedelsavfall

28 § Läkemedelsavfall och förbrukade kanyler från hushåll ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Läkemedelsavfall ska lämnas till apotek. Förbrukade kanyler ska läggas i för ändamålet avsedd behållare som tillhandahålls på apotek. Fylld kanylbehållare ska lämnas på apotek.

Cytostatika

29 § Cytostatika är farligt avfall som ska hållas emballerat och skilt från övrigt avfall samt lämnas till kommunens insamlingssystem för farligt avfall, enligt tabell 2 i bilaga 2.

Latrin

30 § Latrinkärl tillhandahålls av kommunen mot avgift efter beställning. Latrinkärl ska förslutas och märkas av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren. Latrinkärl ska vara så förslutna att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och så att

olägenhet för omgivningen ej uppstår. Märkning ska ange fastighetsbeteckning på tydligt och väderbeständigt vis.

Hämtning av latrin sker efter beställning och mot avgift. Latrinkärl ska ställas vid fastighetsgräns eller annan av kommunen anvisad plats så nära uppställningsplats för hämtfordon som möjligt. Behållaren ska vara utställd senast kl. 07.00. Vid hämtning med båt gäller kraven i 49 §.

Slam och fett

31 § Slamavskiljare, slutna tankar, minireningsverk och fettavskiljare sköts och underhålls av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren som även har ansvar för dessa.

Slamavskiljare, slutna tankar, minireningsverk och fettavskiljare ska vara lätt tillgängliga för tömning. Slamavskiljare och slutna tankar ska vara märkta. Lock eller manlucka ska kunna öppnas av en person och får inte vara övertäckt vid tömning. Buskar och vegetation ska hållas borta så att tömning kan ske. Fastighetsinnehavaren är skyldig att lämna anvisningar så att skada undviks vid tömningen.

Vid försvårad tömning debiteras fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren en tilläggsavgift enligt gällande avfallstaxa.

Vid slamtömning med båt ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren säkerställa att tillräckligt vattendjup och farledsbredd för entreprenörens båt/färja uppfylls. Enskild brygga som utnyttjas vid tömning ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är möjlig att angöra av kommunens båt utan risk för skada. Bryggor för landtagning av renhållningsfordon ska vara försedda med godtagbara förtöjningsanordningar.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för att tömning av slam från slamavskiljare, slutna tankar och minireningsverk sker minst i nedan angivna omfattning. Fastighetsinnehavaren ansvarar för att entreprenören har rätt uppgifter om tömningsfrekvens.

Tabell 1: Tömning av slam från slamavskiljare, slutna tankar och minireningsverk

Avloppsanläggning	Permanentbostäder	Fritidsbostäder
Slamavskiljare med anslutet wc	Minst 2 gånger/år eller enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Minst 1 gång/år eller enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Slamavskiljare med anslutet BDT-vatten	Minst 1 gång/år eller enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Minst 1 gång vartannat år eller enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Minireningsverk	Enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden eller tillverkarens anvisning. Sker på beställning.	Enligt tillstånd från miljö- och stadsbyggnadsnämnden eller tillverkarens anvisning. Sker på beställning.
Slutna tankar	Töms vid behov. Sker på beställning.	Töms vid behov. Sker på beställning.

Filtermaterial från fosforfällor med mera

32 § Filtermaterial från fosforfällor och andra jämförbara filter ska hämtas i enlighet med det tillstånd som getts av miljö- och stadsbyggnadsnämnden och ska följa leverantörens anvisningar. Hämtningsintervall minst en gång per år eller enligt tillverkarens anvisningar, såvida inte annat har medgivits av kommunen.

Filtermaterialet ska vara förpackat och tillgängligt på ett sådant sätt att hämtning kan utföras enligt renhållarens anvisningar. Eventuella instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsägaren.

Efter hämtning av uttjänt filtermaterial ska nytt filtermaterial tillföras avloppsanläggningen enligt leverantörens anvisningar genom fastighetsägarens försorg.

Avfall med producentansvar

33 § Hushåll och andra förbrukare ska, i enlighet med vad som föreskrivs i respektive förordning om producentansvar¹, sortera ut avfall som omfattas av producentansvar och lämna avfallet till de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller, enligt bilaga 2.

Vid fastighetsnära insamling av tidningar och förpackningar sker hämtning av avfall efter överenskommelse mellan fastighetsinnehavaren och producenternas entreprenörer.

Bygg- och rivningsavfall

34 § Bygg- och rivningsavfall räknas inte som hushållsavfall och ingår inte i kommunens renhållningsansvar. Små mängder från hushåll kan få lämnas på kommunens återvinningscentraler.

¹ Producentansvar finns för: förpackningar, returpapper, avfall från elektriska och elektroniska hushållsprodukter (elavfall), glödlampor och vissa belysningsarmaturer samt däck och bilar.

Kvalitetskontroll

35 § Kommunen och entreprenören har rätt att göra stickprovskontroll av hushållsavfallet för att kontrollera att sorteringsanvisningarna och övriga bestämmelser följs, i syfte att säkerställa att renheten på avfallet upprätthålls. Med stickprovskontroll avses även plockanalyser som utförs på slumpmässigt utvalt hushållsavfall i syfte att undersöka avfallets sammansättning i stort.

Behållare, utrymme och hämtning

36 § Kärll och säckar för insamling av restavfall och matavfall ägs och tillhandahålls av kommunen.

Behållare kan förses med särskild märkning av kommunen, vilken inte får tas bort eller göras oläslig.

Andra behållare, såsom bottentömmande, sopsugsystem, latrinkärl, slamavskiljare, slutna tankar, minireningsverk och fettavskiljare anskaffas och underhålls av fastighetsinnehavaren.

37 § Fastighetsinnehavaren är ansvarig för anskaffande, utformning, anordnande, installation och underhåll av inom fastigheten installerad utrustning för avfallshanteringen, både för manuella och maskinella insamlingssystem t.ex. sopskåp, säckställ, sopsugsystem, bottentömmande behållare och avfallsutrymme.

38 § Fastighetsinnehavaren ska se till att behållare, inom fastigheten förekommande utrustning och utrymmen för avfallshantering är tillgängliga, underhålls och rengörs, så att kraven på god arbetsmiljö för entreprenören uppfylls och risken för driftavbrott, olägenhet och olycksfall minimeras.

39 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare kan vid enstaka tillfällen, då behållaren inte räcker till, använda speciella betalsäckar. Betalsäck är en förbetald säck som beställs via kommunen och levereras av entreprenören. Säcken ställs ut och hämtas vid valfritt ordinarie hämtningstillfälle.

Emballering av kärll- och säckavfall, fyllnadsgrad och vikt

40 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall som behållaren och utrymmet är avsett för. Avfall ska vara väl emballerat så att avfallet inte kan spridas och så att skada, arbetsmiljöproblem eller olägenhet inte uppkommer.

41 § Behållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Behållarens vikt och dragmotstånd ska uppfylla krav på god arbetsmiljö. För maxvikter och dragmotstånd gäller arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Behållare som är för tung för att kunna hanteras eller innehåller otillräckligt emballerat avfall töms inte. Avfall utanför behållare tas ej med. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska ompaketera avfallet i exempelvis extra säckar före nästkommande ordinarie hämtningstillfälle så att behållaren uppfyller kraven för

hämtning. Extra säckar från ompackning hämtas vid nästkommande hämtningstillfälle och debiteras enligt gällande taxa. Extra hämtning utöver ordinarie hämtning kan göras efter beställning.

42 § Vid upprepade avvikelser från gällande abonnemang, såsom överfulla behållare eller förekomst av extra säckar, har kommunen rätt att besluta om justering av abonnemanget.

Avfallsutrymme och hämtställe

43 § Hämtning av hushållsavfall sker normalt vid fastighetsgränsen eller vid en av kommunen anvisad plats inom rimligt gångavstånd. I annat fall ska fastighetsinnehavaren och kommunen komma överens om att avfallet samlas in och hämtas vid någon annan plats.

Kommunen kan anvisa hämtställe utanför fastigheten, i syfte att möjliggöra för kommunen att fullgöra sin bortforslingskyldighet. Detta under förutsättning att godtagbara förhållanden inte kan uppnås inom fastigheten, möjlig plats finns att anvisa inom skäligt gångavstånd och att det i övrigt bedöms lämpligt. Anvisning kan även göras för en viss del av året.

Innehavare av flera närbelägna fastigheter med enbostadshus kan efter samråd med kommunen använda en gemensam uppsamlingsplats med behållare. Förutsättningen är att bestämmelserna i 40-41 §§ om fyllnadsgrad och vikt beaktas.

44 § Behållare ska normalt ställas vid fastighetsgräns så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt, såvida inte särskilda skäl föreligger häremot eller det är fråga om tömning av särskilda behållare såsom slamtankar och fettavskiljare.

45 § Fastighetsinnehavare har ansvar för utformning, anordnande och underhåll av hämtställe, inom den fastighet där avfallet uppkommer, samt i skälig omfattning för annat hämtställe som kommunen anvisat enligt 43 §.

46 § Placering av behållare, sophus eller liknande fastställs efter samråd mellan fastighetsinnehavaren och kommunen. Fastighetsinnehavaren är skyldig att inhämta de eventuella tillstånd som krävs för åtgärden.

47 § Entreprenören ska ha tillträde till avfallsutrymme och hämtställe. Nycklar, portkoder och dylikt ska vid begäran lämnas till entreprenören. Ändringar ska utan uppmaning meddelas entreprenören.

48 § I områden där behovsanpassad tömning tillämpas ska kärl ställas ut enligt kommunens anvisningar om tid och placering. Kärlet ska placeras så att det inte förhindrar framkomligheten för trafikanter, vägunderhåll, postutbärning eller annan service. Kärlet ska placeras så att parkerade bilar inte utgör något hinder vid hämtning.

49 § I områden med enskild säckhämtning hos enbostadshus på öar utan broförbindelse ska avfallet placeras på anvisad plats vid meddelad tidpunkt. Vid hämtning med båt ska säckställ placeras vid eller på för ändamålet tillräckligt dimensionerad brygga med tillräckligt vattendjup, minst 1 m och utfallande botten. Enskild brygga som utnyttjas vid hämtning ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är möjlig att angöra av kommunens båt utan risk för skada. Platsen för angöring ska hållas fri från förtöjda båtar, tampar, och bojar på hämtdagen.

50 § Säckhämtning på fastlandet och öar med broförbindelse kommer att upphöra enligt kommunens anvisningar. Nya abonnemang för säckhämtning på fastlandet och öar med broförbindelse tillåts inte, med undantag för ägarbyte på fastighet där säckhämtning tidigare tillämpats.

Hämtnings- och transportväg

51 § Gång- och transportväg ska vara utformad så att krav på god arbetsmiljö uppfylls, enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Samma krav gäller även enskild väg och tomtmark som utnyttjas vid hämtning av hushållsavfall. Backning är inget körsätt utan får endast göras vid vändning. Vändmöjlighet ska finnas. Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är ansvarig för att gång- och transportväg hålls i framkomligt skick. Gång- och transportväg ska hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri. För gångväg debiteras avgift enligt gällande taxa. Om farbar väg inte kan upprättas ska avfallet avlämnas på annan plats, enligt 43 §.

52 § I områden med säckhämtning ska väg mellan hämtningsfordonets stoppställe och behållarplatsen medge hämtning med behållarkärria.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

53 § Kommunen utgör ett hämtningsområde. Hushållsavfall som ska transporteras till behandlingsanläggning genom kommunens försorg hämtas enligt följande ordinarie intervall:

a) Enbostadshus på fastland och öar med broförbindelse

- Restavfall töms efter behov, men högst en gång per vecka.
- Matavfall töms enligt kommunens anvisningar.
- Restavfall kan, med beviljad dispens för T-taxa enligt 65 §, tömmas varje eller varannan vecka.
- Säck hämtas en gång per vecka. Vid hemkompostering (anmäld enligt 60 §) kan hämtning ske varannan vecka.

b) Enbostadshus på öar utan broförbindelse

- Säck hämtas en gång per vecka under perioden juni-augusti och varannan vecka under maj och september. Vid hemkompostering (anmäld enligt 60 §) sker hämtning varannan vecka under juni-augusti och en gång per månad under maj och september. För permanentboende tillhandahålls gemensam uppsamlingsplats vintertid.

c) Flerbostadshus, samfälligheter och grupphusområden med gemensam sophämtning

- Restavfall i kärl töms minst en gång per vecka.
- Restavfall i bottentömmande behållare eller komprimator töms två gånger per vecka, varje eller varannan vecka.
- Matavfall i kärl och bottentömmande behållare töms minst en gång per vecka.

d) Verksamheter (företag, storkök, restauranger, hotell, livsmedelsbutiker och liknande)

- Restavfall töms minst en gång per vecka. För verksamheter finns möjlighet till säsongshämtning sommartid.
- Restavfall i bottentömmande behållare eller komprimator töms två gånger per vecka, varje eller varannan vecka.
- Matavfall i kärl, bottentömmande behållare och kvarn till tank samt förpackat matavfall töms minst en gång per vecka. För verksamheter finns möjlighet till säsongshämtning sommartid.

Avvikelser från ordinarie hämtning

54 § Om hämtning inte kan utföras på grund av omständigheter som fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren råder över kan hämtning utföras så snart hindret undanröjts mot ersättning för extra hämtning. I annat fall utförs hämtningen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle.

55 § Utebliven hämtning till följd av otjänlig väderlek eller annan oförutsedd händelse utförs så snart det är möjligt av entreprenören.

56 § I de fall avfall blir kvar i kärl efter tömning, till exempel fastfruset eller hårt packat avfall, är det fastighetsägarens ansvar att åtgärda.

57 § Spill vid hämtning ska åtgärdas av entreprenören, om spillet inte orsakats av överfullt kärl eller annat som fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ansvarar för.

58 § Utebliven hämtning anmäls enligt kommunens anvisningar.

Särskilt om hushållsavfall från verksamheter

59 § Hushållsavfall från verksamheter ska hållas skilt från annat avfall (verksamhetsavfall). För hushållsavfall från verksamheter gäller 18-58 §§ om ej annat anges i dessa föreskrifter. Närmare anvisningar om sortering och överlämnande anges i bilaga 2, tabell 3.

3 UNDANTAG

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

60 § Frågor om undantag från dessa föreskrifter prövas av miljö- och stadsbyggnadsnämnden alternativt natur- och trafiknämnden. Anmälan ska vara skriftlig och göras till respektive nämnd på av nämnden utformad blankett. Anmälan ska lämnas i god tid innan åtgärden påbörjas. Anmälan ska innehålla uppgifter om fastighet, fastighetsinnehavare, i förekommande fall nyttjanderättshavare, vilka avfallslag som avses, den tidsperiod som avses och andra uppgifter som behövs för handläggning av ärendet. Undantag kan endast medges om det kan ske utan risk för människors hälsa eller miljön. Givna undantag är personliga, knutna till fastighet och i vissa fall tidsbegränsade. De ska omprövas om förutsättningarna för dem ändras. Fastighetsinnehavaren och i förekommande fall nyttjanderättshavaren har skyldighet att meddela sådan förändring.

Eget omhändertagande av avfall

61 § Avfall får endast tas omhand på den egna fastigheten enligt vad som anges nedan och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

Kompostering av trädgårdsavfall får göras utan särskild anmälan. Matavfall, latrin och slam från slamavskiljare får komposteras på den egna fastigheten efter anmälan till miljö- och stadsbyggnadsnämnden, under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

Det är normalt förbjudet att elda trädgårdsavfall. Undantag från förbudet att elda trädgårdsavfall gäller för torrt, vedartat trädgårdsavfall under högst två veckor på våren och två veckor på hösten om inte allmänna brandskyddsregler anger annorlunda. Veckorna fastställs årligen av miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Eldning ska ske så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

Delade kärl

62 § För områden med enskild sophämtning från enbostadshus kan följande beviljas:

Innehavare av två till fyra närbelägna fastigheter kan efter anmälan till natur- och trafiknämnden använda delade kärl. Förutsättningen är att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheterna ska vara gränsgrannar eller grannar med mellanliggande väg.

Undantag från hämtning

63 § Undantag från fastställda hämtningsintervall enligt dessa föreskrifter kan medges efter ansökan till miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Uppehåll

64 § För att beviljas uppehåll i hämtningen av restavfall och matavfall ska fastighetsinnehavaren i ansökan skriftligt intyga att fastigheten inte kommer att nyttjas under nedan angivna uppehållsperiod (ingen övernattning får ske). Ansökan ska ha kommit in till natur- och trafiknämnden senast en månad före avsedd uppehållsperiod. Uppehåll medges för max ett år i taget. Vid längre uppehållsperiod ska ny ansökan lämnas in årligen. Den som beviljas uppehåll i sophämtningen ska betala grundavgift.

Enbostadshus

Uppehåll i sophämtning för enbostadshus kan beviljas för en period av minst sex månader. Om hämtning sker med kärl så hämtas det hem av entreprenören under uppehållsperioden och körs ut mot avgift när abonnemanget tas upp igen.

Flerbostadshus

Uppehåll i sophämtning för flerbostadshus kan beviljas för en period av minst sex månader i samband med ombyggnation.

Verksamheter

Uppehåll i hämtning från verksamhet kan beviljas om verksamheten inte kommer att bedrivas under en sammanhängande tid om minst tre veckor.

Övrigt

65 § Fastighetsinnehavare i enbostadshus i område med behovsanpassad hämtning kan efter ansökan till natur- och trafiknämnden erhålla dispens och få kärlet hämtat inne på tomten. Kärlet ska vara placerat så att kraven i 51 § uppfylls. Skäl för dispens kan vara att fastighetsinnehavaren av medicinska skäl inte själv kan hantera sitt sopkärl och heller inte kan få hjälp med detta. Vid beviljad dispens debiteras avgift för så kallad T-taxa enligt gällande avfallstaxa.

66 § Undantag från kravet på tömning av fettavskiljare minst en gång per kvartal kan beviljas efter ansökan till natur- och trafiknämnden.

67 § Övriga undantag från renhållningsordningens föreskrifter kan medges av miljö- och stadsbyggnadsnämnden efter särskild prövning under förutsättning att det sker utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till kommunen

68 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv kan ta hand om sitt hushållsavfall på ett sätt som är betryggande för människors hälsa och miljön, kan efter ansökan till miljö- och stadsbyggnadsnämnden, om det finns särskilda skäl, befrias från skyldigheten att lämna avfall till kommunen för transport, bortskaffande och återvinning.

Utveckling inom avfallshantering

69 § Kommunen får bedriva försöksverksamhet där avsteg från renhållningsordningen kan göras genom projekt.

4 UPPGIFTSSKYLDIGHET

70 § Den som yrkesmässigt tillverkar, till Sverige för in eller säljer en förpackning eller en vara som är innesluten i en sådan förpackning, ska på anmodan av kommunen, lämna de uppgifter i fråga om förpackningsavfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

71 § Den som yrkesmässigt bedriver verksamhet där det uppstår annat avfall än hushållsavfall ska på begäran av kommunen lämna de uppgifter i fråga om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

5 IKRAFTTRÄDANDE OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

72 § Dessa föreskrifter träder ikraft när beslutet i kommunfullmäktige vunnit laga kraft. Då upphör avfallsföreskrifter för Nacka kommun beslutad 2007-09-10 att gälla.

73 § Undantag som meddelats med stöd av tidigare avfallsföreskrifter ska gälla tills kommunen beslutar om annat.

BILAGA I. Definitioner och ordförklaringar

Avfall	Med avfall avses varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med, avser eller är skyldig att göra sig av med.
Avfallstaxa	Avfallstaxa beslutas av kommunfullmäktige och innehåller de avgifter som ska betalas för hantering av hushållsavfall.
Behovsanpassad hämtning	Behovsanpassad hämtning är ett insamlingssystem som används i områden med enbostadshus. Avfallskärnen är märkta och körs vid behov fram till hämtstället inför tömning. Varje tömning registreras.
Behållare	Med behållare avses säck, kärl, bottentömmande behållare, latrinbehållare eller annan utrustning för uppsamling av hushållsavfall.
Bottentömmande behållare	Med bottentömmande behållare avses nedgrävda behållare eller markbehållare som töms med kranbil.
Bygg- och rivningsavfall	Bygg- och rivningsavfall är avfall från husbyggnad, ombyggnad, reparationer, anläggningsarbeten och rivning, inklusive schaktmassor med inblandning av andra material. Som bygg- och rivningsavfall räknas även avfall från privatpersoners renoveringar.
Delade kärl	Med delade kärl avses när två till fyra hushåll i enbostadshus delar på ett kärl som normalt avses för ett hushåll.
Elavfall	Med elavfall (elektriskt och elektroniskt avfall) avses produkter som drivs med sladd eller batteri, till exempel mikrovågsugnar, datorer, dammsugare, brödrostar, rakapparater, hårtorkar och elgräsklippare. Hit räknas även glödlampor, lågenergilampor, lysrör och batterier.
Enbostadshus	Med enbostadshus avses en- och tvåbostadshus (inkl. parhus och radhus)

	med enskild sophämtning, även fritidshus.
Farligt avfall	Farligt avfall är allting som kan skada människors hälsa eller miljön. Till farligt avfall hör t.ex. oljeavfall, färg- och lackavfall, lösningsmedelsavfall, PCB-haltigt avfall, cyanidrester, ljuskällor (lysrör, lågenergilampor och glödlampor) och elavfall. Utförligare precisering av vad som räknas till farligt avfall finns i bilaga 4 i avfallsförordningen (2011:927).
Fastighetsinnehavare	Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
Flerbostadshus	Med flerbostadshus avses bostadshus med fler än två lägenheter och samfälligheter med gemensam sophämtning.
Gemensam uppsamlingsplats	Med gemensam uppsamlingsplats avses ett hämtställe för kärl som delas av närbelägna fastigheter.
Grovavfall	Med grovavfall avses sådant löst avfall från hushållen som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att lägga i soppåsen. Till grovavfall hör inte bygg- och rivningsavfall.
Hantering av avfall	Med hantering av avfall avses 1) insamling, transport, återvinning, bortskaffande eller annan fysisk befattning med avfall, eller 2) åtgärder som inte innebär fysisk befattning med avfall men som syftar till att avfall samlas in, transporteras, återvinns, bortskaffas eller byter ägare eller innehavare
Hushållsavfall	Med hushållsavfall avses avfall som kommer från hushåll, och därmed jämförligt avfall från verksamhet, som uppkommer som en direkt följd av att människor uppehåller sig i en bostad, lokal eller anläggning oavsett verksamhet.

	<p>Som exempel kan nämnas köksavfall och städsopor som uppkommer i hushåll, industrier, kontor, handel och hantverk, restauranger och storkök, skolor och förskolor, järnvägs- och busstationer, sjukhus och andra vårdinrättningar, samlingslokaler, fritidsanläggningar och byggarbetsplatser.</p>
Hämtställe	<p>Med hämtställe avses utrymme eller plats där en eller flera avfallsbehållare är uppställda för tömning.</p>
Insamlingssystem	<p>Med insamlingssystem avses det sätt som olika slags avfall samlas in på.</p>
Kompostering	<p>Med kompostering avses biologisk behandling där organiskt avfall bryts ner aerobt (under förbrukning av syre).</p>
Kärl- och säckavfall	<p>Med kärl- och säckavfall avses sådant hushållsavfall som läggs i kärl eller säck, exklusive avfall till materialåtervinning, grovavfall och farligt avfall. Delas in i restavfall och matavfall.</p>
Matavfall	<p>Med matavfall avses särskilt utsorterat, organiskt avfall som samlas in separat för biologisk behandling med energiutvinning och återföring av näringsämnen till produktiv mark.</p>
Miljöstation	<p>Med miljöstation avses plats där hushållen ska lämna farligt avfall. Miljöstationer finns bl.a. på återvinningscentralerna och som mobilt insamlingssystem.</p>
Nyttjanderättshavare	<p>Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av fastighetsinnehavarebegreppet, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.</p>
Osorterat restavfall	<p>Med osorterat restavfall avses restavfall där matavfall inte har sorterats ut.</p>
Producent	<p>Med producent avses den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller säljer en vara eller en förpackning eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet frambringar avfall som kräver</p>

	särskilda åtgärder av renhållnings- och miljöskäl.
Producentansvar	Med producentansvar avses att producenterna har ansvar för att en vara eller produkt samlas in och omhändertas genom återvinning, återanvändning eller bortskaffning på ett sådant sätt som krävs för en hälso- och miljömässigt godtagbar avfallshantering (gäller förpackningar, tidningar, läkemedel, däck, bilar och elavfall).
Renhållningsordning	Den kommunala renhållningsordningen består av avfallsföreskrifter och en avfallsplan.
Restavfall	Med restavfall avses det avfall som blir kvar när farligt avfall, elavfall, grovavfall, förpackningar och eventuellt matavfall har sorterats ut. Delas in i sorterat och osorterat restavfall.
Rimligt gångavstånd	Rimligt gångavstånd beror bl.a. på typen av bebyggelse och borde vid permanentboende inte överstiga några hundra meter. Längre avstånd anses dock inte orimliga. En bedömning om rimligt gångavstånd görs vid varje enskilt fall.
Sorterat restavfall	Med sorterat restavfall avses restavfall där matavfall har sorterats ut för separat insamling.
T-taxa	Vid T-taxa har fastighetsägare i enbostadshus med behovsanpassad hämtning beviljats dispens från kravet att själv rulla fram sitt kärl för tömning.
Trädgårdsavfall	Med trädgårdsavfall avses avfall som uppstår vid normal skötsel och underhåll av trädgård.
Utrustning	Med utrustning avses alla typer av behållare, stativ/hållare för behållare, karusell, kärl- och säckväxlare, sopnedkast, sopsug eller annat som används vid uppsamling av avfall.
Återvinningscentral (ÅVC)	Med återvinningscentral avses en bemannad insamlingsplats där hushållen

Återvinningsstation (ÅVS)

kan lämna avfall i sorterade fraktioner, t.ex. grovavfall, farligt avfall och elavfall.

Med **återvinningsstation** avses de platser där hushållen kan lämna returpapper/tidningar och förpackningar som ingår i producenternas insamlingssystem enligt producentansvaret.

BILAGA 2. Anvisningar om sortering och överlämnande av avfall

Anvisningarna ges i två steg, dels att avfallet **ska** sorteras och dels **hur** det ska avlämnas. Det kan finnas flera möjligheter att avlämna avfall. Med ÅVS avses återvinningsstation och med ÅVC avses återvinningscentral. Tabell 2 redovisar avfall från hushåll, tabell 3 redovisar avfall från verksamheter.

Sortering av avfall från hushåll

Tabell 2: Sorteringsanvisning för avfall från hushåll

Typ av avfall som ska sorteras	Måste hämtas i anslutning till bostad	Kan komposteras om egen kompost finns	Kan hämtas mot beställning i anslutning till bostad	Kan lämnas på ÅVS	Kan lämnas på ÅVC	Kan lämnas på annat ställe
AVFALL MED KOMMUNALT ANSVAR - KOMMUNENS INSAMLINGSSYSTEM						
Matavfall	Ja ¹	Ja ¹	-	Nej	Nej	Nej
Sorterat eller osorterat restavfall	Ja	Nej	-	Nej	Nej	Nej
Farligt avfall exkl. elavfall	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja	Ja ²
Grovavfall	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Trädgårdsavfall	Nej	Ja	Ja ³	Nej	Ja	Nej
Fettavfall	Nej	Ja ¹	Nej	Nej	Ja	Nej
Förbrukade kanyler	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja ⁴
Latrin	Ja ¹	Ja ¹	-	Nej	Nej	Nej
Slam m.m. från enskild avloppsanläggning	Ja ¹	Ja ¹	-	Nej	Nej	Nej
AVFALL MED PRODUCENTANSVAR						
Tidningar/returpapper	Nej	Nej	Ja ⁵	Ja	Ja	Ja ⁶
Förpackningar	Nej	Nej	Ja ⁵	Ja	Ja	Ja ⁶
Elavfall	Nej	Nej	Ja ⁷	Nej	Ja	Ja ^{7, 12}
Bärbara batterier	Nej	Nej	Ja ⁸	Ja	Ja	Ja ^{2, 9, 12}
Bilbatterier	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja ^{2, 9}

Typ av avfall som ska sorteras	Måste hämtas i anslutning till bostad	Kan komposteras om egen kompost finns	Kan hämtas mot beställning i anslutning till bostad	Kan lämnas på ÅVS	Kan lämnas på ÅVC	Kan lämnas på annat ställe
Ljuskällor	Nej	Nej	Ja ⁸	Nej	Ja	Ja ^{2, 12}
Läkemedelsavfall	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja ⁴
Cytostatika	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Däck	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja ^{9, 11}
Bilar	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja ¹¹
ÖVRIGT AVFALL						
Bygg- och rivningsavfall	Nej	Nej	Ja ⁵	Nej	Nej ¹⁰	Ja ^{5, 11}
Jord- och schaktmassor	Nej	Nej	Ja ⁵	Nej	Nej	Ja ^{5, 11}

- ¹ Matavfall ska i första hand sorteras ut för separat hämtning. Matavfall får även komposteras efter anmälan om det görs på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Slam och latrin från enskild avloppsanläggning får komposteras först efter prövning av miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
- ² Kan lämnas till återvinningscentral, stationär miljöstation eller mobil miljöstation. Asbestinnehållande avfall tas inte emot av kommunen utan lämnas till annan avfallsanläggning.
- ³ Avfallet ska emballeras enligt kommunens anvisningar.
- ⁴ Lämnas till apotek. Förbrukade kanyler lämnas i för ändamålet avsedd behållare.
- ⁵ Fastighetsinnehavaren kan själv anlita och bekosta en entreprenör för hämtning.

- ⁶ Singelbehållare för tidningar eller glasförpackningar.
- ⁷ Fastighetsinnehavare kan beställa hämtning av kommunen. Boende på öar lämnar elavfall till återvinningscentral eller vid av kommunen angivna bryggor under angivna tider.
- ⁸ Vid abonnemang för hämtning av elavfall i flerbostadshus.
- ⁹ Kan lämnas till försäljningsställe.
- ¹⁰ Små mängder från hushåll kan lämnas, enligt kommunens anvisningar. Större mängder tas inte emot av kommunen utan lämnas till annan avfallsanläggning.
- ¹¹ Lämnas till annan avfallsanläggning. Bilar lämnas till auktoriserad bilskrotning.
- ¹² Kan lämnas till insamlings-skåp för mindre elavfall, ljuskällor och batterier, t.ex. Samlaren.

Sortering av avfall från verksamheter

Tabell 3: Sorteringsanvisning för avfall från verksamheter

Typ av avfall	Måste hämtas av kommunen	Kan komposteras om egen kompost finns
Matavfall jämförligt med avfall från hushåll	Ja ²	Ja ¹
Förpackat livsmedelsavfall	Ja ³	Nej
Sorterat eller osorterat restavfall jämförligt med avfall från hushåll	Ja	Nej
Fettavfall från fettavskiljare	Ja	Nej
Latrin	Ja ¹	Ja ¹
Slam m.m. från enskilda avloppsanläggningar	Ja ¹	Ja ¹

- 1 Matavfall ska i första hand sorteras ut för separat hämtning. Matavfall får även komposteras efter anmälan om det görs på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Slam och latrin från enskild avloppsanläggning får komposteras först efter prövning av miljö- och stadsbyggnadsnämnden.
- 2 Avfallet hämtas antingen separat eller som osorterat restavfall.
- 3 Livsmedelsavfall förpackat i papper, metall eller plast – ej glas.

Allt övrigt avfall, verksamhetsavfall, ansvarar verksamhetsutövaren själv för.

Tekniska nämnden
TN 2014/291-003

2014-10-23

Stockholm

REMISSVAR - AVFALLSFÖRESKRIFTER FÖR NACKA KOMMUN

Fastighetsägarna Stockholm har getts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat underlag i remisskedet.

Fastighetsägarna Stockholms har drygt 5 500 medlemmar och dessa äger tillsammans drygt 10 000 fastigheter. En betydande del av dessa hus är flerbostadshus, både hyresrätter och bostadsrätter.

Nackas kommun har tagit fram ett förslag till nya avfallsföreskrifter för Nacka kommun. Föreskrifterna innehåller detaljerade regler för kommunens avfallshantering och gäller för Nacka kommuns medborgare och de som verkar och vistas i kommunen.

SYNPUNKTER:

Generellt

Vi saknar information i avfallsföreskrifterna hur Nacka kommun tänker sig att avfall hanteras i planarbetet och stadsbyggandet när Nacka bygger stad. T ex sopsugar eller ej? Huvudmannaskap för sopsugar? osv

Vi saknar information kring Nackas vision om hur avfallshanteringen i Nacka är tänkt att fungera i framtiden. Långsiktighet är viktigt i avfallssammanhang.

Vi saknar information om hur kommunen ser på möjligheterna till samverkan och dialog mellan de olika intressenterna.

Samverkan mellan kommun, fastighetsägare, boende, entreprenör, och arbetsmiljöverk krävs på flera olika plan. Nämligen:

1. När en vision för hur avfallshanteringen i kommunen ska fungera tas fram
2. Inför varje upphandling av sophämtning
3. Under entreprenadtiden. När konflikter uppstår

Fastighetsinnehavares, nyttjanderättshavares ansvar för avfall, betalning och information

Under 9 § saknar vi redovisning av hushållens skyldigheter att hålla sig underrättade om hur sopor ska sorteras och var de ska lämnas.

Under 12 § saknar vi tydlighet och anar risk för oenighet vid jämförelse med text på **18 §** eftersom det i den förstnämnda står att:

Fastighetsinnehavare ska se till att det inom eller vid fastigheten finns särskilda avfallsbehållare och/eller avfallsutrymmen, åtminstone för a) osorterat restavfall eller b) restavfall och matavfall. Vad gäller grovavfall i flerbostadshus ska avfallsbehållare/avfallsutrymme finnas tillgängligt vid regelbundna intervall utifrån de boendes behov, minst en gång per år. Om särskilda skäl föreligger kan dispens sökas.

Medan det i den sistnämnda står att:

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska sortera ut följande avfallsslag och hålla det skilt från annat avfall:

- Annat avfall än hushållsavfall (inklusive bygg- och rivningsavfall från omfattande byggverksamhet på fastigheten).
- Avfall som omfattas av producentansvar: förpackningar, returpapper, avfall från elektriska och elektroniska hushållsprodukter (elavfall), glödlampor och vissa belysningsarmaturer samt däck och bilar.
- Kasserade bilbatterier
- Kasserade små batterier. Innehåller kasserade produkter lösa batterier ska dessa plockas ur. Är batterierna inbyggda i produkten behandlas den som elavfall.
- Grovavfall
- Farligt avfall
- Läkemedel
- Icke-brännbart hushållsavfall.

I samma paragraf står det att:

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare bör även sortera ut följande avfallsslag när de förekommer:

- Matavfall
- Fettavfall

Avfall med producentansvar

Under 33 § Står att Hushåll och andra förbrukare ska, i enlighet med vad som föreskrivs i respektive förordning om producentansvar, sortera ut avfall som omfattas av producentansvar och lämna avfallet till de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller, enligt bilaga 2.

Vid fastighetsnära insamling av tidningar och förpackningar sker hämtning av avfall efter överenskommelse mellan fastighetsinnehavaren och producenternas entreprenörer..

Detta är onödigt otydligt och bör förtydligas med ord som förpackningar och liknande för att undvika onödiga missförstånd.

Emballering av kärl- och säckavfall, fyllnadsgrad och vikt

Under 41 § Står det att sopor inte hämtas om de packats fel. Att ha sopor som inte hämtas kan orsaka en betydande olägenhet för de boende. Vi tror att information i första hand och tillkommande avgift är ett bättre verktyg än att lämna kvar soporna.

Avfallsutrymme och hämtställe

Under 43 § Står det först att Hämtning av hushållsavfall sker normalt vid fastighetsgränsen eller vid en av kommunen anvisad plats inom rimligt gångavstånd. I annat fall **ska fastighetsinnehavaren och kommunen komma överens** om att avfallet samlas in och hämtas vid någon annan plats. Men i andra stycket står det att Kommunen kan anvisa hämtställe utanför fastigheten, i syfte att möjliggöra för kommunen att fullgöra sin bortforslingskyldighet. Detta under förutsättning att godtagbara förhållanden inte kan uppnås inom fastigheten, möjlig plats finns att anvisa inom skäligt gångavstånd och att det i övrigt bedöms lämpligt. Anvisning kan även göras för en viss del av året. Här saknar vi text om samverkan. Och möjlighet till dialog mellan fastighetsägare, renhållningsansvarig nämnd, arbetsmiljöverket samt renhållare. Med bra dialog finns möjlighet till ökad förståelse till hushållens, fastighetsägares, renhållares, arbetsmiljöverkets och renhållningsansvarig nämnds synpunkter och önskemål. Risken för konflikter minskar. Och möjligheterna att nå mål om minskade avfallsmängder ökar.

Stockholm 2014-10-23

FASTIGHETSÄGARNA STOCKHOLM

Sara Haasmark, hållbarhetschef Fastighetsägarna Stockholm

Nacka Miljövårdsråd

Nacka 2014-10-27

Tekniska nämnden
TN 2014/291-003
Teknik VA & Avfall
131 81 Nacka
info@nacka.se

Remissvar angående avfallsföreskrifter för Nacka kommun

Nacka Miljövårdsråd stödjer förslaget övergripande värderingar. Vi ser det som positivt att avfall sorteras och återvinns i största möjliga utsträckning. Vi förutsätter att kommunen kommer att anta de nya om avfallsföreskrifterna i de politiska nämnderna och därefter tillskjuter de ekonomiska medel som krävs för att förslaget skall kunna uppfyllas.

Men vi citerar ut föreskrifterna: **Vid planering av verksamheten ska avfallshierarkin gälla som prioritetsordning:** "(förebyggande av avfall, återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning, text energiåtervinning och bortskaffande)."

Vi kan inte se att man inkluderat något om **förebyggande av avfall**. Det är på sikt en av de absolut viktigaste punkterna, och projekt för att förebygga uppkomsten av avfall bör därför inledas.

Exempel på sådana projekt kan vara utfasning av plastpåsar, ökad kompostering och underlättande av secondhandverksamhet och loppmarknader.

Sorteringsmöjligheter

Det saknas tillräckligt med sorteringsmöjligheter för **elektronikavfall, ljuskällor, färgburkar etc** i närheten av hemmen. De uppsamlingsplatser för sortering är i nuvarande förslag för få, och problemet kan bli värre om det under lång tid helt kommer att saknas återvinningscentral på Sicklaön när den i Skuru stängs. **Det är önskvärt att**, förutom Östervik och planerad mini-ÅVC i Älta, **antalet uppsamlingsplatser utökas så det finns permanenta ÅVC på Sicklaön, Orminge och Kvarnholmen/Finnboda.**

Kommentar:

I Nacka samlas bara 7,66 kg per invånare och år. Enligt DN 2012-02-21 samlades det in 16,27 kg i Sverige och 11,41 kg i Stockholm per år. Detta visar på ett behov av bl a fler uppsamlingsplatser för att stödja en ökad grad av sortering av elektronik i Nacka. Vi föreslår att Nacka Kommun skapar ett projekt för insamling av elektronikavfall.

Vi anser inte att köksavfallskvarn ska vara tillåtet.

Användningen innebär att avfall som kan användas för bl a biogasframställning blandas med annat avfall som kommer till reningsverken. Detta bidrar till att mängden rötslam, som används som näringstillförsel till jordbruksmark, ökar och därmed spridningen av kemiska ämnen såsom kadmium, hormonstörande ämnen etc till åkermark och grödor.

Projekt för att uppmuntra kompostering bör införas:

Avfall ska inte i första hand betraktas som sopor utan som en potentiell resurs. Med väl fungerande kompostering av icke animaliskt matavfall och trädgårdsavfall kan uppkomsten av avfallstransporter förebyggas då detta avfall i stället kan omvandlas till matjord.

Inom varje villaområde bör lokala möjligheter till kompostering underlättas, liksom inom andra bostadsområden och stadsdelar, så

onödiga transporter och förbränning av dessa material undviks. Självklart bör villaföreningar, bostadsrättsföreningar och hyresvärdar åläggas ansvar för att detta ska fungera.

Att kommunen har tillsynsansvar innebär ju samtidigt att uppkomsten av avfall ska hejdas.

Att öka graden av lokal kompostering är ett sätt att nedbringa avfallsmängderna, minska transporterna och skapa ökade resurser.

Återanvändning är också ett sätt att nedbringa avfallsmängderna.

Vi anser att marknader och plats för återanvändning bör upprättas i anslutning till existerande stormarknader liksom lokalt inom bostadsområden. Även återvinningscentralerna bör skapa rutiner och kontakter för att öka återanvändningen genom mottagning och sortering av återanvändbart material i samarbete med företag och föreningar, exempelvis "second hand", "loppmarknader" mm. Kanske genom brukaravtal med lokala föreningar!

Nacka kommun har egentligen förutsättningar att bli en ledande miljökommun om ambitionen finns. Vi har en högutbildad, ekonomiskt välbeställd och relativt miljömedveten befolkning intresserad av att bevara och vårda dem lokala miljön. Vad som fattas är visioner och fungerande rutiner.

För Nacka Miljövårdsråd

Jan Åman
ordförande

Detta remissvar är utlagt på webben som <http://www.nackamiljo.se/avfall14.html>

Nacka Miljövårdsråd
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

Telefon:
Hem: 7733283
Arb: 55378743

E-post:
jan@aman.se
www.nackamiljo.se

2014-09-26

M 14-1111

MSN 2014/128-409

Tekniska Nämnden
TN 2014/291-003
VA- och avfallsenheten

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens yttrande över förslag till avfallsföreskrifter för Nacka kommun

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har tagit del av förslaget till nya avfallsföreskrifter och har följande synpunkter:

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden kan inte i något ärende bedriva tillsyn enligt arbetsmiljöregler. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden kan därför inte heller vare sig vid tillsyn eller tillståndsgivning av enskilda avloppsanläggningar kräva åtgärder av arbetsmiljöskäl för att underlätta slamtömning. Det skulle i så fall gå utanför nämndens befogenheter då det i miljöbalken inte finns några bestämmelser för arbetsmiljö. Tillsyn över arbetsmiljö hanteras av Arbetsmiljöverket.

I 31 § står bland annat att miljö- och stadsbyggnadsnämnden vid tillståndsprövning av slamavskiljare, slutna tank och minireningsverk ska säkerställa att anläggningen uppfyller kraven enligt dessa föreskrifter. Arbetsmiljöskäl kan dock aldrig läggas till grund för att i tillsynen enligt miljöbalken kräva omlokalisering av en befintlig anläggning eller andra åtgärder för att underlätta slamtömning. Där står även att avstånd mellan uppställningsplats/angöringsplats för slamfordon och slamavskiljare, slutna tankar, minireningsverk och fettavskiljare ska uppfylla Arbetsmiljöverkets krav på god arbetsmiljö vid slamtömning.

Det skulle eventuellt, enligt vägledning från Länsstyrelsen i skrivelse daterad 2013-02-13, finnas möjlighet att med stöd av 75 § avfallsförordningen reglera var på tomten som hämtning ska ske. Praxis saknas dock på området. För att Miljö- och stadsbyggnadsnämnden i ett tillstånd för en avloppsanläggning eventuellt skulle kunna ställa krav på placering av tömningsanordning, måste detta vara mycket mer konkretiserat än att bara hänvisa till arbetsmiljöverkets krav på god arbetsmiljö. Det åligger Tekniska nämnden att precisera detta närmare.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Leif Holmberg
Ordförande

Anna Green
miljöchef

15 oktober 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

§ 270

Dnr MSN 2014/128-409

M 14-1111

Avfallsföreskrifter för Nacka kommun

Yttrande till Tekniska nämnden

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutar att lämna yttrandet till tekniska nämnden i enlighet med miljöenhetens förslag enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Tekniska nämnden har den 24 september 2014 skickat förslag till nya avfallsföreskrifter på remiss till bland annat miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Avfallsföreskrifterna innehåller de regler som gäller för kommunens avfallshantering och är en del av kommunens renhållningsordning. Enligt 15 kap 11 § miljöbalken ska en kommun ha en renhållningsordning som består av en avfallsplan samt föreskrifter för avfallshantering.

Det nu aktuella yttrandet är miljöenhetens synpunkter på föreskrifterna.

Handlingar i ärendet

Miljöenhetens tjänsteskrivelse 2014-09-26.

Bilagor:

1. Förslag till yttrande
2. Avfallsföreskrifter för Nacka kommun.

Beslutsgång

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2015-01-22

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/915-379

Kommunstyrelsen

Klimatsmart energi genom solceller

Motion den 27 oktober 2014 av Mattias Qvarsell, Helena Westerling (S).

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar följande. Nacka kommun har idag en strategisk långsiktighet i miljö- och klimatarbetet. Det pågår ett arbete för att ta fram hållbara lösningar och åtgärder som uppfyller de beslutade miljö- och klimatmålen och fullmäktige har beslutat inrätta en miljömålskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Det finns således en grund för hur kommunen aktivt ska arbeta framöver och vilka insatser och/eller underlag som behöver tas fram. Det är därför inte aktuellt att i dagsläget ta fram ett särskilt beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi. Förslagen i motionen avslås.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att ett beslutsunderlag för Nacka kommun ska tas fram avseende att bli självförsörjande på förnybar energi. Vidare menar de att de förmodade ekonomiska överskottet används för att stödja omställning till en klimatsmart elanvändning.

Kommunen arbetar idag med att få fram hållbara lösningar och åtgärder som är förenliga med de uppsatta miljö- och klimatmålen. Formandet av en miljömålskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde samt beslutet då och då om framtagandet av handlingsprogram för åtgärder inom miljö- och klimatarbetet visar på en strategisk långsiktighet. Detta bör vara vägledande för hur kommunen aktivt ska arbeta framöver och vilka insatser och/eller underlag som behöver tas fram. Därmed bedöms det inte aktuellt att i dagsläget ta fram beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi.

Förslagen i motionen

Med hänvisning till information från Sveriges Radio den 30 september framför motionärerna att Örebro kommun satsar på att bli självförsörjande på egenproducerad el i det egna fastighetsbeståndet. Mot bakgrund av detta föreslås följande:

- Ta fram beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi.
- Att en del av det förmodade ekonomiska överskottet används för att stödja Nackabornas omställning till en klimatsmart elanvändning (till exempel i form av stöd att sätta upp solceller).

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Nationell och regional klimat- och energipolitik

Utgångspunkten i den svenska klimat- och energipolitiken är att den gemensamma globala EU överenskommelsen om begränsad temperaturökning (högst 2 grader Celsius) ska kunna uppnås. Den nationella inriktningen är att utsläppen för Sverige år 2020 bör vara 40 % lägre än 1990-års nivå. (målet gäller för de verksamheter som inte omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter)

Riksdagen har även beslutat att Sveriges användning av förnybar energi ska öka till 50 procent av den totala energianvändningen år 2020 och att energianvändningen (räknat per BNP-enhet) ska effektiviseras med 20 procent jämfört med 2008 års totala energianvändning.

Naturvårdsrådet och länsstyrelsen är några av de aktörer som fått regeringens uppdrag att fullfölja regeringens klimat- och energiambitioner. Kommunen har också antagit miljö- och klimatmål som ett led i ett än mer aktivt arbete för en begränsad klimatpåverkan (KFKS 2014/351-011, sammanträdesprotokoll 16 juni 2014 § 126.)

Kommunens miljö- och klimatarbete

Utifrån de nationella miljömålen har kommunfullmäktige antagit 6 lokala miljömål. Flertalet av dessa mål syftar till en energieffektivisering och förbättrad energianvändning. Ett utav målen utgörs också av minskad klimatpåverkan. Kommunens klimatmål är följande:

- Koldioxidutsläpp per person ska minska med 15 % till 2020 och 30 % till 2030 (basår 2011).

Delmålen utgörs av att koldioxidutsläpp från utsläpp av transporter ska minska med 25 % till 2020 och 45 % till 2030 samt att koldioxidutsläpp från energianvändning (bebyggelse o lokaler) ska minska med 15 % till 2020 och 30 % till 2030 (avser per person).

Som underlag för dessa mål finns en klimatanalys. Den visar att Nacka har störst möjlighet att bidra till minskad klimatpåverkan genom att stärka sitt arbete inom följande tre strategiska områden: minskat koldioxidutsläpp från resor och transporter, effektiv energianvändning och omställning till förnybart samt klimatmedveten konsumtion.

Kommunfullmäktige har i sitt beslut om lokala miljömål angivit att aktiviteter och uppföljning ska samordnas av stadsledningskontoret. I arbetet ska åtgärder som kommunen behöver prioritera och genomföra för att bidra till att uppnå de uppsatta miljö- och klimatmålen konkretisera.

Kommunfullmäktige har också i samband med den nya mandatperioden tillsatt en miljömålskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Tanken med kommittén är att strategiskt kunna driva arbetet framåt med miljö- och klimatfrågorna. De exakta formerna och innehåll för arbetet håller på att utarbetas.

Förnybar energi i kommunen

Kommunen köper el från Energi Försäljning Sverige AB som är 100 % förnybar energi (sol, vind, vatten och biobränsle). Av Vattenfall/Fortum köper vi fjärrvärme baserat svensk fjärrvärmemix som består av omkring 80 procent förnybar energi och 20 procent fossila bränslen.

Det innebär att kommunen redan idag till större delen använder förnybar energi. Den el som kommunen köper in klassas som "Bra miljöval" (Naturskyddsföreningens miljömärkning). Än så länge är det Sveriges enda miljömärkning på el. Det tyder på att Nacka redan idag ligger i framkant för inköp av förnybar el till sina verksamheter.

Det finns alltid förbättringar att göra. Lärdomar och inspiration från andra kommuner och aktörer i kombination med fortsatt aktivt arbete inom miljö- och klimatområdet kommer att vara viktiga faktorer för att utkristallisera vilka satsningar som kommunen bör göra.

Kommunens fastighetsbestånd

I dagsläget har kommunen tre mindre självförsörjande biobodar för avfall som producerar el med solceller samt en mindre solcellsanläggning på Nacka stadshus som producerar el. Dessutom finns det en nybyggd förskola där kommunen producerar en del av varmvattenförbrukningen med solceller.

Kommunens lokaenhet arbetar med att utveckla möjligheter att använda solceller. Vid nybyggnation utgör alltid solceller en del av utvärderingen i val av uppvärmningssätt. Det innebär att kommunen kontinuerligt försöker välja de tekniska system som är mest optimala ur ett hållbarhetsperspektiv det vill säga miljö/energi och ekonomi. Idag upplever lokalenheten att lönsamheten är låg och att återbetalningstiden tiden vid installation av solceller är lång. Däremot går teknikvecklingen framåt och den ska kommunen följa för att i förlängningen kunna göra de bästa långsiktiga investeringarna.

Bedömning

Kommunen arbetar idag med att få fram hållbara lösningar och åtgärder som är förenliga med de uppsatta miljö- och klimatmålen. Formandet av miljömålskommittén samt framtagandet av handlingsprogram visar på en strategisk långsiktighet i miljö-och klimatarbetet. Detta bör vara vägledande för hur kommunen aktivt ska arbeta framöver och vilka insatser och/eller underlag som behöver tas fram. Därmed bedöms det inte aktuellt att i dagsläget ta fram beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Inga ekonomiska konsekvenser.

Bilaga

Motion; Klimatsmart energi genom solceller

Kersti Hedqvist
Enhetschef
Förnyelseenheten

Ann-Christin Rudström
Förnyelseenheten

Klimatsmart energi genom solceller till kommun och medborgare

Motion till kommunfullmäktige

”Örebro kommun storsatsar på solenergi. Målet är att bli självförsörjande så att alla kommunens fastigheter drivs med egenproducerad el 2020.”

Detta rapporterar Sveriges Radio den 30 september.

Den el som Örebro kommun inklusive de kommunala bolagen förbrukar 2020 kommer täckas av solcellsparken, solcellsanläggningar på tak och den vindkraftsutbyggnad som planeras.

I ett första steg lägger man 26 miljoner kr på att installera solceller under 2015.

På frågan: Har du märkt av något intresse från andra kommuner i länet? Svarar Niklas Jakobsson, klimatstrateg på Örebro kommun.

– Ja, det är stort intresse från andra kommuner. Solenergi är ekonomiskt lönsamt och bra för klimatet.

Det finns även goda exempel på klimatsmart energiproduktion i Nacka.

Jag föreslår kommunfullmäktige besluta

Att ta fram beslutsunderlag för Nacka kommun att bli självförsörjande på förnybar energi.

Att en del av det förmodade ekonomiska överskottet används för att stödja Nackabornas omställning till en klimatsmart elanvändning (t.ex. i form av stöd att sätta upp egna solceller).

Nacka den 27 oktober 2014

Mattias Qvarsell (s)

Helena Westerling (s)

2015-02-06

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/697-622

Kommunstyrelsen

Pedagogiska måltider i förskolan och förskolan

Motion den 14 juni 2014 av Sidney Holm (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det införs pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex och att det tas fram mål och riktlinjer för de pedagogiska måltiderna. Kommunen kan inte ålägga de fristående huvudmännen att bedriva en verksamhet med pedagogiska måltider. För de kommunala skolorna och förskolorna ingår det i rektors/förskolechefs ansvar att avgöra om pedagogiska måltider ska vara ett inslag i deras verksamheter.

Sammanfattning

Motionären vill att det ska införas pedagogiska måltider i förskolan och skolan till och med årskurs sex och att det ska tas fram riktlinjer för dessa. Detta är dock en fråga som de fristående huvudmännen äger själva och inom de kommunala skolorna och förskolorna bör det vara rektors/förskolechefs sak att avgöra hur verksamheten ska bedrivas för att uppnå målen, inklusive att ha eller inte ha pedagogiska måltider. Förslaget är därför att förslagen i motionen avslås.

Förslagen i motionen

Sidney Holm (MP) föreslår i motionen att det ska införas pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex och att det ska tas fram mål och riktlinjer för dessa.

Motionären föreslår att kommunen ska börja med pedagogiska måltider i skolan där lärare får äta gratis lunch tillsammans med barnen och på betald arbetstid. Den pedagogiska lunchen ska ingå i lärarnas arbetstid och maten kan ses som ett arbetsredskap. Lunchen/ arbetstidsdelen bör vara minst 20 minuter. Måltiden ska ge utmärkta tillfällen att prata om mat och hälsa, mat från olika kulturer, mattraditioner, ekologi och miljömässig hållbarhet. Lärarna kan spela en viktig roll för elevernas psykosociala välbefinnande och barn och

elever kan vara delaktiga, t.ex. genom att duka och vara delaktig vid framtagande av matsedeln.

Utbildningsnämndens utredning och bedömning

Utbildningsnämnden beslutade den 24 september 2014, § 58 följande.

”Utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad och därmed lämnas utan åtgärd med hänvisning till att pedagogiska måltider redan idag är ett uppdrag inom förskolan och skolan. Ansvaret för att detta efterlevs åligger varje huvudman, och som en del av den pedagogiska verksamheten ingår de pedagogiska måltiderna i utbildningsnämndens uppföljning och utvärdering.”

Underlaget för utbildningsnämndens förslag

Av underlaget för utbildningsnämndens förslag framgår följande. Det bör påpekas att utbildningsenheten baserar sin utredning på att pedagogiska måltider är en frivillig verksamhet för skolhuvudmannen.

”Utbildningsenheten instämmer med motionären att skolmåltiden med barnen och eleverna kan vara ett bra undervisningstillfälle att prata om t.ex. hälsa, matkulturella skillnader och mat ur ett hållbarhetsperspektiv. Likaså instämmer utbildningsenheten med motionären att barn och elever ska vara delaktiga, t.ex. vid framtagning av matsedeln. Skolmåltiden är en del av utbildningen i skolan och det innebär att skollagens och läroplanens skrivelser om utbildning även omfattar skolmåltiderna. I förarbetena till skollagen skriver regeringen om barns och elevers rätt till inflytande och om det kollektiva inflytandets vikt för demokratisk skolning. ”Barns och elevers kollektiva inflytande på enhetsnivå rör t.ex. generella arbetsmiljöfrågor, den yttre och inre miljön, såsom frågor om förskole- och skolgården, matsalen och därmed också måltider, rastverksamhet och andra frågor av gemensamt intresse.” (Prop. 2009/10:165). Det är skolledarens ansvar att skolans arbetsformer utvecklas så att de gynnar aktivt elevinflytande. Genom att låta eleverna engagera sig i matråd eller lyfta frågorna på klass- och elevråd utvecklas både måltiderna och elevernas kunskap på området.

Utbildningsenheten anser att det är upp till varje huvudman/anordnare att bestämma och eventuellt förhandla med fackliga representanter om hur den pedagogiska måltiden ska regleras arbetstidsmässigt och om den ska vara gratis eller inte.

Utbildningsenheten har i enkätform tillfrågat Nackas förskolor och grundskolor om pedagogiska måltider och 38 förskolor och 14 grundskolor svarade.

Resultat på enkäten

Alla svarande förskolor har pedagogiska måltider på betald arbetstid. Drygt trefjärdedelar tar inte ut någon avgift för dessa. De förskolor som gör det tar ut mellan knappt 7 och

högst 15 kronor för måltiderna. Flera förskolor har i kommentarer påtalat att även frukost och mellanmål ingår i avgiften.

Alla svarande grundskolor har pedagogiska måltider för de yngre barnen, de flesta har för alla årskurser. Alla skolor utom en har pedagogiska måltider på betald arbetstid. På fem skolor betalar de anställda för maten, mellan 10 och 15 kronor per måltid.

Mot bakgrund av enkätsvaren samt att det bör vara varje huvudmans/anordnares beslut, anser utbildningsenheten att motionen bör avslås.”

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Som framgår ovan föreligger det en diskrepans mellan underlaget för utbildningsnämndens beslut och nämndens beslut. Utbildningsenheten redovisar pedagogiska måltider som en frivillig verksamhet. Nämnden har angett att pedagogiska måltider ingår i varje huvudmans uppdrag.

Stadsledningskontoret delar utbildningsenhetens uppfattning att pedagogiska måltider inte är ett uttalat uppdrag skolhuvudmannen enligt skollagen. Huvudmannen avgör själv om pedagogiska måltider bidrar till att uppfylla målen för skolans verksamhet. Det ingår därmed inte heller i utbildningsnämndens uppföljningsansvar att säkerställa att sådana hålls.

Med grund i utbildningsenhetens utredning föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen antar följande förslag till beslut.

”Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det införs pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex och att det tas fram mål och riktlinjer för de pedagogiska måltiderna. Kommunen kan inte ålägga de fristående huvudmännen att bedriva en verksamhet med pedagogiska måltider. För de kommunala skolorna och förskolorna ingår det i rektors/förskolechefs ansvar att avgöra om pedagogiska måltider ska vara ett inslag i deras verksamheter.”

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Fria måltider är normalt beskattningsbart, men för pedagogiska måltider gäller följande enligt Skatteverket: ”Förmån av fri eller subventionerad måltid för lärare eller annan personal vid grundskola, förskola, daghem och fritidshem är av hävd skattefri om personalen vid måltiden har tillsynsskyldighet eller motsvarande ansvar för barn under skolmåltider och andra s.k. pedagogiska måltider.” (SKV M 2013:18)

Konsekvenser för barn

Förslaget berör barns vardag. Stadsledningskontoret utgår från att varje ansvarig chef är bäst att avgöra om pedagogiska måltider tillför ett värde i arbetet för att uppnå målen för förskolans och skolans verksamhet och vad som därmed är bäst för barnen.

Bilagor

Utbildningsnämndens förslag till beslut

Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Susanne Nord
Utbildningsdirektör

24 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 58

Dnr UBN 2014/229-622

Pedagogiska måltider i skolan och förskolan

Motion av Sidney Holm (MP) den 16 juni.

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad och därmed lämnas utan åtgärd med hänvisning till att pedagogiska måltider redan idag är ett uppdrag inom förskolan och skolan. Ansvar för att detta efterlevs åligger varje huvudman, och som en del av den pedagogiska verksamheten ingår de pedagogiska måltiderna i Utbildningsnämndens uppföljning och utvärdering.

Ärendet

Utbildningsnämnden ska besvara en motion från Miljöpartiet om att det ska införas pedagogiska måltider från förskolan till årskurs sex. Utbildningsenheten instämmer med motionären att skolmåltiden med barn och elever kan vara ett bra undervisningstillfälle. Likaså instämmer utbildningsenheten med motionären att barn och elever ska vara delaktiga, då skolmåltiden är en del av utbildningen i skolan. Utbildningsenheten har i enkätform tillfrågat Nackas förskolor och skolor om pedagogiska måltider. Utbildningsenheten anser att motionen bör avslås då pedagogiska måltider förekommer på de flesta enheter, samt att beslutet bör vara varje huvudmans/anordnares.

Handlingar i ärendet

Utbildningsenhetens tjänsteskrivelse 2014-08-25

Motionen

Yrkanden

Ordförande Linda Norberg (M) yrkar att Utbildningsnämnden ska besluta föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad och därmed lämnas utan åtgärd med hänvisning till att pedagogiska måltider redan idag är ett uppdrag inom förskolan och skolan. Ansvar för att detta efterlevs åligger varje huvudman, och som en del av den pedagogiska verksamheten ingår de pedagogiska måltiderna i Utbildningsnämndens uppföljning och utvärdering.

I detta yrkande instämmer Monica Brohede Tellström för Folkpartiet, Anna-Lena Svantesson Helgesson för Kristdemokraterna och Christine Lorne, för Centerpartiet och Magnus Söderström för Miljöpartiet.

Ordförandes signatur	Justeraandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

24 september 2014

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Utbildningsnämnden

§ 58 forts

Beslutsgång

Utbildningsnämnden beslutar i enlighet med ordförande Linda Norbergs yrkande.

Protokollsanteckningar

Magnus Söderström antecknar följande för Miljöpartiet:

Vi i Miljöpartiet anser att pedagogiska måltider i skolan fyller många viktiga funktioner och vi tror att det är viktigt att lyfta fram vilken viktig roll som pedagoger har under pedagogiska måltider. Pedagogiska måltider är viktiga både av sociala och pedagogiska skäl, de skapar trygghet men också tillfällen för lärande. Vi tror att det är viktigt att ge alla förskolor och skolor bra förutsättningar för att kunna genomföra pedagogiska måltider som en del av skolvardagen och därför kommer vi att fortsätta att aktualisera denna fråga.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Pedagogiska måltider i skolan

Motion till Nacka kommunfullmäktige 2014-06-16

Miljöpartiet de gröna

Pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex

Vi vill att kommunen börjar med pedagogiska måltider i skolan där lärare får äta lunch tillsammans med barnen gratis och på betald arbetstid.

Idag använder många skolor skolmåltiden för att förbättra elevernas hälsa och målpuppfyllelse. En bra skollunch underlättar inläring och kan dessutom användas som ett pedagogiskt verktyg. Måltiden ger utmärkta lärtillfällen att prata om mat och hälsa, hur en portion ser ut enligt tallriksmodellen, var maten kommer ifrån, olika kulturer och religioners mattraditioner, varför det behövs säsongvariation bland grönsaker, varför vi måste äta mindre kött, mer ekologisk, minska matsvinnet m.m.

Ur ett naturvetenskapligt perspektiv kan man t.ex. diskutera vad som händer med potatisen när man kokar den eller varför ett äpple blir brunt? Inom matematiken är äpplen och päron en klassiker men även volyंबरäkningar, statistik, budget m.m. skulle gå att koppla till skollunchen? Med lite fantasi kan man få in alla skolans ämnen på ett konkret sätt i en matdiskussion.

Skollunchen skulle kunna bli ett tillfälle för sociala samspel och främjande av psykisk hälsa där kan lärarna spela en viktig roll för elevernas psykosociala välbefinnande. Lärarna kan vara medmänniskor som ser, lyssnar och förstår hur eleverna mår. Skolmåltiden kan bli ett tillfälle då lärarna hinner prata och lära känna eleverna bättre under mer avslappnade former.

En pedagogisk del för barnen är att de är delaktiga före och efter måltiden, t.ex. genom att duka fram & torka av eller vara delaktiga vid framtagning av matsedeln. Den pedagogiska lunchen ska ingå i lärarnas arbetstid och maten kan då ses som ett arbetsredskap. Lunchen/arbetstidsdelen bör vara minst 20 minuter.

Miljöpartiet yrkar på att:

- det införs pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex
- det tas fram mål och riktlinjer för de pedagogiska måltiderna

.....
Sidney Holm (mp)

2015-01-07

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2013/826-006

Kommunstyrelsen

Ekologiskt, rättvisemärkt och vegetariska alternativ vid kommunens sammankomster

Motion den 16 december 2013 av Camilla Carlberg och Lars Örback (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslaget om att förtäring vid kommunens sammankomster som utgångspunkt ska vara vegetarisk. När det gäller att ställa krav på rättvisemärkning av det som serveras vid sammankomsterna får kommunstyrelsen ta ställning vid kommande upphandling om det är ett krav som bör ställas. Motionen är med detta färdigbehandlad

Sammanfattning

I motionen föreslås att mat som erbjuds vid större kommunala sammankomster ska ha vegetarisk mat som huvudalternativ och att sådant som serveras vid sammanträden ska vara rättvisemärkt och ekologiskt.

Erfarenheten visar att flertalet personer som deltar vid kommunala sammankomster vill ha förtäring som innefattar produkter av kött, fisk eller fågel. Det är inte rimligt att införa en administration där huvudregeln ska utgöra undantag. När det gäller rättvisemärkning av sammanträdesförtäring har något sådant krav inte ställts i upphandlingen av den som driver restaurangen i Nacka stadshus och som är den som levererar förtäringen. Det är en fråga för kommunstyrelsen att vid nästa upphandling överväga om ett sådant krav bör ställas. Den av kommunstyrelsen antagna policyn för upphandling och inköp anger att kommunens upphandling ska ske på ett sätt som stödjer en hållbar samhällsutveckling. Vidare ska upphandlingen verka för en god livsmiljö och god etik.

Förslagen i motionen

Camilla Carlberg och Lars Örback har i sin motion föreslagit följande.

1. Vid större kommunala sammankomster där det bjuds på mat, ska det vegetariska alternativet vara huvudalternativet.

2. Smörgåsar, frukt, te och kaffe som serveras på kommunala möten ska vara rättvisemärkt(där så är möjligt) och ekologiskt.

De har motiverat sina förslag enligt följande. För att visa att kommunen menar allvar med att försöka nå klimatmålen, borde miljömedvetenhet genomsyra alla kommunens verksamheter. En tydlig markering är att det serveras vegetarisk mat som huvudalternativ vid större kommunala sammankomster, så som budgetfullmäktige. Den enskilde ledamoten måste då själv anmäla om hen vill ha ett alternativ med kött eller fisk.

Till detta kommer också att allt annat som serveras vid kommunala möten ska vara rättvisemärkt (Fair trade), när det är möjligt, och ekologiskt.

Stadsledningskontorets bedömning och förslag

Vegetarisk mat vid större sammankomster

Om inte kommunen ska bestämma att det enbart ska finnas vegetariska alternativ, måste huvudspåret följa huvudfåran att flertalet personer hellre äter rätter innehållande kött, fisk eller fågel än ett helt vegetariskt alternativ. I anmälningshanteringen skulle annars huvudregeln vara undantag. Stadsledningskontoret föreslår därmed att förslaget om att vegetariskt ska vara huvudalternativet avslås. Kostnaderna för att administrera att flertalets önskemål som utgångspunkt ska vara ett undantag motsvarar inte de eventuella intrycken av hållbarhet som ett sådant beslut skulle innebära. Den enda alternativa beslutet är att bestämma att det endast ska serveras vegetarisk kost.

Rättvise- och miljömärkning

Idag ställer kommun krav på miljömärkning vid upphandling av mat. I kommunens inköpssystem är miljömärkta alternativ särskilt markerade så att den som beställer kan välja dem vid inköp. Kommunen följer årligen upp hur stor andel av de inköp som kan vara miljömärkta, som också är det. Andel miljömärkta varor som köps in ligger på 20 % öka andelen har ökat år för år. Målet på 50 % är dock inte uppnått.

Nacka kommun har idag inget krav på att livsmedel ska vara rättvisemärkta. Kopplat till den nyligen antagna policyn för upphandling och inköp ska inköp vara hållbara ur alla tre hållbarhetsperspektiven, så får det beaktas i kommande upphandlingar. I policyn anges följande.

”Kommunens upphandling ska ske på ett sätt som stödjer en hållbar samhällsutveckling. Vidare ska den verka för en god livsmiljö och god etik. Detta kan ske genom att kommunen ställer följande skalkrav i samband med upphandling. Kraven ska vara kopplade till kontraktsföremålets användning och/ eller utförande.”

Vad gäller restaurangen i stadshuset har krav på miljömärkta alternativ ställts, men inte rättvisemärkta.

Tidigare beslut om förtäring vid sammanträden

Vid samma sammanträde som denna motion väcktes beslutade kommunfullmäktige, med anledning av en motion av Mattias Qvarsell (S) om rättvisemärkt handel¹, följande.

”Kommunfullmäktige uttalar att det är positivt att en del kommunala verksamheter redan idag köper miljö- och rättvisemärkta produkter. Den kommunala upphandlingen spelar stor roll för att skapa ett positivt marknadstryck för mer ekologiskt och socialt hållbara produkter. Kommunala verksamheter uppmuntras att fortsätta öka andelen varor och tjänster som är producerade på ett miljömässigt och socialt hållbart sätt inom sina ekonomiska ramar. Med detta anses (...) motionen färdigbehandlad.”

Den förtäring som serveras vid sammanträden i kommunen levereras av restaurangen i stadshuset. Där gäller krav på miljömärkta alternativ, men inte rättvisemärkning.

Stadsledningskontorets sammanfattande bedömning

Stadsledningskontoret föreslår att förslaget om att vegetariskt ska vara huvudalternativ vid sammanträden och liknande avslås. När det gäller att ställa krav på rättvisemärkning av det som serveras vid sammankomsterna får kommunstyrelsen ta ställning vid kommande upphandling om det är ett krav som bör ställas.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen till beslut medför i dagsläget inga ekonomiska konsekvenser. Ett beslut att önskemål om att få en rätt med kött, fågel eller fisk ska anmälas särskilt medför administrativs kostnader i form av ökad tid på hantering av mötena, till förfång för annan administration som hade behövt få sin tid.

Konsekvenser för barn

Varken förslagen i motionen eller stadsledningskontorets förslag till beslut har några direkta konsekvenser för barn. I någon mening har alla beslut som rör hushållning med jordens resurser en påverkan på kommande generationer men eftersom förslaget om vilken mat som ska vara huvudalternativet endast rör hur mycket sammanträdena ska administreras, kan ärendet inte anses ha några konsekvenser för barn som det är rimligt att redovisa.

¹ 16 december 2013, § 313, dnr KFKS 2012/504-469

Bilaga

Motion den 16 december 2013 av Camilla Carlberg och hans Örback (S)

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist

2013-12-12

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Ekologiskt, rättvisemärkt och vegetariskt alternativ vid kommunala sammankomster.

För att visa att kommunen menar allvar med att försöka nå klimatmålen, borde miljömedvetenhet genomsyra alla kommunens verksamheter. En tydlig markering är att det serveras vegetarisk mat som huvudalternativ vid större kommunala sammankomster, så som budgetfullmäktige. Den enskilde ledamoten måste då själv anmäla om hen vill ha ett alternativ med kött eller fisk.

Till detta kommer också att allt annat som serveras vid kommunala möten ska vara rättvisemärkt (Fair trade), när det är möjligt, och ekologiskt.

Vänsterpartiet yrkar

- att det vid större kommunala sammankomster där det bjuds på mat, ska det vegetariska alternativet vara huvudalternativet.
- att smörgåsar, frukt, te och kaffe som serveras på kommunala möten ska vara rättvisemärkt(där så är möjligt) och ekologiskt.

Camilla Carlberg

Lars Örback

2015-01-07

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/601-009

Kommunstyrelsen

Förebygga mutor och korruption

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen om att ta fram en antikorrupsions- och mutbrottspolicy. En policy anger ett förhållningssätt där Nacka kommun som organisation tar ställning i en viss fråga. Att uttala att medarbetare och förtroendevalda inte ska begå brott i sitt uppdrag är inte ett verkningsfullt sätt att arbeta mot oegentliga beteenden. Kommunen kan inte heller i en policy definiera godtagbara respektive icke godtagbara beteenden. Det ingår i kommunstyrelsens ansvar att säkerställa att det ständigt pågår ett systematiskt arbete på flera plan för att förebygga och förhindra mutor och korruption och kommunfullmäktige noterar redovisningen av det arbetet.

Sammanfattning

Motionärerna vill att kommunen ska utarbeta en riskbaserad antikorrupsions- och mutbrottspolicy, så att kommunen ligger i frontlinjen när det gäller kampen mot korruption.

Kommunen bedriver ett riskbaserat arbete mot mutor och korruption på flera plan, som handlar om etik, moral och kunskap. Både medarbetare och förtroendevalda ska förstå sin funktion och sina uppdrag. Som arbetsgivare ska kommunen arbeta för att medarbetarna har rätt fokus i sina uppdrag och som organisation ska kommunen ha ett systematiskt arbete för att förebygga och förhindra oegentliga beteenden. Det omfattar bland annat att hålla frågan levande genom utbildning och tillgång till kunskap, en öppen och transparent upphandling, avtalstrohet och system som försvårar oegentliga transaktioner. För de politiska partierna är det en viktig fråga att säkerställa vad som driver dem som anmäler sitt intresse för förtroendeuppdrag i kommunen.

Förslagen i motionen

Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S) har i motionen föreslagit att Nacka kommun utarbetar en riskbaserad antikorrupsions- och mutbrottspolicy för kommunens politiker och medarbetare.

Förslaget är sakligt väsentligen motiverat enligt följande. Mycket av den verksamhet kommunen har ansvar för bedrivs numera av privata företag på entreprenad och efter upphandlingar. Andelen ökar. Alla affärskontakter mellan kommunen och privata entreprenörer innebär en risk för oegentligheter av olika slag. Ju fler entreprenaderna blir, desto större blir också riskerna. Lagstiftningen kring korruption har år från år skärpts. För mindre än ett år sedan kom den senaste skärpningen. Kretsen som omfattas av lagstiftningens regler har vidgats, och i lagen har numera också så kallad handel med inflytande straffbelagts, vilket innebär att också försök att muta en närstående till en beslutsfattare för att på så sätt påverka ett beslut kan straffas. Enligt Transparency International Sverige (TI Sverige) är korruption ”att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning”. Europarådet har i sin civilrättsliga konvention om korruption definierat sådan som ”att direkt eller indirekt begära, erbjuda, ge eller ta emot en muta eller någon annan form av otillbörlig förmån eller förespeglning av fördel som snedvrider utförande av en plikt eller handlande som krävs av den som tagit emot mutan, den otillbörliga förmånen eller förespeglingen därom”. Nacka borde självfallet ligga i frontlinjen när det gäller kampen mot korruptionen.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Det är av oerhörd vikt för legitimiteten i hela den kommunala verksamheten att medborgarna har förtroende för de förtroendevalda och för kommunens medarbetare. Att inte be om eller ta emot mutor handlar om moral, etik och att man har insikt om vem man är till för. Stadsledningskontoret arbetar utifrån mottot att folk måste tänka själva och använder kommunens intranät för att samla ihop information som hjälper medarbetarna hitta rätt förhållningssätt utifrån ansvar och funktion. Stadsledningskontoret informerar löpande om nya domar på området och använder därvid så många kommunikationskanaler som möjligt. Kommunen håller både generella och enhetsvisa seminarier i ämnet, som ett led i att förhindra och förebygga felaktiga beteenden. Det handlar om att ha och att få kunskap. Under 2015-2016 är etik och moral en prioriterad del i stadsdirektörens fortsatta utvecklingsarbete av styrning och ledning för öppenhet och mångfald.

På det praktiska planet är upphandling i sig ett sätt att förhindra korruption och mutor, liksom att köpa varor och tjänster på de avtal som ingår. Att de som attesterar fakturor vet att varan eller tjänsten är levererad och korrekt beställd är också delar i att arbeta mot korruption och mutor. Kommunstyrelsen har en interrevision som i hög grad utgår från en riskbedömning i vad som ska granskas. Stadsledningskontoret utgår från att även fullmäktiges revisorer baserar sin revision på riskbedömningar avseende mutor och korruption.

När det gäller de förtroendevalda är det till stor del partiernas uppdrag att säkerställa vilken motivation en person har för att åta sig politiska uppdrag. Partierna måste noga överväga vilka personer som de nominerar till uppdrag som ledamöter och ersättare i nämnderna. Drivs personen av den politik partiet står för eller är den djupt involverad i nämndernas sakfrågor utifrån andra perspektiv?

Som motionärerna har redovisat i motionen finns en lagstiftning mot mutor och korruption. Stadsledningskontoret tror inte att en policy som säger att man inte får begå brott bidrar till att förhindra de brotten. En policy som definierar vad just Nacka menar med korruption och mutor är verkningslös i sammanhanget eftersom det är genom prövning i brottmål som lagstiftningen klargörs. En sådan policy riskerar att leda till att det läggs tid på att fundera på vad som är tillåtet och diskutera gränsdragningsfrågor.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Arbetet mot korruption och mutor bedrivs inom ramen för beslutad budget.

Konsekvenser för barn

Det är självklart att alla beslut som fattas på saklig och objektiv grund ger en bättre verksamhet och en stor del av kommunens verksamhet omfattar många delar av barns vardag.

Bilaga

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Helena Meier
Stadsjurist

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

En policy för att minska risken för korruption och mutor

Motion till Nacka kommunfullmäktige

All makt korrumpierar. All absolut makt korrumpierar absolut.
Lord Acton, brittisk historiker och politiker.

Mycket av den verksamhet kommunen har ansvar för bedrivs numera av privata företag på entreprenad och efter upphandlingar. Andelen ökar. Det är en effekt av att den styrande majoriteten av ideologiska skäl vill privatisera så mycket som möjligt av den kommunala verksamheten.

Alla affärskontakter mellan kommunen och privata entreprenörer innebär en risk för oegentligheter av olika slag. Ju fler entreprenaderna blir, desto större blir också riskerna.

Vi vill ge några exempel på tveksamma affärer från kommunens sida:

- Kommunen upphandlade under mandatperioden ett uppdrag angående införandet av en ridcheck från en närstående till dåvarande kommunalrådet Erik Langby (M).
- Kommunen har lagt ner över en halv miljon kronor på utvecklandet av en hoppsele för konstakning. Rättigheterna till denna hoppsele har sedan överlåtits till samma närstående person till Erik Langby som nämns ovan.
- Tjejverkstans verksamhet togs över från Rädda Barnen av Föreningen Mötesplats Järlahuset med kommunfullmäktiges 1 vice ordförande Mats Granath som huvudman. Föreningen avsåg sig uppdraget och gick sedan i konkurs.

Detta är tre exempel på hur sammanblandningen mellan politiker, förvaltning och privata, vinstdrivande företag i Nacka är total. Det verkar som om det inte slagit de ledande politikerna i Nacka att deras omfattande privatiseringspolitik och inrättande av alternativa driftformer med privata entreprenörer förutsätter att man upprätthåller en rigorös rättslig, etisk och moralisk standard hos dem som företräder kommunen i dessa ärenden. Så att man upprätthåller medborgarnas förtroende för den förda politiken.

Lagstiftningen kring korruption har år från år skärpts. För mindre än ett år sedan kom den senaste skärpningen. Kretsen som omfattas av lagstiftningens regler har vidgats, och i lagen har numera också så kallad handel med inflytande straffbelagts, vilket innebär att också försök att muta en närstående till en beslutsfattare för att på så sätt påverka ett beslut kan straffas.

Enligt Transparency International Sverige (TI Sverige) är korruption ”att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning”. Det är värt att notera att man kan bli dömd för korruption även om man inte erhållit någon vinning det räcker med att erbjuda eller kräva något.

Europarådet har i sin civilrättsliga konvention om korruption definierat sådan som ”att direkt eller indirekt begära, erbjuda, ge eller ta emot en muta eller någon annan form av otillbörlig

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

förmån eller förespegling av fördel som snedvrider utförande av en plikt eller handlande som krävs av den som tagit emot mutan, den otillbörliga förmånen eller förespeglingen därom”.

Nacka borde självfallet ligga i frontlinjen när det gäller kampen mot korruptionen. Vi tycker inte att så är fallet. Det beror bland annat på att Nacka kommun under de senaste 40 åren styrts av samma politiska majoritet med en moderat som kommunstyrelsens ordförande.

Vi föreslår

- att Nacka kommun utarbetar en riskbaserad antikorrupsions- och mutbrottspolicy för kommunens politiker och medarbetare.

Nacka den 20 maj 2014

Mattias Qvarsell (S)

Kaj Nyman (S)

Kommunstyrelsen

Yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy i kommunen

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen om att det ska tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy för att reda ut förhållandena mellan sekretess och meddelarfrihet.

Sammanfattning

Motionärerna vill att det ska tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy för att reda ut förhållandena mellan sekretess och meddelarfrihet.

Meddelarfrihet, efterforskningsförbud och yttrandefrihet föreligger i Nacka kommun genom grundlag. Styrdokumentet ”policy” är ett nedskrivet uttryck som är avsett att definiera ett förhållningsätt i en fråga som är en kommunal angelägenhet. Det finns inte något utrymme för kommunen att definiera om meddelarfrihet, efterforskningsförbud eller yttrandefrihet utöver vad som redan gäller enligt grundlagens bestämmelser. Enligt stadsledningskontoret tillför det inte något värde till styrningen av kommunen att i en policy tala om att förtroendevalda och medarbetare att lagen gäller. Stadsledningskontoret avstyrker därför att det tas fram en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy som ska förklara skillnaden mellan sekretess och meddelarfrihet.

Förslagen i motionen

Mattias Qvarsell och Kaj Nyman (S) har i motionen föreslagit att kommunen ska utarbeta en yttrande-, meddelarfrihets- och visselblåsarpolicy och att den ska spridas på ett effektivt sätt bland kommunens anställda.

Förslagen är sakligt motiverade i huvudsak med att förhållandet mellan sekretess och meddelarfrihet behöver redas ut och sedan spridas genom en visselblåsarpolicy. Som bakgrund redovisar motionärerna information om upphandlingssekretess som skickats ut till en av kommunens nämnder, där begreppet "absolut sekretess" har använts.

Stadsledningskontorets utredning

Bakom motionärernas förslag ligger ett missförstånd om begrepp inom offentlighets- och sekretesslagstiftningen. Eftersom missförståndet tidigare lett till ett politikerinitiativ i den aktuella nämnden om en funktion motsvarande den som nu föreslås, har stadsledningskontoret i tjänsteskrivelse den 14 april 2014 till nämnden i fråga retat ut begreppen. Stadsledningskontoret redovisade därvid följande.

"Begrepp på området offentlighet och sekretess"

För att förstå utredningen av förslagen i detta politikerinitiativ behöver man först få en del begrepp på området offentlighet och sekretess förklarade. Förslagen i initiativet grundar sig till viss del på missförstånd om innebörden i några sådana begrepp.

Offentlighets- och sekretesslagen innehåller vad man skulle kunna kalla fyra nivåer av sekretess, där begreppen är standardiserade i lagtexten. I de tre första nivåerna ska alltid göras en prövning av om sekretess föreligger. På den fjärde nivån görs ingen prövning, där avgör lagtexten att sekretess alltid föreligger. För tydlighetens skull numrerar stadsledningskontoret beskrivningarna nedan från 1-4, där 1 är den lägsta nivån av sekretess.

1. Lägsta nivån av sekretess anges som att sekretess gäller "om det av särskild anledning kan antas" att någon lider skada eller men.
2. Näst lägsta nivån definieras som "om det kan antas att" någon lider skada eller men.
3. Nästa nivå definieras med orden att sekretess gäller "om det inte står klart att" någon inte lider men eller skada.
4. Högsta nivån av sekretess anges med att sekretess gäller/ uppgift inte får lämnas... Det finns inget utrymme för bedömning.

För nivå 2-4 finns begrepp som används (beteckningar), när man talar om typen av sekretess. Beteckningarna på nivå 2-4 används generellt i hela landet, de är inte specifika för Nacka.

Nivå 2 kallas sekretess med rakt sekretessrequisit eller "svag sekretess".

Nivå 3 kallas sekretess med omvänt sekretessrequisit eller "stark sekretess".

Nivå 4 kallas "absolut sekretess" och hör samman med att man inte gör någon sekretessprövning. Begreppet används av professor Alf Boblin i hans litteratur om offentlighetsprincipen.

Sekretessprövning är inte sammankopplat med meddelarfrihet/ efterforskningsförbud. De är separata saker. Inom de områden där det råder meddelarfrihet görs ingen sekretessprövning, den som vill lämna uppgifter till massmedia i syfte att de ska publiceras gör det helt utan sekretessprövning. Den koppling som finns är att

lagstiftningen anger inom vissa områden där sekretess gäller, får man inte lämna uppgifter ens till massmedia i publiceringssyfte, det är dock inte en fråga om sekretessprövning då beller.

Användningen av begreppet absolut sekretess är helt kopplat till om det finns utrymme för sekretessprövning eller inte, inte om meddelarfrihet/ efterforskningsförbud råder eller inte.”

Som framgår av redovisningen ovan föreligger ett missförstånd om vad begreppet ”absolut sekretess” betyder. Det finns ingen koppling mellan begreppet ”absolut sekretess” och meddelarfriheten.

När information som är sekretessbelagd ska hanteras i en nämnd som vanligen inte har ärenden som omfattas av sekretess, är det fullkomligt rimligt att ansvariga tjänstemän informerar nämnden om innebörden av sekretess. I 19 kap 3 § offentlighets- och sekretesslagen anges följande.

”Om ett ärende enligt första stycket rör upphandling, får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, ett landsting eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet dessförinnan har slutförts.”

Detta är vad den ansvariga tjänstemannen informerat nämnden om.

Inget behov av en policy som anger skillnaden mellan sekretess och meddelarfrihet

Meddelarfrihet, efterforskningsförbud och yttrandefrihet föreligger i Nacka kommun genom grundlag. Styrdokumentet ”policy” är ett nedskrivet uttryck som är avsett att definiera ett förhållningssätt i en fråga som är en kommunal angelägenhet. Det finns inte något utrymme för kommunen att definiera om meddelarfrihet, efterforskningsförbud eller yttrandefrihet utöver vad som redan gäller enligt grundlagens bestämmelser. Enligt stadsledningskontoret tillför det inte något värde till styrningen av kommunen att i en policy tala om att förtroendevalda och medarbetare att lagen gäller. Stadsledningskontoret avstyrker därför att det tas fram en visseblåsarpolicy som ska förklara skillnaden mellan sekretess och meddelarfrihet.

När det gäller att sprida kunskap om offentlighet och sekretess finns information tillgänglig för medarbetarna på kommunens intranät. Stadsledningskontoret ansvarar för att det regelbundet hålls generella seminarier för medarbetarna både om offentlighet/sekretess och meddelarfrihet/yttrandefrihet. Offentlighet och sekretess ingår också i den information som hålls för förtroendevalda efter de allmänna valen.

Visselblåsarfunktion

När det gäller det som har kommit att kallas visselblåsare så har kommunen en funktion på sin hemsida som den som anonymt vill anmäla misstankar om fusk eller andra oegentligheter kan använda. Den finns tillsammans med information om hur man kan kontakta både kommunfullmäktiges revisorer och internrevisionen. I medarbetarpolicyn finns särskilt skrivet om att arbetsplatser genomsyras av öppen kommunikation och att medarbetare vågar berätta om problem. Som arbetsgivare vill Nacka kommun att medarbetarna ska tala om ifall någon verkar göra något oegentligt. Alla tips/anmälningar som kommer in utreds så långt det är möjligt. Det är självklart för kommunen att massmedia är ett alternativ för den som inte vill eller kan vända sig till sin chef eller till någon annan ansvarig i kommunen. Den som vill påtala oegentligheter har funktioner för att göra det.

Stadsledningskontorets förslag

Stadsledningskontoret föreslår att förslaget om en policy som ska reda ut skillnaderna mellan sekretess och meddelarfrihet avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Vare sig förslagen i motionen avslås eller bifalls hanteras kostnaderna inom kommunstyrelsens budget.

Konsekvenser för barn

Att medarbetare och förtroendevalda har rätt kunskaper om sekretess har självklart betydelse för barn som finns inom kommunens verksamheter. Om man inte vet vad sekretess innebär kan man inte hantera sin meddelarfrihet och yttrandefrihet. Fel åt båda hållen kan få allvarliga konsekvenser för barn.

Bilaga

Motion den 16 juni 2014 av Mattias Qvarsell och Kaj Nyman

Helena Meier
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Nacka kommun behöver en visseblåsarpolicy

Motion till kommunfullmäktige i Nacka

Det råder uppenbarligen en viss förvirring i Nacka kommun om vad som gäller i förhållandet mellan sekretess och meddelarfrihet. Det behöver redas ut och sedan spridas i kommunens förvaltningar genom en ”visseblåsarpolicy” så att eventuella oegentligheter inte kan döljas bakom hot om repressalier med stöd av en hemsnickrad tolkning av offentlighets- och sekretesslagstiftningen.

Bakgrunden till ovanstående är ett brev från natur- och fritidsdirektören där hon kommenterar en begäran om ett utdrag ur fritidsnämndens sammanträdesprotokoll den 12 februari 2014. Hon skriver att politiker i nämnden är bundna av offentlighets- och sekretesslagen enligt 19 kap 3 § 2 st offentlighets- och sekretesslagen, och ”då detta gäller upphandling är sekretessen absolut. Detta framgår av tidigare utsända handlingar till nämndens ledamöter, vilket också redogjordes för vid sammanträdet den 12 februari”.

Detta synsätt framfördes också av fritidsnämndens ordförande Tobias Nässén (M) vid ovan nämnda sammanträde den 12 februari.

Det är inte en korrekt tolkning av offentlighets- och sekretesslagen i förhållande till tryckfrihetsförordningen. Såväl Justitieombudsmannen (JO 1994/95 sidan 54) som Justitiekanslern (JK 1994-09-27 dnr 349-94-30) har förklarat att upphandlingssekretess inte är av det kvalificerade slag som bryter den grundlagsfästa meddelarfriheten.

Det är tväretmot allmänt vedertaget att verksamhet som rör upphandling är av stort intresse ur offentlighetssynpunkt, bland annat då det rör viktiga frågor om användningen av skattemedel och den offentliga verksamhetens organisation. Enligt utredningen *Ny sekretesslag* (SOU 2003:99) har det inte kommit fram några sådana starka skäl som skulle krävas för att överväga inskränkningar av meddelarfriheten när det gäller uppgifter i ärenden om upphandling.

Vi kan inte annat än tolka detta agerande från majoritetsföreträdarens sida som ett försök att lägga locket på när det gäller insynen i den omfattande privatisering som pågår.

”Hemsnickrade” tolkningar av lagarna är inte acceptabla; än mindre att sprida sådana tolkningar i kommunens organisation.

Mot bakgrund av det ovan nämnda föreslår vi

- att kommunen utarbetar en yttrande-, meddelarfrihets- och visseblåsarpolicy
- att den sprids på ett effektivt sätt bland kommunens anställda.

Nacka den 20 maj 2014

Mattias Qvarsell (S)

Kaj Nyman (S)

2015-02-06

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/89-315

Kommunstyrelsen

Parkeringsplatser vid Tallbacken och Sickla strand

Motion den 3 februari 2014 av Tuija Meisaari Polsa och Kaj Nyman (S)

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige noterar att garanterade parkeringsplatser för boende bara kan skapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken ligger på allmän platsmark och kan inte överlätas till de boende i området, eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. Förslagen i motionen avslås därför.

Sammanfattning

Socialdemokraterna Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman föreslår att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkeringar inom området Sickla strand och Tallbacken.

En egen plats för boende kan bara tillskapas på tomtmark. Inom Sickla strand och Tallbacken är alla parkeringsplatser belägna på allmän platsmark i form av kommunens gatumark. Sådan mark kan inte reserveras för boende.

Förslagen i motionen

Socialdemokraterna Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman föreslår att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkeringar inom området Sickla strand och Tallbacken. I utredningen ska det ingå på vilket sätt kommunen skulle kunna underlätta i de fall bostadsrättsföreningarnas mark är för liten för att skapa boendeparkeringar.

Tekniska nämndens utredning och bedömning

Tekniska nämnden beslutade den 20 maj 2014, § 94, följande.

”Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad i och med att nya parkeringstal föreslås och att parkeringsavgifter är planerade att införas under 2015.”

Av underlaget för tekniska nämndens beslut framgår följande.

”Trafikenheten har i uppdrag att se över parkeringstalen i Nacka samt att se på möjligheterna att införa parkeringsavgifter på de allmänna vägarna på västra Sicklaön. Ett förslag till nya parkeringstal finns framtaget för beslut. I och med de lägre parkeringstalen på västra Sicklaön finns det en risk att parkeringsproblemen kommer att öka. För att minska parkeringsproblemen och framkomlighetsproblem utreds även möjligheterna att införa parkeringsavgifter under 2015. I arbetet med att utreda införandet av parkeringsavgifter ingår även att en reducerad avgift för boende ses över, sk boendeparkering. Det är alltså inte, i dagsläget, möjligt att införa boendeparkering eftersom det baseras på en reduktion av avgiften för boende i området, inte en garanterad egen parkeringsplats.

Vill bostadsrättsföreningarna ha garanterade parkeringsplatser måste parkeringsplatser tillskapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken som ligger på allmän plats, kan inte överlåtas till de boende i området eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. För att ändra denna reglering måste en planändring ske.”

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutade den 24 november 2014, § 216, att införa parkeringsavgifter på allmänna vägar på delar av västra Sicklaön. Sickla strand och Tallbacken ingår i det område där avgifterna infördes. Avgiften för boendeparkering beslutades till 30 kronor per dag/400 kronor per månad.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen antar följande förslag till beslut.

”Kommunfullmäktige noterar att garanterade parkeringsplatser för boende bara kan skapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken ligger på allmän platsmark och kan inte överlåtas till de boende i området, eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. Förslagen i motionen avslås därför.”

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Tekniska nämnden har redovisat att utredningarna om p-tal och parkeringsavgifter genomförs inom befintlig ram.

Bilaga

Protokollsutdrag från tekniska nämnden den 20 maj 2014

Motion

Helena Meier

Stadsledningskontoret

2014-05-20

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

§ 94

TN 2014/56-514
KFKS 2014/89

Parkeringsplatser vid Sickla strand och Tallbacken

Motion den 27 januari 2014 av Tuija Meisaari-Polsa (S) och Kaj Nyman (S)

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen är besvarad i och med att nya parkeringstal föreslås och att parkeringsavgifter är planerade att införas under 2015.

Ärendet

Socialdemokraterna Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman föreslår att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkeringar inom området Sickla strand och Tallbacken. Trafikverket har tagit fram förslag till nya parkeringstal och arbetar för närvarande med att se över möjligheterna att införa parkeringsavgifter. I och med ett införande av parkeringsavgifter kan ett reducerat pris för boende tas fram, så kallad boendeparkering. Detta kommer dock inte leda till en garanterad plats för boende i området. En egen plats för boende kan bara skapas på tomtmark.

Förslagen i motionen

Socialdemokraterna Tuija Meisaari-Polsa och Kaj Nyman föreslår att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkeringar inom området Sickla strand och Tallbacken. I utredningen ska det ingå på vilket sätt kommunen skulle kunna underlätta i de fall bostadsrättsföreningarnas mark är för liten för att skapa boendeparkeringar.

Enhetens utredning och bedömning

Trafikverket har i uppdrag att se över parkeringstalen i Nacka samt att se på möjligheterna att införa parkeringsavgifter på de allmänna vägarna på västra Sicklaön. Ett förslag till nya parkeringstal finns framtaget för beslut. I och med de lägre parkeringstalen på västra Sicklaön finns det en risk att parkeringsproblemen kommer att öka. För att minska parkeringsproblemen och framkomlighetsproblem utreds även möjligheterna att införa parkeringsavgifter under 2015. I arbetet med att utreda införandet av parkeringsavgifter ingår även att en reducerad avgift för boende ses över, s.k. boendeparkering. Det är alltså inte, i dagsläget, möjligt att införa boendeparkering eftersom det baseras på en reducering av avgiften för boende i området, inte en garanterad egen parkeringsplats.

Vill bostadsrättsföreningarna ha garanterade parkeringsplatser måste parkeringsplatser skapas på tomtmark. Parkeringsplatserna vid Sickla strand och Tallbacken som ligger på

Ordförandes signatur 		Utdragsbestyrkande Heidi Jurahn
---	---	------------------------------------

2014-05-20

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Tekniska nämnden

Forts § 94

allmän plats, kan inte överlåtas till de boende i området eftersom anläggningar på allmän plats alltid ska vara tillgängliga för allmänheten. För att ändra denna reglering måste en planändring ske.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Utredningarna om p-tal och parkeringsavgifter genomförs inom befintlig ram.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2014-04-30

Bilaga Motion den 27 januari 2014 av Tuija Meisaari-Polsa (S) och Kaj Nyman (S)

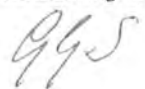

Yrkanden

Maja Fjaestad (S) yrkade bifall till förslagen i motionen.

Gunilla Grudevall-Steen (FP) yrkade bifall till enhetens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställde Maja Fjaestad yrkande mot sitt eget yrkande. Med avslag på Maja Fjaestads yrkande beslutade nämnden att anse motion en besvarad.

Ordförandes signatur 		Utdragsbestyrkande Heidi Sorahn
---	---	------------------------------------

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Sickla strand och Tallbacken – B-lag i parkeringsligan?

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Hösten 2013 interPELLERADE vi om parkeringsproblemen vid Sickla strand och på Tallbacken. Vi ställde tre frågor, men fick bara svar på två. Den viktiga frågan ”vad tänker kommunen göra åt den katastrofala parkeringssituationen vid Sickla strand och Tallbacken?” besvarades inte. I övrigt handlade en del av svaret om att man bör lämna bilen hemma – just det som de boende i Sickla/Tallbacken har så svårt att göra!

Vi är givetvis för incitament att lämna bilen hemma och på så sätt minska bilens andel av trafiken. Vi är också för att de nya områdena får parkeringsplatser enligt en passande norm (det finns ett förslag på 0,8 bilar per lägenhet). Däremot är vi mycket bekymrade över den stora skillnaden i behandlingen av olika typer av bostadsområden i Nacka. Vi upplever det så att de gamla bostadsområdena behandlas som ett B-lag, åtminstone vad beträffar möjligheter att parkera nära sin bostad.

Vi beskrev under fullmäktigedebatten om vår interpellation situationen bland annat med hjälp av två exempel, ett flervåningshus på Tallbacken och ett annat vid Sickla strand. I båda fallen var det faktiska parkeringstalet en tiondedel av den föreslagna normen för nya områden, dvs mindre än 0,1 bilplats per lägenhet. Ändå ansåg majoritetens företrädare att det var viktigast att lyfta fram behovet av att lämna bilen hemma.

Under diskussionen om interpellationen nämndes att områdets parkeringsplatser kan bli avgiftsbelagda, vilket med stor sannolikhet skulle minska antalet utomstående som idag använder de få parkeringsplatserna som infartsparkeringar. Tyvärr innebär för höga avgifter och begränsade parkeringstider att det blir svårt för boende att ha bil, till och med i de fall bilen är absolut nödvändig för boende att klara av sin vardag. Boendeparkeringar torde vara en bättre lösning för boende inom området.

På basis av det ovan nämnda föreslår vi

- att kommunen utreder möjligheterna att ha boendeparkeringar inom området Sickla strand och Tallbacken. I utredningen ska ingå på vilket sätt kommunen skulle kunna underlätta i de fall bostadsrättsföreningarnas mark är för liten för att skapa boendeparkeringar.

Nacka den 27 januari 2014

Tuija Meisaari-Polsa (S)

Kaj Nyman (S)

2015-02-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/979-008

Kommunstyrelsen

IT-kunskap för alla äldre

Politikerinitiativ den 17 november 2014 Mats Gerdau (M)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att i samverkan med SeniorNet genomföra ett pilotprojekt med IT-utbildning. Projektet ska genomföras under våren 2015 och vara slutfört senast 31 oktober 2015. Projektet finansieras med maximalt 75 000 kronor, inom kommunstyrelsens internbudget.

Utformning av uppdraget, rollfördelning, kommunikation med mera ska tas fram i samspråk mellan sociala kvalitetsenheten och SeniorNet. Kommunstyrelsen bemyndigar kommunstyrelsens arbetsutskott att fatta formellt beslut om att starta projektet.

Pilotprojektet ska ha följande inriktning.

- Den ska genomföras där det bor äldre som idag är svåra att motivera till att delta i utbildning.
- Utbildningarna sker lokalt med fokus på att det ska vara enkelt för äldre att ta sig till lokalen.
- Utbildningen ska vara fokuserade på vardagskunskap inom IT.
- Uppdraget omfattar såväl utbildning som support och uppföljning.
- Utbildningsgrupperna bör inte vara större än 10 personer och piloten ska omfatta minst 3 sådana grupper.
- Pilotprojektet bör vara genomfört innan 1 juli och uppföljning genomförd av sociala kvalitetsenheten sista augusti.

Sammanfattning

I ett politikerinitiativ finns förslag att alla pensionärer, till låg kostnad, ska kunna få en grundutbildning i internet så att man klarar internetbank, maila och lär sig grunderna i hur sociala medier fungerar och vad de kan användas till. Idag finns motsvarande utbildningar för äldre i SeniorNets regi.

Pensionärsföreningarna bedömer att det finns behov av IT utbildning för äldre. Några utmaningar är kommunikation, att behoven av utbildning är på olika nivå och att hitta lämpliga utbildare. SeniorNet är en ideell verksamhet som inte kan ha utbildningar i en större omfattning än vad de har idag. Det krävs annan organisation för att genomföra en större utbildningssatsning samtidigt är det viktigt att få tillgång till SeniorNets kompetens och erfarenhet.

Förslaget är att under våren genomföra ett pilotförsök. SeniorNet får uppdrag att projektleda men att utförarorganisationen blir något studieförbund. Sociala kvalitetsenheten får uppdrag att tillsammans med SeniorNet formulera uppdraget och även ta beslut för genomförandet av piloten. Efter pilotförsöket gör sociala kvalitetsenheten en utvärdering som underlag för beslut i kommunstyrelsen om fortsättning.

Politikerinitiativet

Mats Gerdau (M) har i ett politikerinitiativ föreslagit att alla pensionärer, till låg kostnad, ska kunna få en grundutbildning i internet så att man klarar internetbank, maila och lär sig grunderna i hur sociala medier fungerar och vad de kan användas till. I förslaget föreslås ett stöd på ca 500 000 kr/år under tre år inom ramen för kommunstyrelsens budget. Syftet är att skapa en ökad delaktighet och stimulans. Samarbete bör ske i samarbete med t ex SeniorNet och pensionärsorganisationerna. Lämpligen kan SeniorNet få i uppdrag att samordna och anlita seriös utbildningsaktör.

Ärendet

Det finns idag ca 14500 personer 65 år eller äldre i Nacka.

Pensionärsföreningarna i tidigare pensionärsrådet har fått frågor om deras bedömning av behovet av utbildning, vad pensionärsorganisationerna kan bidra med och vad som kommunen behöver göra för att lyckas med detta. Ett möte med SeniorNet Nacka har också genomförts.

SeniorNet Nacka är en ideell verksamhet med 340 medlemmar. Föreningen har IT utbildning för äldre, de har även informations- och utbildningsträffar i Nacka seniorcenter och supportthjälp i biblioteken. Kurserna och aktiviteterna har fokus på vardagskunskap och att äldre lär äldre. Alla är välkomna på informationsträffar och supporten medan vid kurserna måste man vara medlem. Lärarna arbetar ideellt.

Ingen av studieförbunden har motsvarande utbildningar i Nacka. Det finns kurser i Stockholm och i några andra kommuner men då till en kostnad som gör att alla inte har möjlighet att delta.

Pensionärsföreningarna och SeniorNets synpunkter

Sammantaget bedömer pensionärsföreningarna att det finns ett stort behov av utbildning men även vissa utmaningar för att lyckas. En uppskattning är att ca hälften av Nackas pensionärer har behov av stöd och utbildning.

En av de största utmaningen som nämns är kommunikation, framför allt att nå äldre som idag inte är engagerade i någon pensionärsförening eller i andra kända sociala sammanhang. Det finns även olika behov, en del saknar helt dator eller tillgång till dator andra har inte tillräcklig kunskap eller känner osäkerhet. Seniorrådet kan fungera som referensgrupp. Läs mer om pensionärsorganisationernas svar i bilaga 1.

SeniorNet har samma bild som pensionärsföreningarna och kompletterar med att ytterligare en utmaning, att hitta bra utbildare. Om sin egen roll i en utbildningsinsats ser SeniorNet inga möjligheter att själva hålla i utbildningar, men de ser sig som en resurs motsvarande att projektleda arbetet och ha kontakt med förslagsvis studieförbund som genomför utbildningarna.

Förslag pilot under våren

Innan en storskalig utbildningsinsats kan genomföras föreslås ett pilotprojekt under våren. I korthet blir piloten att SeniorNet får projektledaruppdrag att ansvara för genomförandet av pilotprojektet. I uppdraget ligger att SeniorNet tar kontakt med studieförbund eller annan utbildningsanordnare om upplägg och utförande samt i övrigt utföra och planera uppdraget. Sociala kvalitetsenheten blir part inom kommunen och har löpande dialog och ansvarar för ekonomi, utbetalningar och beslut inom pilotprojektet.

Vinsterna med att använda sig av studieförbund eller motsvarande är att de är vana att ha utbildningar samt att administrativa rutiner finns och eventuellt tillgång till utrustning. Genom att använda SeniorNet får kommunen tillgång viktig kompetens och erfarenhet för målgruppen. Samtidigt är det viktigt att beslutsmandatet ligger på sociala kvalitetsenheten. Ett alternativ till att anlita en existerande utbildningsanordnare är att skapa egen organisation med lärare som exempelvis skulle kunna vara elever. Det är tilltalande tanke, men med den omfattning som en helhjärtad satsning skulle vara skapar det ett omfattande arbete med administration, utbildning av lärare m.m.

Det finns medel i kommunstyrelsens budget med 500 000 kr för år 2015 för denna satsning. Kostnaden för piloten föreslås få ett maxtak på 75 000 kr av dessa medel. I det ingår kostnader för exempelvis utbildare, lokal, support, ersättning för projektledning, kommunikation och informationsspridning, fika, hyra av datorer och läsplattor, kostnad för att ta fram studiematerial. Ett alternativ för att hålla kostnaderna nere är att använda befintliga lokaler och utrustning i exempelvis skolor.

Den första delen i uppdraget till SeniorNet blir att ta fram ekonomiskt underlag för piloten som ska godkännas av kommunstyrelsen arbetsutskott innan fortsättning kan ske. Istället för att sätta alla detaljer i nuläget bedömer stadsledningskontoret att det är bättre att uppdraget växer fram tillsammans med SeniorNet. Utformning av uppdraget, rollfördelning, kommunikation m.m. tas fram i samspråk mellan sociala kvalitetsenheten och SeniorNet.

Några inriktningar för piloten är att

- Den ska genomföras där det bor äldre som idag är svåra att motivera till att delta i utbildning.
- Utbildningen ska vara fokuserade på vardagskunskap inom IT.
- Uppdraget omfattar såväl utbildning som support och uppföljning. Det kan exempelvis finnas en supportperson på biblioteken under en bestämd tid.
- Utbildningsgrupperna bör inte vara större än 10 personer och piloten ska omfatta minst 3 sådana grupper.
- Pilotprojektet bör vara genomfört innan 1 juli och uppföljning klar sista augusti.
- Utbildningarna sker lokalt med fokus på att det ska vara enkelt för äldre att ta sig till lokalen.
- Besluten om genomförande tas av kommunstyrelsens arbetsutskott

Syftet med pilotprojektet blir dels att testa samarbetet med SeniorNet och studieförbund dels att se hur vi bäst kan hantera utmaningarna med kommunikation och övriga utmaningar. Piloten utvärderas av sociala kvalitetsenheten för beslutsunderlag om framtida satsning. Beslut om fortsättning tas av kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser

75 000 avsätts under året för pilotverksamheten.

Konsekvenser för barn

Inga direkta konsekvenser för barn.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Tove Löfgren
Förnyelseenheten

Bilaga

Sammanfattning av pensionärsföreningarnas svar

Svar från: SPF Nackaringen, SPF Booringen, SPF Saltsjöbaden, Fisksätra PRO, PRO Saltsjöbaden, PRO Samorganisation Nacka

Behov

Alla pensionärsföreningar är överens att det finns ett stort behov. En sammantagen uppskattning är att ca hälften av föreningarnas medlemmar har behov av stöd och utbildning. Det finns olika behov, en del saknar dator eller tillgång till dator andra har inte tillräckliga kunskaper eller känner osäkerhet. Behoven kan därmed se olika ut, dels stöd för de som börjat använda internet men inte nyttjar det fullt ut dels de som inte börjat alls och som saknar exvis e-post. Efter att en sådan utbildning genomgått behövs en backup eller jour el.dyl. som kan svara på frågor om handhavandet.

Bidra med

Pensionärsföreningarna kan alla bidra med information till sina medlemmar och även bjuda in till seminarier och informationsträffar. Föreningarna erbjuder sig också att låna ut sina lokaler.

Två av föreningarna erbjuder sig också att bidra med utbildare och hålla egen utbildning.

Övrigt

Alla föreningar tar upp vikten av att informera. Några förslag är att göra direktutskick till målgruppen med uppgifter om vem som ordnar och hur man anmäler sig och när det sker. Detta bör sedan följas upp genom annonser i NVP med jämna mellanrum.

Utbildningen bör ske på olika nivåer, från nybörjarnivå och till den nivån där man vill kunna ge sig ut och surfa och använda sociala medier. Förutom direkt utbildning är det också viktigt att kunna ha support och uppföljning för de som behöver det. Innan utbildningarna startar är det viktigt att ta reda på behovet. Kommunen måste vara tydlig med vad som är syftet med utbildningen och hur målgruppen/målgrupperna ser ut.

För den som inte har en egen dator måste det finnas möjlighet att låna på plats. Ett förslag är att samarbete med skolorna för att om möjligt få tillgång till lokaler och utrustning. En idé är att köpa in ett antal ipad till utbildningarna som sedan pensionärerna kan köpa för en smärre kostnad.

Lokaler kan vara en svårighet som måste lösas. Det är viktigt att utbildningarna hålls i de olika kommundelarna för att undvika långa resor. Det bör vara små grupper, max 10 personer. Det bör vara endags utbildning med raster var 45e minut. Det bör vara minst 2

kursledare, en som håller i själva genomgången och en som går runt och hjälper ”eleverna” tillrätta.

Seniorrådet borde fungera som referensgrupp. Det ska vara tydligt att kommunen står med som medarrangör, vilket ger extra tyngd åt utbildningen. Det är också viktigt att seriösa utbildningsanordnare engageras så att kvalitén kan garanteras och att det finns utbildningsplaner för hur satsningarna ska läggas upp. Det behöver finnas en person på kommunen att fråga och som kan hjälpa ifall det behövs men inte detaljstyra. Det är även viktigt att vara uthållig, detta löser sig inte med ett utbildningstillfälle och sen är alla fullärda och självgående.

SPF har på såväl riks- distrikts- och lokal nivå ett nära samarbete med Vuxenskolan och föreslår ett samarbete med Vuxenskolan. Vuxenskolan har erfarenhet av samarbete med Seniornet på flera orter i Stockholms län. Ett annat förslag är att anställa lärare via ABF, alternativt använda elever från gymnasieskolan eller högstadiet.

2014-06-26
Till Kommunstyrelsen

IT-kunskap till alla äldre!

Nu måste vi bryta det digitala utanförskapet hos äldre. Bara hälften av pensionärerna använder internetbank, ännu färre bland kvinnor. Och alltför få deltar i sociala medier. Vi vill inte att delaktighet ska stavas ålder. I en genuin demokrati ska alla ha tillgång till verktygen, därför behöver internetmognaden öka så att alla äldre blir fullvärdiga medlemmar i dagens samhälle.

I Nacka finns snart 15 000 pensionärer. De flesta är friska och välmående och deltar aktivt i samhällslivet. Nacka är, och ska vara, en bra kommun att vara aktiv senior i. Ett område där äldre dock inte är så delaktiga är på nätet och i sociala medier, även om Sveriges modernaste pensionär (92-åriga Berthel Nordström, som dagligen är uppkopplad) bor i Nacka.

Internetanvändningen avtar tyvärr starkt med högre ålder. Enligt de senaste uppgifterna från Stiftelsen för internetinfrastruktur använder 20% av 65-75-åringarna aldrig internet och hela 60% av personerna över 75 år är aldrig uppkopplade. Samtidigt har nästan alla tillgång till internet, 90%. Det är alltså andra faktorer som gör att man avstår. Att man inte är intresserad och att det är för krångligt är de huvudsakliga skälen.

Aktuell forskning från Umeå Universitet visar att internet, Facebook och sociala medier kan ge äldre personer ett rikare liv och motverka ensamhet, nedstämdhet och isolering. Social interaktion med hjälp av ny teknik kan förbättra äldres psykologiska tillstånd och livskvalitet.

Men även rent praktiska frågor underlättas av om man är internetanvändare. Kombinationen av ett allt mer kontantlöst samhälle och endast varannan pensionär använder internetbank går inte ihop. Nyhetsbrev, biljett- och tidsbokning och "TV on demand" är andra exempel där uppkoppling förenklar vardagen.

Den unga generationen är född med internet och sociala medier. De som är i arbetsför ålder får utbildning och träning via jobb och studier, men de äldre riskerar att lämnas utanför. Det har förvisso blivit bättre även för äldre, men vi tycker att det är dags att ta ett ordentligt språng nu.

Vi vill att alla pensionärer, till låg kostnad, ska kunna få en grundutbildning i internet så att man klarar internetbank, maila och lär sig grunderna i hur sociala medier fungerar och vad de kan användas till. Kommunen bör i samarbete med t ex SeniorNet och pensionärsorganisationerna bidra till att sådan utbildning kommer till stånd. Med ett stöd på ca 500 000 kr/år under tre år från kommunen bör efterfrågan kunna mötas och sannolikt snabbt återbetala sig i form av ökad delaktighet och stimulans. Lämpligen kan SeniorNet få i uppdrag att samordna och anlita seriös utbildningsaktör. Kostnaderna bör kunna rymmas i budgeten för kommunstyrelsen.

För moderaterna i kommunstyrelsen

Mats Gerdau

2015-02-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/1004-799

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler

Remiss av motion den 24 november 2014 av Lena Rönnerstam och Gunnel Nyman Gräff (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till arbets- och företagsnämnden och natur- och trafiknämnden för utredning och förslag till beslut senast den 12 maj 2015.

Ärende

Lena Rönnerstam (S) och Gunnel Nyman Gräff (S) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 24 november 2014 en motion med förslag om att i Nacka införa återbruk vid den framtida kretsloppsanläggningen inom Kil Företagsområde som Nacka kommun driver tillsammans med Värmdö Kommun samt vid Österviks ÅVC som nu är under utbyggnad. Här kommer att finnas utrymme för en social verksamhet för att öka på återvinningen, skapa en stimulerande och spännande arbetsplats inom daglig verksamhet och bidra till ett mer ekologiskt tänkande.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

Social verksamhet vid Nackas återvinningscentraler

Motion till kommunfullmäktige

Socialdemokraterna i Nacka vill införa återbruk vid den framtida kretsloppsanläggningen inom Kil Företagsområde som Nacka kommun driver tillsammans med Värmdö Kommun samt vid Österviks ÅVC som nu är under utbyggnad. Dessa två återvinningscentraler är de större av de projekt som ingår i Nackas utökad kapacitet av återvinning. Samt ligger de på geografiskt olika områden inom kommunen.

Här kommer att finnas utrymme för en social verksamhet för att öka på återvinningen, skapa en stimulerande och spännande arbetsplats inom daglig verksamhet och bidra till ett mera ekologiskt tänkande.

Socialdemokraterna yrkar

att det vid den framtida kretsloppsanläggningen i Kil samt vid den utbyggda ÅVC i Östervik införs arbetsplatser inom den dagliga verksamheten

Nacka den 24 november 2014

Lena Rönnerstam (S) Gunnel Nyman Gräff (S)

2015-02-04

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/1003-315

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beläggning av betongarmerat gräs på parkeringsplatser

Remiss av motion den 24 november 2014 av Lena Rönnerstam (S) och Khashayar Farmanbar (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till natur- och trafiknämnden för utredning och förslag till beslut senast den 12 maj 2015.

Ärende

Lena Rönnerstam (S) och Khashayar Farmanbar (S) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 24 november 2014 en motion med förslag om att man i samband med förtätningsarbetet i Nacka ska medverka till en grönare stadsbild genom att använda betongarmerat gräs på ytor man vill ha starka och farbara, som t ex parkeringsplatser, men som ändå förblir gröna.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

Betongarmerat gräs på parkeringsplatser

Motion till kommunfullmäktige

Betongarmerat gräs på parkeringsplatser är en smakfull lösning som bidrar till att ge en grönare stadsbild. Det bidrar till hanteringen av dagvatten genom att hjälpa till att fördröja dagvattenavrinningen. Vi socialdemokrater vill att man tittar närmare på den lösningen i samband med parkeringsplatser i synnerhet i samband med förtätningsarbetet på Västra Sicklaön.

Socialdemokraterna föreslår

att man i samband med förtätningsarbetet i Nacka medverkar till en grönare stadsbild genom att använda betongarmerat gräs på ytor man vill ha starka och farbara, men ändå gröna.

Nacka den 24 november 2014

Lena Rönnerstam (S) Khasyahar Farmanbar (S)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förebyggande arbete och tidiga insatser för unga

Remiss av motion den 24 november 2014 av Bosse Ståldal (NL)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till socialnämnden och fritidsnämnden för utredning och förslag till beslut senast den 12 maj 2015.

Ärende

Bosse Ståldal (NL) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 24 november 2014 en motion med förslag om att arbeta förebyggande med tidiga insatser hos unga genom att kommunen

- utreder behoven av tidiga insatser för utsatta barn och ungdomar och möjliga vinster med ett förebyggande arbete
- bygger upp en pool av investerare, en social investeringsfond, i samarbete med de övriga som ”tjänar på” det sådant arbete t.ex. landsting, arbetsförmedling, försäkringsbolag och fastighetsbolag. Kommunen måste självklart stå för en huvuddel av kostnaderna.
- upprättar en långsiktig strategi och handlingsplan för det förebyggande arbetet i samarbete med lokala aktörer
- inför ett styrsystem som belönar långsiktig effektivitet, bryter med stuprörstänkande och inför en organisatorisk helhetssyn där alla bidrar med ansvar och kostnader. Lokalt handlar det om nära samverkan mellan t.ex. socialsekreterare, poliser, pedagoger, fritids- och föreningsledare, diakoner och inte minst föräldrar och deras barn.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Stadsledningskontoret

Motion om förebyggande arbete och tidiga insatser för unga

Under mina 40 år i Nacka har jag jobbat på barn- och ungdomshem, som fritids- och föreningsledare, kontaktman och övervakare. Jag har sett stora förluster när unga gått under men jag har också lärt mig hur samhället kan agera för att förebygga utanförskap. Framgångsstrategin är att som samhällsentreprenören använda befintliga resurser på ett innovativt sätt för att öka vinsten för medborgarna.

Att arbeta preventivt och förebyggande är bra för människorna och enligt nationalekonomen Ingvar Nilsson dessutom oerhört lönsamt. Ett exempel. Idag har Nacka 26 000 barn och ungdomar upp till 19 år. Av dem har ca 500 en form av funktionsnedsättning. I värsta fall kan det kosta flera miljarder på sikt om vi inget gör för att förebygga deras ohälsa. Genom att ta en kostnad för förebyggande arbete och tidiga insatser kan vi spara mänskliga förluster och stora och långsiktiga kostnader för samhället.

Nacka växer kraftigt och planeras bli en av mest befolkningstäta kommunerna i landet. Problemen växer idag vad gäller t.ex. drogproblem och religiös fundamentalism bland ungdomar. Kostnaderna för missbruk, kriminalitet, psykisk ohälsa och utanförskap ökar.

Kommunen behöver satsa rejält på förebyggande arbete. Jag föreslår:

- Att kommunen utreder behoven av tidiga insatser för utsatta barn och ungdomar och möjliga vinster med ett förebyggande arbete
- Att kommunen bygger upp en pool av investerare, en social investeringsfond, i samarbete med de övriga som "tjänar på" det sådant arbete t.ex. landsting, arbetsförmedling, försäkringsbolag och fastighetsbolag. Kommunen måste självklart stå för en huvuddel av kostnaderna.
- Att kommunen upprättar en långsiktig strategi och handlingsplan för det förebyggande arbetet i samarbete med lokala aktörer
- Att kommunen inför ett styrsystem som belönar långsiktig effektivitet, bryter med stuprörstänkande och inför en organisatorisk helhetssyn där alla bidrar med ansvar och kostnader. Lokalt handlar det om nära samverkan mellan t.ex. socialsekreterare, poliser, pedagoger, fritids- och föreningsledare, diakoner och inte minst föräldrar och deras barn

2014-11-21

Bosse Ståldal, Nackalistan.

2015-02-04

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/89-219

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Fler förskoleavdelningar på samma yta

Remiss av motion den 2 februari 2015 av Sidney Holm (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till kommunstyrelsen för utredning och förslag till beslut senast den 12 maj 2015.

Ärende

Sidney Holm (MP) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 2 februari 2015 en motion med förslag om att kommunstyrelsen ska ta fram detaljplaneförändringar som tillåter att alla befintliga förskolor när/ om behov uppstår kan byggas om till två plan.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Stadsledningskontoret

Fler förskoleavdelningar på samma yta

Motion till kommunfullmäktige den 2:a feb 2015

Varför bygga förskolor i ett plan?

Idag är de flesta fristående förskolor i Nacka byggda som enplansbyggnader. Detta gör att många förskolor tar upp mer byggyta än de egentligen behöver. Bygger man istället i två plan får man in dubbelt så många avdelningar på samma byggyta. Miljöpartiet vill för att kunna möta framtida behov redan idag förbereda så att kommunens befintliga förskolor kan byggas om till två plan. Eftersom detaljplanerna idag ofta bara tillåter förskolor i ett plan leder det till att nya eller tillbyggda förskolor tar upp onödigt stort utrymme.

Att snabbt ändra en detaljplan när behovet redan uppstått är i praktiken omöjligt

Det är inte överallt det passar in med förskolor i två plan men även där det passar in får man inte bygga i två plan om inte detaljplanen tillåter detta. Att ändra en detaljplan är ofta en mångårig process. Därför vill vi i Miljöpartiet att kommunen proaktivt går igenom alla detaljplaner som innehåller förskolor och ändrar så att dessa tillåter förskolor i två plan. På så sätt kan man bygga till en extra våning om behovet uppstår och spara värdefulla park- och lektytor.

Källängsvägens passivhus förskola med solfångare på tak för extra energi vid behov

Miljöpartiet yrkar på att:

- **Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram detaljplaneförändringar som tillåter att alla befintliga förskolor när/om behov uppstår kan byggas om till två plan.**

2015-02-04

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/90-339

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Stadsodling för integration och sociala möten

Remiss av motion den 2 februari 2015 av Sidney Holm (MP) och Louise Ollivier (MP)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till natur- och trafiknämnden, socialnämnden samt arbets- och företagsnämnden för utredning och förslag till beslut senast den 12 maj 2015.

Ärende

Sidney Holm (MP) och Louise Ollivier (MP) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 2 februari 2015 en motion med förslag om att Nacka kommun ska initiera och hjälpa till att organisera ett stadsodlingsprojekt med syfte att integrera människor från olika länder i samhällsgemenskapen.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Stadsledningskontoret

Stadsodling för integration och sociala möten

Motion till kommunfullmäktige den 2:a feb 2015

I Nacka finns det mycket odlingsbar kommunal mark, t.ex. gräsmattor, slänter och andra grönområden. Samtidigt finns ett stort behov av att integrera människor från alla länder i vår samhällsgemenskap.

I Sverige är småskalig odling oftast en hobbyverksamhet, medan det i andra delar av världen kan det vara en viktig del i livsmedelsförsörjningen. Att människor med olika kulturell bakgrund tillsammans kan syssla med att odla, antingen det gäller grönsaker eller blommor, ger upphov till gränsöverskridande möten. Det kan även ge en meningsfull sysselsättning i väntan på ett nytt jobb eller besked om ett eventuellt uppehållstillstånd. Stadsodling kan således även vara ett socialt projekt, där man utbyter erfarenheter och människor kommer närmre varandra.

På många platser i världen men även i Sverige finns större projekt där människor odlar tillsammans, t.ex. ["Seved" i Malmö](#), ["Stadsjord" i Göteborg](#) eller vårt eget lokala ["Odl med solen"](#). Miljöpartiet vill att Nacka kommun initierar och hjälper till att organisera ett stadsodlingsprojekt med fokus på integration. Ett projekt med en bred samverkan mellan olika aktörer, för att ge en större förankring kring de sociala mötena. De olika aktörerna kan förutom kommunen vara, t.ex. arbetsförmedlingen, olika föreningar eller religiösa samfund.

Ett större stadsodlingsprojekt enligt ovan skulle bidra till en ökad integration, bättre hälsa bland deltagarna, en attraktivare kommun och, som en bonus, tillgång till närodlade ekologiska grönsaker.

Miljöpartiet yrkar därför på:

- ❖ Att kommunen startar ett integrationsprojekt utifrån stadsodling tillsammans med andra intresserade aktörer.

.....
Sidney Holm (MP)

.....
Louise Ollivier (MP)